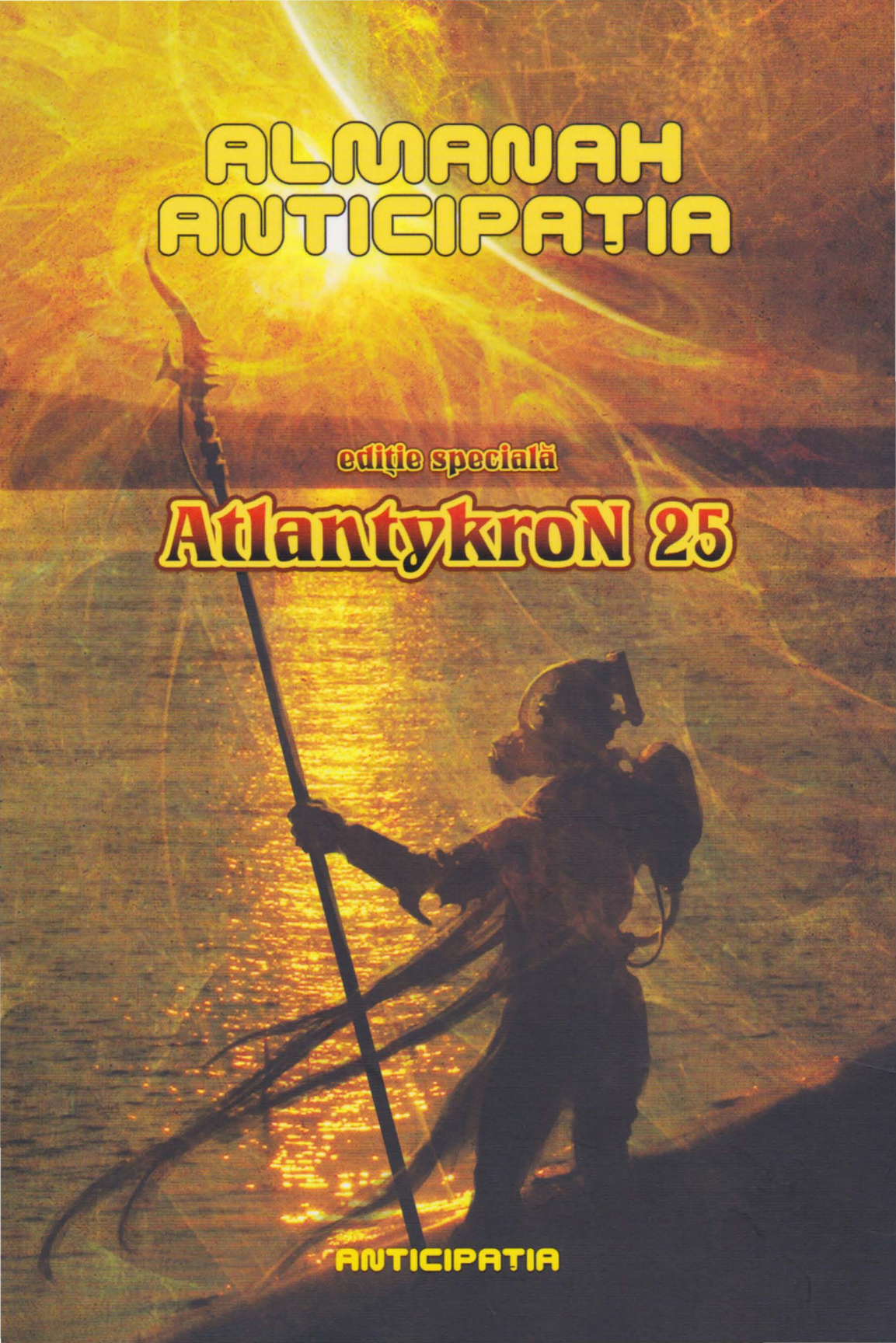

ALMANAH ANTICIPATIA

editie specială

Atlantykron 25

ANTICIPATIA

Proiect susținut de

www.mastercard.ro

SUMAR

Editorial, de Alexandru Mironov **2** ✖ Atlantykron localizare geografică, de Aurel Cărășel **7** ✖ Atlantykron înainte de începuturi, de Aurel Cărășel **10** ✖ Atlantykron, prima tabără SF pe insulă, 5–11 iulie 1990, de Aurel Cărășel **13** ✖ Atlantykron, conceptul de tabără SF în România, de Aurel Cărășel **16** ✖ De ce Atlantykron? de Aurel Cărășel **20** ✖ Atlantykron, istoria unei tabere, 1990–2001, de Aurel Cărășel **22** ✖ Atlantykron, istoria unei academii, 2002–2013, de Aurel Cărășel **28** ✖ Primele ateliere de creație – literatură science fiction, de Aurel Cărășel **46** ✖ Fanzinele editate pe insulă, de Aurel Cărășel **50** ✖ Atlantykron 2001, cea de-a doua Convenție de SF în România, de Aurel Cărășel **54** ✖ Ultima frontieră, atelierul de arte vizuale, de Aurel Manole **60** ✖ Cântecul lebedei pe o insulă miraculoasă, de Dan Milici **68** ✖ 24 din 25 de ani String-ul a fost pe Atlantykron, de Mihaela Muraru-Mândrea **81** ✖ Norman Spinrad și Joe Haldeman, SF, artă și viitorul lumii, discuție realizată de Traian Bădulescu și Ștefan Ghidoveanu **90** ✖ Ion Hobana, un aristocrat al anticipației românești, dialoguri de Traian Bădulescu **104** ✖ Părinții fenomenului Atlantykron: Sorin Repanovici, Aurel Cărășel, Alexandru Mironov, de Aurel Cărășel **130** ✖ Interfața lumii de mâine, de Marian Truță **136** ✖ Pasiuni nutrite pe-o insulă de piatră, de Andi Caragea **138** ✖ Drum către lumi imposibile, de Alina Dragomir **142** ✖ Cumulonimbus deasupra Atlantidei, de Aurel Cărășel **149** ✖ Univers aleator cu uzo și sirtakis, de Aurel Cărășel **151** ✖ Războiul tocmai a avut loc, de Cristian Panfilov **154** ✖ Parabola melcilor de pe insulă, de Dan Merișca **157** ✖ Noaptea sfântă a lui 0 și 1, de Lucian Merișca **158** ✖ Zidul, de Daniel Ninoiu **161** ✖ Atlantykron 2010, de George Ceaușu **164** ✖ Punct vital, de Ovidiu Petcu **166** ✖ Norii, cerul, de Marian Truță **174** ✖ C Gothyc, de Don Simon **184** ✖ Reparatoul, de Simona Vlădăreanu **190** ✖ S de la Santana, de Marian (Rabi) Irimia **192** ✖ Dindurman și pieile de ren, de Sebastian A. Corn **194** ✖ Scriitorul și pescarul, de Sebastian A. Corn **200** ✖ Născocirea valutei îndrăgite, de Roberto Quaglia & Ian Watson **204** ✖ Mai ușor decât aerul, de Norman Spinrad **220** ✖ Manifestul destinului, de Joe Haldeman **231** ✖ Născut încă o dată, de Robert Sheckley **242**

© Nemira

Director de onoare: Alexandru Mironov ✖ Redactor șef: Marian Truță

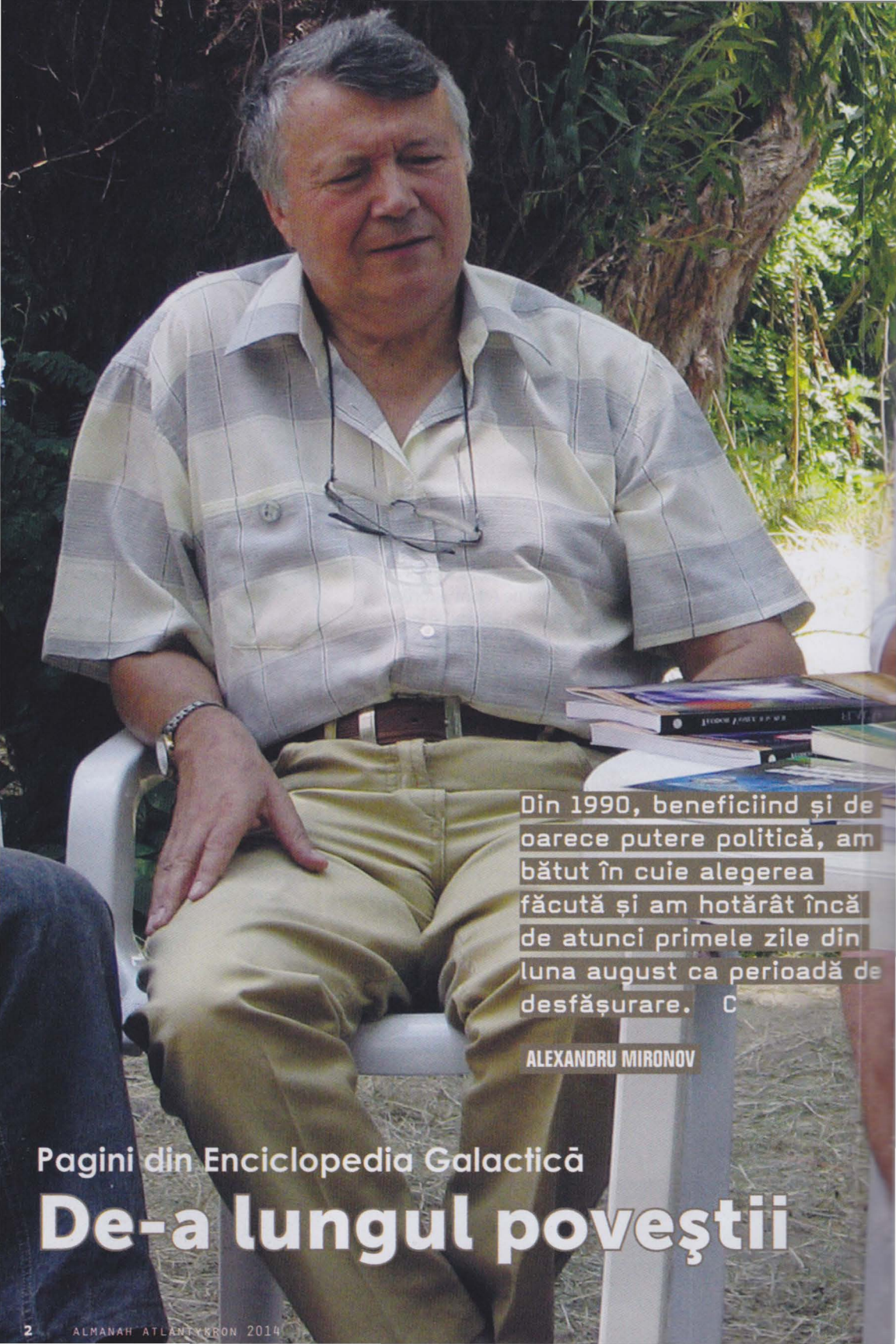
✖ Design: Magda Bitay ✖ Lector: Ecaterina Derzsi ✖ Coperta: Tudor Popa

✖ Editor: Valentin Nicolau

Tiparul executat de Monitorul Oficial R.A.

ISSN: 1453-2980

Din 1990, beneficiind și de oarece putere politică, am bătut în cuie alegerea făcută și am hotărât încă de atunci primele zile din luna august ca perioadă de desfășurare. C

ALEXANDRU MIRONOV

Pagini din Enciclopedia Galactică

De-a lungul poveștii

Observație a unui socio-istoric european-mioritic al anilor 2300 (fost elev al lui Hari Seldon): Din motive greu de explicat în zilele noastre, pe un fel de plaur dunărean a funcționat în anii de sfârșit de secol XX și început de secol XXI un falanster. Și mai straniu, din cauze legate probabil de superstiții locale sau religie deviantă, populația falansterului se prezenta pe mica insulă, la locul de muncă, doar primele zece zile din luna august a fiecărui an. De ce? Ce-i mâna pe ei în luptă? – vorba unui poet din străfundurile istoriei...

RĂSPUNS:

Varianta I, întocmită pentru cititorii AAA, urmasă legitimă a legendariei publicații AA 1983, apărută – ce-o fi fost în mintea editorilor când i-au dat titlul? – acum mai bine de trei veacuri, în anul 1982: Stația-pilot Atlantykrón. Poate fi povestită în fraze simple și explică, de fapt, esențialul.

...Întors din Africa după un contract de trei ani, cronicarul letopisețului de față a fost somat de editorul său, poetul Ilarie Hinoveanu, să scrie pentru Editura „Scrisul Românesc” din Craiova cartea de călătorie promisă, dar nu orice fel de jurnal de călătorie, ci un raport de vagabondaj acasă la mistere, în locurile de pe Terra presupuse a fi fost vizitate, de-a lungul istoriei acestei mici planete, de faimoșii ET.

Trec acum la persoana I și vă spun că mi-am „aranjat” o concentrare militară și m-am înțeles cu colonelul regimentului să mă întemnițeze timp de treizeci de zile în camera cu hărți. Lucram non-stop, îi citeam colonelului paginile pe măsură ce le scriam, l-am asociat la dactilografi-

ere pe prietenul meu civil Ion Ilie Iosif, cenaclist notoriu al urbei capitală a Olteniei. Cartea apare în toamna lui 1977, face un zgomot imens și... mă proiectează în redacția revistei „Știință și Tehnică”, acolo unde strălucise, între 1955 și 1974, o mică bijuterie culturală, Colecția de Povestiri Științifico – Fantastice (CPSF), pe care, împreună cu redactorul-șef Ioan Eremia Albeșcu, ne propunem să o readucem la viață. Cartea despre care vă vorbesc, „Enigmatic. Pământul”, a avut, în acele vremuri, trei ediții succesive și are meritul că, ajunsă în mâinile unui licean din Craiova, pe numele lui Aurel Cărășel, a indus un fenomen neașteptat apariția unui falanster. Asta pentru că Aurel hotărăște să se înscrie în cenaclul SF „Henri Coandă” pe care îl patronam, participă la lucrări alături de Titus Filipaș, Marius Ghergu, Ștefan Nicolici, Ion Ilie Iosif, Radu Honga, Marius Stătescu, ocazie cu care se contaminează fatal cu morbul numit „știință și imaginație”. Eu, cum vă spuneam, plec la București, Aurel Cărășel intră la Facultatea de Filologie din Craiova, o termină cu brio și este repartizat la un liceu dintr-o localitate dunăreană cu viitor atomic, Cernavodă. Tânărul profesor are talent la scris, debordează de imaginație și mai are o calitate rară: vocație de dascăl. Așa că în chip de „Domnul Trandafir” – vezi Mihail Sadoveanu – olteanul a deschis mințile și inimile elevilor lui și a întemeiat, ce altceva, un cenaclu SF, așa cum învățase la el acasă. Cenaclul avea să fie frecventat de aproape toți elevii școlii, pe care Aurel Cărășel se pricepe de minune să-i țină cu capul în nori și cu picioarele pe pământ. La contact oficial cu fondomul românesc (55 de cenacluri SF), iar din 1982–1983 își va purta „cărășei”, cum repede li s-a spus, la toate Con-urile, concursurile și „zilele de cenaclu” din țară – legendele Dunării de Jos vorbesc despre călătorii cu trenul de noapte de la și spre Cernavodă, cu o clasă întregă de „cărășei” înghesuți într-un singur compartiment (pe vremea socialismului defunct, trenurile erau aglomerate...). Între „cărășei”, profesorul descoperă un puști cu talent organizatoric, pe numele lui Sorin Repanovici. Îi acordă încredere, eu, la fel, așa că atunci când „cărășei” hotărăsc să-și organizeze o tabără SF, autorul acestor rânduri face pe lângă mai-marii vremii diligențele necesare, obține aprobările și-l va desemna ca director neoficial al taberei pe Sorin Repanovici. La vremea ceea omul avea 18 ani și a rămas, de atunci, hatman peste ceea ce avea să devină tabăra SF de la începuturi, un falanster durabil, rezistent, iată, cu un sfert de veac de continuă funcționare. Prima tabără a avut loc în 1989, pe o insuliță găsită de „cărășei”, un fel de „smârțiță”, vorba regretatului Dan Merișca, sigur că

era departe de Nisa, Monte Carlo, Cancun sau Acapulco, dar instinctele sociale ne-au spus, și lui Aurel Cărășel, și mie, că acolo se poate construi durabil cetățeanul veacurilor viitoare.

Din 1990, beneficiind și de oarece putere politică, am bătut în cuie alegerea făcută și am hotărât încă de atunci primele zile din luna august ca perioadă de desfășurare. Numărul participanților s-a dublat de la an la an, ba uneori chiar s-a triplat, emisiunile radio-TV în care m-am implicat, dar și activitățile zvonerilor dovedindu-se eficiente. Pe la mijlocul anilor '90, tabăra număra peste 200 de tineri „fugiți de acasă” cu rucsacul și cortul în spate, apoi s-a ajuns la 300, dar pe la 450 ne-am hotărât să plafonăm, deoarece mărturisesc că m-a încercat adesea teama că noi fiind prea mulți, și prea mică insula, ar fi fost posibil să vină un moment în care Atlantykronele să se scufunde în Dunăre. Între timp, pe poziție de demnitar fiind la un moment dat, am încercat să instituționalizez situația insulei printr-o hotărâre de guvern, atribuind-o Ministerului Tineretului și Sportului. N-am reușit, pentru că, aflați, camarazi din fandom, deși hotărârea de guvern fusese semnată de mai mulți miniștri ai vremii, MTS nu a putut să o ia în propria-i ogradă pentru că... insulița nu figura pe hartă! Așa că am luat-o noi: eu, Aurel Cărășel și Sorin Repanovici ne-am declarat (ca în Estul Sălbat...) drept singurii proprietari ai insulei, într-adevăr doar pentru primele zece zile ale lunii august din fiecare an. S-a creat astfel o tradiție și iată-ne sărbătorind „nunta de argint”! Software-ul acestui hardware (care înseamnă, cum vă spuneam, un plaur prăpădit, populat vara doar de broaște, țânțari, și păsări, și înecat de Dunăre în luna aprilie a fiecărui an) este de o bogăție fără seamăn: ti-

neri de mare perspectivă poposesc aici an de an, scriitori cu opere încheiate și oameni de știință cu multe carate au venit pe insulă – din curiozitate, la început, din plăcere, mai apoi –, Atlantykronele dovedindu-se, pur și simplu, un experiment de imens succes, unic în școala nouă a lumii. De la pur cenaclu SF inițial, odată cu „descălecarea” pe Dunăre a excepționalului pedagog de știință și imaginație Florin Munteanu, aventura de pe insulă s-a transformat în mod natural în „academie de știință”, pe lângă români a primit oaspeți din Republica Moldova, la început, apoi germani, francezi, bulgari, italieni, americani – parașutarea fizicianului – pilot de supersonice – David Anderson și a minunii de om care este Heather Canton a înnobilit adunarea (oferțele de conferințe ne-au adus, de pildă, un sociolog celebru din Hong Kong, pe cosmonautul Dumitru Prunariu, membru de onoare al Academiei Române, pe neuro-scientistul Leon Zăgrean, pe matematicianul Dan D. Farcaș, pe scriitorii de talie internațională Joe Haldeman, Norman Spinrad, Roberto Quaglia, Robert Sheckley, pe foarte iubitul Ion Hobana, iar reprezentanți ai Jet Propulsion Laboratory și ai Stației Orbitale Internaționale au stat de vorbă cu noi, ei, din Houston și de deasupra Pământului, via skype, prin ecranul uriaș din poiana-amfiteatru, iar noi tolăniți pe iarba din poiană.

...Am ajuns departe, vorba lui Carl Sagan, și nimic nu mai poate opri epopeea luptei de eliberare condusă de lobul frontal al Civilizației Omului – asta poate să însemne experimentul Atlantykronele, asta încerc să vă spun, frați și surori întru credința în viitorul lui Homo Sapiens superior, cel care, de pe insulița noastră, se va ridica, maiestuos, către stele...

Varianta a II-a: Proiectul Știință și Imaginație. Nu vi-l voi dezvălui acum, vă amân pentru pagini din AA 2015 sau CPSF – fiica mea, Atlantykronele fanatică (asemenea fiilor ei, Vladimir și Bogdan, taberiști SF de dinainte de a apărea pe lume), m-a convins că oamenii, chiar fanii SF fiind, nu mai au în zilele noastre timp și apetit pentru articole prea lungi. Așa că mă opresc aici, vă dezvălui doar că proiectul despre care vă voi vorbi reprezintă de fapt demascarea planurilor diabolice ale unui agent galactic infiltrat de „rețeaua ET” în civilizația pământească. Așa că... va urma...

.....

Cum Istoria Modernă a anilor 2300 ne-o spune, falansterul original Atlantykronele s-a dizolvat prin anii 2050, odată cu acoperirea Deltei Dunării cu uriașul clopot de protecție transparent și ridicarea nivelului fluviului. „Atlantykronele” a făcut însă pui și a fost mutată pe stațiile orbitale (Enciclopedia Galactică).

ATLANTYKRON

LOCALIZARE GEOGRAFICĂ

AUREL CĂRĂȘEL

Dacă te uiți pe o hartă rutieră obișnuită a României, satul Capidava (numele însemnând „cetatea de la cotitură”) apare ca fiind o localitate mărunță, aparținând comunei Topalu, situată undeva aproape de jumătatea distanței șoselei care leagă Cernavodă (anticul Axiopolis) de Hârșova (anticul Carsium), în județul Constanța. În trecut, satul purta denumirea de Calachioi, având la recensământul din 2002 o populație de 126 de suflete. Coordonațiile sale geografice sunt: latitudine nordică – 44°29'47" și longitudine estică – 28°5'28".

Presupunând că te-ai hotărât să

bați drumul până acolo, din indiferent ce motiv, vei avea surpriza să faci, fără voie, o scurtă călătorie în timp – mașina personală sau microbuzul care face zilnic traseul trece prin mijlocul unui sat mărunț, înșirată de-a lungul șoselei pe o distanță de aproape un kilometru.

Casele mici, majoritatea din pământ și înconjurate cu garduri scunde din lemn, sunt așezate pe panta unui deal, la poalele căruia curge liniștită și maiestuoasă Dunărea. Case de pescari săraci, prin curțile cărora nu cresc decât buruieni și în care se usucă, în soarele ucigător al verii, bărci din lemn, moștenite din generație în generație. Singurul magazin mai de Doamne-ajută este situat cam la mijlocul localității, în

apropierea cabinei telefonice, instalată aici de RomTelecom, din cine știe ce sentiment de solidaritate cu oamenii aceștia uitați de autorități și de divinitate.

Solul este format din loess, un fel de argilă amestecată cu un praf roșiatic, care crapă până-n străfunduri pe timpul căldurilor din timpul verii și formează trâmbe înalte de aproape trei metri, atunci când bate vântul, pentru a se depune în straturi fine și compacte pe orice suprafață. Ploile, averse scurte și bogate, atunci când există, îl cară către albia Dunării, spălând locul pentru alte depuneri. Un pământ din care nu se poate obține nimic altceva decât stuf, un produs care crește aici în mod natural, dar pe care nu-l valorifică nimeni. Poate că și din cauza aceasta niciunul dintre țărani locului nu se omoară pe aici cu agricultura, preferând să-și cumpere alimentele, vegetalele și fructele de la magazin sau de la piața din Cernodă.

Și pentru că nu pot trăi de pe urma unei agriculturi inexistente și nici a creșterii animalelor, care nu

dispun de vegetație cu care să se hrănească, oamenii s-au făcut pescari profesioniști și pornesc, în fiecare dimineață, pe senin sau pe ploaie, din martie, de cum se tolesc ghețurile iernii sălbatice, și până în noiembrie, când încep să cadă primele ninsori, să-și arunce plasele de pescuit în apa bogată în pește. Uneori, recolta e îmbelșugată, iar unele dintre capturi depășesc mărimea luntrilor; alteori, însă, se întorc cu mâna goală, nevând nici măcar ce să pună în oală, necum să mai vândă la cherhana. În ambele cazuri, singura bucurie și consolare o constituie sticla de o jumătate de litru cu vodcă de proastă calitate, pe care o beau la magazinul-crăsmă, tăinuindu-și păsurile cu multă aprindere.

Singura comoară adevărată a zonei este Cetatea Capidava, monument istoric cu o vechime de circa două milenii, care stă de strajă la buza fluviului, aruncându-și privirile strategic cercetătoare în amonte și în aval, în căutarea unui ipotetic dușman.

Insula Inelul de Piatră

Fost centru fortificat al geto-dacilor, Cetatea Capidava a devenit castru roman în timpul domniei împăratului Traian, având la vremea respectivă o importanță strategică pe linia de apărare a Dunării. Goții au dărâmat-o în secolul al III-lea, dar a fost refăcută un veac mai târziu, fiind părăsit în mod definitiv în anul 559 e.n. Reclădită de bizantini în secolul al X-lea, a fost definitiv distrusă de migratori pecenegi în 1036 d. Hr. și abandonată.

Greu de spus, astăzi, care a fost motivul inițial al disunerii cetății exact în acest punct. Poate că dâmbul de pământ și piatră care intră parțial în fluviu să fi oferit o poziție ușor de apărat; sau poate era punctul situat cel mai aproape de cariera de piatră din care au fost ridicate zidurile; ori insula Inelul de Piatră, situată la aproape un kilometru în aval, să fi constituit un motiv strategic important în gândirea militară a acelor vremuri. Adevărata cauză nu mai poate decât să fie intuită astăzi. Iar studenții de la Facultatea de istorie din București continuă să vină în fiecare vară, conduși de profesorul Florescu, și să șape solul pentru a scoate la lumină alte și alte cioburi de ceramică, vârfuri de sulite și de săgeți, opaițe și alte resturi materiale ce povestesc, pe limba lor mută, celor care știu să asculte o demult istovită poveste. Cetatea Capidava este, așa cum spuneam, o comoară arheologică, de un potențial turistic evident, însă complet neexploată din această perspectivă.

Zona Capidava se găsește în plină regiune hercinică. Dealurile ei de astăzi, destul de înalte raportate la nivelul mării (în jur de 200 de metri), sunt resturi măcinate de vânturi, de ploi și de alte cataclisme de odinioară ale străvechilor Munți Hercinici. Cele trei dealuri care izolează insula de privirile curioșilor de pe șoseaua ce urcă spre stânga, continuându-și drumul spre Hârșova, au buza ridicată la peste 80 de metri deasupra apei. Faliile pe care le expun vânturilor cvasipermanente ale zonei indică faptul că, în urmă cu mii de ani, erau forme de relief întregi, ajunse astfel din cauza bătrânului Da-

nubius care, odată cu trecerea timpului, și-a mutat permanent albia, ajungând în poziția de astăzi.

Dealuri cu fețe abrupte, aproape lipsite de verdeață (câtiva corcoduși sălbatici și tufe pipernicite de salcâm nu se cheamă că formează o vegetație prea abundentă), striate de ploi, tocite de șfichiul vântului și străbătute de mii de galerii minuscule, săpate în argilă de ciocurile negre ale păsărilor zonei, care au găsit aici un loc minunat pentru cuibărit, la adăpost de populația destul de numeroasă de șerpi, care cutreieră zona, în căutare de pradă. În urmă cu aproape un secol, printre tufe își duceau veacul mufloni lănoși și dropii grase, iar stolurile de prepelițe constituiau apariții frecvente. Apariția civilizației în zonă a condus fie la dispariția completă a unora, fie la părăsirea locului de către celelalte. Au mai rămas șerpilor, păsările și iepurii. Și oamenii, care încearcă să se adapteze unui nou veac și să reziste pe vatra strămoșilor lor.

Modalități de a ajunge în Capidava

Pe DJ 223, fie venind dinspre Hârșova (prin intersecția de la Hanul Morilor – Tichilești – Topalu – Capidava; 33 km), fie dinspre Cernavodă (prin Seimeni – Dunărea – Capidava; 23 km).

Posibilități de cazare

În urmă cu opt ani, în Cernavodă nu exista niciun hotel clasificat. Acum sunt trei hoteluri – „Daria”, „Yahoo Best” și „Hollywood” – de 3 stele. În afară de acestea, cele mai apropiate unități hoteliere se găsesc la Fetești și la Medgidia. Un alt loc care poate să primească turiști este Satul Canadian, în apropierea Centralei Nucleare din oraș.

ATLANTYKRON

ÎNAINTE DE ÎNCEPUTURI

AUREL
CARAȘEL

n deceniul al optulea din secolul XX, în România existau puține posibilități de a evada din cotidianul tern și lipsit de orizont: filmele video, cinematograful, teatrul și cenaclurile literare. Și, poate, meciurile de fotbal. Dar nu toată lumea era microbistă. Cinematografe erau puține și teatre nu existau decât în orașele mari. Iar filmele video se zbăteau la limita dintre legalitate și ilegalitate. Așa că forma de rezistență culturală cel mai puțin bătătoare la ochi, cenaclurile, acceptate tacit de conducerea Partidului Comunist, deoarece puteau fi ușor supravegheate și ținute sub control, proliferaseră în mod exploziv, aproape fiecare revistă, centru cultural municipal și județean, precum și marile licee patronând câte unul sau chiar două.

În privința literaturii science fiction lucrurile nu au stat în mod diferit, în raport cu cadrul mai larg al curentului *main-stream*. În anul 1988, când Ion Ilie Iosif (pe atunci, bibliotecar la Universitatea din Craiova) realiza un recensământ al cenaclurilor de anticipație la nivelul întregii țări, reieșea că numărul acestora depășea 38 (vezi „Catalog al literaturii de anticipație tehnico-științifică și SF” / Biblioteca Universității din Craiova), majoritatea fiind adăpostite sub umbrela protectoare a Caselor de Cultură și a liceelor. Doi ani mai târziu, în martie 1990, Alexandru Mironov făcea publică la TVR 1 o corectură la această statistică: în decembrie 1989, în țară funcționau peste 55 de cenacluri și cluburi de SF.

Cenaclul Atlantis-Club, revista „Atlantida” și Tabăra SF

În acest context, înființarea cenaclului SF Atlantis-Club, la sfârșitul anului 1986, în incinta Liceului Agroindustrial din orașul Cernavodă, județul Constanța, nu a constituit o surpriză pentru prea mulți oameni. Îndrumat de Aurel Cărășel, fost președinte al cenaclului craiovean „Henri Coandă” și profesor de limba și literatura română la liceul amintit,

cenaclul a unit în jurul ideii de literatură SF peste 200 de elevi care, de-a lungul anilor, s-au perindat prin sala de ședință și au realizat numeroase deplasări la convențiile și concursurile de gen, atât în țară, cât și în străinătate (ultimele, după 1990).

Până în 1988, inclusiv, ședințele s-au ținut prin sălile de clasă, iar apoi într-o încăpere pe care conducerea de atunci a liceului, în frunte cu directorul Bargan Benedict, a pus-o la dispoziția membrilor cenacliști. În 1989, cenaclul s-a mutat în Casa de Cultură, la solicitarea secretarului UTC al orașului, aceasta fiind una dintre puținele activități constante cu care conducerea se putea lăuda la județ. În momentele sale de glorie, cenaclul aduna în sala de ședință în jur de 30 de membri, nucleul fiind constituit din Sorin Repanovici, Simona Vlădăreanu, Gabriel Grosu, Aida Gușan, Elena Laza, Tiberiu Hânsă, Alina Popov, Adrian Mîrșu, Mircea Roșca, Mihai Ciorbaru, Mihaela Garabă, Părcălăbescu Daniel, Nicole Teofănescu, Laura Teodorescu, Cristian Negulescu, Felix Moga.

Ideea unei reviste a apărut foarte devreme, chiar în anul înființării grupării literare. Astfel, în 1987 apărea „Sînx”, revistă de literatură SF a elevilor din Liceul Agroindustrial Cernavodă; în anul următor, aceasta și-a schimbat numele în „Atlantida”, până în 1990 apărând încă trei numere, inclusiv trei suplimente cu denumirea de „Atlantida”. Ambele publicații au promovat două categorii de lucrări: scrieri inedite ale membrilor cenaclului și traduceri. Grafica a fost realizată de Mihai Ciorbaru, iar machetarea de Aurel Cărășel. În 1989, la Timișoara, revista a obținut Premiul I la nivel național, la secțiunea fanzine, premiu acordat de revista „Știință și Tehnică”. În felul acesta, cenzura a aflat de existența a încă unei reviste liceale (în afara celor trei existente în mod oficial) și a interzis-o, supunându-l pe responsabilul cu apariția ei la presiuni psihologice foarte puternice pentru a afla locul

unde aceasta fusese tipărită (nu trebuie uitat faptul că, în epocă, aparatele de multiplicat funcționau sub o supraveghere extrem de severă, accesul la ele făcându-se numai în urma unui nesfârșit șir de aprobări ale forurilor de partid).

În noiembrie 1988, în timpul unei ședințe pe care membrii cenaclului „Atlantis-Club” au ținut-o în compania celor de la cenaclul „Club XXI” din Slobozia, s-a propus ideea realizării unei tabere SF în această parte a țării. Susținătorii acesteia porneau de la succesul neașteptat pe care l-au avut taberele precedente și de la faptul că o asemenea acțiune nu avea nevoie de prea multe aprobări din partea puterii politice a vremii (la urma-urmei, totul era un fel de adunarea pașnică de vacanță, la care participanții în loc să pescuiască citeau proze SF și propuneau idei extravagante despre viitoare întâlniri cu extraterestri veniți din alte lumi). Întrucât legăturile dintre cele două cenacluri erau destul de strânse (în mod neoficial, ele formaseră o Confederație Estică a cenaclurilor SF), s-a căzut de acord ca organizarea primei manifestări să aparțină celor din Slobozia, iar cea de-a doua să aibă loc la Cernavodă.

În luna mai 1989, Alexandru Mironov, pe atunci redactor la Radioteleviziunea Română, la rubrica de știință, a fost invitatul cenaclului Atlantis-Club. Scopul secret al ședinței a fost, în fapt, ca acesta să fie convins de capacitatea organizatorică a cenaclului și de locul ales pentru desfășurarea viitoarei tabere. Locul fusese ales cu grijă, dintr-un set de mai multe propuneri. Era vorba despre insula Inelul de Piatră de lângă satul Capidava, aflată la 23 km de Cernavodă. Sorin Repanovici, propozantul ei, cunoștea zona de la tatăl său, un pescar împătimit, care-și petrecea multe zile pe acolo. Sensibilă la vizita unei astfel de notabilități, conducerea orașului a aprobat punerea la dispoziție a unei șalupe, care a transportat staff-ul tehnic pe insulă. După vizita scurtă și plină de atacuri furibunde ale tânărilor deranjați de prezența noastră, Alexandru Mironov a declarat: „Excelentă alegere. Cred că va ieși o tabără bună. Vă doresc succes!”

Și astfel visurile au început să prindă contur: în vara lui 1989 a avut loc Tabăra SF de la Amara, în organizarea celor din Slobozia, așa cum fusese înțelegerea, iar în 1990 Sorin Repanovici a adus lotcile pescarilor din Capidava pentru organizarea transportului celor 28 de taberamani, care-și asumaseră riscul de a fi mâncați de țânțari, pentru ca, timp de zece zile, tabăra de science fiction să se desfășoare pe aceste meleaguri.

Începea *Era Atlantykon*, cea care avea să schimbe modul de a gândi o tabără de creație literară și avea să conducă la Academia de Vară Atlantykon.

ATLANTYKRON

PRIMA TABĂRĂ SF **PE** INSULĂ

5-11 IULIE 1990

AUREL CĂRĂȘEL

Vara lui 1990 trebuie să fi fost cea mai fierbinte din viața de până atunci a acelei mâini de oameni sosiți pe insula pustie, în ziua de vineri, 5 iulie, cam către orele prânzului. Pentru că, fără să știe, chiar dacă unii vor fi presimțit în vreun fel sau altul lucrul acesta, puneau hazele unuia dintre cele mai îndrăznețe proiecte social-educative nonguvernamentale din perioada postdecembristă a României. Pentru că întipăreau în solul insulei primele urme ale unei istorii la fel de pasionante, deși de actualitate, precum aceea străveche, ale cărei urme le studiau, pe malul vecin, profesorul universitar Radu Florescu și studenții săi de la Arheologie.

Dacă ar fi să facem o paralelă de denumire cu filmul românesc de mare succes în epoca comunistă – „Am fost șaisprezece” –, prima ediție a Taberei SF s-ar fi putut intitula „Am fost douăzeci și nouă”. Pentru că acesta a fost numărul exact de participanți – șaisprezece membri ai cenaclului „Atlantis-Club” din Cernavodă, zece membri ai cenaclului „Club XXI” din Slobozia, Răzvan

Haritonovici, membru al cenaclului „Clepsidra” din Bacău și doi invitați de onoare – Alexandru Mironov, pe atunci redactor la TVR, și Ion Ilie Iosif, patronul primei edituri cu profil SF „Star Trafic” și membru al cenaclului craiovean „Henri Coandă”. Cei dintâi erau conduși de Aurel Cărășel; ultimii, de Ovidiu Petcu. De altfel, membrii ambelor cenacluri se cunoșteau destul de bine în urma celor trei schimburi de experiență anterioare, două la Cernavodă și una la Slobozia, în urma cărora puseseră chiar la cale formarea unei Confederații SF a Sud-Estului.

Cel mai greu lucru, atunci când ajungi pentru prima dată într-un loc străin este să alegi locul de campare. După dezbatere care au durat aproape două ore (timp în care mesageri ai ambelor cenacluri au străbătut insula într-o primă tentativă de topografie), majoritatea au decis că poziția geografică ideală este aceea oferită de poienița dintre sălciile bătrâne de pe capul vestic al insulei, în apropiere de canalul care o separa de vecina ei mai mică de la apus. În mai puțin de o jumătate de oră nouă corturi au fost dispuse în jurul unei vetre, săpată în pământ de pescari cunoscători ai zonei, iar alte trei au fost instalate în apropierea locului

de debarcare (pe malul înalt unde actualmente se găsește terasa restaurantului).

În mod practic, ceea ce se numește „prima tabără SF de pe insulă” a avut mai mult programul unei tabere de odihnă și recreere, deoarece, cu excepția interesantelor și obligatoriilor cinacluri de seară la focul de tabără (s-a încercat o dată și unul de noapte, dar bateriile lanternelor nu au rezistat solicitărilor), unde se făceau lecturi din povestirile aduse de acasă și se discuta pe marginea lor, taberamanii nu au avut, în mod efectiv, un program adecvat scopului asumat. În mod evident, ei au propus, la scara temporală a unei săptămâni, programul unei întâlniri intercenacliere de o seară. Așa că, profitând de timpul frumos, au purtat interminabile discuții nocturne cu privire la viitorul luminos al SF-ului românesc, s-au trezit târziu a doua zi, au efectuat lungi partide de înot, de scrimă (competitori deosebiți au fost Ovidiu Petcu și Alexandru Mironov,

fost vicecampion național), de polo (echipa condusă de Al. Mironov a învins-o cu 26 la 14 pe aceea condusă de Aurel Cărășel, într-o partidă de pomină, disputată în canalul dintre insule, aproape toți coechipierii reușind să se taie în scoicile extrem de abundente în acel an), de volei, de badminton, de șah și chiar de tir cu arcul.

Apă, conserve, țânțari și fum

Nu a existat niciodată mic dejun, deoarece, după discuțiile prelungite mult după miezul nopții, nimeni nu reușea să se trezească înainte de ora unsprezece, atunci când soarele ardea deja în crucea amiezii. Dejunul și cina au constat mai mult din conserve (în special de pește; să nu uităm că era anul 1990 și singurele alimente conservate pentru excursii care se găseau pe rafturile alimentarelor erau doar acestea), brânză topită și ouă fierte, stropite din plin cu vin și bere. Apa de băut era adusă cu barca de pe celălalt mal, de la câteva izvoare descoperite de Sorin Repanovici, sub buza ultimului deal dinspre apus; avea un gust ușor sălciiu și trebuia așteptat un timp, pentru ca resturile solide să se depună pe fundul celor două bidoane de plastic de 10 litri, de care organizatorul făcuse rost cu mare greutate în Cernavodă.

Cea mai puternică bătălie a acelui prim an a fost aceea cu țânțarii. Nu mai erau atât de numeroși ca în urmă cu un an, când echipa de prospecție a locurilor a debarcat pe insulă, dar asalturile desfășurate la primele

ore ale dimineții și odată cu lăsarea întunericului, până spre ora 22, s-au dovedit redutabile. Singurele metode de apărare, cât de cât eficiente, au constatat în focuri cu caracter fumigen, aprinse în mai multe locuri simultan, și în evantaiele făcute din crengi subțiri de salcie, cu care fiecare era nevoit să-și apere spațiul vital în permanență.

Întrucât în celelalte tabere SF anterioare, cu precădere în cele desfășurate la Guranda, ajunsese o tradiție realizarea unei cronici umoristice a activităților cotidiene, cea dintâi cronică a Taberei de SF de la Capidava a fost scrisă și citită la cina de seară de Răzvan Haritonovici, recunoscut în fandom pentru ironia incisivă a stilului său narativ.

În penultima zi de activitate, respectiv duminică, 9 iulie, a avut loc prima vizită „oficială” la șantierul arheologic Capidava, vizită care va deveni ritualică în anii următori pentru o minoritate a participanților. În noaptea care a urmat, ultima a vizitei sale pe insulă, deoarece în ziua de luni trebuia să ajungă la TVR pentru înregistrarea primului material despre experiența inedită de pe insulă, la focul aprins sub coroana sălcilor bătrâne, după depănarea mai multor amintiri din călătoriile întreprinse în jurul lumii, în căutarea urmelor de viață extraterestră, Alexandru Mironov a făcut celor care-l ascultau înținși pe pături, cu ochii la constelațiile ce străluceau enigmatic printre frunzele de deasupra capetelor lor, cea mai stranie și mai previzionară invitație, aducând mai mult a text narativ SF decât a realitate posibilă într-un viitor apropiat: „Sălbăticia asta are în ea o frumusețe de vis. Este extraordinar cum am reușit să îmbinăm aici elemente ale culturii umane cu primitivismul fascinant al naturii. Vă invit să ne revedem cu toți aici și peste zece ani, lângă vatra unui

alt foc, cu bătrânul fluviu foșnind alături, și să vedem ce-am reușit să realizăm din ceea ce ne-am propus, în aceste zile cu totul deosebite.”

Zece ani reprezintă, uneori, întreaga istorie a vieții unui om. La scara geologică a insulei nu au fost decât un fir de nisip rostogolit pe plaja de vest de valurile stârnite de trecerea cine știe cărui remorcher. O parte dintre cei înținși lângă focul sclipind tainic în noaptea adâncă a insulei și a spiritului s-au reîntâlnit în 2000, cu ocazia Congresului European de SF, ținut pe Atlantykrön; o altă parte își găsiseră între timp alte preocupări, mai puțin science fiction, iar alții trecuseră pragul Celeilalte Dimensiuni.

În noaptea penultimei zile de activitate a fost făcut din nou focul, pe coordonatele aceleiași vetre, și Aurel Cărășel a fost, de astă dată, cel care a reînnoit invitația pentru anul 2010. Care, incredibil, a venit cu pași neauziți de felină, a suflat în flăcările altui foc (sau, poate, ale aceluiași) și, undeva în apropierea răsăritului, Sorin Repanovici a făcut oficiile de a lansa deja tradiționala invitație pentru 2020. Iar numărătoarea inversă a prins să se scurgă implacabil: 2014... 2015... 2016...

ATLANTYKRON

CONCEPTUL DE TABĂRĂ ÎN ROMÂNIA

SF

AUREL GĂRĂȘEL

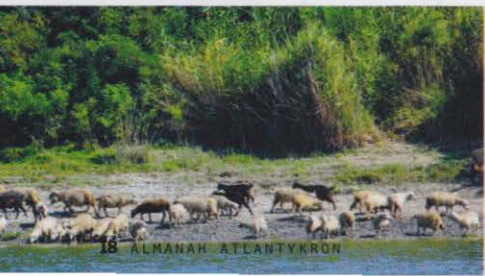
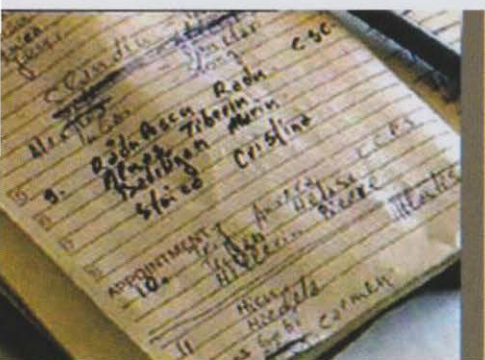
Termenul de tabără ne duce cu mintea, aproape automat, către ideea de existență în aer liber, de lipsă de supraveghere, de libertate și de apropiere de natură. „Dicționarul Explicativ al Limbii Române” găsește, alături de sensurile cu caracter militar, și pe cele de „* Popas; etapă. 2. Așezare vremelnică în corturi, în barăci etc. * Așezare (în aer liber) pentru

copii, elevi etc., aflați la odihnă sau pentru sportivi în timpul antrenamentelor.”

De unde și până unde, însă, alăturarea sa, în România, cu science fictionul? Un răspuns ar trebui căutat, în mod cert, în condiția socială a românului din perioada de final a dictaturii comuniste de până în 1989. În lipsa

libertății de gândire, de exprimare, de acțiune. În general, în lipsa celor mai importante libertăți, cele care definesc crearea unei personalități umane. SF-ul constituise, în perioada anilor 1960–1970, o modalitate

de a visa frumos și de a scăpa nepedepsit pentru asta. Apoi, cu cât sistemul opresiv devenise mai evident și mai lipsit de scrupule, visul nu mai fusese suficient pentru noile generații, cele născute sub dictatură, care voiau și altceva. Așa au apărut cenaclurile, fanzinele, infzinele, conSFăturirile, zilele cenaclurilor, concursurile literare, almanahurile Anticipația ș.a.m.d.

Așa a apărut și ideea de tabără SF, ca loc de desfășurare a unor activități ce nu sufereau ideea de cenzură, manifestată din plin în cadrul întâlnirilor oficiale. Tabără, adică un loc în mijlocul naturii, cât mai departe de localități, unde ochii vigilenți ai autorităților comuniste era omniprezent, un loc unde să dormi în cort sau chiar sub cerul liber, învelit numai cu o pătură, unde să mănânci ceea ce ți-ai adus de acasă, unde să poți spune liber ceea ce-ți pofteste inima (singura cenzură acceptată fiind aceea a decenței), unde să poți scrie și citi ceea ce ai scris, fără grija că un X-ulescu îți va atrage atenția că este vorba despre o perfidie capitalistă, menită să îndobitocească bietele ființe umane naive, unde să poți organiza un Bal al Mutațiilor (fără ca să fii luat la întrebări de ce s-au costumat, domne, tinerii ăia în halul ăsta, ce, sunt maimuțe, sunt urși sau, Doamne-fereste, extraterestri, cumva?), în fine, să poți simți libertatea la modul propriu, ca pe atingerea vântului sau a ploii.

În acea epocă, în România, activau aproape 60 de cenacluri de profil, iar conSFăturirile anuale ajunseseră să aibă atât de mult fast și atâția participanți, încât aproape că te-ai fi putut crede la întâlniri europene ale genului. Fanii mișcării SF, mai ales cei adolescenți, simțeau nevoia acută a unei lipse de formalism, care să permită apropierea umană.

Primele tabere SF din România

Născută în 1981, ideea de „tabără SF” a făcut în scurt timp ravagii în rândul fanilor, datorită condiției uluitoare pe care o propunea: creatorii celei mai sofisticate literaturi din lume, aceea care-și imaginează viitorurile și trecuturile alternative, punând marile, fascinantele și fără de răspuns întrebări asupra existenței în moduri cu totul noi, își propuneau să imagineze universuri cosmice halucinante în mediul cel mai lipsit de condiții tehnice elementare – cel natural. În mijlocul unei păduri bătrâne, la adăpostul pânzei subțiri a corturilor, prin tufișuri sau pe malul lacului, numai cu un pix și o coală de hârtie în față, imaginatorii lumilor posibile ale viitorului se străduiau să scoată din neant universuri fascinante, despre soarta cărora să vorbească la lumina flăcărilor rugului de noapte, cerând aprobarea colegilor de cenaclu.

Primele trei tabere SF (1981/1982/1983) s-au ținut în mijlocul unei păduri de la marginea comunei Guranda din județul Suceava, în organizarea lui Stelian Neagu și a lui Dan Merișca, cu sprijinul entuziast al lui Alexandru Mironov.

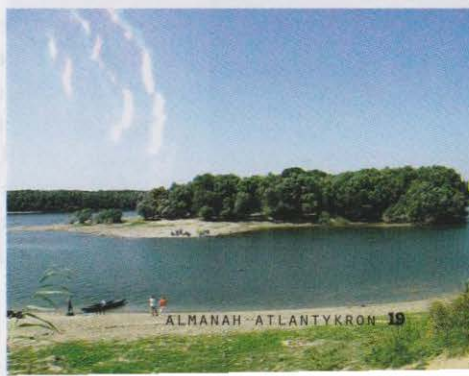
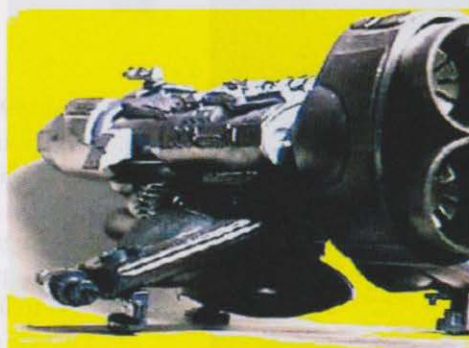
Au urmat taberele SF de la Strunga (1984), județul Iași, Surduc (1985), județul Sălaj, Amara (1989/1990), județul Ialomița și cele 11 ediții de pe Atlantykrón-Capidava (1990–2000), județul Constanța.

Taberele SF au impus rareori scriitori și artiști plastici pe scena dominată de cenacluri puternice, unele dintre ele cu acces la piața de revistă și de carte de profil. Au impus, în schimb, un spirit de camaraderie greu de înțeles de către cei aflați în afara fenomenului. Mai mult, au permis un schimb intens de idei, de informații și de criterii/norme de apreciere pentru operele science fiction, altfel spus, au permis o mai bună coeziune a fandomului, pregătind piața de cumpărători în domeniu, pentru anii ce aveau să urmeze.

La aceste manifestări au participat, cu entuziasmul specific unei anumite vârste, tineri (pe atunci), care aveau să devină nume însemnate în presa, în televiziunea, radioul și în literatura SF de după 1990: Dănuț Ungureanu, Alexandru Ungureanu, George Ceașu, C.T. Popescu, Alexandru Ionescu, Mihail Grănescu, Silviu Genescu, Cornel Secu, Ștefan Ghidoveanu, Dan Ursuleanu, Marian Truță, Dan și Lucian Merișca și mulți, foarte mulți alții.

Unii dintre ei și-au consemnat amintirile, marcați de importanța pe care acele momente le-au avut la un moment dat în viața lor. Una dintre cele mai concise astfel de relatări îi aparține ziaristului și scriitorului Cristian Tudor Popescu, într-un interviu acordat „Revistei SRFF” (nr. 9 din decembrie 2013):

„De la Surduc, îmi amintesc nopțile de acolo, era un cer foarte senin, cu stele multe și făceam cenaclul la lumina focului de tabără. În ciuda faptului că fusesem preveniți, mai erau și momente de «deraie» în care fatalmente ajungeam la analize de lucrări «distopice», care prezentau niște lumi foarte întunecate. Era, în primul rând, un spațiu al prieteniei. Pe atunci trăia Dan Merișca, el fiind sufletul mișcării science fiction din anii '80, cu capacitatea lui extraordinară de a aduna oamenii și de a-i ține împreună. Pot să spun că acelea au fost poate cele mai libere momente din viața mea de muncitor cu pixul! Nu pot uita acele nopți, acele zile în care scriam, acele seri în care ne citeam unii altora ce am scris, modificam totul din mers... Era o muncă literară colectivă, făcută însă benevol, nu așa cum fuseseră colectivizați forțat țărani.”

DE CE?

ATLANTYKRON ■

AUREL
CĂRĂȘEL

n vara anului 1992 începea cel de-al treilea an al pregătirilor febrile pentru organizarea Taberei SF pe insula de la Capidava.

Dacă în 1990 participaseră 29 de persoane, de la trei cenacluri, iar în 1991 veniseră pe insulă 36 de inși, de data aceasta de la patru cenacluri, în acel an Sorin Repanovici deja primise scrisori și telefoane de la peste 50 de cenaclști care voiau să-și anunțe participarea la eveniment. Cadrul izolat și semisălbatic, structura organizatorică începând să se închege și să ofere rezultate, dar mai ales filmul de aproape două ore realizat de TVR și difuzat de câteva ori la ore de maximă audiență își făcuseră efectul.

Problemele de organizare ale acelor ani nu erau exagerat de multe, întrucât două dintre cele ce urmau să devină fundamentale în următorii ani – cazarea și masa – erau rezolvate de fiecare participant în parte. Cortul și rucsacul plin cu alimente constituiau tichetul de pătrundere pe insulă.

Exista însă cheștiunea comunicării la distanță între membrii echipei de organizare (pe atunci telefoanele mobile erau numai un subiect pentru texte SF), iar Sorin Repanovici reușise să o rezolve mulțumitor pentru acel an: împrumutase de la o unitate militară din zonă câteva aparate walkie-talkie, care dădeau din start Taberei un pronunțat caracter de pregătire în domeniul spionajului. Mai mult, reușise să obțină de la Primăria orașului Cernavodă, pentru

al doilea an consecutiv, un hac-dormitor, dotat cu bucătărie, precum și o șalupă, care asigura, printre altele, aprovizionarea cu apă potabilă a participanților, de la Uzina de Apă, situată la marginea satului Capidava. Iar din fondurile obținute de la Ministerul Tineretului și Sportului achiziționase blocuri de desen, acuarele, tuburi de vopsea și pensule pentru nou înființatul Atelier de Artă, aflat sub patronajul pictorului gălățean Aurel Manole, precum și numeroasele premii necesare concursurilor.

De Biblioteca SF portabilă a Taberei se îngrijea Teodorescu Laurenția, care avea misiunea de a asigura cărți și reviste de profil pentru cei care doreau să se destindă în acest fel sau să caute anumite informații. Iar de capitolul „discotecă”, esențial pentru partea din noapte care urma cinaclului de la focul de tabără, dar și pentru celebrul Bal al Mutanților, se ocupau Felix Moga și Grosu Gabriel.

Singura problemă importantă care rămăsese nerezolvată era aceea a... denumirii activității. Dacă spuneai simplu Tabăra SF, patronimicul se confunda ușor cu toate celelalte manifestări anterioare, începute în deceniul al VIII-lea din secolul XX. Avea nevoie de un nume care s-o diferențieze de tot ceea ce se făcuse până atunci. Cu atât mai mult, cu cât entuziasmul organizatorilor prevedea că vor mai exista cel puțin două-trei manifestări în anii următori.

Pentru a o rezolva, a fost nevoie de înființarea unei comisii, întrunită de urgență pe balconul apartamentului Laurenției Teodorescu. S-au întâlnit și au dezbătut Sorin Repanovici, Aurel Cărășel, Cristian Panfilov (Pif), Gabriel Livădaru, Alina Popov, Felix Moga, Simona Vlădăreanu, Aida Gușan, Cristian Negulescu. S-au propus atâtea denumiri, încât ar fi ajuns să completezi cu ele un dosar gros. Niciuna nu părea potrivită, așa că s-a recurs la un compromis: de ce nu s-ar reuni denumirea cinaclului organizator *Atlantis-Club*, cu aceea a fanzinului *Cron*, editat de cinaclul „Henri Coandă” din Craiova, participant la primele două manifestări, de până atunci? Așa că s-a ajuns la formula *Atlantykron*, care a mulțumit pe toată lumea.

Denumirea a prins și s-a menținut, de-a lungul anilor. Atunci când, în 2002, Tabăra SF s-a transformat în Academie de Vară, numele a trecut firesc asupra noii structuri. Mai mult, cu ea a început, treptat, să fie denominată și insula, al cărei nume de Inelul de Piatră aparține strict localnicilor, el nefiind trecută pe nicio hartă.

Victor R. Photography

ATLANTYKRON

ISTORIA UNEI TABERE

1990–2001

AUREL CĂRĂȘEL

E necesar oare să mai spun, înainte de a pune punctul final, deși subiectul nu este nici pe departe epuizat, că *Atlantykrón* există cu adevărat? În sula aceasta chiar există. Se află doar la o întindere de braț, în chiar miezul verii. Trebuie numai, pentru ca să poți trece de Paza de Coastă, care supraveghează țarmurile din cabina șalupei militare, să ceri parola de intrare de la cel mai neobosit regizor al mișcării scenice de aici – Sorin Repanovici. Pur și simplu pentru că aici, și numai aici, stelele par să scrie pe imensa boltă semnele grăitoare ale unei limbi pe care de-abia de acum încolo începem să o înțelegem. Universul întreg se transformă astfel într-o parafrază a unor celebre versuri din opera lui John Fowles: *Mâine să viseze cel care n-a visat niciodată/ Iar cel care a visat să viseze mâine*. *Atlantykrón* e aici, lângă voi... întindeți mâinile!"

(Diana Banu, „*Atlantykrón* 2003 - Visul unei nopți de vară”)

Iar restul este ISTORIE.
O istorie care începe pe...

✱ **3-5 mai 1989** Alexandru Mironov participă, în calitate de invitat de onoare, la „Zilele Cenaclului Atlantis-Club” din Cernavodă. În ziua de duminică, 5 mai, o șalupă a Căpitaniei locale pleacă din portul orașului, cu 17 persoane la bord (printre alții, Aurel Cărășel, Elena Cărășel, Sorin Repanovici, Dodo Niță, Alina Popov, Aida Gușan, Gabriel Grosu, Simona Vlădăreanu, Felix Moga, Cristian Negulescu, Cristian Panfilov), spre insula Inelul de Piatră, din apropierea localității Capidava. Scopul ineditei expediții – fixarea locului și a caracteristicilor viitoarei tabere SF pentru anul 1990, prima de acest fel realizată în afara spațiului deja consacrat al Moldovei. Inițiatorii ideii: Sorin Repanovici și Aurel Cărășel.

✱ **5-11 iulie 1990** Are loc prima tabără SF pe insula Inelul de Piatră. Participanți: 16 membri ai cenaclului „Atlantis-Club” din Cernavodă, 10 membri ai cenaclului „Club XXI” din Slobozia, 3 membri ai cenaclului „Henri Coandă” din Craiova. Și, evident, invitatul de onoare, Alexandru Mironov, redactor la TVR, în acea perioa-

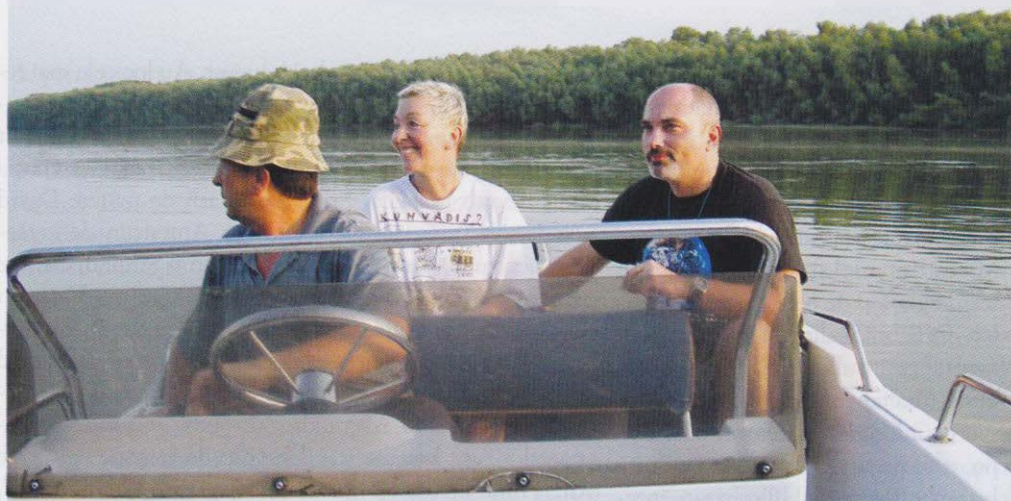

dă. Cazarea se face în corturi, prima așezare fiind situată în apropiere de vârful vestic al triunghiului insulei, între sălciile bătrâne din apropierea plajei și a canalului care o desparte de insula mică, New Jersey. Apa potabilă este adusă pe insulă în două bidoane mari de plastic de la un izvor situat la aproape doi kilometri spre vest, la marginea formațiunii carstice de pe malul cel mai apropiat. Prima cronică umoristică a activităților de tabără (*bârfooteca*) este scrisă de Aurel Cărășel și Ovidiu Petcu și citită la focul de tabără.

✱ **Iulie 1991** Pe insulă este adus primul hac dormitor, cu două punți. Există o sală de mese și, pentru prima dată de la începuturile taberei, prânzul se servește în mod civilizat. Este primul an în care curentul electric este tras pe insulă de la Stația de Epurare a Apei, cu ajutorul unui cablu subacvatic. Număr de participanți: 74. Spațiul de campare se divide în două cartiere: o parte a corturilor rămân pe malul vestic, iar celelalte se instalează pe vârful estic al triunghiului, lângă *Kopakul Mishu* (punctul central de afișaj din epocă). Echipa de filmare a TVR realizează un film artistic de aproape două ore, având

ca subiect o explozie nucleară la Centrala Nucleară de la Cernavodă, în urma căreia se creează o falie temporală în zona insulei. Scenariul este scris de Ovidiu Petcu (cenaclul „Club XXI”, Slobozia). Are loc prima discotecă pe hac. Dintre participanții de marcă: Ștefan Ghidoveanu, Mihaela Muraru Mândrea, Dan Merișca, Lucian Merișca, Romulus Bărbulescu, George Anania, Mihai Bădescu (TVR).

✱ **Iulie 1992** Are loc ceremonia de hotezare a insulei. Nași de balcon (pentru că acolo se petrece acțiunea) îi sunt Aurel Cărășel, Felix Moga, Sorin Repanovici, Laurenția Teodorescu, Cristian Panfilov, Alina Popov. Numele *Atlantykrón* provine din combinarea denumirilor cenaclului *Atlantis Club* și *Cron* (numele infinuului editat de cenaclul „Henri Coandă”, din Craiova). În viziunea inițiatorilor ei, denumirea ar fi trebuit să însemne „timpul atlantiților”, adică reîntoarcerea epocii de aur a acelei perioade. Pe insulă, la pontonul improvizat de pe malul sud-vestic sunt ancorate două haturi dormitor. Apare concursul de proză scurtă „Una pe zi” (la care participanții trebuie să creeze, în decurs de zece ore, short-short story pe teme date, la dimensiunea de o pagină A4), precum și cel pentru proze aduse de acasă. Textele premiate sunt publicate în fanzine și în „Jurnalul SF”. Are loc inaugurarea primei *Expoziții de Artă SF*, pe Bacul Alfa. *Kopakul Mishu* devine, în mod oficial, punctul central de afișaj și de informare cu privire la activitățile zilnice din tabără. Profesorul universitar Florin Munteanu participă pentru prima oară la activități, începând cursul de „Știința Complexității”, care avea să se desfășoare, fără întreruperi, până în prezent. Numărul participanților trece de 100. Invitații oficiali ai taberei

sunt Bridget Wilkinson (secretar al Asociației Europene de SF), Valentin Nicolau, Roberto Quaglia și Mihaela Muraru Mândrea.

✿ **Iulie 1993** Pe insulă sosesc scriitori români consacrați ai genului SF, George Anania și Romulus Bărbulescu. Are loc primul concurs de pescuit, care-l are ca arbitru și, în același timp, ca președinte al juriului pe neobositul pescar Romulus Bărbulescu. Vine Florin Munteanu, care aduce cu el Știința Complexității. Deschidere și închidere festivă cu focuri de artificii. Începe concursul de grafică „Una pe zi”, precum și concursul de modelaj în nisip, intitulat „Regii nisipurilor”, desfășurat pe plaja din vestul insulei, sub patronajul pictorului Aurel Manole. Are loc prima emisiune Radio Atlantykon, sub îndrumarea lui Ștefan Ghidoveanu, redactor la Radio România Tineret. Pe insulă își fac apariția primii străini: scriitorul italian Roberto Quaglia și Bridget Wilkinson. Dar și primii suveniți: Dan Milici și Victor Șutac. Profesorul Sandu Vasile preia misiunea oficială de *bârfootecar*, realizând parodii succulente ale peripețiilor de care au parte coloniștii în timpul celor zece zile de tabără. Se realizează primul Bal al Mutanților, concurenții având obligația să se costumeze *ecologic*, adică numai cu materiale găsite pe insulă. Apare primul fanzin manuscris al taberei: „Foaia de pe insula păduroasă”; redactori: Aurel Cărășel, Vali Ionescu, Sorin Repanovici, Roberto Quaglia.

✿ **Iulie 1994** Cea mai mare desfășurare de forțe SF de pe Atlantykon, de până atunci – peste 300 de participanți, din 22 de cenecluri, asistă la *deschiderea festivă* și ea la prima ediție. Sunt ancorate la mal patru bacuri dormitor. Sorin Repanovici aduce artificieri din Constanța și proiectează un superb foc de artificii, vizibil și din orașul

Hârșova. Pe insulă își dau întâlnirea trei posturi de televiziune – TVR, Pro TV și Antena 1, care concurează la realizarea unor reportaje de culoare. Are loc prima transmisiune de radio, în direct, de pe insulă: Radio Constanța realizează o emisiune de 15 minute cu principalii protagoniști ai evenimentului. Primul concurs de Miss și Mister Atlantykon. Se acceptă, în mod oficial, de către administrația taberei, existența noului „cartier Amfiteatru”, situat în cel mai estic punct al taberei. Treptat, de-a lungul anilor, acesta va deveni centrul microlocalității anuale de pe insulă. Prima participare a Departamentului de studii științifice a Ministerului Tineretului și Sportului, condus de Pierre de Hillerin, care deplasează o impresionantă forță tehnică, dar și de tehnicieni, la fața locului.

✿ **Iulie-august 1995** Din acest an, durata de zece zile a taberei de SF se fixează în mod permanent, oscilând între ultima săptămână a lunii iulie și primele zile din luna august. Printre cei 250 de participanți există și mulți fani care peste foarte puțin timp vor porni cu autocarele către Glasgow, locul de desfășurare a viitorului Congres

European și Mondial de SF. Insula cea mică, aflată în prelungirea vestică a Atlantykrului, primește numele de Jersey, în amintirea Euroconului petrecut pe insula omonimă în 1993 (Saint Helier, Jersey, Marea Britanie) și devine principalul loc de plajă și de baie al taberamanelor. TVR Iași realizează un film documentar pe insulă. Prima vizionare de filme (documentare) în Amfiteatru, sub coordonarea lui Florin Munteanu, care prezintă și noutatea numită Internet. Pierre de Hillerin este interesat de studierea mișcărilor efectuate de sportivii amatori de pe insulă. Apare „Gazeta de Atlantykr”, primul fanzin printat al taberei; redactori: Florin Ursu și Mara Popa.

✱ **Iulie-august 1996/1998** – Participare constantă de peste 250 de persoane. Faima locului crește vertiginos, activitățile de aici fiind menționate în majoritatea programelor SF europene și mondiale. Cea mai constantă prezență, în afară de cea a organizatorilor, rămâne aceea a lui Alexandru Mironov, devenit un fel de simbol viu al insulei. Au loc primele vizionări de filme SF, prezentate pe ecranul uriaș, montat în Amfiteatru. Permanentizarea prezenței celor trei bacuri-dormitor de protocol. Sucevenii își completează echipa cu Cristian Pârghie. Invitați: astronomul Harald Alexandrescu și scriitorul belgian Alain Le Bussy. Anul 1997 este cel mai... umed dintre toți anii academici – plouă aproape non-stop, dar entuziasmul participanților este fără margini. Își continuă apariția „Gazeta de Atlantykr”, în manieră printată, tirajul ajungând la 45 de exemplare.

✱ **5-14 august 1999** – Aproape 300 de participanți asistă la eclipsa

totală de Soare, din ziua de 11 august. Au loc cele mai reușite partide de pescuit, dar și prima întâlnire cu un scriitor de anvergură internațională – Robert Sheckley, sosit din SUA pentru a vedea eclipsa în România, la invitația lui Roberto Quaglia. Printre invitații de marcă: David Anderson (președintele Centrului American de cercetări pentru Călătoriile Temporale), Emil Streinu, George Anania, Alexandru Mironov, George Ceașu, Valentin Nicolau, Doru Pruteanu, Don Simon. Cea mai mare furtună de până atunci se abate asupra insulei, smulgând copaci din rădăcini și anunțând apropierea eclipsei solare. La sugestia lui Alexandru Mironov, corturile participanților sunt botezate cu denumiri de romane și nuvele SF. Prima apariție a fanzinului xeroxat „Atlantykr”, dublată de afișarea sa la panoul de pe *Kopakul Mishu*. Se lansează cele mai recente numere ale revistei „Anticipația”. Își continuă apariția fanzinul insular „Atlantykr”. Marele premiu la Concursul de proză este obținut de Don Simon. Primele efecte de sonorizare – inginerul de sunet Mihai Manea-Croco este adus pe insulă de Valentin Nicolau, cu patru difuzoare și un microfon (debutul erei tehnologice pe Atlantykr).

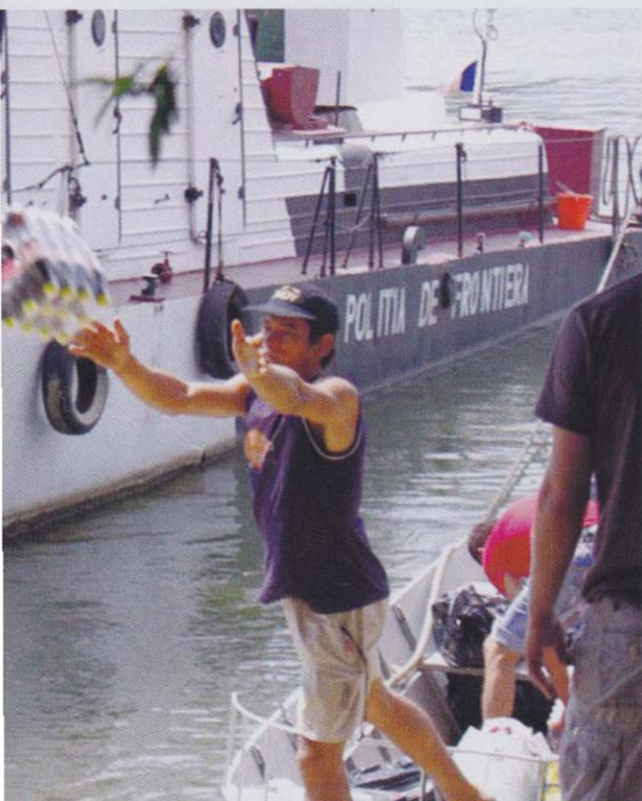
✱ **4-13 august 2000** – Repetiție generală pentru găzduirea Convenției Europene din anul următor. Peste 300

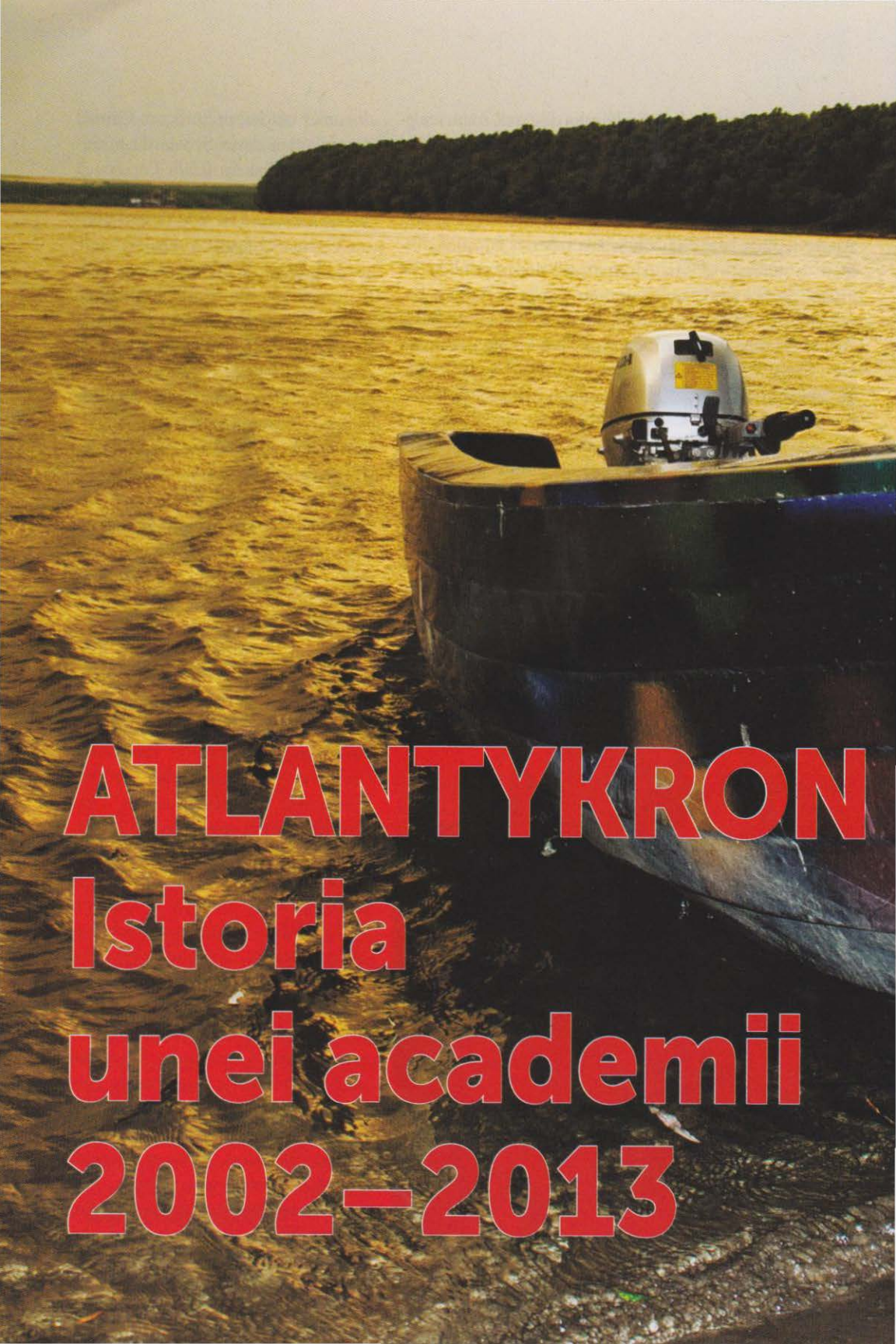

de participanți. În cadrul Atelierului de Artă, toate *sculpturile în nisip* devin monumente permanente, nisipul fiind amestecat cu ciment. Se lansează fanzinul „Despre Timp și Călătoriile Temporale”, în regia lui David Anderson și Roxana-Elena Sava, dar și concursul de succes „Enigma”. Apare replica la revista oficială a taberei; fanzinul disident se numește „Lumi Alternative” și este publicat de grupul din Ploiești, ajutat de frații Ionuț și Adrian Bănuță. Croco organizează prima discotecă oficială pe bacul Alfa. În echipa de organizare intră Edie Stătescu. Invitat: Dan Farcaș.

*** 3-12 august 2001** – Programul de tabără se împletește cu acela al *Convenției Europene de SF*, care se desfășoară pentru a doua oară în România, dar pentru prima oară în lunga sa istorie într-un insolit decor natural. Are loc cea de-a treia deschidere festivă cu focuri de artificii. Din lipsă de cvorum în reprezentarea altor țări europene, nu s-au putut acorda premiile Eurocon. Sunt montate primele corturi militare, de mari dimensiuni, în care urmează să se desfășoare o parte dintre activități, în caz de intemperii. Paza este asigurată de Poliția de Frontieră (o șalupă a sa va fi prezentă permanent, de acum înainte, la toate manifestările din anii următori). Își face apariția Nicu Cosma (TVR 1), cu intenția de a realiza un

documentar despre Eurocon. Grupul de craioveni de la Școala de Jurnalistică din Craiova (Gilli Popescu și Mitrică Tavi/Tazu) realizează primul jurnal *Kalvarul* (un nou design pentru vechea *bârfoțecă* a taberei), care se va bucura de succes și în edițiile următoare. Pe insulă sunt aduse cinci computere cu acces la Internet. Tema din acest an a concursului de modelaj „Regii Nisipurilor” este *Figuri de extraterestri*. Grupul Cygnus de la Suceava amplasează un telescop pe promontoriul estic, completând modulele de Știință cu Atelierul de Astronomie (Victor Șutac) și cu cel de Robotică (Dan Milici). Își face apariția un nou membru în echipă: Mircea Nanu Muntean (viitor responsabil al Atelierului de fotografie). Implicare managerială a americanului David Anderson, transformat ulterior într-un fan înrăit al acestei manifestări. David realizează prima demonstrație cu roboți aduși de la NASA, special pentru programul taberei. Iluminarea nocturnă a aleii care leagă cartierul Amfiteatru de zona Bacurilor. Deschiderea terasei-restaurant pe insulă. La concursul de proză foarte scurtă „Una pe zi” sunt remarcați Don Simon, Michael Hăulică și Carmen Maftei. Editura Nemira sponsorizează cu premii în cărți toate concursurile literare ale manifestării. Prima fotografie oficială cu organizatorii evenimentului Atlantykon. Se lansează „Imnul Congresului European de Science Fiction”, compus de Andrei Dorian Gheorghe, pe muzica lui Mihai Dumitrescu. Invitați de onoare: Joe Haldeman, Norman Spinrad, Jonathan Cowie, Ion Hobana, Harald Alexandrescu, Roberto Quaglia, Bridget Wilkinson, Natalie Feldman, Sebastian A. Corn.

ATLANTYKRON
Istoria
unei academii
2002–2013

**AUREL
CĂRĂȘEL**

” mi place să cred (și s-o spun) că Atlantykrone este un fel de astronavă de pământ. Aici se strâng intelectuali adevărați, care aparțin oricărei vârste. Sunt și copii, și adolescenți, și oameni maturi. În funcție de cantitatea de cunoștințe pe care le acumulează și de cum își formează modalitățile de cunoaștere a realității, sunt mai puternici, mai creatori. Aici, ne aflăm la o Universitate de Vară. Sunt din ce în ce mai mult convins că școlile de vară de acest tip devin o clasă importantă în școlile lumii. Aceste forme educative ies din cadrul clasic al clasei cu patru pereți, tablă neagră, cretă și burete, și se duc peste tot unde este nevoie de ele. E clar că omului tânăr îi place să se apropie de natură și atunci de ce să nu facă astronomie, și cosmogonie, și genetică, și electronică, aici, în mijlocul naturii.”

(Fragment din interviul cu Alexandru Mironov
– „Atlantykrone e un fel de astronavă de pământ”, fanzinul „Atlantykrone” nr. 4/2002)

Potențialul unei minți tinere este pur și simplu cel mai incitant, fascinant și puternic concept din Univers.

David Anderson

Iar restul este ISTORIE. O istorie care începe pe...

*** 2-09.08.2002** – Titlul complet al proaspetei instituții non-formale este „Academia de Vară pentru Știință Prospectivă, Viitorologie și Science Fiction”, *Atlantykron* 2002, (Căpâlna). Se înființează Laboratorul de Ecologie, sub îndrumarea prof. Viorel Lazăr, din Craiova, care realizează prima trecere științifică în revistă a florei și faunei de pe insulă. Membrii patrulei eco lansează primul concurs de reutilizare a peturilor de apă minerală. Grupul *Cygnus* din Suceava participă cu trei module: Atelierul de astronomie, Atelierul de roboți și Atelierul de multimedia (dar și cu 36 de persoane!). Suplimentar: Atelierul de grafică computerizată (condus de Mihai Viștea), dar și o minibibliotecă cu peste 50 de titluri de specialitate aduse de la Suceava. Mircea Nanu-Muntean realizează un film documentar despre insulă, prezentat la Antena 1 Suceava, în mai multe episoade. Se deschide Atelierul de jurnalism (formatori: Aurel Cărășel și Traian Bădulescu), care-și propune, împreună cu membrii Școlii de Jurnalistică din Craiova, să profesionalizeze publicația periodică a Academiei. Primele concursuri sportive sunt organizate de grupul de bucureșteni condus de Mihnea Muraru-Mândrea; cel mai nou sport introdus este badmintonul, la băieți câștigătorul fiind Ionuț Unga din Craiova. *Cenaclurile*

„Planetar” și „Star Trek” desfășoară primul „Curs de supraviețuire” pe insulă. Participă peste 150 de tineri. Expoziție fotografică a Corinei Angheluță (cenaclul „Planetar SF”), pe bacul Alfa. Balul Mutanților se bucură de un succes mai mare ca în edițiile anterioare. TVR 2 face filmări pe insulă. Marele Premiu Atlantykrón pentru activitate deosebită este câștigat de Nicole Vasilcovschi, Suceava.

Invitați: Harald Alexandrescu, producătorul Barry Shaverin de la Discovery, Alexandru Mironov, Ion Hobana, George Anania, Roberto Quaglia, Dan Farcaș și Randy Gordon (președintele Comisiei pentru sport a statului New York din SUA). Are loc vizita neanunțată a membrilor expediției „Centenarul Zilei Marinei”, de pe Iahtul „Sfânta Maria”. Manifestarea „Atlantykrón” este inclusă, din acest an, în calendarul de evenimente culturale și științifice al UNESCO. Revista americană „Locus” (nr. 1/2002) dedică aproape două pagini Euroconului de pe Atlantykrón. Academia „Atlantykrón” este un proiect organizat și fi-

nanțat de Ministerul Tineretului și Sportului, în colaborare cu Centrul pentru Studii Complexe, Fundația americană „World Genesis” și Asociația științifică „Cygnus”.

*** 1-10.08.2003** – Deviza anului: „Looking to the future”. Pentru prima dată în istoria fenomenului Atlantykon, Dunărea este atât de secată, încât pe insulă se ajunge direct cu mașina. Există două puncte de trecere, unul situat în punctul estic, iar celălalt în cel vestic. Între ele, se găsește izolat un lac plin cu pește. Insula mare și cea mică sunt unite complet, formând o singură masă de pământ, mărginită de sălcii. Patronajul oficial al Academiei

trece de la fostul MTS la mai noul Minister al Educației, Cercetării și Tineretului. Este primul an în care Alexandru Mironov nu ajunge pe insulă, fiind invitat UNESCO pe o altă insulă, mai îndepărtată – Noua Zeelandă. Se simte și lipsa lui Florin Munteanu, care absentează din motive profesionale. Pe promontoriul stâncos din zona de ancorare a bacurilor, Viorel Lazăr și Aurel Cărășel construiesc din ciment, recipiente de plastic și bețe de lemn literele denumirii insulei ATLANTYKRON, înalte de un metru și perfect vizibile din mijlocul Dunării. Un al doilea grup de 20 de basarabeni participă la activități pe toată perioada Academiei. Concursul de Miss și Mister Atlantykrone este câștigat de Irina Bulat și de Ciprian Vladimirov din... Basarabia, evident. Felix Moga devine noul coordonator al echipei Radio Atlantykrone. Valentin Ionescu propune primul concurs de body-painting, rezultatele sale fiind afișate pe ecranul din Amfiteatru, la programul de seară. Are loc prima transmisie în direct a radioului local din Cernavodă. Expoziție fotografică pe bacul Alfa

a Corinei Angheluță și a lui Mihai Manea-Croco. David Anderson realizează al doilea curs de inițiere în kickboxing. Tema pentru concursul de modelaj „Regii Nisipurilor” este, în acest an, zeitatea insulei. Concursul anual de natație este câștigat de suceveni la toate probele: Mara Oanea, Mariana Milici și Ștefan Cristureanu. Continuă șirul episoadelor Kalvarului, sub îndrumarea lui Gilli Popescu și Vali Ionescu. Numărul participanților trece de 170. Invitați: Robert Sheckley, Ion Hobana, Dan Farcaș, Harald Alexandrescu, Vlad Popescu (director Editura Nemira). World Genesis Foundation donează, pentru acest an, două kit-uri pentru construcția de roboți. Laboratorul

de astronomie are ca temă principală Soarele. David Anderson ține o conferință despre timp și modalitățile de a călători prin timp. Atelierul sucevean de Grafică Asistată de Computer realizează o primă hartă fizică a insulei, în format computerizat, împreună cu Atelierul de Ecologie (Viorel și Lidia Lazăr). Echipa

de la Suceava câștigă premii la toate atelierele de știință, artă, cultură, sport, inclusiv Marele Premiu Atlantykron 2003.

★ 5-14.08.2004 – Deviza anului: „Designing the Future”. Participanți: 220. Se remarcă prezența unui număr mare de copii, cu vârste de la 1 an la 10 ani, fapt fără precedent în edițiile anterioare. Centrul pentru Studii Complexe lansează programul SETI&C. Începe colaborarea dintre Cristian Lucian Oancea și Aurel Cărășel în realizarea programului „Păturica rotundă SF”. Adrian Bănuță (TVR 1) începe turneul unui film serial, în patru episoade de câte treizeci de minute fiecare, cu acțiune SF, inspirat din scenariul creat în 1991 de Ovidiu Petcu. La filmări iau parte patru actori profesioniști, dar și participanții la cursuri. Ubisoft, al treilea distribuitor european de jocuri digitale, sponsorizează concursurile Academiei, în acest an. Asociația Română pentru Sport și Cultură (președinte Mihnea Muraru-Mândrea) inițiază concursul „Zilele aventurii”. Atelierul sucevean de Grafică Computerizată realizează digital filmul de prezentare al acestei ediții. Atelierul de Robotică are ca invitat pe Willy Fray – cercetător german, șef al laboratoarelor Bosch de proiectare a senzorilor integrați, specialist în nanotehnologii. Concursul SF „Una pe zi” propune ca subiect continuarea (în cel mult trei rânduri) a celei mai scurte povestiri SF din lume, aparținând lui Ray Bradbury. Are loc primul concurs de traduceri din limba engleză, sub patronajul lui Ștefan Ghidoveanu. Grupul sucevean Cygnus încearcă lansarea unui planor cu radiocomandă, care conține cameră video și are o anvergură a aripilor de 1,5 m, dar vânturile puternice îl fac să aterizeze forțat. Campionul european de juniori la șah, Andrei Murariu, participă la concursul de șah de pe insulă. Iona Frey (Curly), lectorul din SUA, susține cursuri practice de face-jogging. Invitați: Lucian Biro, Wilhelm Frey.

★ 5-14.08.2005 – Participanți: 300. Deviza anului: „Building the Future”. Lista de activități este mai mare decât în anii precedenți: Robotică și inteligență artificială, Inițiere în grafică asistată de computer, Știința Complexității, Jurnalism și eco-jurnalism, Ecologie, Astronomie și Astrofizica, Science Fiction, Grafică și arte vizuale, Inteligența artificială în social, Sport și activități de vacanță, Dezvoltare personală și Leadership, Educație Turistică. Coorganizatori: Autoritatea Națională pentru Tineret, împreună cu World Genesis Foundation - SUA, Centrul pentru Studii Complexe, Fundația SocRaTeE,

Societatea Științifică CYGNUS, Asociația Română pentru Sport și Cultură, Asociația de Integrare Europeană a Tineretului din Municipiul București - „PlanetArt” și, din acest an, Asociația Națională a Agențiilor de Turism. Pentru că anul 2005 marchează comemorarea a 100 de ani de la dispariția scriitorului Jules Verne, una dintre temele principale ale manifestării este „Căpitan la 15 ani”. Atelierul de

Grafică Computerizată realizează un film pe computer în 3D, care este folosit ca logo al ediției 2005, și care are la bază elemente de pe CD-ul multimedia „20.000 de leghe sub mări” realizat de Cygnus. Temele Atelierului de Știința Complexității stau sub egida Anului Internațional al Fizicii (50 de ani de la moartea lui Albert Einstein). Invazie de cântări și nivel ridicat al Dunării: plaja vestică este complet acoperită de apă. Cygnus instalează o stație meteo și realizează zilnic prognoza vremii la nivel local. Doi radioamatori din Suceava (Cezar Leșanu și Andrei Drăgoiu) împreună cu unul din Cernavodă (Daniel Moraru) pun bazele unui Cerc de radioamatorism. Invitați: Theodor Vasile, Vilmos Zsombori, Cristian Cârstoiu, Viorel Lazăr, Valentin Tănase, Roberto Quaglia, David Anderson, Ioan Gyuri Pascu, Dan Farcaș, Lucia Morariu (președinte ANAT), Ștefan Ghidoveanu.

✱ **3-12.08.2006** – Deviza anului: „Welcome to the future”. Deschidere festivă, cu focuri de artificii. Număr participanți: peste 300, veniți din Statele Unite ale Americii, China, Rusia, Monaco, Thailanda, Germania și Republica Moldova. Direcția de Sănătate publică Constanța pune la dispoziția Academiei serviciile a trei asistenți medicali, vorbitori de engleză și de italiană, precum și o ambulanță, apelabilă în caz de necesitate. Ateliere din acest an sunt Robotică și inteligența artificială, Inițiere în grafica asistată de computer, Știința

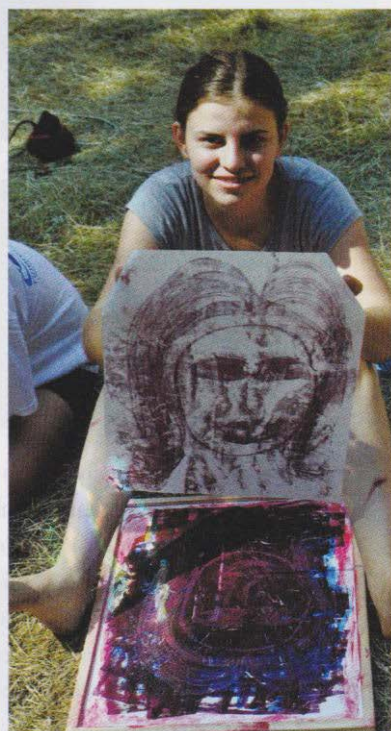
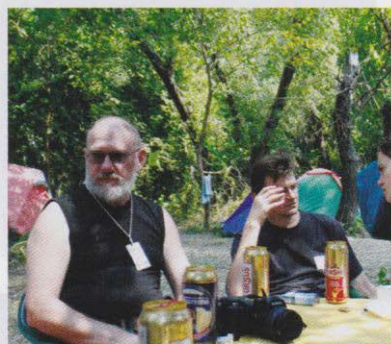

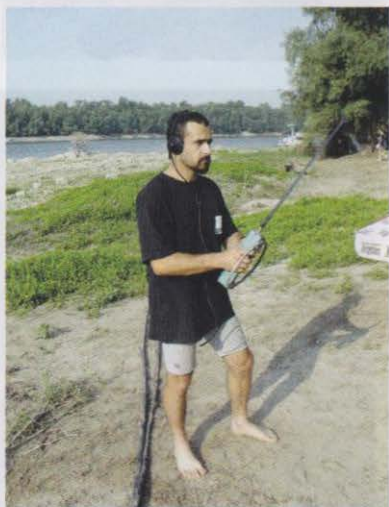
Complexității, Teoria Fractalilor și a Haosului, Energii alternative, Biometrie, Radio Atlantykron, Jurnalism, Ecologie, Astronomie și astrofizică, Science Fiction, Grafică și arte vizuale, Sport și activități de vacanță (concursul „Zilele Aventurii”, concurs de șah, demonstrații de box, arte marțiale și kickboxing), Advertising, Dezvoltare personală. Securitatea este asigurată de cei șase angajați ai Poliției de Frontieră, detașați pe insulă pe toată perioada derulării activităților Academiei. Cea mai urmărită temă de la Atelierul Știința Complexității – Interacțiunea dintre minte și materie. Are loc primul campionat de fotbal, la care s-au înscris patru echipe (trei din România și una din Basarabia). Revista „Atlantykron” apare în trei numere. Este ultimul an de Kalvar pentru realizatorii săi și pentru spectatori. Radioamatorul Cezar Leșeanu transmite pentru prima oară în eter indicativul Academiei – YPOIP. Cygnus Suceava organizează primul campionat de GO. Lansări de carte SF – „Gangland” de Florin Pîtea și „Împăratul ghețurilor” de Ana-Maria Negrilă. Cygnus organizează alte 4 microateliere: de nanotehnologii (condus de Cristian Pîrghie), de astronomie și astrofizică (coordonat de Victor Șutac), de energii neconvenționale, precum și atelierul de multimedia (condus de dr. ing. Dan Milici). Cygnus include o probă de radiogoniometrie în Zilele Aventurii, echipamentele fiind aduse de la Suceava. Sosește invitatul special, americanul Dan

Lucas, ex-campionul mondial la kickboxing, care urmează să organizeze un curs pentru cei interesați de acest sport. Invitați: Sibylle Colberg, Sakena Kulap, Alexandru Mironov, Karen Poon, Roberto Quaglia, Teodor Vasile, Ion Hobana, Ioan Gyuri Pascu, Dan Farcaș, Mihaela Muraru-Mândrea, Wilhelm Frey, Paul Rosner, Daniela Pascu.

*** 3-11.08.2007** - Deviza anului: „Explore the Universe”. Programul acestei ediții este realizat în patru grupe de programe: știință, cultură, artă, sport, fiecare program fiind divizat pe ateliere: astronomie, roboți, microsenzori și nanotehnologii, biometrie, radioamatorism, știința complexității, bioenergie și științe de frontieră, jurnalism, multimedia,

science fiction, arte marțiale, yoga, sporturi ale minții. Număr participanți: peste 300 (din SUA, Germania, Singapore, Rusia, Thailanda, Republica Moldova). Eveniment organizat de Centrul pentru Studii Complexe din București, Societatea de Știință CYGNUM din Suceava, Fundația SocRaTe, Asociația pentru Sport și Cultură din București și World Genesis Foundation din SUA. Invitați: Chan

Chow Wah, Dan Lucas, Gyuri Pas-
cu, Norman Rosner. Evenimentul
Atlantykrón împlineste 18 ani de
ființare neîntrepută și trece din ado-
lescență la maturitate. Prilej cu care
își fac apariția doi veterani ai taberei
SF de altădată: scriitorul Adrian Io-
nescu și bărfotecarul Sandu Vasile.

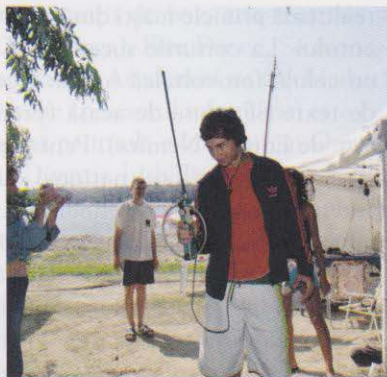
Care nu se lasă și emite MAXIMA zilei: „Noi, cei mai în
vârstă, reprezentăm un rai de scoici bătrâne, tinerii sunt
scoicile active, asemănarea este că toți avem același mi-
ros.” Cygnus asigură întreaga infrastructură a atelierelor
tehnice și științifice, organizează cele două corturi tehni-
ce și face teste pentru ridicarea unui aerostat. Utilizând
echipamente GPS performante, sucevenii determină cu
acuratețe perimetrul și suprafața utilă a Insulei de Piatră.
Datele meteo culese de pe insulă sunt postate online pe
Internet. Mihaela Muraru-Mândrea se transformă în re-
porter de televiziune ad hoc și realizează interviuri des-
pre Academie cu veteranii taberei: Mihai Manea-Croco,
Ovidiu Petcu, Sorin Repanovici, Marian Irimia-Rabi,
Iulia Anania. Scrima revine în actualitate, chiar și fără
Ovidiu Petcu și Alexandru Mironov în spatele măștilor.
Sunt organizate concursuri de tir cu arcul, radioamato-
rism, pescuit, fotbal, kickboxing, paintball, karaoke (Tra-
ian Bădulescu pierde din nou titlul). Primul forum pentru
radioamatorii de pe insulă este înregistrat la adresa radio-
amator. Eu/showthread.php? 534-Atlantykrón.

★ 1.09.2008 - Deviza anului: „Atlantykrón: O nouă
generație”. Programul acestei ediții cuprinde Teoria
fractalilor și a haosului, Robotică și inteligență artifi-
cială, Inițiere în grafică asistată de computer, Știința
Complexității, Microsenzori și nanotehnologii, Energii
alternative, Astronomie și astrofizică, Biometrie, Bio-
energie și științe de frontieră, Școala de OZN-uri, Astro-
nomie și astrofizică, Radio amatori, Jurnalism, Educație
turistică și ecologie, Metode de scriere tehnică într-o
organizație globală, Science Fiction, Creație literară,
Grafică și arte vizuale (sculptură, pictură facială, foto-
grafie), Sport și activități de vacanță (concursul „Zilele
Aventurii”, concurs de șah, demonstrații de box, arte
marțiale și kickboxing, șah), Advertising, Dezvoltare
personală (Leadership, tehnica interviului, planificarea
și dezvoltarea carierei), Instrumente Muzicale Vechi,
Curs de Fotografie, precum și un Curs interactiv de Cre-
ație Literară dedicată copiilor. Deschidere festivă, cu
focuri de artificii. Număr participanți: peste 450. Prin-
tre lectori se numără profesorii Florin Munteanu, Dan
Milici, Aurel Cărășel, Cristian Pârghie și Victor Șutac,
pictorul Aurel Manole, graficianul Valentin Ionescu și
jurnaliștii Traian Bădulescu, Dan Farcaș, Ștefan Ghido-
veanu, Nicu Cozma. Invitați: David Anderson, Theodor
Vasile, Paul Rosner, Caton Heather, Alex Demishevici,
Ștefan Ghidoveanu, Tantra Bensko, Adriana Gheorghe.

Conferințele din acest an se axează pe tema: „Proiecte planetare”. Sunt organizate patru lansări de carte, ale editurilor Nemira, Corint Junior și Triton. Radio Atlantykron își reia și în acest an emisiunile, sub conducerea profesionistă a lui Ștefan Ghidoveanu. Fitness pe insulă: de un mare succes se bucură consola Wii Station, produsă de Nintendo, și concursul de Hula-Hoop. Atelierul de Știință pentru Juniori, sub conducerea lui Dan Milici și Florin Munteanu, beneficiază de prezența a 12 cursanți, cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani. Lipsește Internetul și, din cauza asta, transmisiunea în direct de pe insulă, pregătită de Gabi Vilsan și Mugur Cornilă nu mai are loc. Pentru prima dată, Atelierul de Astronomie beneficiază de un telescop astronomic performant, conectat cu computerul, ce are capacitatea de a se poziționa automat pe baza coordonatelor introduse înainte de observații. Și, tot în premieră, este montată o ministație meteorologică ce măsoară automat 7 parametri de mediu diferiți: temperatură, umiditate, presiune, punct de rouă, cantitate de precipitații, viteza și direcția vântului. Atelierul de Radioamatorism își extinde aria, realizând 5 000 de contacte în țară și în străinătate, folosind indicativul radio al taberei YPOIIP (Inelul de Piatră). În cadrul aceluiași atelier este confecționat și lansat în atmosferă un balon cu aer cald, înzestrat cu emițător și senzori de temperatură, care s-a ridicat la 10 km înălțime și s-a deplasat la 420 km în largul Mării Negre. Atelierul Foto este coordonat și în acest an de Mircea Nanu-Munteanu și Paul Rosner. Atelierul de grafică beneficiază de un aparat performant, folosit în tehnica brush painting (pictura cu aerograful). Sci-Art Project, sub coordonarea lui David Anderson și Caton Heather, încearcă să creeze o punte de legătură între știință și artă, folosind lumina, sunetul, culoarea și mișcarea. „Zilele Aventurii” ajung la a șasea ediție. Filmul de prezentare „Next Generation: Atlantykron”, realizat de David Anderson și postat pe Internet, înregistrează în numai patru zile peste 23 de milioane de accesări, record mondial pentru categoria film educațional.

✱ **1-09.08.2009** – Are loc cea de-a 20-a aniversare a evenimentului Atlantykron. Deviza anului: „The future we want”. Evenimentul reunește tineri participanți din Statele Unite, Germania, China, Italia, Nigeria, Rusia, Thailanda, Bulgaria și Republica Moldova. Număr participanți: peste 400. Invitați: Edward Belbruno, Corneliu Chișu, Mary Ann Martini, Cristian Grețcu, Cerasella Crăciun. Cursuri de Călătorii

Temporale, Robotică și inteligență artificială, Inițiere în grafică asistată de computer, Astronomie și Astrofizică, Surse neconvenționale de energie, Bioenergie și științe de frontieră, Școala de OZN-uri, Jurnalism, Arte marțiale, Kickboxing, Thai Chi, Yoga, Advertising, Dezvoltare personală, Cultură Japoneză, Cultură Chineză, Instrumente Muzicale Vechi, Curs de Fotografie. Atelierul de Știință

Complexității este structurat tematic pe viața și opera inventatorului Nikola Tesla. Invitați virtuali, prin intermediul Internetului - astronautul american Sidney M. Gutierrez, angajat la NASA, dr. Edward Belbruno (Universitatea Princeton) și Mary Ann Martini (Opera Metropolitană din New York). La deschiderea oficială se cântă Imnul de Stat. David Anderson continuă să își țină cursurile de Tai-Po, în fiecare dimineață, imediat după răsăritul soarelui. În cadrul Atelierului de design, sub supravegherea lui Valentin Ionescu, se realizează primele măști din ipsos, direct pe chipul clientului. La corturile succesiunilor apar primele lămpi cu celulă fotovoltaică solară. Continuă concursurile de texte SF aduse de acasă (premiile sunt sponsorizate de Editura Nemira). Pentru prima dată, pe insulă vin elevi din lotul național olimpic la Olimpiada Internațională de Astronomie. Axinte Mihai câștigă concursul de fotografie „Poveste în imagini”, iar Gabriela Repanovici pe cel de tenis de câmp. Alături de editurile invitate deja în mod tradițional apare și Millennium, reprezentată de Michael Hăulică. Atelierul de Irish Dance, condus de Caton Heather, are un

număr-record de participanți – 40. Atelierul foto, coordonat de Mircea Nanu-Muntean, organizează o expoziție foto în memoria celui care a fost Paul Rosner. Atelierul de Radioamatorism reușește receptarea comunicațiilor cosmonauților de pe Stația Orbitală cu radioamatori tereștri. Roberto Quaglia realizează un film inedit despre insulă. Lipsește Lucian Oancea, iar Păturica Rotundă SF pare să se destrame. Pe scena Amfiteatrului, în cadrul programului de seară, secvență din „Războiul stelelor” – Darth Vader (alias Vali Ionescu) se străduiește să-l distrugă pe Sorin Repanovici.

★ **30.07-08.08.2010** - Deviza anului: „Future is listening”. Număr participanți: peste 400. Ei provin din țări ca România, Republica Moldova, SUA, Germania,

Italia, Marea Britanie, Irlanda. Eveniment organizat de Centrul pentru Studii Complexe, Fundația Științifică CYGNUS, STRING București, Asociația Română pentru Sport și Cultură, Wisdom Art (SUA) și World Genesis Foundation. Accesoriu obligatoriu: spray împotriva țânțarilor. Atelierul de science fiction are două secțiuni: Science Fiction Picnic (instructor Lucian Oancea), Science Fiction Concursuri (instructor Aurel Cărășel). Invitați: Alexandru Mironov, Teodor Vasile, Ion Hobana, antropologul Chan Chow Wah, din Singapore, Colin Andrews, expert în crop circles, profesorul Edward Belbruno, de la Universitatea Princeton sau geologul american Mike Manning. Invitatul interna-ut este astronautul Edgar Mitchell,

membru al Misiunii Apollo 14. Atelierele din acest an sunt: Proiecte Planetare, Explorarea Spațiului, Științele Viitorului, Alianța Civilizațiilor, Time Reactor Tehnology - Mașina timpului, Tehnologia Laser, Inteligența Artificială, Teoria fractalilor și a haosului, Robotică și inteligență artificială, Școala de OZN-uri și Radio amatori. Acestor teme li se adaugă activități culturale, educative și sportive: Educație turistică și ecologie, Science Fiction, Grafică și arte vizuale (sculptură, pictură, fotografie), Sport și activități de vacanță (concursul „TRIVIA”, concurs de șah, demonstrații de box, arte marțiale și kickboxing, Thai Chi și Yoga), Free Dance. Se zvonește că zona de la Capidava a Academiei va fi schimbată cu una din Chilia Veche (posesorul informației este Felix Moga). Prima vizită pe insulă a lui Cristian Grețcu, membru al Grupului Divertis. Irish Dance se transformă în Freestyle Dance Introduction. Dan Lucas, campionul mondial la kickboxing, revine pe Atlantykron pentru o nouă rundă de antrenamente cu tinerii academicieni.

★ **5-13.08.2011** - Deviza anului: „The Universe Inside Your Mind”. Invitați: Nicu Alifantis, Alexandru Mironov, dr. Teodor Vasile, Dan Farcaș, Dr. David L. Anderson

(SUA), Norman Rosner (SUA), Roberto Quaglia (ITALIA), Peter Moon (SUA), Kiva Simova, Semir Sam Osmanagich. Număr de participanți: peste 450, din țări precum România, Republica Moldova, Statele Unite ale Americii, Germania, Italia, Marea Britanie, Irlanda. Manifestarea este organizată sub auspiciile Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret (ANST), de către Centrul pentru Studii Complexe (CSC), Societatea Științifică CYGNUS, World Genesis Foundation (WGF)

– SUA, Asociația Livingthroughart, Asociația de tineret STRING cu sprijinul Fundației „Dinu Patriciu” și a mai multor agenții și structuri guvernamentale: ANIF (Administrația Națională pentru Îmbunătățiri Funciare), Direcția Silvică Constanța, Inspectoratul Poliției de Frontieră Ialomița, Poliția Hârșova. Atelierele acestui an: Știință, Comunicare, Artă, Sport, Cultură, Muzică. Principalele programe tematice sunt: Conștiința umană, Science Fiction și futurologie, Arte vizuale și partea nevăzută a minții, Muzica și mintea, Puterea minții și a corpului, Sport și activități de vacanță (concurs de șah, demonstrații de box, arte marțiale și kickboxing, Thai Chi și Yoga), Free Dance. Atelierul de Științe Complexe pregătește o gamă variată de expuneri, referitoare la conștiință, conștiință, liber-arbitru și lumea spirituală. Școala fără ziduri pentru copii are un elev foarte tânăr – numai 7 luni! În numai zece zile, peste 10 000 de poze (fără să mai vorbim de înregistrările video). Filmul de prezentare al Academiei, „Next Generation: Atlantykron”, realizat de David Anderson în 2008, a ajuns în prezent la peste 8,5 milioane de vizualizări! Societatea Română de Science Fiction, împreună cu Atlantykron – Summer Academy of Learning, organizează pe insulă, în perioada 5–7 august, după o întrerupere de zece ani, Consfătuirea Națională dedicată Science Fiction – ROMCON 2011, sub deviza - RomCon 2011 – O nouă speranță! Moderatorii discuțiilor: Mugur Cornilă, Marian Truță, Cristian Teodorescu, Dănuț Ungureanu. Participă „Cenaclul SF”, ulterior „Solaris” (București), „Sirius” (București), „Tahionii” (București), „Herbert George Wells” (Timișoara), „Henri Coandă” (Craiova). Atelierul de Astronomie este coordonat de Marian Bica și Petru Crăciun. (Au fost douăzeci și șapte de ediții ROMCON în perioada 1972–2004.) La Programul de Seară concertează formația de rock „Barock Group” (unul dintre membri fiind însuși Mihai Manea-Croco). În cadrul atelierului de SF Wolf’s Pack sunt realizate concursurile de literatură science fiction și fantasy „Romulus Bărbulescu – Ediția a II-a” și „Una pe zi” (premianții - Andrei Patrick Varga (Pitești – locul I), Andra Andreea Sorina Aștefănesei (Suceava – locul al II-lea) și Izabela Harabulă (București – locul al III-lea). Școala celor mici își propune un interesant atelier de creare de chipuri umane, în manieră antropometrică, iar cursanții dovedesc o fantezie debordantă. Grupul succesorilor își botează complexul program științific pe care-l derulează cu o denumire luată din „Fundația” lui Asimov

– GAIA. Invitata specială Kiva Simova concepe „Imnul Atlantykrón 2011”, care poate fi audiat și descărcat de la adresa <http://www.atlantykron.org/guests.htm>.

✱ **3-11.08.2012** - Deviza anului: „The future we want”. Invitați: Guy Djoken, Jonette Crowley, Peter Moon, Michael Gelb, Ed Oakley, jurnalistul de știință Alexandru Mironov, dr. Florin Munteanu, dr. David Anderson, dr. ing. Lucian Biro, dr. Teodor Vasile, Valentin Nicolau, Dan Farcaș, Cornel Chișu, dr. Pierre de Hillerin, prof. univ. dr. Leon Zegrean, dr. Ana Maria Zegrean, Sebastian A. Corn. Număr participanți: peste 400, din România, Africa de Sud, Nigeria, Israel, Statele Unite ale Americii, Germania, Italia, Irlanda. Academia de vară Atlantykrón are următoarele secțiuni: Știință, Comunicare, Artă, Sport, Cultură. Atelierele acestor secțiuni sunt structurate pe teme precum Viitorul în viziunea Microsoft, Științele viitorului, Metacogniție și modele de gândire critică, Interacțiunea minte-materie, Puterea minții, Explorarea Spațiului, Științele Viitorului, Alianța Civilizațiilor, Time Reactor Tehnology - Mașina timpului, Tehnologia Laser, Inteligența Artificială, Teoria fractalilor și a haosului, Robotică și inteligență artificială, Civilizații extraterestre, Producție de film, Pop art, Science art, Fotografie, Școala de OZN-uri, Radio amatori, Educație turistică și ecologie, Science Fiction, Grafică și arte vizuale (sculptură, pictură, fotografie), Sport și activități de vacanță (concursul TRIVIA, concurs de șah, demonstrații de box, arte marțiale și kickboxing, Thai Chi și Yoga), Free Dance. Manifestarea este organizată cu sprijinul Regiei Naționale a Pădurilor – Direcția Silvică Constanța și al Inspectoratului Poliției de Frontieră Ialomița. Editura Nemira anunță relansarea legendarului almanah de Science Fiction „Anticipația”. Copiii au parte de un curs special - Lecția de gândire, susținut de Mihaela Zaharia (psiholog și trainer în cadrul firmei Mind Master), având ca punct de pornire metoda creată de dr. Edward de Bono. Participă, de asemenea, la workshopuri de artă, își fac măști din lut, tablouri din ațe (string-art), își împletesc codițe cu ață colorată, joacă șah, construiesc forme din magneți, manevrează roboți, privesc luna și stelele prin telescop, participă la un curs de astronomie, desenează, fac filmulețe de „videofeedback”, participă la grupul de cercetăși. Atelierul de Știința Complexității lansează, printre altele, Șah în 4 - un nou tip de șah, în care accentul se pune

pe colaborarea între parteneri, al cărui joc trebuie să fie în concordanță absolută, dar și Neocube, o metodă de explorare a creativității prin intermediul științei, în jocul cu câmpul magnetic. Prima legătură video directă cu NASA (legată de amartizarea roverului Curiosity). Cygnus aduce pe insulă cel mai mare telescop mobil existent în țară, cu un diametru de 400 mm. Cursul de Prim Ajutor, susținut de dr. Radu Berca, atinge un record de participanți, raportat la anii anteriori – aproape 40. Pe 8 august, astronautul Dumitru Prunariu comentează evenimentul spațial al anului – amartizarea roverului, în

dialog cu Ravi Prakesh, membru al misiunii Curiosity, de la NASA - JPL (Jet Propulsion Laboratory), în fața a 450 de tineri, oameni de știință și de cultură. Irish Dance, din nou program complet pe Atlantykon. Mircea Nanu Muntean citește, în premieră, un eseu... aproape SF, la păturica rotundă a grupului Wolf's Pack. În fiecare dimineață are loc o conferință specială, susținută de unul dintre invitații principali și dedicată tuturor participanților. Acestea sunt înregistrate și transmise pe internet. Printre teme se numără: Lumea de mâine, Mars Rover Curiosity 2012, Viitorul organizațiilor globale, Puterea visurilor. Sponsorii oficiali ai manifestării sunt Anderson Multinational, Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare, Elcomex, SNN Centrala Nuclearo-Electrică. Alți susținători ai manifestării sunt Societatea de Salvare București, firma Travel Advisor Media. Directorul Centrului UNESCO pentru pace și președintele comisiei americane UNESCO, Guy Djoken, susține o prelegere despre „Puterea de a spera, imaginație și vise”.

★ 2-11.08.2013 - Deviza anului: „Windows into the Future”. Ediția din acest an se deschide cu un superb foc de artificii. Sorin Repanovici, coordonatorul principal al activităților, ține un discurs de deschidere emoționant. Se cântă Imnul Național. Invitați: Dumitru Dorin Prunariu (astronaut), Guy Djoken (președinte al Comisiei SUA pentru UNESCO), Roberto Quaglia, Alexandru Mironov. Invitați prin intermediul Internetului: prof. dr. Eliot Sorel, Michael Gelb, dr. Theodor Vasile, David Anderson, dr. Pierre de Hillerin, prof. dr. Leon Zăgrean, Peter Moon, Ravi Prakash (membru al echipei NASA CURIOSITY MISSION TO MARS). Participanți: peste 400, din SUA, Italia, Macedonia, Republica Moldova, India. Contribuie la

organizarea evenimentului Centrul pentru Studii Complexe, Societatea Cygnus, Asociația Română pentru Sport și Cultură, Planet Art, Forum IT, Fundația SocRaTeE, dar și unele organizații și instituții din SUA, precum World Genesis Foundation, US Kick Boxing. În fiecare dimineață, de la ora 11, în amfiteatrul natural al insulei are loc o conferință specială, susținută de unul dintre invitații principali. Aceste conferințe sunt înregistrate și transmise pe internet. Printre teme abordate se află „Lumea după Google”, „Calculatorul și gândirea umană” și „Tehnici de autoprogramare mentală”.

Academia de vară Atlantykon are următoarele secțiuni: Știință și tehnologie, Comunicare, Cultură, Futurologie și Science Fiction, Artă, Sport și jocuri ale minții. În cadrul atelierului „Știință și tehnologie” sunt abordate teme referitoare la tehnologiile care ne vor modela viitorul: „Neuroepigenetica”, susținută de prof. univ. dr. Leon Zăgrean, „Futurologie”, abordată de Andi Caragea, „Nexus Roboticus”, susținută de Bogdan Irimia, „Metacogniție și modele de gândire critică”, prezentată de Adrian Lala, „F.A.C.T. – First Aid & CPR Trening”, susținută de dr. Radu Ștefan Berca, „Științe cognitive: O viziune interdisciplinară a creierului”, temă abordată de France

McCloskey” și „Știința complexității”, în abordarea dr. Matei Mircea Bogdan. Tema „Modele predictive bazate pe tehnologii complexe” este prezentată de Ileana Ciutacu și Andrei Dospinescu, iar tema „Strategii mentale pentru creativitate” este susținută de Cătălin Zaharia. În cadrul atelierului „Cultură, Futurologie, Science Fiction” sunt abordate temele „Limitele SF-ului românesc” (Aurel Cărășel și Andi Caragea), „Ateliere de scriere și dramaturgie” (Valentin Nicolau), „Atelier de scriitură SF” (Aurel Cărășel), „Cultura imaginii” (Daniela Mironov), „Wolf’s Pack 2013” (Lucian Oancea) și „Civilizații extraterestre” (Dan Farcaș). În cadrul atelierului „Artă”, Aurel Manole abordează tema „Fuziunea cromatică dirijată în practica picturii și alte tehnici neconvenționale”, Valentin Ionescu susține un „Curs de pictură pe lemn”, tema „The Art of Dream Catchers” este susținută de Heather Caton și Gabriela Repanovici, iar despre „Body & Face Painting și crearea măștilor” vorbesc Aurel Manole și Valentin Ionescu. Mai sunt abordate temele „Concurs de sculptură în nisip” (Mihai Ciorbaru, Valentin Ionescu), „Fotografie” (Andrei Barbu), „Dans contemporan” (Gabriela Milodina), „Provocarea Atlantykron” și „Coregraf pe insulă”, ambele prezentate de Mihai Axinte și Maria Păduraru. La atelierul „Sport și jocuri ale minții” sunt abordate teme precum „Tai Chi”, susținută de Heather Caton, „Chi Gong”, prezentată de Peter Moon, „RAT (Rope Access Training) – lucru la înălțime prin tehnica alpinismului utilitar”, susținută de Andrei Terentiac, dar sunt programate și concursuri de șah, darts și tir cu arcul.

Tema Atelierului pentru Studii Complexe este, în acest an, „Viitor și complexitate”. Florin Munteanu este interesat de „Informația din perspectiva Neuroepigeneticii”, temă pe care o expune într-o conferință pe Internet, la Programul de seară. Daniela Mironov propune participanților un interesant curs de „Cultura imaginii”, la care aceștia vor învăța cum să le schimbe celorlalți modul de a ne percepe propria imagine. Dr. Theodor Vasile își atrage cursanții cu „Elemente de autocontrol mental și autodezvoltare personală”, dar și cu informații surprinzătoare despre flacăra violetă. Postul TV Litoral realizează o transmisiune în direct de pe insulă. Sebastian A. Corn citește la Wolf’s Pack basmul „Prințesa din oglindă”. Se împart invitații semiformale pentru ediția din anul 2014, când Atlantykron sărbătorește un sfert de veac de existență, devenind, probabil, cea mai longevivă Academie pentru tineret în aer liber din lume.

Primele ateliere de creație - Literatură Science Fiction

AUREL CĂRĂSEL

n vara anului 1990, când acea mână de tineri entuziaști adunați din trei cenacluri situate în părți atât de diferite ale țării (Cernavodă, Slobozia și Craiova) își puseseră corturile pe insulă și se adunaseră pentru prima dată în jurul focului de tabără, nimeni nu se gândea la ateliere de creație, la academii, la internet, la filme artistice și la alte „nebunii” care au urmat, din ce în ce mai multe și mai diferite, în anii de pe urmă. Singurele lor visuri de atunci erau să-și petreacă o săptămână de vară pe malul unei ape curgătoare, să pescuiască, să înoate, să joace scrimă, volei și șah și, în sfârșit, să citească din prozele SF aduse de acasă, ca să obțină aplauzele (sau fluierăturile) colegilor, iar apoi să se întoarcă apoi acasă, mulțumiți că au participat la cea mai lungă ședință de cenaclu din viața lor. Numai că zeul Cronos a orânduit altfel lucrurile...

Anii 1990 și 1991 au fost anii romantici, anii focurilor de tabără și a lecturilor febrile printre picăturile țânțarilor, când generația anilor '80, cu rucsacii plini de conserve și de texte create pentru ședințe adevărate de cenaclu, cobora pe țărmul insulei ferm hotărâtă să citească și să critice cu duritate creații care, în mare parte, aveau să rămână pagini de sertar. Nimeni nu se gândea să scrie aici, deși precedentul celorlalte tabere SF exista și unii dintre participanți chiar se întrebau cum ar fi să te bagi într-un tufiș, la adăpost de ochii indiscreți ai celorlalți și să te apuci să compui un text despre... despre ce? Despre țânțari, tacâmuri de aluminiu dispărute printre corturi,

despre formidabilele partide de pescuit ale celor care veniseră înzestrați cu uneltele necesare, despre Sorin Repanovici, în permanentă alergare pentru rezolvarea mărunțișurilor inerent apărute în funcționarea protolocalității de pe malul vestic al insulei... Chiar, despre ce?

Nu, nu s-a scris aproape nimic, în anii aceia ai antichității societății atlantykroniene. În schimb, s-a citit mult la cenaclul de noapte, organizat în jurul focului de tabără: povestiri, nuvele, fragmente din viitoare romane, traduceri, cronici amuzante despre viața de tabără și chiar scenarii de film.

Ne distrăm, scriem și citim...

Da, da, scenarii de film, pentru că în 1991 echipa TVR trimisă de producătorul Jana Gheorghiu să vadă ce anume se petrece la Capidava a hotărât să toarne un film artistic, cu actorii amatori ce se găseau din plin printre și prin corturi. Așa că a solicitat ajutorul creatorilor de SF prezenți, iar câștigătorul concursului ad hoc a fost Ovidiu Petcu (cenaclu „Club XXI” din Slobozia), cu un scenariu destul de terifiant: la Centrala Nucleară de la Cernavodă a avut loc o explozie nucleară, care printre alte efecte catastrofale a destabilizat fluxul temporal din zonă, smulgând insula și spațiul din jurul ei din Realitate și proiectând-o într-un spațio-timp paralel. Emisiunea Janei Gheorghiu, transmisă la începutul lunii august, a avut o audiență foarte mare, drept care în anul următor numărul participanților trece binișor peste o sută, ridicând noi probleme de organizare pentru Sorin, mai ales în privința mesei de prânz, care se distribuie gratis, ca un fel de bonus pentru prezență.

Bazele Atelierului de literatură SF s-au pus în 1992, când conceptul „mergem să ne distrăm pe o insulă, facem o baie, bem câteva beri, citim o proză la cina de noapte și apoi plecăm pe litoral” a început să se modifice. Ca în orice experiment fizic, atunci când cantitatea depășește un anumit prag se trece la o altă calitate. Florin Munteanu, sosit în premieră pe insulă, a propus ideea de conferințe pe diverse teme, care să-i antreneze și să-i scoată din letargie pe taberamani. Și cum între două conferințe (atâtea se puteau susține pe zi, fără să aglomereze pe nimeni), numai masa mai arunca o picătură de culoare (de gust și de miros), Aurel Cărășel și Sorin Repanovici au hotărât să reintroducă celebrele concursuri literare, atât de așteptate înainte de 1989 în fandom pentru posibilitatea de afirmare pe care o ofereau. Vreme de câțiva ani, premiile oferite au constatat în diplome, cărți SF (o raritate la vremea aceea), rucsacuri, aparate de radio portabile, echipamente de drumeție și, inevitabil, în publicarea textelor câștigătoare în „Jurnalul SF”, care și-a deschis cu generozitate

paginile în acest scop, dar și în fanzinele diferitelor cenacluri prezente pe insulă.

Două concursuri s-au derulat fără întrerupere în tabără, între anii 1992 și 2000 și apoi, intermitent, în 2003, 2004, 2006 și 2008. Este vorba despre concursul tematic de proză foarte scurtă, intitulat „Una pe zi”, și de concursul pentru lucrări aduse de acasă.

Dacă în privința celui din urmă lucrurile s-au desfășurat ca la orice concurs ținut în fandom (se organiza un juriu, format din trei sau cinci persoane, căruia i se pune la dispoziție prozele chiar de la începutul taberei, singura obligație impusă de organizatori fiind aceea de a încheia jurizarea în penultima zi de

tabără, pentru ca să se poată înmăna premiile în timp util), concursul „Una pe zi” a constituit o activitate cu totul specială. Practic, în fiecare dimineață, la *Kopakul Mishu*, organizatorii afișau tema pentru ziua în curs, iar doritorii se înscriau pe lista de participare, după care li se comunicau cele trei obligații pe care le aveau de îndeplinit: lucrarea nu trebuia să depășească o pagină A4, trebuia să nu se abată de la temă și să fie predată spre jurizare la ora 17 ale zilei în curs. În cei 13 ani de derulare, s-au înscris și au participat 278 de creatori, dintre care 27 cu câte două lucrări, în aceeași zi.

Temele pentru această probă au variat de la „Găsiți o continuare viabilă pentru Cea mai scurtă pove-

tire SF din lume, scrisă de Frederic Brown”, la „Extrate-reștrii aterizează pe țărmul estic al insulei Atlantykon. Cum îi întâmpinați?”, la „Cum va arăta ediția din 2020 a taberei, în organizarea neobositului Sorin Repanovici” sau la „Imaginați un menu SF pentru ultima cină pe insulă, în anul 2120”. În decursul unei tabere, au fost între patru și șapte ediții ale concursului, iar rezultatele sale imediate au constatat în citirea lucrărilor premiate la focul de tabără și în afișarea lor la *Kopakul Mishu*. Printre participanții premiați, de-a lungul anilor au fost: Roberto Quaglia, Bridget Wilkinson, Adrian Ionescu, Răzvan Haritonovici, Adrian Bănuță, Don Simon, Dănuț Ivăneșcu, Diana Banu, Lucian Merișca, Felix Moga, Mihaela Muraru-Mândrea, Marian Chercheluş, Pompilian Teofilescu, Alina Popov, Dan Tărăcilă. Punctual, spre exemplu, în anul 2000, premianții au fost:

„**Ferestrele Babilonului**” de Don Simon și „Liber! Liber! Liber!” de Traian Bădulescu (tema „Dialvolul și bunul Dumnezeu”);

„**Pedeapsa**” de Cristina Savescu (tema „Alchimia - o meserie de viitor?”);

„**Draga mea Scully**” de Don Simon (tema „lu-bita mea extraterestra”);

„**Poemul zeului**” de Don Simon (tema „E greu să fii zeu”);

„**Muntele înghețat al morții**” de Felix Moga (tema „Ultimul motocentaur”).

Primul președinte al concursului literar pentru lucrări aduse de acasă a fost scriitorul Romulus Bărbulescu, această funcție îndeplinind-o de-a lungul anilor Alexandru Mironov, George Anania, Dan Merișca, Lucian Merișca, George Ceaușu, Aurel Cărășel, Mihaela Muraru-Mândrea, Ștefan Ghidoveanu.

Într-un alt an, premianții au fost: locul I - Don Simon („Șoapte”) și mențiune Carmen Maftai („No Man’s Land”).

Începând cu anul 2004, simultan cu aceste două concursuri, considerate oficiale, deoarece făceau parte din structura vechii Tabere de SF, au început să se desfășoare concursurile literare ale „Păturicii rotunde SF” (ulterior „Wolf’s Pack”), juriile și premiile fiind stabilite de Cristian Lucian Oancea, inițiatorul activității. Ulterior, „Wolf’s Pack” s-a transformat într-un cenaclu itinerant, ținându-și ședințele în diferite zone din țară, în care era invitat.

Fanzinele editate pe insulă

AUREL CĂRĂȘEL

Când accepți de bunăvoie izolarea în mijlocul unei naturi sălbatice, înseamnă că accepți și dezavantajele care decurg, în mod automat, din asta: lipsa curentului electric, dormitul incomod în cort, lipsa televizorului și a presei, fumul vetrei unde-ți pregătești mâncarea, bâzâitul țânțarilor și toate celelalte. Ce te faci însă când, ca printr-o magie lentă, toate astea vin tiptil-tiptil după tine și-ți rescriu visul pe care l-ai avut despre cum ar trebui să se petreacă, la modul ideal, o tabără de Science Fiction?

Pentru că, de fapt, aceasta ar fi pe scurt povestea primilor zece ani de Tabără SF Atlantykon.

Când am pășit pentru prima oară pe țărmul incredibil de sălbatic al insulei, niciunul dintre noi nu se gândea la ceea ce ar putea să facă elementele civilizației lăsate în urmă pentru visurile pe care ne grăbeam să le întâlnim departe de ea. Apoi ea, civilizația, s-a strecurat în urma noastră pe insulă și a transformat Edenul primitiv într-un Paradis rupt din Viitor. Treptat, s-au

luat după noi curentul electric, computerele, laptopurile, tabletele, imprimantele, copiatoarele, proiectoarele de film, luminile stroboscopice, roboții, lunetele, telescoapele, aparatele radio de emisie-recepție, aparatele de fotografiat și de filmat digitale, în fine, un întreg și amețitor cortegiu tehnic și de aparate care nu voiau să se despartă de visătorii care le oferiseră stropi de viață, scriind despre toate acestea în prozele lor SF.

În primii ani, mai ales în primii ani, când abia ne desprinseserăm de comunism și începeam să pătrundem pe o piață de publicații până atunci închisă cu fermitate, ideea de a avea propriul nostru fanzin, în care să publicăm tot ceea ce ne trecea prin minte (numai literatură să fi fost), era atât de ademenitoare, încât ne-a urmat pe insulă,

chiar din „anii primitivi”, când singura tehnică avută la îndemână era un pix și câteva foi albe de hârtie.

De la „foaie” la fanzin

Primul fanzin, „Foaia de pe Insula Păduroasă”, a fost redactat pe insulă, în anul 1993, de Valentin Ionescu, Aurel Cărășel, Felix Moga, Popov Alina și Sorin Repanovici, cu participarea grafică excepțională a pictorului Aurel Manole. Avea patru pagini și conținea, în manieră umoristică (gen „Academia Cațavencu”), informații despre ceea ce se petrecea zilnic pe insulă. Cel de-al doilea număr (și ultimul), realizat cu aproximativ același colectiv redacțional (correspondent special din Italia – Roberto Quaglia), a fost editat în 1994, după care inițiativa unui fanzin scris de mână a trecut pe linie moartă.

Primul fanzin tipărit a apărut în 1995, iar realizatorii săi au fost Florin Ursu și Mara Popa. Se numea „Gazeta de Atlantykron” și avea 16 pagini (format A4), fiind uriaș pentru acea epocă și, mai ales, pentru acele condiții (s-a machetat pe un CP 486, cu un program Windows 3.0, la călduri

de peste 35 de grade și cu vânturi uscate, care umpleau tastatura și hardul cu nisip fin, provocând probleme de funcționare). Tiraj: 10 exemplare. Din cuprins: Editorialul durerii, Reformă culturală, 69,26 FM Stereo, Mototoii pe acoperișul bacului, Literatura SF între intuiție și imaginație, Dl Alexandru Mironov îndrăznește, Antene, Aflăm de la SRI, Înlănțuitele chitare (lirică), Poșta redacției. Să nu vă lăsați înșelați de sobrietatea titlurilor: ca și în cazul tuturor fanzinelor care vor apărea în anii următori, stilul era unul ironic-glumeț, lipsit de „greutatea” celor întâlnite în fanzinele cenechiere.

În 1997, „Gazeta de Atlantykron” a reapărut în trei numere, realizatorii ei fiind Aurel Cărășel și Felix Moga. Avea patru pagini (format A4) și a fost primul fanzin insular machetat pe un laptop, în WORD. Tiraj: 45 de exemplare. Din cuprins: Editorial în asfințit, Suceava îl aduce pe dl Cristian Pirghie în ajutor, Un țânțar-doi țânțari, Liricoide (vă rugăm să nu plângeți!), Cenaclul de noapte - Dincolo de zombi și vampiri, Ropărul nu mai face față, Interzis înotul pe mal, Concursuri... concursuri.

Fanzinul a continuat să apară și în 1999, având ca teme centrale eclipsa de soare (cu o vizibilitate excepțională de pe insulă, durând o oră și jumătate) și vizita scriitorului american Robert Sheckley. Cele două numere (patru pagini, format A4, machetare în WORD, tiraj 30 de exemplare) au reușit să impună, în mod definitiv un stil gazetăresc propriu, aflat la jumătatea drumului dintre informare și tachinare. Din cuprins: Un soare, doi sori, Furtuna de la miezul nopții, Cum era să rămânem fără Ovidiu Petcu, Un cenaclu de noapte, pe hac, Concurs pentru Miss și Mister Atlantykron, Nu mai scăpăm de Ropăr!, Aveți corturi? – Avem țânțari..., Concursuri literare – regulament de participare, Cum a fost după eclipsă, Medalion Robert Sheckley. Redacția: Aurel Cărășel, Felix Moga, Diana Banu, Mihaela Muraru-Mândrea, Marian Checheluș.

În anul 2000 au apărut cinci numere, format A4, din colectivul de redacție făcând parte Ștefan Ghidoveanu, Michael Hăulică, Dănuț Ivănescu și Marian Irimia.

Începând cu 2001, când pe insulă s-a desfășurat Euroconul, fanzinul și-a schimbat ținuta, devenind color. A apărut în șase numere, format A4, bogat ilustrate. Din cuprins: inSFo (rubrica de informații), Programul Euroconului, Maxima zilei, Concursuri... concursuri... Posteditorial, Una pe zi. Redacția: Aurel Cărășel, Traian Bădulescu, Dan Milici, Mitrică Octavian (Tavy),

Popescu George (Gilli).

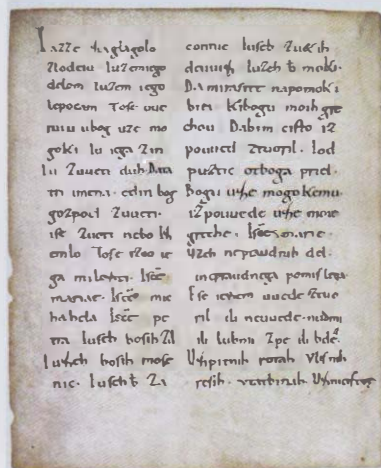
În 2002, numele fanzinului s-a schimbat în „Atlantykron”. Au apărut tot șase numere, color, format A4. Din cuprins: Atlantykron după Eurocon, Ultraștiri, Pe insulă, aproape de Capidava, Astronomie și astrofizică. În câteva rânduri, despre un succes, complexitate și performanță umană, Lacrimă verde pe un obraz albastru, Insula amintirilor, Atlantykron e un fel de navă de pământ, Înainte, spre trecut? De la Noaptea Vrajitoarelor la Balul Mutanților, Randy Gordon-A love story, S-de la supraviețuire, F-de la fandom, Regii Nisipurilor revin... cimentati, Despre schimbare și... sfârșitul copilăriei, Cine sunt organizatorii. Redacția: Aurel Cărășel, Traian Bădulescu, Cristian Cărășel, Ovidiu Petcu, Luiza Alecsandru, George Ceaușu, Nicole Vasilcovschi, Cătălin Ionescu.

În 2003, au apărut patru numere, două alb-negru și două color, format A4. Din cuprins: Un conflict între generații, Miss și Mister Basarabia, Scurtisime, Trebuie să ne păstrăm speranța, Expoziția de pe hac, Energiile universului la... Atlantykron, Începe Kalvarul, Tehnici de supraviețuire, Kickboxing, Locuitorii insulei nu au liniște, Cronica Bărfotașilor, Pe plajă au fost puțini Regi. Redacția: Aurel Cărășel, Traian Bădulescu, Roxana Grigorean, Georgescu Sorin, Alexandra Măciucă, Cărășel Cristian, Florentina Roman.

În 2004, au apărut trei numere, unul alb-negru și două color, format A4. Din cuprins: Robotica – la granița dintre tehnologie și SF, Opinia majorității, Prima zi pe Atlantykron, Pe cai... se filmează, Surprizele nopții, Interviu cu stăpânul lui Nemo, Noutăți în astronomie, Ubisoft la Atlantykron 2014, Punctul pe educația nonformală, Ultraștiri, Omenirea face un salt de paradigmă, Cuțitul cu plasmă - o invenție revoluționară, Stimulare, Insula Fericirilor, Face jogging, La poarta dintre Lumi, Dezvoltarea personală, un concept al viitorului, Roberto Quaglia – Un italian la Atlantykron. Redacția: Aurel Cărășel, Traian Bădulescu, Andreea Balaci, Cristian Cărășel, Liviu David, Ioana Epure, Cristina Bălan, Nicole Vasilcovschi, Marian Bănică, Florentina Roman, Elena-Ramona Țăranu.

În 2005, din motive tehnice, fanzinul nu a fost editat.

În 2006, au apărut două numere, alb-negru, format A4. Din cuprins: infoCRONia, Atlantykronul de dincolo de curcubeu, Îmi voi aminti două lucruri: insula și oamenii, Interviu cu Heather Caton, O nouă aventură, Discoteca furată, Din nou despre Regii Nisipurilor, Cursuri de inițiere în limba japoneză, Apus de soare... cu teoreme

de astrofizică, Fotbal pe nisip. Redacția: Aurel Cărășel, Traian Bădulescu, Virgil Dinu, Nicole Vasilcovschi, Bogdan Drăghici, George Sauciu, Laura Drăgoiu, Cristina Bălan.

Ultimul fanzin a fost editat pe insulă în anul 2007, când au apărut două numere color, format A4. Din cuprins: SF-ul între negare și SFidare, Maxima zilei, inSFO, Bărfotecarul dixit, Record la pescuit, pe Atlantykron, Un radio cu huletin, Rânduri dintr-un jurnal de boboc, Omenirea are o menire, Între două academii, A fost odată un Amfiteatru. Redacția: Aurel Cărășel, Traian Bădulescu, Nicole Vasilcovschi, Adela Vlad, Ioana Anamaria Filote, Andra Pomană, Liana Tudosie.

Cu o apariție de 12 ani, în condiții tehnice nu tocmai de invidiat, cu colective redacționale întocmite ad hoc și cu materie primă adesea insuficientă, fanzinul „Atlantykron” (ca să păstrăm ultima denumire) și-a făcut datoria față de participanții la eveniment: a informat, a binedispus, a enervat, a insistat și, mai ales, a persistat. Într-un cuvânt, a fost un fenomen de presă.

ATLANTYKRON

2001

CEA DE-A DOUA CONVENTIE EUROPEANĂ DE SF ÎN ROMÂNIA

AUREL CĂRĂȘEL

Termenul de convenție, neologism provenit prin filieră franco-engleză de către iubitorii genului SF de la noi, definește, în general, o înțelegere între două sau mai multe state, instituții sau chiar persoane, cu privire la anumite probleme sau obiective comune. În domeniul science fiction, acest tip de înțelegere se realizează în cadrul unor manifestări de amploare, derulate pe parcursul a trei zile, la care participă fani care se înscriu anticipat și care plătesc o taxă modică comitetului de organizare.

În cazul în care este vorba despre o Convenție Națională, ea este organizată de un cenaclu sau asociație de profil, cu autoritate juridică, într-unul sau în mai multe puncte de desfășurare din orașul unde respectiva formație își are sediul, puncte acceptate de comitetul de organizare național. Dacă este vorba despre o Convenție Europeană, atunci procedura amintită mai sus este propusă și pusă în aplicare chiar de respectivul Comitet Național de Organizare, într-unul din orașele care dispun de o organizare cenaclieră dezvoltată.

Scopurile acestor convenții sunt de a planifica (pe cât este posibil) viitoare activități comune intercenacluri și/sau interțări, de a tranzacționa diverse tipuri de afaceri cu profil SF (editoriale, publicistice, artistice, precum și de a acorda premii literare, pentru artă plastică, pentru organizare, pentru animatori, pentru publicații, posturi de radio și de televiziune etc.

Cea dintâi Convenție Europeană SF s-a desfășurat în iulie 1972, în localitatea Trieste, în Italia, iar ultima (până la apariția acestui volum) în aprilie 2013, în orașul Kiev, din Ucraina. România a organizat două astfel de manifestări: în luna mai 1994, la Timișoara, și în august 2001, pe insula Atlantykon (Capidava, județul Constanța).

O Convenție exotică

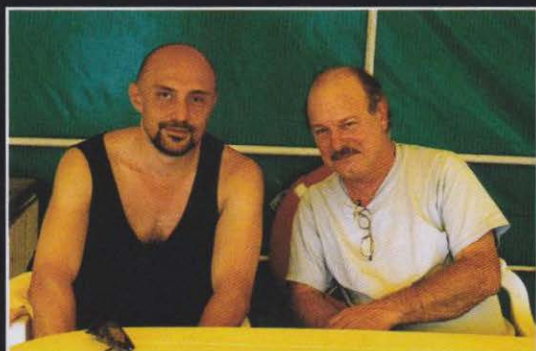
Ideea organizării în România a încă unei Convenții Europene a pornit în 1998 de la președinta Asociației Europene de SF Bridget Wilkinson, care vreme de opt ani consecutiv a fost invitata specială a Taberei SF Atlantykon. Ea fost reiterată în cadrul Convenției din 1999, ținută la Dortmund, Germania, când s-a luat în calcul și oferta Bulgariei. Pentru că ambele propuneri păreau la fel de interesante, conducerea administrativă a Asociației a luat hotărârea (pentru prima dată în istoria organizării convenției) de a împărți răspunderea

realizării Convenției Europene de SF între cele două țări ofertante, manifestarea urmând să se deruleze în două etape, de o parte și de alta a Dunării, la Călărași și la Silistra. Insula Atlantykon intra în calcule ca un popas (exotic) de o zi, al participanților, în drum spre Călărași.

Decesul neașteptat al principalului organizator din tabăra bulgară, doar cu puțin timp înainte de eveniment, a dat planurile peste cap, Bulgaria retrăgându-se în ultima clipă din echipa de organizare. Puși în fața neașteptatei situații, organizatorii din Călărași au declinat și ei organizarea, afirmând că nu au fost pregătiți pentru dimensiunea de trei zile a evenimentului. Puși în fața renunțării organizării Euroconului (acest lucru se mai întâmplase de două ori în trecut, în 1985 și 1998), Asociația a insistat pe lângă partea română să găsească o soluție. Alexandru Mironov, reprezentantul României în conducerea Asociației, a propus un compromis: pentru că manifestarea de pe Atlantykon era pregătită să-i primească pentru o zi pe oaspeții europeni, era posibilă mutarea Convenției aici cu condiția acceptării de către participanți a unor condiții de lucru și de cazare ceva mai spartane decât cele oferite de marile orașe europene în edițiile precedente.

Cea de-a 23-a Convenție Europeană de Science Fiction s-a desfășurat în perioada 16–19 august 2001, Atlantykon fiind gazda sa extraordinară.

În principiu, parametrii generali ai unei convenții obișnuite au fost respectați cu scrupulozitate. Chiar și simpla lectură a listei invitaților (prezenți cu toții) ar putea să ofere

Joe Haldeman, Roberto Quaglia, Alexandru Mironov,
Ion Hobana, Jonathan Cowie, Norman Spinrad

Roberto Quaglia,
Bridget Wilkinson

o imagine concretă despre acest lucru. Au existat trei categorii de invitați: invitați de onoare (Joe Haldeman – scriitor SUA, Norman Spinrad – scriitor SUA), invitați speciali (Roberto Quaglia – scriitor Italia, David Anderson – președintele Centrului de studii pentru Călătorii Temporale din SUA, Dumitru Prunariu – directorul Agenției Spațiale Române, Jonathan Cowie – biolog, Marea Britanie, Alexandru Ecovoiu – biolog, Universitatea București, Lorand Savu – biochimist, DexterCom, Barry Shaverin – producător Discovery Channel, Marea Britanie) și invitați (Romulus Bărbulescu – scriitor, George Anania – scriitor, Florin Chirculescu – scriitor, Harald Alexandrescu – astronom, Șerhan Ursu – directorul revistei „Știință și Tehnică”, Răzvan Haritonovici – scriitor, George Ceaușu – scriitor).

Din Comitetul de Organizare au făcut parte Ion Hobana, scriitor (președinte de onoare), Alexandru Mironov, scriitor și ziarist de știință (președinte) și Sorin Repanovici (director executiv).

Deși numărul de fani europeni a fost mic (incertitudinea organizării Convenției planând până aproape în ultimul moment, cea mai mare parte a lor au renunțat să mai facă deplasarea), programul s-a derulat cu o mare strictețe cronologică, ambianța insulară exotică aducând un plus de farmec temelor incitante supuse discuțiilor.

De vorbă cu monștrii sacri

Dintre punctele programului, unul singur nu a putut fi realizat: decernarea premiilor Eurocon, considerându-se că numărul mic de fani europeni la manifestare ar înclina balanța votului în funcție de dorințele fanilor români, prezenți în număr mare la manifestare.

Majoritatea ședințelor s-au desfășurat în Amfiteatru (o poiană încăpătoare, din pădurea de sălcii, situată pe malul estic al insulei, în interiorul căreia au fost montate estrada din lemn pentru spectacolele de seară, cortul militar pentru instalația audio-video, unul din corturile pentru expoziția de carte SF, cortul medical). Alte ședințe au avut loc pe bacurile-dormitor și chiar la terasa restaurantului, cu panorama Dunării la picioare.

Dincolo de diferitele aspecte pozitive și negative (normale, de altfel, în contextul unei desfășurări de forțe de o asemenea amploare), rămâne reușita aducerii în România, la Capidava, a unor monștri sacri ai SF-ului

mondial – Joe Haldeman și Norman Spinrad (să reamintim că, în 1999, ca un fel de preambul la Convenție, pe insulă a venit Robert Sheckley). Fanii români și-au putut încrucișa cu ei spadele întrebărilor și cele ale răspunsurilor, au putut solicita autografe, realizarea de fotografii și de filmulețe cu ei, au băut bere împreună, au cântat împreună și chiar au înotat împreună cu aceștia. Într-un cuvânt i-au coborât de pe pedestal și i-au readus la dimensiunea umană. Iar acest lucru s-a reflectat în însăși atitudinea celor doi față de admiratorii români. După cum mărturisea Traian Bădulescu, directorul de relații publice al echipei de organizare: „Norman Spinrad – am auzit asta din surse sigure – s-a cam supărat că a fost cazat în condiții bune, dar separat de populația insulei, și a promis că, dacă va putea veni din nou, se va caza la cort, printre fani.”

Ca la orice manifestare europeană de profil, participanții au avut de plătit o taxă de cinci dolari numai pentru accesul la Tabăra SF Atlantykon, cincisprezece dolari taxa de participare la Eurocon (taxă care asigură dreptul de a vota pentru premiile anuale ROMCON, care aveau să reprezinte propunerile României pentru Premiile EUROCON).

Mai presus de orice, după o asemenea manifestare rămân amintirile. Atât de multe în acest caz cu totul special numit euROcon 2001, încât atunci când le treci în revistă și vrei să o alegi pe cea mai plină de semnificații, constăți că toate își au farmecul lor și că nu există un criteriu ferm de departajare.

Pentru că, într-adevăr, ce-ai putea să alegi? Fantasticul foc de

artificii de la închiderea lucrărilor? Știuca cea uriașă, prinsă la undiță de gălățeni și făcută, simbolic, cadou lui Norman Spinrad? Ori poate, o întâlnire neașteptată, la umbra unei sălcii mai retrase, dintre un scriitor american, l-am numit pe Joe Haldeman, și un scriitor român extrem de important pentru literatura noastră SF, George Anania, la un pașnic pahar cu bere și la un schimb de păreri și impresii literare? O coadă neașteptat de mare la librăria SF, organizată pa-

triarhal pe o pătură mare, dar și pe două mese lăturate? Figura mereu zâmbitoare a lui Roberto Quaglia, ghidul permanent al lui Spinrad? Ori poate fruntea transpirată a lui Sorin Repanovici care era, asemenea unui gnom ubicuu, în toate părțile, în același timp?

De atunci, soarele s-a ridicat și a coborât dincolo de copacii insulei de câteva mii de ori. Apele Dunării au urcat și au coborât pe scoarța acelorași copaci, iar Atlantykrönul și-a continuat existența stranie și fascinantă printre ei, urcând pe cursul timpului către destinul său necunoscut. Chiar și fără să răspundă la toate întrebările, Euroconul nr. 23 a devenit istorie, lăsând locul evenimentelor din viitor.

Programul Eurocon 2001 Atlantykon

1. Joi, 16 august

21:15: Deschiderea oficială

Discursul lui Alexandru Mironov (președintele Comitetului de Organizare)

Discursul lui Stelian Duțu (președintele Consiliului Județean Constanța)

21:30: Prezentarea invitaților

22:00: Cinema SF: „The Time Machine” și „The Time Bandit”

2. Vineri, 17 august – „Ziua Timpului”

Moderatori: David Anderson, Joe Haldeman, Ion Hobana, Florin Munteanu

10:30: Ce este timpul?

11:30: Laborator interactiv spațiu-timp

13:00: Călătoria în timp – de la science fiction la cercetarea științifică

16:00: Viața în viitor: următorii 100 de ani

18:00: Norman Spinrad în dialog cu participanții – autografe

21:00: Spectacol de muzică electronică și teatru astropoetic „Heavenly Bodies” (Mihai Dumitrescu, compozitor și interpret)

22:00: Cinema SF: „The boys from Brazil” și „The Island of dr. Moreau”

3. Sâmbătă, 18 august – Ziua Geneticii”

Moderatori: Jonathan Cowie, Alexandru Ecovoiu, Lucian Gavrilăscu

10:30: Ce este genomul?

12:00: Deschiderea expoziției

de artă plastică și de modelism

14:00: Manipularea genetică – de la science fiction la realizările recente

16:00: Destinul literaturii SF în zodia audiovizualului.

Dezbateri cu participarea scriitorilor, editorilor și reprezentanților mass-media

18:00: Joe Haldeman în dialog cu participanții – autografe

19:00: Avanspremieră film SF

22:00: Cinema SF: „Forbidden Planet”, „2001 – Space Odyssey”

4. Duminică, 19 august – „Ziua Cosmosului”

Moderatori: Norman Spinrad, Dan D. Farcaș, Alexandru Mironov

10:30: Primii oameni în Lună – de la science fiction la Programul Apollo

14:00: Decernarea „Premiilor Vladimir Colin”

14:30: Realizări și perspective în exploatarea Cosmosului – Proiectul Marte

16:00: Vizită la Cetatea arheologică Capidava

21:00: Decernarea Premiilor Eurocon

21:30: Prezentarea Eurocon 2002 – Praga Chotebor

22:15: Cuvântul de încheiere al președintelui Asociației Europene de SF, Bridget Wilkinson

22:30: Închiderea oficială a Eurocon 2001. Focuri de artificii

Ultima frontieră

Atelierul de

arte vizuale

AUREL MANOLE

Atlantykron 2014, la a 25-a aniversare. Timpul, această stare a materiei superior organizată și care ne țese cu trecerea lui, iată că ne readuce pe insula fericirii (Inelul de Piatră), de mai bine de un sfert de secol. Prieteni, colegi, cunoștințe, care împărtășesc aceleași idei.

În fiecare an, domnul Alexandru Mironov vine să ne spună câte ceva despre viitorul planetei și al omenirii. În fiecare an, invitați, specialiști de pe întreaga planetă, alături de tineri studioși, ne vorbesc despre viitorologie și impactul dezvoltării științifice asupra Terrei.

Insula aflată pe Dunăre, în apropierea cetății Capidava, timp de zece zile pe an este invadată de atlantykronieni, studenți, elevi, dornici să împărtășească idei noi legate de soarta planetei, alături de specialiști din diverse domenii.

Spun acest lucru, pentru că multe din creațiile acestor tineri au prins contur în cadrul unor cercetări din țară și

Victor R. Photography

Două au fost țintele experimentelor care m-au format ca inovator în artele vizuale:

✱ obținerea unor picturi stabile, neperisabile, pe diverse suporturi, și fuziunea cromatică

✱ întrepătrunderea, difuzia culorilor și amestecurile diverse cu marele lor potențial expresiv

lată ce și-a propus acest proiect:

- ✿ să aducă împreună capacități științifice și artistice din diverse medii de specializare, care să conlucreze pentru o experiență unică

- ✿ activitatea să dea posibilitatea folosirii tuturor simțurilor (auditiv, vizual, tactil), privitorul pentru scurt timp urmând să facă parte din proiect, activitatea fiind interactivă

- ✿ să folosească creatori din diverse domenii colaterale, care împreună să poată potența și dezvolta creativ

- ✿ să dezvolte imaginația și aptitudinile, înlesnind o mare libertate de interpretare

din străinătate.

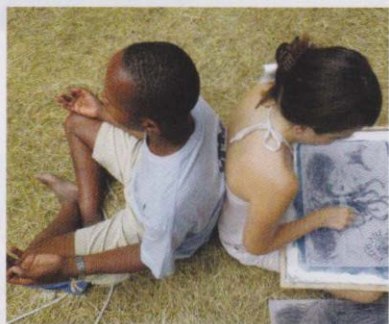
Capidava – Academia de Vară Atlantykrón, a fost o școală pentru noi toți, elevi, studenți și profesori.

Mă număr printre cei care au împărtășit și au îmbrățișat, încă din 1990, alături de studenți ai diverselor facultăți, ideile novatoare din domeniul științei, artei și culturii. Aici am petrecut zile și nopți în discuții interminabile și captivante despre artă, cultură și civilizație. Aici s-au copt multe idei, alături de elevi și studenți, idei care mai târziu s-au materializat în lucrări, brevete și expoziții.

Apropiati în ale artei, profesori din țară și din străinătate, alături de elevi și studenți, au valorizat la maximum peisajul mirific al insulei, îmbinând armonios atelierelor de creație cu activitățile recreative.

Am în memorie numeroase personalități care au pășit pe Atlantykrón, de-a lungul celor 25 de ani de activitate. Dintre aceștia, i-aș aminti pe Alexandru Mironov, Aurel Cărășel, Ștefan Ghidoveanu, Mihaela Muraru-Mândrea, Dan Merișca, Romulus Bărbulescu, George Anania, Valentin Nicolau, Roberto Quaglia, Florin Munteanu, Dan Milici, Bridget Wilkinson, Victor Șutac, Pierre de Hillerin, Alain Le Bussy, David Anderson, Mihai Manea-Croco, Ion Hobana, Joe Haldeman, Norman Spinrad, Randy Gordon, Dan Farcaș, Wilhelm Frey, Iona Frey, Teodor Vasile, Vilmos Zsombori, Viorel Lazăr, Valentin Tănase, Sibylle Colberg, Paul Rosner, Dan Lucas, Chan Chow Wah, Gyuri Pascu, Joell Castellenos, Peter Moon, Casper Werner, Edward Belbruno, Corneliu Chișu, Mary Ann Martini și mulți alții.

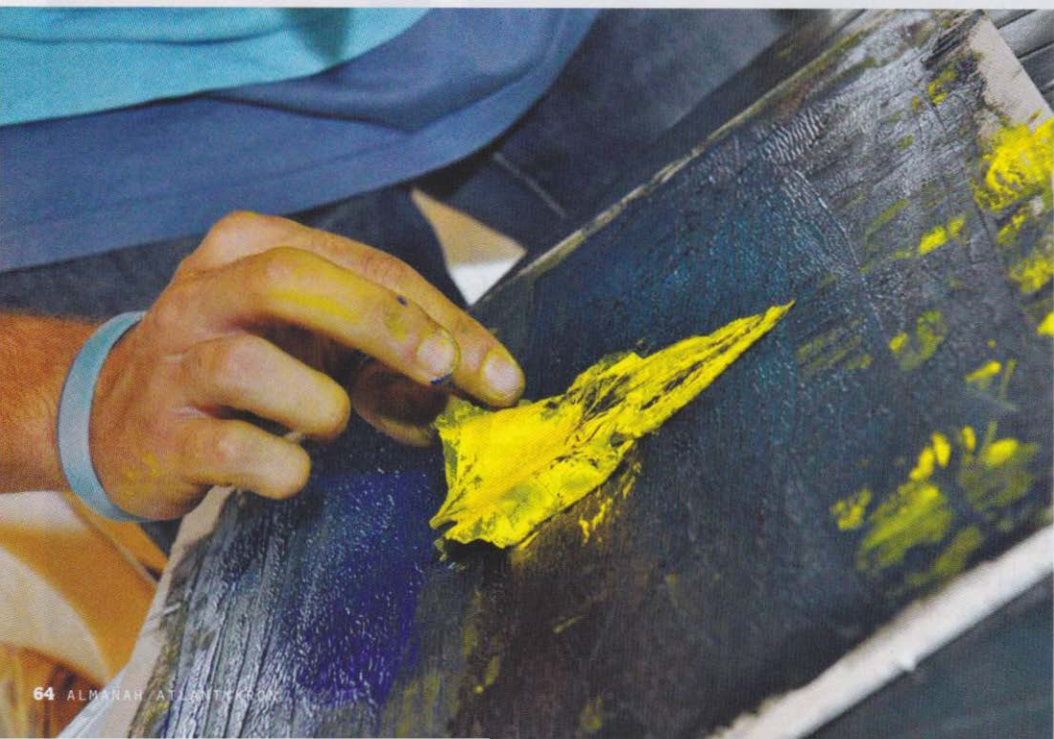
Am început ca o tabără de Science Fiction, nucleu de bază al acestor întâlniri fericite, la care și astăzi participarea a rămas numeroasă. În fiecare an, numărul participanților a variat între 300 și 400 (împreună cu invitații și organizatorii).

Am format și am modelat caractere puternice

Academia de Vară reunește an de an tineri dornici să învețe și să fie conectați la ultimele descoperiri ale științei și tehnicii, alături de profesori și specialiști din diverse domenii, chiar dacă asta se întâmplă în timpul vacanței.

Ca un colaborator apropiat al mișcării SF, am participat cu lucrări de artă vizuală, la începutul acestor întâlniri, iar apoi ca mentor, pedagog și îndrumător al activităților expoziționale și cultural-artistice din cadrul acestei tabere de vară. Aș putea spune că multe personalități din domeniul artei s-au inițiat și s-au șlefuit în tainele artelor vizuale pe insula Inelul de Piatră.

Universul artistic pe care l-am descoperit și l-am explorat împreună cu elevii și studenții din țară și din străinătate a fost divers, iar rezultate s-au dovedit de multe ori remarcabile. Am format și am modelat caractere puternice în domeniul artelor vizuale aplicate, dar și în domenii conexe. Pe parcursul anilor s-a format o echipă

de specialiști, care an de an au venit să completeze și să amplifice activitățile din domeniul artelor. Am avut un sprijin susținut din partea domnului profesor Valentin Ionescu, în domenii de vârf ale designului publicitar și de obiect, la care s-a alăturat mai târziu și doamna profesor Heather Caton, din SUA.

Toți trei formăm de câțiva ani o echipă redutabilă, care a reușit să aducă în fiecare an noutăți și proiecte novatoare, în diferite tehnici ale artei.

În anul 1992, apărea la Paris o lucrare teoretică, intitulată „Traite du Signe – Pour une Réthorique de l' Image”, semnată de trei autori belgieni: Francis, Kunkenberg și Minguet. Lucrarea a cucerit tot mai mult teren, reușind să influențeze analiști din domeniul artelor vizuale și artiști. Ea a avut un impact foarte mare asupra cercetărilor privind textura, forma și culoarea, pe care le-am experimentat, alături de elevi și studenți, pe insula Atlantykron, fapt care mi-a deschis drumul spre propriile-mi cercetări din domeniul tehnicilor neconvenționale.

Studiile aveau să dureze câțiva ani, dar laboratorul natural al experimentelor a fost insula Inelul de Piatră și participanții la cursurile de tehnici artistice.

În 1997, a fost finalizat brevetul numărul 1121176, asimilând necondiționat această premisă a importanței culorii în alcătuirea imaginii, pe scurt, am inventat „Fuziunea Cromatică Dirijată”.

lată de ce am susținut și susțin Academia de Vară Atlantykrón, care mi-a influențat în mod vădit activitatea și creația artistică.

La ceas aniversar, secțiunea și atelierele de arte vin în anul 2014 cu proiecte și tematici noi, suprapunându-se pe tema generală – „Ultima frontieră”. Atelierele de arte vizuale încearcă să fuzioneze cu activitățile științifice și culturale, care sunt programate a se întâmpla pe parcursul taberei. De câțiva ani, coordonatorii

de la secțiunea arte (Valentin Ionescu și Heather Caton) și cursanții au abordat proiecte și tehnici inedite, propuse împreună cu organizatorii și la cererea cursanților.

Pe Atlanrykron s-au dezvoltat și s-au aplicat câteva proiecte remarcabile, la care au contribuit lectorii din SUA (David Anderson și Heather Caton), alături de coordonatorii din țară ai atelierelor de arte vizuale. Unul dintre ele se intitulează „Sci-Art” și a demarat în 2009, ca o primă realizare privind interferența artelor cu științele exacte. Proiectul s-a derulat pe mai mulți ani, cu îmbunătățiri și modalități noi de abordare și cu impact pozitiv asupra tuturor iubitorilor de artă.

Toate experimentele să devină o metaforă a universului interior al minții, creând astfel experiențe exterioare nelimitate, dar care-și au sălașul în interiorul nostru. Proiectul a creat lideri de grup și a oferit noi abilități participanților, dezvoltând creativ probleme de evoluție și ecologie a artei.

Atelierele de arte vizuale au preluat an de an și celelalte teme generale cum ar fi: „Sci-Art”, „Unde ficțiunea devine realitate”, „Universul din mintea ta”, iar pentru 2014 „Ultima frontieră”, toate acestea având ca rezultat îmbunătățirea calității actului artistic, a educației și a abilităților celor racordați la actul de creație.

CÂNTECUL LEBEDEI PE O ÎNSULĂ MIRACULOASĂ

DAN MILICI

La începutul anului 1998 apare într-un oraș din nordul României ideea de asociere și primele acțiuni cu caracter științific ale unui grup de inițiativă. Aproape că nu-și mai amintește nimeni de unde și-au luat numele. Faptul că în zonă rar putea fi văzută câte o pasăre grațioasă rătăcită... amintirea poveștilor lui Andersen, cu miraculoase transformări ale unei frumoase lebede... sau faptul că într-o seară de vară uitându-se pe cer au văzut deasupra capului o constelație de forma unei păsări cu aripile larg desfăcute, de parcă dorea să îmbrățișeze tot Pământul, i-a făcut să-și spună Cygnus („lebedă”, în latină).

În anul următor, la începutul lunii mai, la Observatorul Astronomic Suceava are loc prima adunare generală a membrilor Cygnus, la care participă Cornelia și Florin Munteanu, reprezentanți ai unui ONG cu preocupări științifice importante în România. Luna noiembrie aduce pentru Cygnus, după multă alergătură între ministere, avizul de funcționare din partea Agenției Naționale pentru Știință, Tehnologie și Inovare, prin semnătura ministrului Alexandru Mironov.

Anul 2000 aduce în ianuarie hotărârea de înființare a Fundației Științifice Cygnus la Tribunalul Suceava și înregistrarea în Registrul special al instanței privind persoanele juridice. Au urmat în același an peste opt acțiuni majore, colocvii și prezentări pe teme de astronomie, dar și prima ediție a Școlii de vară Metamorfoze, în colaborare cu Centrul pentru Studii Complexe București, care reușește să organizeze, la Humor, un alt fel de școală Fractal. Sunt inițiate conexiuni durabile cu Reșița. La Metamorfoze, în jurul focului de tabără, Andi Caragea, Cristi Șuțeanu și Florin Munteanu deapănă amintiri extraordinare despre o poveste care pare fantastică, ireală, cu bărci și sălcii, cu istorioare spuse de tineri, cu un loc mirific între ape. Vorbeau de Atlantykron.

Victor R. Photography

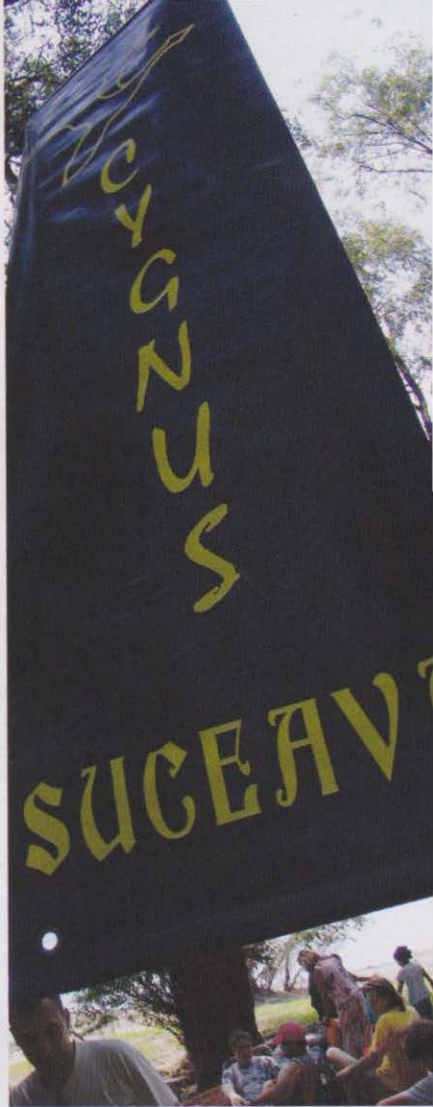

Internet și roboți

2001 este anul în care Cygnus lansează prima enciclopedie multimedia, care-i va aduce renume european, dar este și anul în care, la invitația CSC, Cygnus completează pe Atlantykon Secțiunea Știință cu încă două ateliere, cel de Robotică (condus de L. Dan Milici) și cel de Astronomie (condus de Victor Șutac), pe care le va organiza în fiecare ediție următoare. În ediția 2001 a Academiei de vară Atlantykon, Cygnus nu a fost nominalizată ca organizator. Cu toate

acestea, echipa formată din opt persoane aduce de la Suceava un volum mare de echipamente (instrumente optice, computere, truse, tipărituri) și se implică în toate acțiunile cu caracter științific și tehnic, chiar dacă în ziarul taberei nu se vorbește prea mult despre aceste activități. Cele două ateliere organizate dau culoare și forță programului general. Tinerii veniți de la Suceava obțin numeroase premii implicându-se în toate acțiunile, indiferent că sunt științifice, artistice, culturale sau sportive. Echipa amenajează împreună cu membrii CSC, într-un cort militar, o rețea de 12 computere, conectate (firav) la Internet. Activitățile practice organizate implică studiul și montarea a 20 de tipuri de miniroboți (furnizați de World Genesis Foundation prin grija lui David Anderson). Cygnus

se implică și în acțiunile desfășurate în cele trei zile în care a avut loc Euroconul și unde s-au dezbătut teme legate de genetică, spațiu, viitorologie, timp, armonizarea relației om-univers. Sunt imaginate și poziționate pe o hartă celestă primele „constelații ale insulei”: Perjeidele, Beridele, Rameridele și Marea Gaură Goală.

Astronomie și fotbal

În ediția 2002 a Atlantykronului, Cygnus revine cu mai multe echipamente decât la ediția anterioară și cu o echipă formată din 36 de persoane (lectori și participanți). Se arborează sigla organizației și se înființează suplimentar Atelierul de grafică computerizată (condus de Mihai Vițega), care prezintă realizările

unei echipe Cygnus câștigătoare a două mari premii: Premiul Kent Explora pentru cea mai bună realizare multimedia a anului în România și Sigiliul de calitate, acordat de cel mai prestigios concurs multimedia din Europa. Atelierul de astronomie își lărgeste domeniul incluzând în această ediție și teme de astrofizică prezentate de Cristian Pîrghie. Pe lângă instrumentele optice aduse de la Universitatea Suceava, participanții beneficiază și de o mini-bibliotecă cu peste 50 de titluri de specialitate aduse de la Suceava.

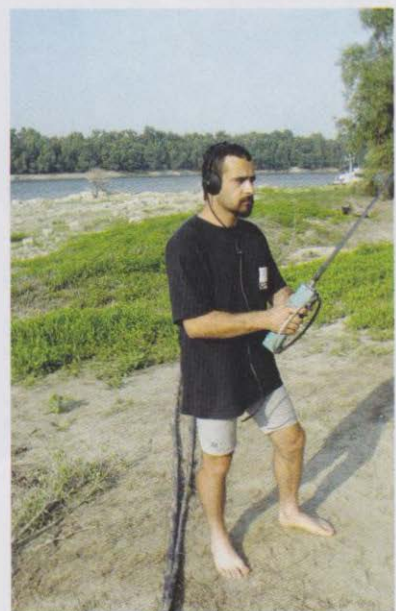
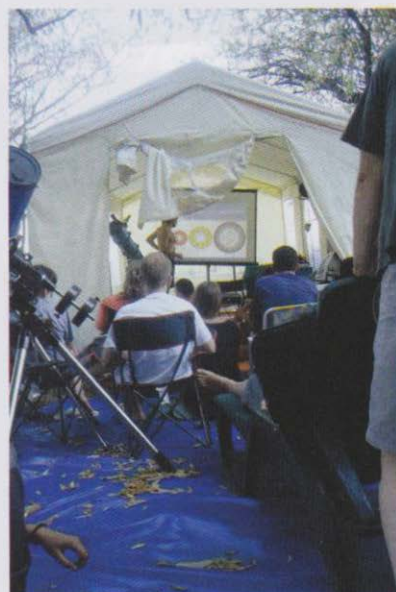

Atelierul de robotică se organizează împreună cu atelierul de Știința Complexității și Performanță Umană condus de Florin Munteanu și beneficiază de un mare număr de participanți care lucrează cu echipamente experimentale, aduse în premieră. Echipa Oversize Pixel Team (OPT) lansează în premieră de pe insula Inelul de Piatră un set de rachetomodele, executate la Clubul Sportiv din Suceava. Cygnus, prin Mircea Nanu-Muntean, realizează un film documentar prezentat la Antena 1 Suceava în episoade, precum și interviuri filmate pentru același post de televiziune, toate reflectând activitățile desfășurate aici. Participanții veniți de la Suceava obțin majoritatea premiilor acestei ediții. Astfel, Marele Premiu este câștigat de Nicole Vasilcovschi, iar pe lângă premiile câștigate la atelierele științifice sunt luate premii la atelierele culturale, artistice și sportive (inclusiv premiul I la campionatul de fotbal organizat aici).

Societatea Științifică Cygnus – centru UNESCO realizează la Suceava o selecție pentru tinerii ce doresc să participe la ediția 2003 a Academiei de Vară Atlantykon. Pe baza unui chestionar, realizat de psihologi și specialiști în științele educației, sunt selectați 18 tineri (din peste 100 de doritori) care se vor adăuga celor opt lectori și tehnicieni care vor pleca cu mașina pe Atlantykon, deoarece în acest an secetos insula s-a transformat în peninsulă. La Robotică, pentru prima oară, se studiază aici sisteme de propulsie solară, senzori de radiație solară și de temperatură. Temele atelierului de Astronomie și astrofizică sunt dedicate Soarelui. Fizicianul Cristian Pîrghie împreună cu fizicianul Victor Șutac și matematicianul Daniela Niță, lectorii atelierului, au implicat în activități o echipă de elevi cu rezultate la Olimpiada Națională de Astronomie. O premieră o reprezintă inițiativa Atelierului de Grafică Asistată de Computer de la Suceava, care va avea ca rezultat o primă hartă fizică a insulei, realizată în format computerizat împreună cu Atelierul de Ecologie. Această hartă indică și amplasarea principalelor zone de activități. Echipa de la Suceava câștigă premii la toate atelierele de știință, artă, cultură, sport, inclusiv Marele Premiu Atlantykon 2003.

Suceava participă la Atlantykon 2004 cu 21 de persoane (din care trei lectori) și transportă, pe lângă bagajul membrilor, peste 80 kg de echipamente necesare în organizarea atelierelor. Atelierul de

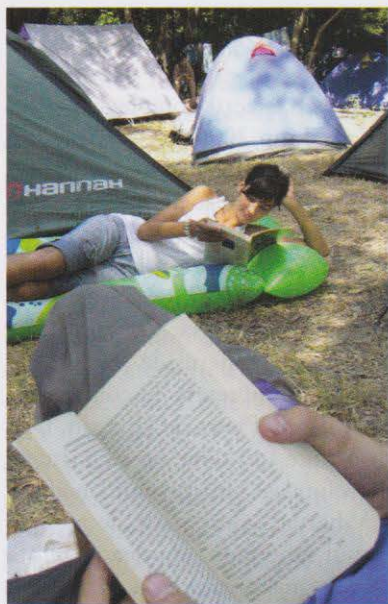
Grafică Computerizată realizează digital filmul de prezentare al acestei ediții și pune la dispoziție echipamentele video necesare prezentărilor în amfiteatru. Cursurile sunt reduse la maximum, cele două ore zilnice fiind intensiv

ilustrate și exemplificate practic. Echipa OPT din Suceava realizează online, folosind sisteme radio și decodare numerică a datelor, primele reprezentări grafice care au la bază datele transmise de sateliții meteorologici ce tranzitează zona.

Aurel Manole

Atelierul de robotică se bucură de prezența pe insulă a lui Willy Fray – cercetător german, șef al laboratoarelor Bosch de proiectare a senzorilor integrați, specialist în nanotehnologii, și a lui Alexandru Mironov, care conferențiază despre strategii ale viitorului. Societatea Științifică Cygnus primește finanțare de la Comisia Națională UNESCO România și oferă ca premii de participare tuturor celor de pe Atlantykrón colecțiile revistelor Știință & Tehnică și Anticipația din ultimul an. Se încearcă lansarea unui planor radiocomandat cu o anvergură de 1,5 metri, cu o cameră video instalată și care urma să survoleze insula. Din cauza curenților mari de aer de pe firul apei acesta aterizează forțat. Cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la moartea voievozului Ștefan cel Mare, Cygnus organizează concursuri și prezentări de film și produse multimedia. Patru membri ai echipei Cygnus își serbează majoratul pe insulă în perioada taberei.

Cele douăzeci și patru de persoane care vin de la Suceava la Atlantykrón 2005 se confruntă cu foarte multă oboseală pe drum, cu o vreme ploioasă, cu invazii de țânțari și cu un nivel al apei care acoperă complet plaja, atât de frumoasă în ceilalți ani. Atelierul de Știință reunește în acest an Știința Complexității, Robotica și Astronomia, temele sunt interdisciplinare și stau sub egida Anului Internațional al Fizicii (declarat internațional deoarece se împlinesc 100 de ani de la nașterea Teoriei Relativității și 50 de ani de la moartea autorului ei, Albert Einstein). Atelierul de Grafică Computerizată realizează pe computer un film în 3D, care este folosit ca logo al ediției 2005 și care are la bază elemente de pe CD-ul multimedia „20.000 de leghe sub mări”, realizat de Cygnus, cu prilejul împlinirii în acest an a 100 de ani de la moartea marelui romancier Jules Verne. Cygnus instalează o stație meteo destinată monitorizării factorilor meteorologici și realizează în fiecare zi o prezentare a prognozei meteo însoțită de elemente de animație. Echipa de la Suceava pune bazele unui cerc pentru radioamatori. Astfel, doi radioamatori din Suceava (Cezar Leșanu și Andrei Drăgoiu) împreună cu unul din Cernavodă (Daniel Moraru) popularizează activitățile din Academia de Vară prin intermediul unui indicativ radio special YP100JV care transmite în eter aniversarea UNESCO a lui Jules Verne. Devenită de doi ani Societate Științifică CYGNUS – centru UNESCO, organizația se

numără și de această dată printre principalii organizatori ai Academiei de Vară Atlantykrón și pornește întreaga activitate și infrastructură a atelierelor științifice și tehnice în jurul „cortului științei”. Printre invitații acestei ediții care s-au implicat în acțiunile cu caracter științific a fost Vasile Ciobănița (președintele Asociației Naționale a Radioamatorilor) și Gyuri Pacu, care, pe lângă temele de comunicare extrasenzorială inițiate, a încântat pe cei prezenți cu cântecele sale.

Informația ca ingredient profund al Universului

În 2006, urmare a unor selecții complexe, grupul de participanți la Atlantykrón 2006 este compus din 29 de persoane. Drumul până pe insulă este istovitor și durează 24 de ore, răstimp în care se doarme pe unde se apucă, atunci când se găsește un pic de timp și un loc mai liniștit. Pe lângă echipa care va participa la atelierile de știință, în acest an se alătură grupului și reprezentanți ai Cenaclului SF Quasar-Cygnus care a luat ființă în anul anterior. Atelierul de știință este condus de Florin Munteanu împreună cu colaboratorii săi: Daniela și Gyuri Pascu, Pierre de Hillerin, Dan Milici, Andi Caragea, și are trei teme de bază: Informația ca ingredient profund al Universului (modelul Ortofizic al Lumii), Vibrația – purtătoare de mesaje, o expediție în Universul sunetelor... muzica inspirată vs muzica... expirată. Cygnus organizează patru mici

Victor R. Photography

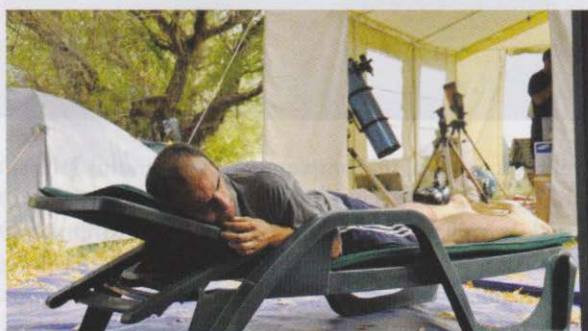
ateliere care vin în completarea programului științific propus de CSC: atelierul de nanotehnologii (condus de Cristian Pîrghie), atelierul de astronomie și astrofizică (coordonat de Victor Șutac), atelierul de energii neconvenționale, la care în premieră în programele Academiei se discută despre fuziunea nucleară ca alternativă pentru viitorul energetic al omenirii și atelierul de multimedia (condus de doctor inginer Dan Milici), unde se discută despre tehnici multimedia în învățare, tehnici multimedia în spectacolul de teatru și în divertisment. Atelierul de radioamatorism (condus de Cezar Leșanu și Andrei Drăgoiu) este dezvoltat de Cygnus Suceava și folosește indicativul special YPOIP destinat insulei Inelul de Piatră. Tot ca o premieră pe Atlantykrón, Suceava include o probă de radiogoniometrie în Zilele Aventurii, echipamentele fiind aduse de la Suceava.

Suceava vine la Atlantykrón 2007 cu cea mai numeroasă echipă de până acum, formată din patruzeci și doi de membri dintre care opt lectori (cinci fizicieni, doi matematicieni și un inginer, patru fiind cu studii doctorale). Suceava asigură întreaga infrastructură a atelierelor tehnice și științifice, organizează cele două corturi tehnice și asigură intervențiile pe perioada furtunilor în vederea minimizării efectelor acestora. În premieră în acest an, datele provenite de la ministația meteorologică amenajată în cadrul atelierului sunt postate online pe internet fiind vizibile

de utilizatorii din întreaga lume și sunt făcute teste pentru ridicarea unui aerostat (înălțat la peste 1 200 metri altitudine) în vederea realizării unor aplicații științifice în edițiile viitoare. Atelierul de împletituri cu noduri este primul organizat de Cygnus pe insulă dedicat participanților cu vârsta între 5 și 14 ani și își propune dezvoltarea unor abilități practice de tip împletituri din noduri, descrierea principalelor tipuri de noduri folosite, a materialelor ce pot fi utilizate, dezvoltarea unor aplicații practice de tip tapiserie, brățări, brelocuri. Atelierul va rezista patru ediții succesive. Și în acest an echipa de la Suceava ia marele premiu la Zilele Aventurii, realizează o satiră ilustrată a taberei și rezolvă, în premieră pe insulă, o problemă medicală prin intervenții dentare pe nerv. O altă premieră a echipei de la Suceava este cea prin care s-a determinat cu precizie crescută, utilizând echipamente GPS performante, perimetrul și suprafața utilă a insulei Inelul de Piatră, pe care s-a desfășurat Atlantykrón 2007.

Începând cu ediția Atlantykrón 2008 nu se mai poate cuantifica numărul participanților de la Suceava, deoarece nu se mai realizează selecție locală. Organizatorii preferă recomandarea participării persoanelor și foarte mulți foști componenți ai echipei sucevene, studenți acum la mari universități din țară și din lume, ajung în Academia de Vară prin înscriere directă. Toate atelierele de știință se desfășoară sub coordonarea CSC – Cygnus. La inițiativa Centrului pentru Studii Complexe și cu

sprijinul logistic al acestei organizații, Cygnus organizează un atelier de știință pentru cei mici. Participă doisprezece tineri cu vârstele cuprinse între 6 și 14 ani (lectori au fost cinci tineri elevi și studenți suceveni: Lucian Boca, Tudor Aursulesei, Amalia Mihai, Raluca Tipa, Ioana Sandu, o parte dintre ei olimpici naționali în anul anterior). Atelierul de Astronomie și Astrofizică este realizat și în acest an în colaborare cu Centrul pentru Studii Complexe București și are ca lector pe doctor fizician Cristian Pîrghie, ajutat de elevii olimpici Amalia Mihai și Bogdan Bănărescu. Atelierul Foto este coordonat și în acest an de Mircea Nanu-Muntean și Paul Rosner.

Radioamatorism și Radioastronomie

În anul 2009, Cygnus Suceava contribuie la organizarea tuturor atelierelor științifice și tehnice de pe Atlantykon și a altor două ateliere cu specific diferit. Echipamentele aduse au constat în principal din instrumente optice pentru astronomie. Atelierul de Astronomie și Astrofizică este coordonat de doctor fizician Petrică Crăciun, doctorand fizician Marian Bica (coordonatorii lotului olimpic de astronomie al României), ajutați de o parte a elevilor din lotul național olimpic la Olimpiada Internațională de Astronomie. Atelierul de Științe ale viitorului a studiat sisteme de alimentare cu energie electrică compuse din celule solare, celule de combustie care folosesc hidrogenul, simulări și filme care prezintă principiul de funcționare a centralelor cu fuziune nucleară, demonstrații cu roboți și sisteme automate, realizate de studenții Universității Suceava care au participat în ultimul an la competiții internaționale. Sunt realizate legături transversale cu atelierul Tesla prin analiza conceptului de „free energy”. În premieră la Atlantykon, este utilizat și studiat un sistem de alimentare cu energie cu celule fotovoltaice compus din panouri solare, regulator, acumulatori și invertor de 230 de volți, care asigură necesarul de energie electrică pe timp de noapte a atelierelor organizate de Cygnus Suceava. Atelierul foto, coordonat de Mircea Nanu-Muntean, organizează o expoziție foto în memoria celui care a fost Paul Rosner. În acest an s-au realizat legături cu alte ateliere prin atragerea unor lectori care au făcut scurte prezentări pe tema zilei (Aurel Manole, Dan Milici etc.). Atelierul de Radioamatorism coordonat de doctorand inginer Cezar Leșanu reunește doisprezece radioamatori din țară, cu vârstele cuprinse între 14 și 58 ani. Pentru al cincilea an de existență a Atelierului de Radioamatorism pe insula Inelul de Piatră activitățile s-au concentrat în domeniile radioastronomiei și comunicațiilor de radioamatori via satelit și filmarea Pământului din straturile superioare ale atmosferei și transmisiei radio a imaginilor filmate. În premieră, anul acesta s-au realizat legături radio bilaterale via satelit și legături bilaterale utilizând modul SSTV (televiziune cu baleiaj lent), prin care s-au emis în eter imagini „vâdate” pe insulă de participanții atelierului foto. Cu sprijinul lui David Anderson și al CNCAN, echipa de Radioamatori de la Suceava realizează două proiecte

științifice inedite: receptarea comunicațiilor cosmonauților de pe Stația Orbitală cu radioamatori te-reștri și lansarea unui balon cu heliu în stratosfera terestră. Balonul lansat în ultima zi a taberei s-a ridicat până la altitudinea de 31 850 metri și a transmis continuu radio poziția (latitudine, longitudine, altitudine) printr-un sistem GPS încorporat, temperatura exterioară, precum și imagini filmate cu o cameră video. La coborâre, echipamentele au fost declarate pierdute în Marea Neagră la o distanță de 100 km de țărm.

Premii importante au luat tinerii din Suceava la Jurnalism și Proza SF (două locuri l de Cristina Bălan), iar o parte din echipă a participat la filmările lui Roberto Quaglia.

Între anii 2010 și 2013, activitatea Cygnus-ului pe Atlantykrón începe să scadă treptat în intensitate. Rămân în general aceleași ateliere organizate, dar amplitudinea lor se reduce. Se vine totuși în fiecare an cu ceva nou. De exemplu, în ediția 2012 este adus de la Suceava cel mai mare telescop mobil existent în România, cu un diametru de 400 mm. O analiză atentă a organizării activităților din acel an pune în evidență schimbările majore care au avut loc de la an la an pe insulă și evidențiază amplitudinea mișcării Atlantykrón la nivel național și internațional. Luând modelul celui care a sprijinit infiltrarea științei în programul insulei – fizicianul David Anderson de la World Genesis Foundation (SUA) – fără a nega prezența la viitoarele ediții Atlantykrón, Cygnus se retrage treptat din organizare, astfel încât la ediția din 2013 privește de la distanță, dar nu fără interes, prin intermediul internetului, activitățile Academiei. Câțiva colaboratori Cygnus sunt însă prezenți sporadic și în acest an.

Pasăre migratoare, Cygnus încearcă să se focalizeze astăzi pe cele paisprezece proiecte proprii anuale de mare anvergură. Rămasă fidelă primei școli de vară organizate, Metamorfoze, organizația a inițiat în 2013 o a doua școală de vară, în organizare proprie, în zona cetăților dacice din Munții Orăștiei – DaCygnus. Aceasta se alătură unor proiecte naționale de

tradiție: Concursul Național de Știință și Tehnologie pentru Elevi – RoSEF, concursurile interjudețene și revistele de fizică și matematică Cygnus și Sinus, Simpozionul național Artă și Civilizație în Spațiile Monahale Românești, simpozionul național al profesorilor de fizică Evrika – Cygnus, proiectul Școala pe Roți, proiectul NexusT, colaborând strâns cu organizații științifice din țară și străinătate, cu extraordinarii organizatori de pe Atlantykrón și, bineînțeles, cu Comisia Națională a României pentru UNESCO.

24 DIN 25 DE ANI, STRING-UL A FOST PE ATLANTYKRON

**DR. MIHAELA
MURARU
MÂNDREA**

Pentru a se înțelege rolul fundamental al String-ului în mișcarea SF, dar și în construcția Atlantykronului prin alăturarea sa grupului „Cărășeilor” din Cernavodă, trebuie cunoscut mai întâi istoricul său, dar și oamenii săi în egală măsură. Nu se poate altfel. Totul este o împletitură...

Scurt istoric al STRING-ului

Cenaclul STRING (Responsabila ideologică a Centrului Universitar București nu a fost de acord cu denumirea cenaclului STRING. De ce să nu aleagă un nume românesc, domne? Ce-i aia string???? S-au terminat cuvintele din limba română???? – Atunci, le-am dat următoarea explicație: - STRING înseamnă strlNG, adică prescurtarea străzii INGINERILOR, simbolul creativității comuniste a inginerilor români! - cu acest răspuns cameleonice am reușit să salvez denumirea cenaclului) a apărut oficial pe 6 octombrie 1989, ca un cenaclu de anticipație tehnico-științifică și literatură science-fiction în Universitatea Politehnică din București (fostul Institut Politehnic din București), ca urmare a dorinței mele și a studenților politehniști cu care formasem încă din 1987 un grup de dialog filozofic, științific și literar.

Dorința de a crea un ideal din cunoaștere și dorința de a încerca o renaștere culturală au constituit pentru noi sensul înființării cenaclului, pe care l-am denumit

STRING după Teoria stringurilor (teoria corzilor), fiind fascinați de posibilitățile acestei teorii de a considera că Universul ar avea zece sau douăzeci și șase de dimensiuni și că totul ar fi vibrație.

Demersurile spre oficializarea grupului nostru au fost bine primite atât de ASC (Asociația Studenților Comuniști), cât și de comitetul de partid al IPB. Să nu uităm că oamenii de știință rămân tot oameni de știință, tot pălmași ai cunoașterii, indiferent de tipul de societate în care trăiesc.

Întâlnirile bilunare erau un succes. În zilele în care secția de documentare științifică a cenaclului își desfășura activitatea, soseau între o sută și patru sute de participanți. Existau mulți susținători, atât din rândurile profesorilor și cercetătorilor IPB, cât și din institutele de cercetare bucureștene. Subiectele dezbătute erau din zona științelor de frontieră: efectul de piramidă, fractali, teoria formelor, teoria numerelor, numărul de aur etc.

În cadrul secției literare a cenaclului se citeau și se criticau lucrările stringiştilor, multe dintre ele elaborate sub impresia întâlnirilor științifice anterioare. Printre participanții obișnuiți se găseau scriitorii Romulus

Florian Pittiş și Mihai Manea Croco

Bărbulescu și George Anania, profesorul Dolphi Drimer, fizicianul Mircea Rusu, cercetătorii Marioara Godeanu și Florin Munteanu, studenți de la filologie sau de la alte facultăți bucureștene.

Revoluția a găsit cenaclul punându-și problema publicării lucrărilor sale, drept care, în vara lui 1990, am reușit să tipărim primul număr al revistei STRING – revistă de știință prospectivă și science fiction. Pe 3 octombrie 1990 am înființat CENTRUL DE ȘTIINȚĂ PROSPECTIVĂ ȘI SCIENCE FICTION ca organizație neguvernamentală, în baza Legii 21 din 1924, având – alături de mine și de câțiva studenți – ca membri fondatori pe Ion Hobana, Alexandru Mironov, Mihai Bădescu, Romulus Bărbulescu și George Anania, Ștefan Ghidoveanu, Florin Munteanu, Ion Albescu, Constantina Paligora, Neculai Ghinuți și alții.

Rolul CSPSF - String în consolidarea mișcării SF din România

Paralel cu activitatea internă, cenaclul STRING a participat la structurarea mișcării science fiction din România, alături de cenaclurile Quasar, Henri Coandă, Geneze, Atlantis, Quo Vadis, A cincea dimensiune, Argonaut, Helion, Wells și altele, ca primă acțiune fiind organizarea la București, cu sprijinul Fundației pentru tineret a Municipiului București, în toamna anului 1990, a celei de-a XX-a Convenție Națională de Science Fiction, ROMCON '90, prima manifestare SF după Revoluție.

Noile posibilități de exprimare, apărute odată cu dobândirea

libertății, au dus la necesitatea creării unei federații a SF-ului românesc, lucru care de altfel s-a și întâmplat după foarte multe întâlniri ale reprezentanților diferitelor

grupări. Asemenea StrING-ului, celelalte cenacluri din țară și-au creat structuri cu personalitate juridică, fapt care a permis înființarea Federației Naționale de Tineret pentru Science Fiction, științe prospective și impactul cu viitorul, prin strângerea laolaltă a acestora. Împreună cu regretatul prieten Dan Merișca am constituit și am construit această federație. Pe 9 ianuarie 1991, FNTSF-ul, cu aprobarea Ministerului Tineretului și Sportului, obținând „spațiu” de la FTMB (Fundatia pentru Tineret a Municipiului București unde CSPCF – STRING este membru fondator) la „Ecran Club” (sediul CSPSF-STRING), obține personalitate juridică, devenind conform „Repertoriului structurilor de tineret din România 1991”, emis de MTS, a cincea mare organizație de tineret, cu caracter apolitic din România.

FNTSF-ul și Atlanty Kronul

Împreună cu Sorin Repanovici ca președinte al FNTSF, eu și Dan Merișca la început ca vicepreședinți, ajutați ulterior de ministrul tineretului Alexandru Mironov, de secretarul Uniunii Scriitorilor Ion Hobana, de scriitorii Romulus Bărbulescu și George Anania (România Film) și de ceilalți conducători de cenacluri și organizații SF, dintre care un rol fundamental l-a avut profesorul Aurel Cărășel,

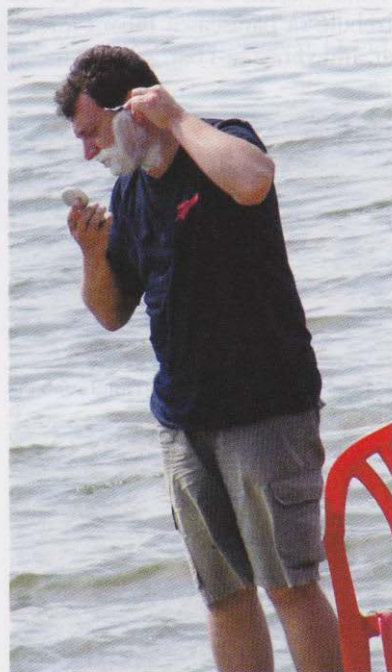

am început să construim Atlantykrónul. Repanovici organiza, aducea bacuri, implica autoritățile locale, Cărășel, Merișca, Ceașu ș.a. imaginau „proiecte”, eu mă străduiam să fac rost de fonduri (trebuie să-i mulțumesc pentru totdeauna domnului Merschi). La început eram teribil de stresat, până am învățat să scriem proiecte. Cu toții trăiam într-o nouă societate, regulile nu erau încă destul de clare. Ani la rând, eu și cu Sorin a trebuit să semnăm proiectele, să fim foarte atenți să nu greșim din neștiință! Asiguram finanțarea taberei prin FNTSF. În anul 2000, când am devenit deputat, a trebuit să mă retrag de la conducerea federației. Acest moment m-a afectat cum nu mă așteptam. Dacă până atunci am participat în „TABĂ-RĂ” toată perioada, an de an, de acum încolo nu mai aveam timpul necesar. Așa că între 2000 și 2005 am venit doar câte două, trei zile spre nemulțumirea fiilor mei, care au crescut în această „lume a atlantiților călători în timp”, devenind și ei niște vișători minunați, asemenea sutelor de tineri care au crescut în acest loc mirific destinat gândirii profunde și sufletului infinit.

Amintiri de pe Inelul de Piatră

În 1991 ajungeam pe insula noastră cu bărcile, pe drumul scurt, peste brațul mic. Locul Strîng-ului era aproape de zona debarcării, între sălciile așezate în cerc,

lângă Amfiteatru. Aici își așeza Florin Munteanu cortul, așa cum face și astăzi, și lângă el ceilalți membri ai ceneclului nostru. Eu, pentru că veneam cu toți trei băieții mei care aveau vârste fragede, stăteam pe unul dintre bacuri. Aveam o cabină cu patru locuri și mă temeam pentru Mihnea și Manu care dormeau sus. Milu dormea jos, dar și el mă supăra ziua, când trebuia să-l supraveghez ca să nu intre în Dunăre. Strigam tot timpul la el: „Miluuu, doi metri de la mal...” Viteza

apei și malul abrupt erau un coșmar pentru mine. Mă temeam și pentru ceilalți. Mă instalam cu măsuța de plajă, fotoliul și umbrela de soare pe malul Dunării, lângă bacuri și îi urmăream pe toți cu atenție. Într-o vară, un student din Iași a înotat spre mijlocul fluviului și l-a prins curentul. A început să strige, m-am speriat îngrozitor și l-am trimis urgent pe unul dintre barcații după el. Până când l-a luat în barcă mi s-a părut că trece un secol. M-am rugat la Dumnezeu să nu se înece. Când a ajuns la mal i-am spus că trebuie să părăsească tabăra imediat. Îmi venea să-l bat. Același mesaj

Mihaela Muraru-Măndrea împreună cu Sorin Repanovici

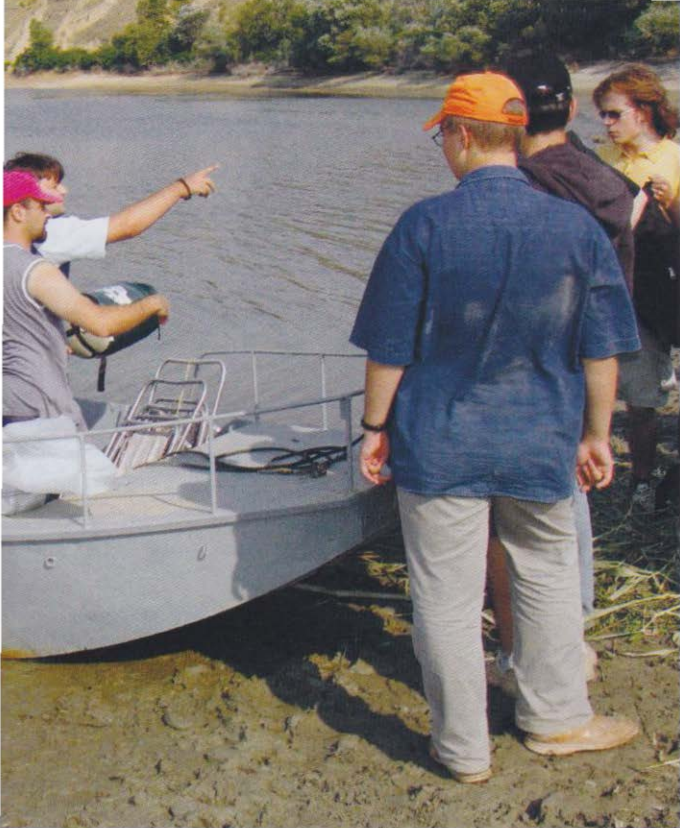

l-a avut și Sorin. Atât eu cât și Sorin trăiam un stres continuu. Mai întâi cu finanțarea, apoi cu organizarea, cu mâncarea, cu premiarea... Dacă se întâmpla vreo nenorocire, noi răspundeam în fața părinților, a ministerului... Lumea era relaxată în tabără, dar noi nu ne găseam liniștea, ca și acum de altfel... La început Sorin nu mă înțelegea prea bine... de ce mă agitam și eram îngrijorată? După ce s-a căsătorit și a început să vină cu fetele lui în tabără, s-a schimbat. S-a maturizat sub ochii mei... de la an la an a devenit un lider responsabil și un foarte bun organizator... fiul meu de suflet...

String-ul pe Atlantykrón

În primii zece ani de Atlantykrón, StrING-ul a fost foarte puternic. De mai multe ori s-a finanțat singur, pe programe susținute de FTMB, fără să apeleze la fondurile FNTSF. A fost coorganizator cu aport diferit de la ediție la ediție, în perioada 1991–1997 a taberei naționale de SF: ATLANTYKRON (să-i spunem generic astfel... pentru că tabăra noastră a avut mai multe „denumiri”), după care a devenit participant la fel ca toate celelalte organizații SF din țară.

Stringiștii erau oameni alcătuiți dintr-o plămadă

specială... devotați, loiali, creativi, ingenioși, gata să pună în practică orice „nebunie”. Scriau literatură de ficțiune sau SF, eseuri științifice, pictau, desenau... și mai ales visau... Pentru că rolul meu era în primul rând să-i țin la un loc, pentru că eram un lider, mă simțeam frustrată că nu puteam participa la concursurile de literatură. Așa că mi-am inventat un pseudonim (acest lucru îl declar prima dată aici, acum, în 2014). Numele ales a fost al mamei mele: Silvia Răulescu. În vara anului 1998, când tabăra se intitula Tabăra Internațională de Creație SF, am participat cu un text la concursul de literatură, text care a fost premiat. Ionuț Bănușă era în juriu și a vrut să o cunoască pe autoare. l-am spus că nu a putut să vină în tabără pentru că este oarbă și mi-a dat mie textul să-l depun pentru concurs. În București, fiind membru StrlNG, Ionuț mi-a cerut de mai multe ori să o cunoască. Acum îmi cer iertare pentru că l-am mințit, spunându-i că Silvia nu vrea să cunoască pe nimeni direct, pentru că este deranjată de handicapul ei. Îi cer iertare și mamei mele, care a murit în 1988, că am folosit după zece ani numele ei... neavând cum să-i cer acceptul. Luând un premiu, sper că m-a iertat.

Până în 2000 StrlNG-ul lua, dar și dădea multe

premii. Îmi amintesc serile de premiere în care Sorin „Reptilovici”, cum îi spuneam noi distrându-ne pe seama acestei porecle, citea lista premianților pe care se aflau, în majoritate, membrii StrlNG, comentând spre hazul nostru: „ce-i asta domne... string, string, string... ăștia au pile?... tot bacul este doar string”... Eram o forță! Ani frumoși în care am construit cu adevărat... Unii stringiști au ajuns scriitori importanți și mă refer aici la Liviu Radu și la Ana-Maria Negrilă... cred că și Costi Gurgu, care a plecat printre primii din țară, este scriitor... ca și Claudiu Murgan... Robert David,

redactorul fanzinelor STRING, a rămas în România... publică articole deosebit de interesante și îl așteptăm să se întoarcă... are copiii încă mici... la fel ca și alți membri care nu au mai fost activi, dar se întorc... așa... ca Mihai Răuță, un scriitor talentat care a publicat în revista STRING, dar a dispărut eșuând într-o bancă și o familie binecuvântată cu un băiat și o fată.

Din StriNG a plecat și Florin Munteanu, care a simțit nevoia să-și înființeze o organizație specializată pe știință, cercetare și învățământ, înlocuind-o apoi cu Centrul pentru Studii Complexe, devenind în ultimii ani coorganizator al taberei, implicându-se cu mult succes în programele Atlantykrului sau chiar imaginându-le. Și fiul meu cel mare, Mihnea, care a dezvoltat grupul DANSTRING, a părăsit organizația în care a crescut și a învățat practic ce înseamnă o comunitate strânsă în jurul unei idei. După o bursă de șase luni în Danemarca, unde s-a format ca lider european, și-a înființat propria organizație – Asociația Română pentru Sport și Cultură –, cu un număr mare de membri și cu care a demarat programul atât de îndrăgit de tinerii din tabără: Zilele Aventurii. A lipsit și el de pe insulă doi sau trei ani până când fiul său, nepotul meu Marc, a crescut puțin, ca să poată veni în tabără. Prăslea Milu, eroul principal al filmului „Scorbura”, realizat de Nicolae Cozma, fuge câteva zile de acasă, unde o lasă pe Laura și cele două fetițe mici ca să vină măcar puțin în tabără. Trebuie să subliniez că și el s-a mutat din StriNG în organizația lui Mihnea. Manuel, fiul mijlociu, nu a

mai venit în tabără din cauza țăntarilor.

Din 2008 am început să-mi pun problema resuscitării StrlNG-ului și am promis AtlantykrONului acest lucru. Am strâns o nouă echipă lângă cea veche și pe 8 decembrie 2010, în Sala Mare a Academiei Oamenilor de Știință din România, în prezența colegilor mei, profesori din UPB, am relansat StrlNG-ul. Numele asociației a fost modificat ușor, devenind CENTRUL PENTRU ȘTIINȚE, PROSPEC IVĂ, CREATIVITATE ȘI FICȚIUNE, pe scurt CENTRUL STRING. Începând din vara aceluiași an, noul STRING s-a prezentat în tabără cu proiecte și o echipă împropătată în care mi-am pus mari speranțe. Adrian Bănuță, Ciprian-Gabriel Chisega-Negrilă, Nicolae Cozma, Costin Iftimescu, Mihai Răuță, Ana-Maria Chisega-Negrilă, Mihai Sindile, Valentin Stanciu, Veronica Stancu, Mihai Axinte și ultimul venit Valentin Ionescu reprezintă nucleul ambițios din acest moment.

Nu mă refer în „acest spațiu strâmt” repartizat de editor, la prietenii și relațiile internaționale realizate

de StrlNG în tabără, pentru că mă aștept ca acest lucru să-l facă te-meinic Sorin. Trebuie să-i remarc totuși pe David Anderson, Roberto Quaglia și Peter Moon care s-au apropiat de noi cu multă prietenie, de-a lungul anilor.

ATLANTYKRON este un fenomen care se manifestă într-un loc ales pentru popas de Sfântul Andrei, o Țară a Făgăduinței pentru cei care cutează să străbată calea spre cunoașterea profundă, un leagăn în care au crescut și cresc cinci generații de ființe alese. Un spațiu al prieteniei, unde sute de oameni, pe parcursul a 25 de ani, au gândit, au creat, au vibrat, au iubit...

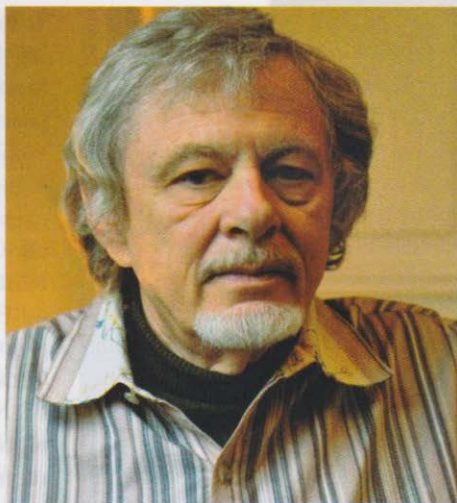
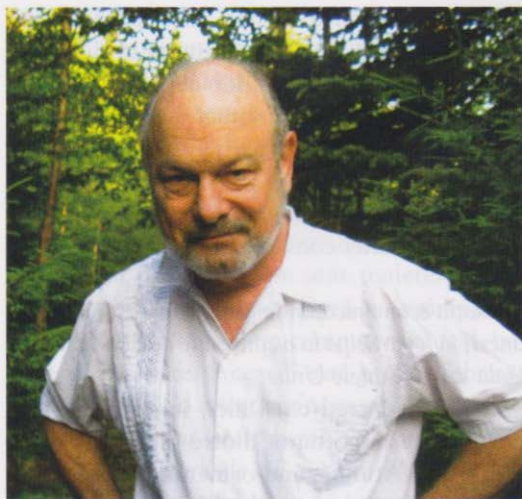
LA MULȚI ANI,
ATLANTYKRON!

NORMAN SPINRAD ȘI JOE HALDEMAN

SF, artă și viitorul lumii

**Discuție cu două legende ale SF-ului mondial,
organizată, înregistrată și redată de Traian
Bădulescu și Ștefan Ghidoveanu**

Acum mai bine de zece ani, în august 2001, pe insula dunăreană Atlantykron, aflată la circa 20 km nord de Cernavodă, s-a desfășurat primul congres european de science fiction (euROcon) insular din istoria acestei manifestări. Am făcut parte și eu din echipa de organizare, fiind director de PR și de programe. Reprezentarea românească a fost foarte bună, au fost și invitați străini, dar, în schimb, numărul participanților din alte țări s-a apropiat de zero. A fost un experiment, nu prea reușit ca euROcon (manifestarea din Timișoara rămâne un reper în istoria convențiilor europene și mulți susțin că a fost chiar cea mai bună), în schimb foarte reușit ca manifestare SF. Nu știu dacă în istoria genului se va mai produce vreodată ceva similar... Este clar, euROconul atlantykronian a fost cel mai inedit. Și va rămâne unic, în felul său.

Printre invitații de onoare s-au aflat scriitorii Norman Spinrad (la acea vreme și președintele Societății Americane a Scriitorilor de SF și Fantasy, deși trăiește de mult timp la Paris) și Joe Haldeman. Am avut, atunci, inițiativa de a organiza o „masă rotundă” cu cei doi monștri sacri în viață, într-o poiană, pe malul Dunării, sub copaci și în adierea vântului. Am informat toți participanții care ar fi putut fi interesați. La început, am fost entuziasmat. Apoi, am avut emoții. Din ce în ce mai mari. Deoarece anunșasem întâlnirea la 5 după-amiaza. Ora se apropia. Se știe cum stăm cu punctualitatea în România. Ținând cont că ne aflăm și pe o insulă, era clar că timpul reprezenta o noțiune abstractă. La 5 fără un sfert, primul interlocutor, nimeni altul decât Norman Spinrad, mi-a amintit

că e timpul să ne îndreptăm spre locul faptei. Am ezitat... L-am rugat să stea liniștit, spunându-i că avem timp... El, nu și nu. Să mergem, că nu e bine să întârziem. Am ajuns și nu era nimeni care să ne aștepte... Spinrad este o persoană colerică. Nu are rost să vă spun ce reacție a avut. Nu vreau să-mi amintesc cum intrașem eu în pământ... Mare noroc cu diplomația legendară a scriitorului Ion Hobana. Realitatea e că, în alt loc de pe insulă, tocmai se termina un mic show susținut de scriitorul autohton George Ceaușu. Norman Spinrad, revoltat, s-a îndreptat în acea direcție, dorind să vadă ce se petrece și intrigat că participanții preferă să vadă un scriitor român, în loc să discute cu el. În fapt, aproape nimeni nu a realizat că este deja ora 5. Până la urmă, s-a respectat chiar și sfertul academic și s-a strâns suficient auditoriu.

Am avut reportofonul pe masă, am avut casete multe, bateriile au mers în pofda umidității și, împreună cu realizatorul radio, promotorul și traducătorul Ștefan Ghidoveanu, am coordonat o discuție de câteva ore, extrem de interesantă, din care

redau cele mai interesante momente. A fost, practic, un interviu colectiv, la care au participat personalități precum Ion Hobana, Dan Farcaș sau Alexandru Mironov. Ținând cont că ne interesează în mod deosebit răspunsurile celor doi maeștri ai SF-ului mondial, nu am identificat și autorii întrebărilor, pentru că am considerat că nu are rost... Discuția a fost fascinantă, ținând cont că Spinrad și Haldeman sunt două personalități opuse, și ca scriitură, și ca oameni.

Domnule Spinrad, sunteți deja familiarizat cu România. De câte ori ați fost în țara noastră?

Norman Spinrad: Prima dată am fost la RomConul de la Ploiești, în 1993, apoi în București, unde mi-am lansat două volume, Bug Jack Barron¹ și Mașinăria Rock'n Roll². A urmat Euroconul din 1994, din Timișoara, unde am fost invitat de onoare. A treia oară am fost la târgul de carte din București, iar acum... iată, mă aflu, pentru a patra oară, pe insula Atlantykrón.

Ce părere vă face organizarea unei manifestări de anvergură pe o astfel de insulă, fără...

NS: ...fără toalete...

... una dintre vechile probleme ale României, nu?

NS: Așa e, de fiecare dată când am fost în România, am avut probleme cu toaletele... Nu am stat niciodată închis într-un hotel, am călătorit mult prin țara voastră. Am fost la Timișoara, Sibiu, București, Constanța. Revenind la Atlantykrón, este prima dată când particip la o astfel de convenție.

Totul este să țină vremea cu noi, altfel poate fi oribil. Este foarte frumos să ne întâlnim și să discutăm afară. La majoritatea convențiilor de SF nici nu ai timp să ieși din hotel, să iei contact cu realitatea înconjurătoare. Nu aveți mulți participanți străini, așa cum au fost la euROconul din Timișoara, mai ales din cauza faptului că transportul până aici este foarte dificil. Oricum, ideea unei convenții în aer liber e foarte bună.

Este situația economică un impediment mare, mai ales pentru tineri, în a participa la o convenție de SF în Europa Occidentală sau în Statele Unite?

NS: În SUA, și cred că și aici, iubitorii SF-ului reprezintă o parte importantă dintre cititorii de carte: între 3 și 5%. Atunci când oamenii au mai puțini bani, scade și numărul cititorilor. Aceștia preferă în această situație să cheltuiască banii pe mâncare. Și cum în America găsești foarte multă mâncare, astfel, mulți americani ajung supraponderali. În SUA, mâncarea e, totuși, pe primul loc. Dar nu cred că fanii de SF fac economii pe o perioadă îndelungată pentru a participa la o convenție de SF. Este drept, să te cazezi la un hotel costă oriunde, dar fanii pot sta și într-un camping, într-un cort, unde poate că nu plătesc nimic...

Dar mai sunt și taxe de participare, costul transportului, mâncarea...

NS: Transportul poate, dar mâncarea chiar că nu reprezintă o problemă. Oriunde te-ai duce, trebuie să mănânci! (...) Am senzația că organizatorii acestui Eurocon (insular – n.a.) sunt de părere că participarea nu se ridică la nivelul așteptat. Vă asigur că nivelul intelectual al celor pe care i-am întâlnit aici este peste media cu care sunt obișnuit. Și cred că amestecul dintre oamenii de știință, pe de o parte, și fanii și creatorii de SF, pe de altă parte, reprezintă o idee foarte bună. Calitatea discuțiilor mi s-a părut ridicată. Fac o comparație cu Franța. Am participat, o dată, la o convenție de SF în afara Parisului, organizată într-o sală care aparținea Partidului Comunist – pentru că și această țară a avut cândva un guvern comunist. Participarea a fost foarte slabă. Comparativ cu ea, manifestarea de pe această insulă este un real succes. Dacă doriți să o numiți convenție națională, atunci pot spune că merită acest calificativ.

Care sunt plusurile și minusurile organizării acestui

¹ Capsați-I pe Jack Barron – Editura Adevărul, 1993 (n. red.)

² Editura Nemira, 1993 (n. red.)

eveniment?

NS: Ca minus, schimbarea programului. Dar cred că programul în sine a fost foarte bun. Modificarea permanentă a acestuia a adus ceva confuzie... Dar asta se întâmplă și la alte convenții din alte țări. Și, încă o dată – vă rog să nu râdeți –, o problemă mare este cea a... toaletelor. Dar este foarte ecologic...

Chiar, cum vedeți viitoarele toalete în SF?

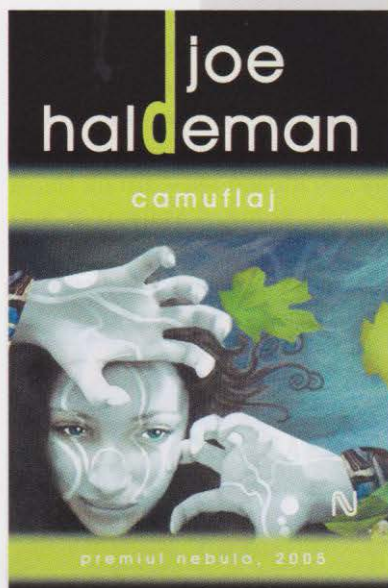
NS: În prezent, avem atât toaletele turcești, cât și electronice, cu senzori. Dacă se întâmplă ceva rău, un semnal avertizează un computer central, iar cineva vine să o repare. Aceasta este prima îmbunătățire a toaletei, de când a fost ea inventată.

V-am întrebat acest lucru amuzant, pentru că, de multe ori, scriitorii de SF nu acordă atenție detaliilor. Acesta este un detaliu: cum își vor trăi viața de zi cu zi oamenii în viitor?

NS: Să vă spun un lucru: toate povestirile despre stații spațiale au ceva greșit în ele. Participam la o conferință în Japonia, alături de astronautul Wally Schirra, și a fost întrebat cum putem avea o stație spațială atât de mare încât să creăm gravitație artificială. El a răspuns: nu merge, ascultați-mă pe mine! Gravitația artificială generată de o rotație nu este totuna cu gravitația. Aici apare ceea ce se numește forța Coriolis. Marginea se mișcă mai repede decât centrul. Dacă stai la suprafață, să zicem, capul se va mișca mai repede decât picioarele, vei simți asta și nu-ți va fi deloc bine... E nevoie de o mișcare de rotație de anvergură, de mulți-mulți kilometri pentru a nu resimți vreun efect. De asemenea, este adevărat – dar cei de la NASA nu o spun des – că peste jumătate dintre astronauți încep să aibă rău de spațiu. Această senzație ține mai multe zile. Pe una din nave au avut o problemă cu o toaletă, au desfundat-o și vă dați seama ce a urmat. Particule de excremente s-au împrăștiat peste tot, pentru că nu exista gravitație... Aceste aspecte sunt probleme reale.

Chiar, au astronauții și probleme cu stomacul? Cum mănâncă ei?

NS: Probleme au poate doar cei ruși. Astronauții americani au o mâncare specială, conservată în tuburi asemenea celor pentru pastă de dinți. Rușii au o filozofie diferită, doresc și sosuri, și puțină vodcă... Au un depozit special de alimente. Este mult mai bine așa. Majoritatea textelor SF nu iau la modul cel mai serios viața în astfel de condiții. Mult timp a existat teoria

creării unor colonii, unde oamenii să trăiască în cilindri mari, în spațiul cosmic, și ce bine va fi... Nu cred că îndrăzniți să vă imaginați cum ar fi să trăiți așa. Închipuiți-vă cum ar fi să locuiți într-un submarin...

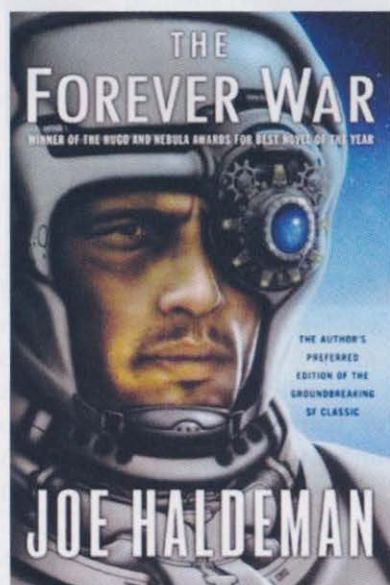
Am senzația că unul dintre lucrurile care ne omoară este gravitația!

Pierre Boulle a încercat să scrie o povestire în care un cuplu de astronauți face sex în absența gravitației...

NS: Asta a fost o întrebare des pusă: cine va face pentru prima dată sex în spațiu? S-a întâmplat deja, deoarece rușii au trimis în spațiu o femeie, formând un echipaj mixt. La 8 luni după revenirea pe pământ, aceasta a născut. Am scris o povestire foarte realistă despre prima partidă de sex din spațiu. Din păcate, nu îmi amintesc numele ei. În spațiu sunt trimiși doi astronauți, un bărbat și o femeie. El este deja un astronaut celebru. Femeia este reporter TV. Cei doi, atunci când se întâlnesc prima dată, nu se plac deloc. Dar reprezintă ceva pentru cariera fiecăruia să fie primul care face sex în spațiu. Ei o fac oricum, detestându-se în continuare, tot timpul. ...băieți, gravitația zero vă va crea probleme de circulație în organism. Deci, să ai erecție în spațiu, probabil că nu este deloc ușor. Dar, de când s-a inventat Viagra, cine știe... Dacă s-au făcut experimente, nu le-au consemnat în jurnalele științifice de bord. Deci, rămâne un mare secret.

Să mergem mai departe. Trebuie să facem sex în spațiu, pentru că dorim să creăm o navă spațială mare, la bordul căreia vor trăi mai multe generații până când vor atinge destinația finală. Ce ne facem cu cei care îmbătrânesc în spațiu?

NS: Îmbunătățirile genetice ne vor putea mări speranța de viață. Vom îndepărta îmbătrânirea și vom deveni nemuritori. Am senzația că unul dintre lucrurile care ne omoară este gravitația! Poate fi adevărat că dacă te afli în spațiu vei trăi mai mult. Americanii au făcut astfel de experimente. De exemplu, cu John Glen, cel mai bătrân astronaut, care are peste 80 de ani acum. Poți trimite în spațiu astronauți în vârstă, dar în formă, cu un efort pentru ei mai mic decât dacă ar efectua o cursă aeriană „long haul” New York – Tokyo. Viața la gravitație zero va fi, poate, mult mai sănătoasă decât dacă ai trăi într-o stație spațială cu gravitație artificială, după cum amintea și astronautul Wally Schirra. Sau dacă am trăi pe Lună, unde gravitația este foarte mică. Problema generațiilor viitoare, care vor zhura și vor trăi

în spațiu, este că vor fi expuse radiațiilor cosmice, ceea ce va genera, probabil, mutații genetice și probleme de fertilitate.

Dar poate că aceștia vor îmbătrâni datorită radiațiilor... Care influență va fi mai mare?

NS: Nu știm... Încă nu au fost efectuate astfel de experimente. Ar fi interesant să trimitem oameni foarte bătrâni, de 80 de ani, dar sănătoși și cu o condiție fizică bună și să vedem cum îi vor transforma șase luni în spațiu. Poate că se vor simți mult mai bine. Cum va lucra gravitația zero asupra inimii lor... Nimeni nu știe. Poate că vor trăi cu 30 de ani mai mult.

De multe ori, SF-ul este confundat, de cunoscători, cu domenii precum ufologia sau paranormalul. Cum comentați această percepție?

NS: Cred că există civilizații extraterestre. Însă, dacă au fost aici... Sunt într-adevăr sceptic. Există o paranoia ridicolă privind cadavrele unor extraterestri descoperite de US Air Force, în Zona 51, în statul New Mexico. Dacă știi totul despre politica Americii, îți dai seama că este ridicol. Motivul în sine este ridicol, nu unul științific. Dacă US Air Force ar fi descoperit un OZN prăbușit, nu ar fi ținut acest lucru la secret. S-ar fi prezentat în fața Congresului și ar fi solicitat mai mulți bani – poate o sută de miliarde de dolari – pentru a preîntâmpina o invazie extraterestră. Nu ar fi existat un motiv să țină în secret această descoperire! De asemenea, Pentagonul nu ar ascunde nimic care le-ar aduce bani. Americanii au sateliți orbitali, care grăbesc la o altitudine de 1000 de mile. Discutam cândva cu un tip de la Air Force, care îmi povestea cum, datorită sateliților, au descoperit că s-a întâmplat ceva cu Brejnev. De unde au aflat acest lucru? Pentru că mașina acestuia era parcată într-un loc neregulamentar. Nu există posibilitatea ca aceștia să nu detecteze o navă extraterestră care se apropie de Pământ.

O civilizație suficient de avansată va fi suficient de înțeleaptă pentru a înțelege mass-media locale

Dar ce ne facem cu avioanele invizibile?

NS: Este alt lucru. Acestea nu pot fi depistate de radare. Motivul pentru care forțele aeriene nu au folosit bombardierele B2 în timpul Războiului din Golf, este pentru că, deși nu le poți vedea pe radar, le poți observa foarte bine vizual dacă se află aproape de sol și

le poți doborî cu aproximativ orice armă. În inelele planetei Saturn se află ceva care emite non-stop unde radio într-o anumită direcție. De asemenea, este adevărat că în Africa se află un trib – așa-numiții dogoni, care au o religie bazată pe ideea că am fost vizitați de extraterestri care provin din sistemul stelar Sirius. Cel mai interesant aspect este că religia dogon, foarte veche, susține că aceștia provin din zona unei stele negre de lângă Sirius, descoperită de astromoni destul de recent!

Joe Haldeman (venit între timp): Antropologii au fost încântați de acest lucru. Bătrânii tribului au fost vizitați de un astronom, care le-a spus că acea stea neagră este prea mică pentru a fi observată cu ochiul liber. Bătrânii susțin, însă, că au văzut-o cu privirea lor ageră. Este adevărat și a fost scris în mai multe cărți, în ultimii 25 de ani.

NS: Dar nu poate fi adevărat. Acea stea a fost descoperită prea recent...

JH: ... în 1996. Am observat-o cu propriul meu telescop.

NS: Nu, mai târziu... Chiar dacă alte civilizații extraterestre au venit aici sau nu, intrăm deja în domeniul politicii și al psihologiei. Dacă eu, ca extraterestru, aș fi mandatat să organizez o expediție pe o altă planetă unde există civilizație compatibilă cu noi, unde aș realiza primul contact? Întâi, aș lăsa nava mare undeva, dincolo de orbita planetei Neptun. Apoi, m-aș îndrepta către Pământ cu o navă mai mică. Deja știm că alienii pot fi violenți, datorită nenumăratelor filme care i-au prezentat într-o manieră înfricoșătoare. Dacă ești o civilizație cel puțin la fel de avansată ca a noastră

și ai o navă spațială, după ce vezi atâtea mii și mii de ore la TV, ce vei face? Cel mai nebunesc lucru pe care l-ai face ca alien ar fi să te transformi într-un agent literar. Apoi, după ce semnezi contracte, îți vin banii și apari la televizor și îți anunți prezența. În filmul „Întâlnire de gradul III”, regizat de Spielberg, este un moment prins aproape bine. Atunci când jucăriile tip Disney capătă viață și încep să danseze. Dacă vrei să realizezi un prim contact, asta trebuie să faci. Să apari sub forma unui animal simpatic. Nu cu un aspect înspăimântător. Apoi, apari la David Letterman Show sau la altă emisiune și începi să faci bani... O civilizație suficient de avansată, care vine de la o distanță mare, va fi suficient de înțeleaptă pentru a înțelege mass-media locală. Își vor face apariția într-o manieră sofisticată. Un exemplu bun, pe Pământ, stă în cucerirea Mexicului de către Cortez, cu doar 500 de cavaleri cu armuri. Ce s-a întâmplat? Cortez a realizat că aztecii cuceriseră celelalte triburi și nu erau iubiți. Cei asupriți i s-au adresat lui Cortez, ceva de genul: „Nu știm mare lucru despre voi, dar știm totul despre ei (azteci).” Astfel că spaniolul a contat pe multe alte triburi amerindiene. În plus, a avut grijă să facă rost cât mai repede de o iubită băstinașă. Putem spune că fost un război mediatic, conchistadorul spaniol a avut grijă, întâi, să își creeze o imagine. A jucat rolul lui Quetzalcoatl și a reușit... La fel, dacă o civilizație extraterestră, superioară nouă, ar dori să ne cucerească, de ce nu ar face-o? Dar ar merita? Ar lua, și ei în calcul, costurile deplasării până aici.

Arta umană ar putea trezi interesul alienilor

Aici apare ideea filmului „The Independence Day”. Până în 1979, extraterestrii erau, de obicei, prezentați ca ființe drăguțe...

NS: Să nu uităm că și în anii '50 erau, de multe ori, înfățișați cu formă de caracatiță sau în alte maniere oribile. Ca să concluzionez, nu cred că am fost contactați, încă, de ființe extraterestre. Dar cred că acest lucru se poate întâmpla oricând. Programul SETI are un merit. Acela de a nu fi detectat nimic. Asta ne duce cu gândul la mai multe lucruri. O dată, că nu mai este nimeni „afară”. Apoi, că ei nu sunt deloc interesați să emită unde radio în direcția noastră, au alt sistem de comunicații sau, ceea ce este cel mai probabil, dacă stăpânesc o viteză mai rapidă decât cea a luminii, este stupid să încerce să mai trimită aici semnale radio. Pentru un mesaj radio, e nevoie, poate, de o sută de ani ca să ajungă aici și de încă o sută să se întoarcă la emițător. Sau poate că ei au alte mijloace de comunicare, mai eficiente. De ce nu primim, de exemplu, semnale radio de pe Marte? Aici glumesc... Sau, abordând altă situație, de ce nu primim semnale radio din New York? Răspunsul e simplu: avem telefoane mobile.

O sută de ani nu ar fi așa de mult. Se știe că universul are cam 15 sau 17 miliarde de ani vechime. De exemplu, steaua Zeta Reticuli, este de același tip cu Soarele, dar cu un miliard de ani mai veche. Poate că viața, așa cum o știm, pe bază de carbon, este obligatoriu să apară. Dacă în alt loc din univers, la 30 sau la 3000 de ani-lumină, se află o stea mai veche cu un miliard de ani decât Soarele, înseamnă că o posibilă civilizație din acel sistem stelar ar fi mai bătrână cu un miliard de ani decât a noastră. Ce pot reprezenta un miliard de ani? Anume, că distanțele în spațiu, din Univers, sunt neglijabile față de cele în timp! O perioadă de un miliard de ani poate însemna distanța dintre primele forme de viață și apariția omului. Poate că există, în Univers, o altă formă de viață, la aceeași distanță în timp față de noi. Pot fi ei interesați să ne cucerească sau să comunice cu noi? Mai folosesc ei oțelul sau undele radio după atât timp? Dacă aș descoperi o civilizație mai veche cu un miliard de ani decât a mea, aș declara-o rezervă și nu aș fi interesat să discut cu reprezentanții ei.

NS: De ce?

Exagerând, nu este interesant să discutăm cu viermi, nu?

NS: Cred că există, totuși, un aspect care le-ar trezi

interesul. Acesta este arta! Deoarece și noi am fost mereu interesați de arta altor civilizații, așa cum noi suntem interesați de arta africană, care, de multe ori, prezintă elemente cubiste.

De cele mai multe ori, atunci când europenii au cucerit complet o anumită civilizație, arta locală a dispărut complet. Dacă arta acestora ar fi fost suficient dezvoltată, ar fi rămas. Dar dacă a fost primitivă, băștinașii și-au pierdut cultura...

Norman Spinrad: Dacă vorbim de artă, nu este adevărat! Pot aminti de multe civilizații primitive, a căror artă continuă să trăiască, pentru că se bazează pe concepte diferite.

Pentru că acum am învățat să le respectăm arta. Dar ce ne facem cu arta aztecilor...

JH: Este o abordare greșită, greșită!

NS: Anul trecut am fost în Mexic, iar cultura mexicană prezintă interesante combinații între arta veche aztecă și influențe ale civilizației europene occidentale. Cultura lor populară este foarte bogată și pare mai degrabă influențată de cea aztecă decât de cea europeană.

Revenind la extraterestri, în ce fel vedeți primul contact? Ca în „Ziua Independenței” sau ca în „Războiul lumilor”?...

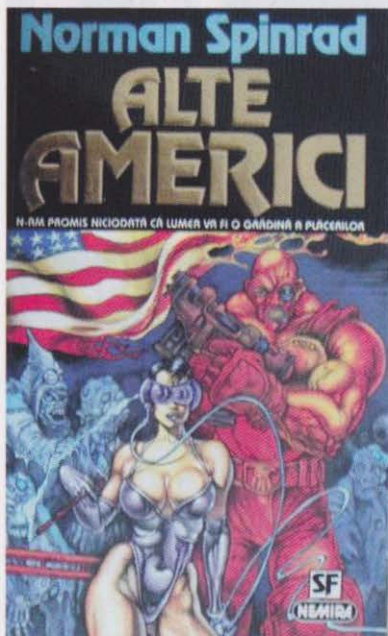
NS: Nu există niciun motiv să fie așa... Civilizațiile extraterestre nu au niciun motiv să ne cucerească. În anii '70 am scris o povestire intitulată „The Taming of the Bear” (n.r. – „Îmblânzirea ursului”), în care am prezis căderea Imperiului Sovietic. De ce a căzut, în realitate, URSS? Deoarece mergeau în pierdere. Pe ruși îi costa mai mult să-și mențină dominația asupra țărilor decât obțineau în urma stăpânirii lor. Pierdeau mereu bani! Occidentul nu a înfrânt Uniunea Sovietică. Până la urmă, Gorbaciov s-a uitat în „portofel” și și-a pus o întrebare: „Ce facem? De ce facem asta? Nu avem niciun motiv”.

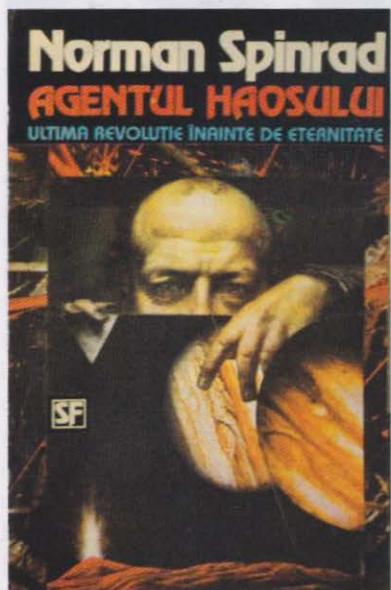
Gorbaciov a dus, totuși, cunoscutele politici Perestroika și Glasnost...

NS: ...care au creat un mare haos...

...da, politicile au pornit într-o direcție greșită, au generat reversul... La fel au făcut și chinezii...

NS: ...dar Gorbaciov a înțeles că nu mai erau mulți ruși sovietici interesați în a menține sistemul. Îi costa mult, nu mai aveau niciun motiv să păstreze sistemul. Și atunci ne punem întrebarea: ce ar dori de la noi o civilizație avansată cu nu mai mult de 100 de ani? Poate un vin mai bun decât al lor sau diferit... Pentru a cuceri o planetă, ai nevoie de mai multă energie decât în cazul în

care ai construi o stație interstelară locuibilă. Pământeni s-ar apăra, probabil că extraterestrii ar trebui să aducă aici și ceva infanterie... Nu cred că vreo civilizație mai avansată decât a noastră – și nici noi, de fapt – ar fi interesată de cuceriri teritoriale pe altă planetă.

Poate că sunteți interesați de resursele noastre, dar în niciun caz să se impună aici, ci doar să aștepte și să vadă ce se va întâmpla mai departe.

JH: Energia folosită de ei până aici le oferă o anumită valoare și nu cred că vor ceva de la noi...

NS: Iar răspunsul rămâne: arta.

JH: Da, arta este esența spiritului uman!

Dacă distanța între noi și ei este atât de mare, de sute de milioane de ani, de ce ar trebui să ne mai gândim la energie, unde radio și nave spațiale? Cred că umanitatea, dacă va supraviețui încă 1000 de ani, va descoperi alte mijloace de transport.

NS: Am avut nevoie doar de 50 de ani pentru a descoperi teoria haosului și a energiei.

Credeți că ideea de a trimite în spațiu, prin unde radio, muzică, fie că este hip-hop sau clasică, este utilă? Nu poate exista o altă modalitate de contact?

NS: Ideea de a trimite formule matematice mi se pare stupidă. Cred că mai degrabă ar trebui să trimitem muzică. Artele vizuale, cultura, muzica ar trezi mai degrabă interesul unei civilizații avansate față de noi.

Cu mai mult timp în urmă, am fost la un concert de Beethoven. Lângă mine se aflau câțiva chinezi. Mie, muzica mi s-a părut fascinantă. Ei au plecat, cu discreție, după prima parte. Oare nu contează mult diferența dintre civilizații dacă ne referim la artă?

NS: La Paris, unde locuiesc, prind un post TV din China. Pe lângă propaganda de zi cu zi, difuzează multă muzică tradițională. Este ceva cu totul diferit față de ceea ce avem noi.

Să luăm, de exemplu, muzica păsărilor...

NS: Cred că unicul lucru care ne-ar interesa pe noi la muzica unei civilizații primitive ar fi estetica. Și extraterestrii ar putea fi interesați de estetica noastră. Să ne imaginăm cum ar fi un jam-session între pământeni și extraterestri...

Și câinii au un anumit simț muzical... Poate că extraterestrii au un concept muzical mai vast decât noi, percep mai bine...

NS: Dar s-a întâmplat vreodată să stați în fața păsărilor ca la concert și să le ascultați?

Nu mă interesează să fu remarcat de păsări și nu doresc să interferez cu ele...

NS: Oricum, cred că arta este cea mai bună formă de comunicare între diverse civilizații extraterestre. Poți să mergi la o galerie de artă modernă și să ieși repede, oripilat. Pe de altă parte, am fost la Constanța și am văzut ruinele romane. Am constatat că, pe lângă curentul artistic mainstream de atunci, și românii aveau o artă secundară, „modernă”, fără valoare. Dar este arta romană un gunoi? Și grecii au propriile rebuturi. Fiecare civilizație are artiști de diferite niveluri. Apreciem arta primitivă africană, dar nu în totalitatea ei. Într-un fel, apare aici o întrebare: ce face o civilizație să fie mai avansată decât alta? Știința, tehnologia? Când eram la liceu, am studiat arta greacă, romană sau renescentistă, care era artă bazată pe reprezentare. De asemenea, am studiat și arta vechilor egipteni, bazată pe concepte. Artă africană, denumită „primitivă”, din punct de vedere conceptual, este mai avansată decât arta europeană, avansată, pentru că nu reproduce, ci comunică ceva. De fapt, arta africană a generat cubismul, care se bazează pe simplificarea și minimizarea realității. Așa-numita civilizație avansată, care urma cândva o anumită linie și o anumită formă de artă, s-a transformat acum în altceva.

JH: Aici apare o mică problemă, Norman, pentru că nu discutăm despre adoptarea integrală a unei anumite culturi, ci doar de câteva influențe, experimente...

NS: Civilizația africană ne-a ajutat să schimbăm modul în care privim arta. A creat o manieră diferită de a reproduce cometele... Revenind la modernitate, arta publicității a generat o altă formă de cultură.

JH: Însă numai câțiva oameni sunt sensibili la alte culturi, nu este o manifestare care să cuprindă masele...

NS: Așa se întâmplă întotdeauna... Am o experiență de când aveam cinci ani. Tatăl meu era în Marina militară în timpul războiului. Bunica mea avea o casă unde găzduia un artist – sculptor și pictor. Acesta crea sculpturi foarte simple, care, dacă stai să te gândești, ar putea fi făcute de orice idiot. Dar la acea vârstă eram fascinat de ele. Această percepție a artei nu are de-a face cu nivelul tehnologic sau politic la care te afli. În acest sens, arta africană este mai avansată decât cea occidentală, deoarece ei înțeleg ideea de artă ca o reprezentare conceptuală, în timp ce, sute sau mii de ani, arta greacă, romană sau renescentistă se îndrepta într-o direcție diferită.

Realitatea este că mulți scriitori de SF nu au cunoștințe științifice

Ce conexiuni credeți că pot exista între religie și science fiction?

NS: Conexiunea de bază este, cred eu, între estetica SF-ului și a religiei. Dorim să avem o realitate standard care să transcendă existența de zi cu zi. Ideea că există civilizații extraterestre care ne-au contactat sau ne vor contacta, ideea că există o ființă superioară nouă... Aici apare acel concept denumit de fanii SF „sense of wonder”. Putem spune că SF-ul a creat noi religii. Ufologia chiar este o nouă religie. Aici apare ideea transcendenței, într-un sens lărgit. Dorim să credem că există ființe superioare nouă. Îmi vine foarte greu să cred că există un Dumnezeu personalizat, care a creat tot ce este în jurul nostru. Dacă este așa, el a fost un inginer cel mult mediocru. De ce pielea noastră are culori diferite? Vorbind serios acum, sunt două lucruri care m-au făcut să-mi pun întrebări. Primul: este greu să crezi într-un Dumnezeu inferior, din punct de vedere moral, ființelor umane. Dumnezeu a creat un tribunal care ne judecă pentru crime împotriva umanității. Dar dacă l-am judeca și noi pe el, am avea milioane de motive pentru a-l aresta. Al doilea: este umoristic sau arogant să credem că – lăsând la o parte strămoșii noștri de acum 2000 de ani – suntem capabili să înțelegem și să descriem nivelul conștiinței unei ființe superioare. Dacă există un Dumnezeu, este posibil ca un grup de oameni aflat în deșert, înainte de invazia microscopelor, telescopelor, a televiziunii sau a computerelor, să înțeleagă

natura universului? Dacă există într-adevăr un Dumnezeu, oricum ar fi el, nu-l putem defini, nu-i putem înțelege conștiința. Ar fi un act de o aroganță intelectuală desăvârșită!

Cum vă imaginați viitorul genului SF? De multe ori, putem spune că trăim SF și în prezent...

NS: Nu mă preocupă, sincer, viitorul genului. Sunt scriitor, scriu cărți și le public. Nu studiez evoluția genului. Cunosc mai degrabă SF-ul american al anilor '90 decât cel al anilor 2010. Sper că tot ceea ce scriu poate fi definit ca SF, dar dacă nu este așa, poate mă înșel.

Lăsând la o parte talentul pe care un scriitor de SF trebuie să-l aibă, în ce manieră partea tehnologică și științifică trebuie să preocupe un creator de SF?

JH: Realitatea este că mulți scriitori de SF nu au cunoștințe științifice. Eu am! Dar cunoștințele mele științifice sunt deja învechite. Am fost pe băncile școlii în anii '60-'70. Mai țin pasul cu astronomia și astrofizica, dar atât. Când citesc o carte de SF, în mod obișnuit nu știința este cea care mă determină uneori să mă opresc. Normal că nu pot citi toate cărțile, pentru că altfel ar trebui să parcurg cinci sute de titluri pe an. De obicei, trec peste primele treizeci sau patruzeci de pagini. Două lucruri mă fac să mă opresc. Primul este stupiditatea argumentului științific. Al doilea, stilul slab. Sunt intolerant la stilul prost și la lipsa argumentelor științifice. Dar așa ar trebui să fie oricine! Un scriitor de SF perfect, dacă e să creăm un model, ar trebui să fie calificat în ambele domenii: literatură și știință. Ar trebui să știe să facă o diferență între o scriitură proastă și una bună, între un argument științific bun și unul slab. Lumea SF nu mi se

pare ciudată. Sunt profesor universitar și am mulți colegi, oameni de știință, academicieni, care trăiesc în lumea lor închisă, au propria lor realitate... Ei mi se par mai ciudați decât scriitorii de SF.

De ce este SF-ul american lider absolut?

JH: Pentru că în America se investesc foarte mulți bani în această industrie. Pe de altă parte, traducerile au un singur drum: din engleză în alte limbi. Foarte rar vezi reversul, aproape niciodată nu poți citi în SUA romane scrise de autori francezi, spanioli, bulgari, norvegieni, chinezi sau japonezi. Dar în România poți citi, pe de altă parte, foarte mulți autori americani. Vina acestei realități nu-mi aparține.

Este SF-ul european diferit de cel american?

JH: Nu sunt un expert. Am citit un autor croat și am observat că nu respectă maniera clasică a povestirii, cu introducere, cuprins și încheiere. Poate că la fel este și în România. Povestirea lui nu avea final. Poate că este un lucru bun. Dar poate tocmai din această cauză, cea mai bună povestire SF croată nu ar putea fi vândută în SUA, pentru că nu unnează un „story”. Mie îmi plac finalurile deschise, dar americanii preferă ca personajul principal să moară sau să învingă, doresc un final clar. Structura de final deschis nu este agreată de publicul american. Pe de altă parte, nu sunt satisfăcut deloc de SF-ul american. Este chiar prost. Din fericire pentru mine, sunt un scriitor cunoscut, sunt și profesor, scriu ce vreau și nu trebuie să fac rabaturi comerciale. Dar mulți o fac, pentru că trebuie să se afirme și să-și câștige existența ca scriitori. SF-ul american este dominat de media SF. Majoritatea editurilor nu vor să aibă idei ce anume înseamnă într-adevăr SF-ul. Și de ce le-ar păsa? Pentru că lucrurile asociate cu media produc mult mai mulți bani. Câștig cam 100.000 de dolari pentru o carte, dar am nevoie de doi ani pentru a o scrie. După standardele americane, aparțin clasei de mijloc. Aș putea câștiga mai mult dacă aș scrie comercial, dar fac exact ceea ce-mi place. Atât timp cât se întâmplă asta, nu mă interesează cât de mare este suma câștigată. Prefer să-mi păstrez libertatea. Nu știu câți cititori de carte aveți în România... Eu am, în medie, 20 000 de cititori pentru edițiile hardcover și 250 000 de cititori pentru paperback. Un impediment pentru notorietate poate fi și circulația mică a unei limbi. De exemplu, în 1983, am fost invitat la Euroconul de la Ljubljana, în Slovenia. Am avut o întâlnire cu toți scriitorii de SF consacrați din acea țară. Am descoperit că în sală se aflau

mulți oameni inteligenți, interesați. Poate că unul dintre ei era un Shakespeare modern, dar nimeni nu va afla niciodată... Din păcate, traducerile de SF de pe piețele anglo-saxone au o destinație „one way”. Poate că SF-ul german, spaniol, francez sau chiar românesc este mai bun decât cel american, dar cine o poate dovedi, din cauza barierei lingvistice... Diferența dintre SF-ul american și cel din Europa continentală este, poate, asemenea celei dintre McDonald's și un restaurant stilat italian. Dar McDonald's are forță comercială și cine nu a fost într-un astfel de local?

Aș avea nevoie de un poet care să-mi traducă lucrările

De ce scrieți?

JH: Scriu pentru a trăi... Poate că dacă aș fi avut o avere din alte resurse, aș fi preferat să scriu mai multă poezie. Pentru că așa am început. Există o mare diferență funcțională între a scrie o poezie și un roman. Când scrii o poezie, știi întotdeauna că o vei termina. Când scriu un roman, acum, la vârsta mea – deși nu sunt încă bătrân –, mă gândesc dacă voi apuca să-l termin. Este o întrebare serioasă, pe care mi-o pun adesea. Dacă aș avea suficienți bani, mi-ar plăcea să scriu doar poezii. Chiar și poeme lungi, pentru care aș avea nevoie de săptămâni în șir. Am compus 100 de poezii până când am finalizat prima povestire. Însă a venit vremea când am vândut prima povestire. Apoi pe a doua. Apoi primul roman. Nu am avut neșansa de a înfrunta multe respingeri, și asta, poate, și pentru că am scris multă poezie. Poezia are cel mai precis limbaj în engleză și sunt sigur că lucrurile stau la fel și în română. Când scriu un roman, mă așez și termin, poate, două pagini pe zi. Pe care nu le schimb ulterior. Când finalizez cartea, 95% din ea este deja scrisă. Nu mai este nevoie să rescriu aproape nimic. Nu dețin secretul celei mai bune metode de a scrie, poate că este chiar una proastă, dar este o manieră de lucru. Sunt foarte interesat de stil, de cum sună cuvintele. Din păcate, acest farmec se pierde odată cu traducerea. Aș avea nevoie de un poet care să-mi traducă lucrările. De exemplu, romanul „Forever War” mi-a fost tradus în germană acum 15 ani. Mulți mi-au spus că li s-a părut o carte slabă până când au citit-o în engleză. Atunci, li s-a părut extraordinară.

Putem vorbi de poezie SF sau... poezia este, simplu, poezie?

JH: Este amuzant, pentru că un sfert din poeziile mele

sunt SF. De fapt, cam trei sferturi din tot ce am publicat este „poezie SF”. Nu scrii poezie pentru a fi faimos, ci o faci pentru tine.

Se pot câștiga mulți bani din poezie în Statele Unite?

JH: Cea mai mare sumă pe care am câștigat-o din poezie a fost de 1 800 de dolari. O sumă importantă, însă pentru o povestire puteam primi, în același timp, 4 000 de dolari. Majoritatea poemelor mele s-au vândut cu 20-50 de dolari. Nu trimit poeziile unor publicații care nu plătesc, deși o pot face. Dacă nu au fonduri și nu pot plăti niciun autor, aș face-o... Dar nu aș accepta să contribuie la îmbogățirea unui editor fără ca eu să fiu plătit. Poezia reprezintă un lucru foarte personal, nu este ca și când scrii proză, romane... Proza schimbă viețile unor oameni, influențează... Poezia reprezintă o punte între mine și propriul meu limbaj. Nu trebuie să o împarti cu nimeni. De multe ori, publicarea unei poezii reprezintă un lucru stânjenitor. Este ca și cum ai permite publicului larg să afle pe cine iubești.

Nu am nevoie de milioane de dolari. Dar am, însă, libertatea de a alege!

Cum scrie SF Joe Haldeman?

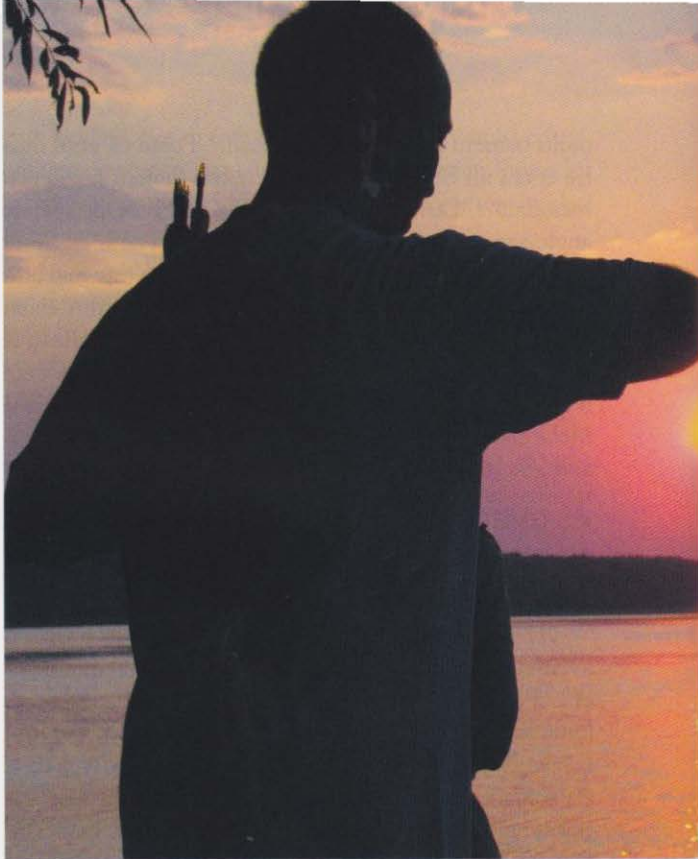
JH: Am la îndemână cuvintele care generează următoarea idee care, la rândul-i, generează apoi o povestire sau un roman. Nu umblu după o structură anume, îmi place ca povestirea să se autogenerizeze. Recent, am citit cartea lui Stephen King³ despre arta scrisului și, amuzant, la fel gândește și el. Nu știe mai nicio-

³ Misterul regelui. *Despre scris* – Editura Nemira, 2007 (n. red.)

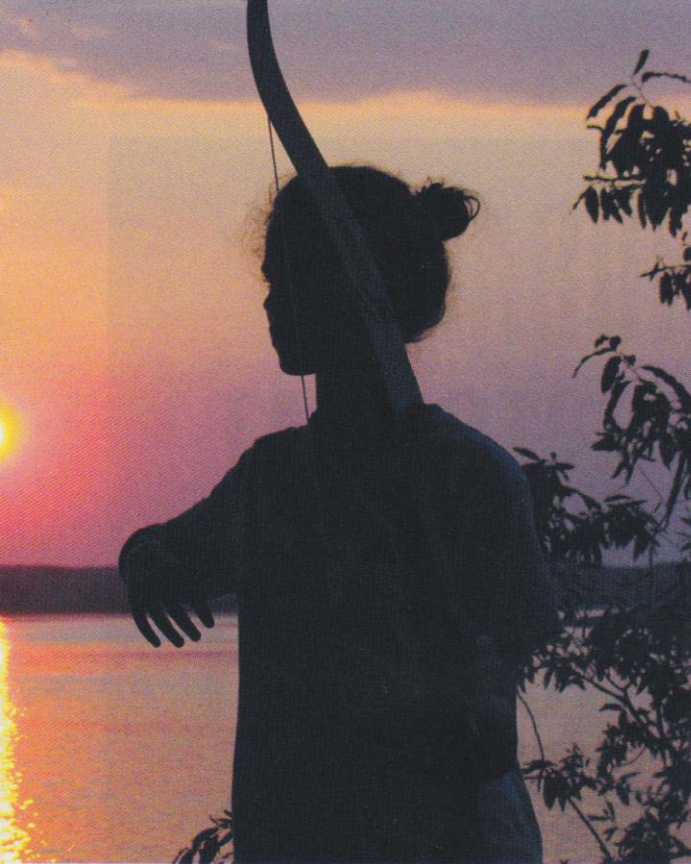
dată care va fi sfârșitul prozei. Scrie până când... ajunge la final. Este un tip amuzant. Am fost prieteni în anii '70 și '80. De când a ajuns faimos, ca și mulți alții, nu a mai avut suficient timp pentru mine și pentru alți prieteni. Viața lui e complexă, pe când a mea a rămas simplă. Pot să stau aici, în fața unui auditoriu, în mijlocul unei poiene, pe o insulă dunăreană, fără ca între noi să existe vreo barieră. Însă, dacă eram Stephen King, aș fi fost milionar, mult mai faimos. Nu aș schimba deloc rolul meu cu al lui. Nu am nevoie de milioane de dolari. Dar am însă libertatea de a alege! De aceea mă aflu acum aici! Primesc 10 sau 20 de scrisori sau e-mailuri pe săptămână de la fani. Am timp să le răspund. Steve primește și mai multe într-o oră. Comunicarea cu fanii este, pentru el, imposibilă din punct de vedere fizic. Dar eu pot să discut cu cititorii mei, oriunde în lume. Ceea ce reprezintă, pentru mine, o parte importantă a scrisului. Probabil că ar fi și pentru Steve, dar el nu mai poate să o facă. De fapt, câte automobile sau câte case poți cumpăra? Este amuzant că am avut, cândva, în anii '70, la debutul nostru, același agent. Am consumat împreună droguri ușoare, dar toată lumea o făcea atunci. Steve a făcut mai multe decât mine, însă el a devenit acum prizonierul propriei sale lumi, de unde nu poate scăpa. Este un paradox ciudat la americani. Un om care are o avere de zece ori mai mare decât ar putea cheltui un om obișnuit se poate afla într-o situație mizerabilă, fiind propriul prizonier.

Cum vedeți viitorul comunicării pe Internet, în special al celei de masă?

JH: Cel mai interesant lucru este interfața dintre comunicarea de

masă și cea vizuală. În prezent, îmi fac un jurnal zilnic. Îl voi continua chiar și acum, când mă voi întoarce la hotel. Nu o să-l pun online, dar o voi face de îndată ce mă voi întoarce acasă (n.a. – jurnalul poate fi accesat la adresa <http://home.earthlink.net/~haldeman/diary.html>). Oamenii pot afla aspecte din viața mea de zi cu zi. Nu cu mult timp în urmă, acest lucru era imposibil. Este extraordinar să știi că jurnalul îți este citit zilnic de o mie de oameni care îți trimit și un feed-back. Mai mulți filozofi spun că, dacă nu-ți examinezi viața, nu are rost să trăiești. Dar cum ar fi dacă alții îți examinează viața? Dacă se va descoperi o formă de imortalizare a vieții sau de extindere a ei? Să spunem că ți se conservă corpul și ești readus la viață... Cei care o fac vor avea nevoie de informații despre tine, de înregistrări care să-ți readucă la viață și creierul. Am un milion de pagini ale fanilor despre cum sunt în realitate. Îmi țin acest jurnal din 1979. Fiecare zi de viață este prezentată acolo detaliat. Dacă cineva reușește să te readucă la viață, tot va avea nevoie să te reeduce, să îți reintroducă informația în creier. Eu am conservat cuvintele... Pot să-mi regăsesc trecutul. Interconectivitatea, posibilitatea ca mulți alții să facă parte din viața ta, îți oferă o altă dimensiune a existenței. Nor-

mal, nu îmi trec în jurnal toate detaliile personale, dar viața mea publică este acum și mai publică. Dacă ne referim la răspândirea informației pe internet, sunt foarte precaut. Dacă tot ceea ce scriu poate fi accesat în mod gratuit pe internet, de ce aş mai face-o atunci. Scriu din propriile mele motive, dar o fac și pentru a trăi. Am și un salariu de profesor.

Dacă apar și câteva minți periculoase, care răspândesc în mediul virtual idei periculoase? De exemplu, acum doi ani citeam o povestire despre un imperiu creat pe internet. În urmă cu o lună, citesc, în presă, că un australian și-a creat, mai în glumă, mai în serios, propriul imperiu pe Internet. Are 3 000 de membri. Putem vorbi de o parte întunecată a internetului?

JH: Da... Dacă avem de-a face cu o persoană abilă, care știe să manipuleze conștiințele oamenilor și să-și creeze propria armată. Adeseori ne uităm la Germania nazistă și ne întrebăm: cum a putut cea mai mare parte a unei populații civilizate să se alinieze și să-și pună svas-tica pe braț? A mers... A mers atunci, poate merge și acum, nu trebuie să uităm nimic.

Aceasta s-a făcut fără existența internetului. Cu acest nou mijloc de comunicare, ar putea fi și mai rău...

JH: Așa este. Pe de altă parte, datorită internetului, foarte mulți oameni își pot da cu părerea, pot forma grupuri de opinie, pot comunica și se pot opune. Ceea ce era mult mai greu pe vremea Germaniei naziste.

Ce ne facem dacă atunci când inteligența artificială se va răspândi peste tot, va căpăta conștiință? Dacă internetul este, de fapt, prima formă de civilizație artificială care va începe să... gândească?

JH: S-ar putea întâmpla fără să știm. Acest lucru este foarte interesant, iar scriitorul Arthur Clarke l-a prezis în urmă cu 50 de ani. Problema pe care și-a pus-o el a fost: dacă aceste computere vor deveni mai inteligente decât noi și nu vor lansa nici măcar un manifest, ci pur și simplu se vor debarasa de noi?

Poate reprezenta internetul „sfârșitul copilăriei”?

JH: Da. Este un mare adevăr în ideea că este posibil ca internetul să capete conștiință și să devină independent de conștiința umană. Ce vom putea face atunci? Nu ne vom mai putea deconecta niciodată. Poți să-ți deconectezi propriul computer, dar nu poți opri un întreg proces. Este înfrigorant, dar posibil. Dar îmi doresc să se întâmple. Poate că aceasta va reprezenta prima formă de inteligență neumană cu care vom intra în contact. Internetul conectează oameni, culturi, reprezintă un lucru mai mare decât o comunitate, decât o națiune chiar. Ne permite să ne exprimăm individualitatea. Nu știm în ce stadiu ne aflăm. Îi suntem deja subordonați? Într-un fel, suntem deja... Va fi interesant atunci când vom coexista ca două entități separate. Deci, Dumnezeu, hai să deconectăm toate computerele!

ION HOBANA, UN ARISTOCRAT AL ANTICIPAȚIEI ROMÂNEȘTI

DIALOGURI DE TRAIAN BĂDULESCU

Este foarte greu să scrii despre maestrul Ion Hobana. Și este extrem de dificil să vorbești la timpul trecut. Tocmai de aceea, voi vorbi despre omul și despre maestrul Ion Hobana la prezent. Cine l-a cunoscut îndeaproape va rămâne marcat pe viață de prezența marelui scriitor și promotor. Este un om deosebit, o personalitate a culturii române și internaționale care a plecat dintre noi după ce a împlinit respectabila vârstă de 80 de ani, deși... ne-a rămas alături prin tot ce a lăsat.

Ion Hobana

Chiar cu o lună înainte de dispariția fizică a maestrului spuneam, într-un articol publicat în „Biblioteca Nova”, ediție specială dedicată lui, editată de neobositul promotor de SF Cornel Secu, timișorean prin adopție, că Ion Hobana „este arhicunoscut și apreciat, dar, paradoxal, mai are multe de oferit cititorilor”. Chiar dacă s-a dus pe 22 februarie 2011 – la o lună după publicarea acestui articol, cu toții îl conduceam pe ultimul drum pe maestru –, este o realitate: chiar mai are multe de oferit cititorilor.

Trebuie să recunosc că nu mai știu când l-am descoperit pe maestrul Ion Hobana. Îi cunosc cărțile de mic copil. De asemenea, nu mai țin minte când l-am cunoscut personal. Parcă ar fi o viață (de-a mea) de atunci. La început îl priveam doar ca pe un guru al anticipației române. În prezent, ținând cont că am avut cu dânsul o relație de comunicare aparte, l-am simțit asemenea unui bunic din punct de vedere profesional și nu numai.

Ion Hobana este un om care a impus tot timpul respect prin sobrietatea și diplomația de care a dat dovadă. Pe de altă parte, un om de care te atașezi profund atunci când îl cunoști cu adevărat.

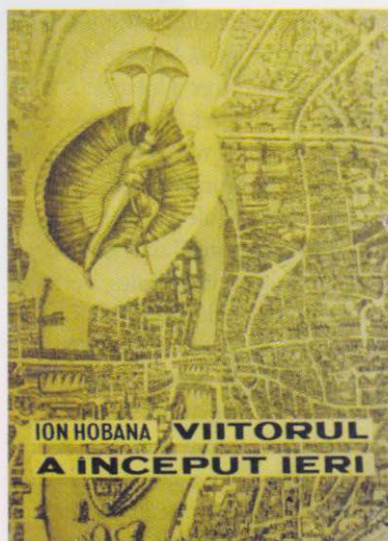
Probabil că ar fi fost și un scriitor de proză foarte apreciat. Mărturie stau creațiile de debut: povestirea „Glasul

Mării” și volumele „Ultimul val”, „Caleidoscop” și „Oameni și stele”. Însă maestrul Ion Hobana a ales, fără niciun regret, calea exegezei. În prezent, fiind recunoscut pe plan mondial drept unul dintre cei mai valoroși exegeți julesvernieni și ai începuturilor literaturii science fiction.

L-a descoperit pe Jules Verne la o vârstă destul de fragedă citindu-i „Călătoriile extraordinare”. A fost o dragoste nu la prima vedere, ci la prima lectură, după cum îmi mărturisea maestrul într-un interviu. Așa se explică faptul că i-a rămas credincios după atât timp, că a tradus multe dintre operele sale – o parte dintre ele postume, necunoscute și netipărite în timpul vieții – și că a scris cărți pe care i le-a consacrat. „Îi datorez foarte mult, în ultimă instanță, chiar cariera mea literară”, îmi mărturisea, mai demult, maestrul Hobana.

Maestrul s-a născut la 25 ianuarie 1931, la Sânnicolau Mare, județul Timiș. Tatăl, Ion, era magistrat, iar mama, Antonia, profesoară. Absolvent al Colegiului Național „Gheorghe Roșca Codreanu” din Bârlad, este licențiat în litere în 1954, la București, cu prima lucrare de diplomă din România și una dintre primele din lume consacrată science-fictionului. Scriitor, ziarist, editor, secretar al Uniunii Scriitorilor, Ion Hobana a dus în permanență activități culturale pe diverse domenii.

În adolescență, Ion Hobana a „devorat” cărțile din biblioteca tatălui său și pe cele de la „Casa Națională”, atunci când era elev la Colegiul „Gheorghe Roșca Codreanu” din Bârlad, una dintre cele mai vechi școli din țară. A fost o perioadă fastă în privința așezării temeliei culturii maestrului, cu deosebire în ceea ce

privește literatura clasică, apărută până la cel de-Al Doilea Război Mondial. Începutul pasiunii pentru science fiction a fost făcut prin lucrarea sa de diplomă la Facultatea de Filologie, închinată literaturii SF.

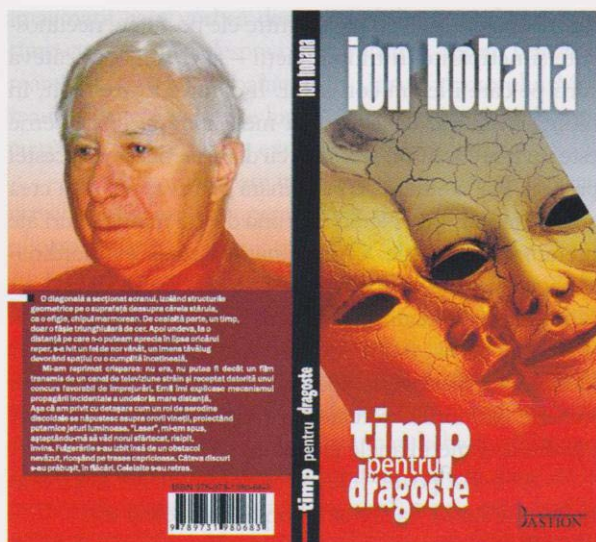
Este primul autor român care a scris constant volume de critică și istorie literară dedicate genului SF. Amintim doar de „Viitorul a început ieri”, apărut în 1966, „Vârsta de aur a anticipației românești”, în 1969, și „Imaginile posibilului”, carte dedicată filmului SF, care a apărut în 1968. Plus de „Science Fiction. Autori, cărți, idei”. Datorită faptului că a fost în conducerea Uniunii Scriitorilor din România, Ion Hobana a dus mereu o muncă de convingere în favoarea acceptării genului SF.

Ion Hobana a fost și este un promotor fervent și charismatic al genului SF. Ideea congreselor europene de SF – renumitele Euroconuri – i se datorează. În 1970, la Congresul Mondial de SF de la Heidelberg, a propus participanților francofoni organizarea unor congrese europene. Mănușa a fost ridicată de italieni: primul Congres European a avut loc la Triest, în 1972. De atunci, Ion Hobana a făcut parte mereu din Comitetul Societății Europene de SF, care a avut o activitate intensă, cu congrese ținute în diverse țări europene.

În 1967 a descoperit și zona ozenisticii, atunci când regretatul său prieten Jacques Van Herp, un eminent cercetător al universului SF, i-a dăruit două cărți ale unui autor american, în traducere franceză. Atunci a cunoscut direct faptele și implicațiile care au terminat interesul mărturisit sau ascuns față de aceste fenomene. După aproape patru decenii de studiu, de discuții cu martorii acestor evenimente inexplicabile în lumina cunoștințelor noastre, de contacte cu câțiva dintre cei mai cunoscuți cercetători străini, Ion Hobana a ajuns la concluzia că avem de-a face cu un fenomen real. În prezent, maestrul este și președinte al ASFAN – Asociația pentru Studiul Fenomenelor Aerospațiale Neidentificate.

Bun prieten cu regretatul scriitor Vladimir Colin, Ion Hobana a instituit, în 2000 (an simbolic, nu?), Premiile Vladimir Colin, care au oferit recunoaștere multor scriitori români de valoare. Aceste premii sunt decernate în continuare, președintele juriului fiind Mircea Oprea.

Ion Hobana este un om de birou, un om care nu a scris nici măcar o frază „după ureche”, fără să studieze. Paradoxal, omul de birou a călătorit mult prin lume pentru a studia, în special pe urmele lui Jules Verne și ai primilor o sută de ani ai literaturii de anticipație.

Bunul-simț extraordinar de care dă dovadă și abilitatea de a interrelaționa cu oamenii l-au ajutat mult și mai ales ne-a ajutat mult. Îmi amintesc de un moment critic din cadrul euROconului insular de pe Atlantykrón (din 2001), unde a fost prezent, ca invitat de onoare, și maestrul. Scriitorul Norman Spinrad – la acea vreme, președintele Societății Americane a Scriitorilor de SF și Fantasy – avea programată, la o anumită oră, o întâlnire cu fanii. Bineînțeles că știm cu toții cum e punctualitatea românească... mai ales că ne aflăm pe o insulă. Ei bine, la ora respectivă nu era nimeni prezent, în afară de mine, de maestrul Hobana și de maestrul Spinrad. O altă activitate se desfășura într-un alt colț al insulei, depășind programul stabilit. Impulsiv fiind, Norman Spinrad a izbucnit, așa cum era de așteptat. Domnul Hobana i-a explicat, cu tact, că fanii doresc mult de tot să îl întâlnească, dar că suntem latini, iar în condițiile acestei insule sunt mici probleme de... oră fixă. Scriitorul american s-a calmat, iar domnul Hobana a ținut în frâu toată întâlnirea, alături de noi.

Am primit multe sfaturi de la maestrul Ion Hobana. Este un om calculat, cu un timp măsurat, limitat (ceea ce este normal, ținând cont de activitatea solicitantă pe care a depus-o mereu), dar, în același timp, un om cu o mare răbdare, un om care și-a împărtășit din experiență întotdeauna cu mare plăcere.

lată cum încheiam acel articol, din care am folosit cea mai mare parte, pentru că mi se pare cea mai bună introducere pentru acest proiect editorial: „Sunt multe lucruri

de spus și nenumărate amintiri despre omul de cultură și, până la urmă, despre omul Ion Hobana, care merită adunate într-o carte. Însă acum îmi doresc mult să discutăm în legătură cu «amintirile despre viitor»... Cartea nu trebuie să se încheie acum, nu e timpul... Îi doresc maestrului, la împlinirea frumoasei vârste de 80 de ani, multă sănătate, pentru că este cel mai important lucru de care are nevoie! Divinitatea trebuie să țină cont de spiritul neobosit al lui Ion Hobana și de faptul că mai are multe de oferit cititorilor, fandomului, culturii...”

Din păcate, cartea trebuie să se încheie acum, cu materialele strânse până în prezent. Simt că am această misiune. Am avut multe discuții și multe interviuri înregistrate cu maestrul Ion Hobana. Și îi mulțumesc domnului Cornel Secu pentru faptul că mi-a oferit determinarea de a-l vedea pentru ultima oară pe Ion Hobana pe 26 ianuarie 2011, la o zi după ultima aniversare a acestuia. Am avut misiunea de a-i înmâna maestrului mai multe exemplare din ediția specială a „Bibliotecii Nova”, dedicată domniei sale. Regret că nu am ajuns chiar pe 25 ianuarie, dar sunt împăcat că totuși am ajuns... Stresurile de zi cu zi te copleșesc uneori și uităm de cei apropiați, din cauza asta... Sau tot amânăm, ceea ce nu este bine. Iar viața nu așteaptă. Și atunci, la ultima noastră întâlnire, Ion Hobana era de un optimism ponderat. Planificasem împreună publicarea unui articol dedicat călătorului și „turistului” Jules Verne în revista de specialitate pe care o editez, „Travel Advisor”. Urma să ne reazim la finele lui februarie, pentru a-i înregistra opiniile, pentru că nu

mai putea să scrie. Din păcate, ne-am revăzut ultima oară, altfel... Vestea m-a șocat oarecum, deoarece Ion Hobana părea nemuritor. De fapt, este... Domnia sa trăiește prin ce a lăsat în urmă și, pentru o parte din noi, mai privilegiați, prin amintirile comunicării.

M-am decis să reunesc toate interviurile și amintirile pe care le am, legate de Ion Hobana, într-un mic volum de dialoguri. Aș fi dorit să fie mai amplu, dar viața cotidiană ne răpește mult din timpul alocat pasiunii. Aveți aici un fragment. Va urma un interviu-fluviu, pe care maestrul mi l-a acordat în iulie 2010, cu șase luni înainte de a dispărea dintre noi, și la care lucrez încă. Am abordat multe subiecte: pasiunea pentru SF, evoluția în carieră, Eurocon, mișcarea SF din România, Jules Verne și... imaginea României prin prisma marelui scriitor francez. Îmi pare rău că nu am avut și mai multe întâlniri cu maestrul Hobana, dar orice regret este tardiv. Sunt fericit că l-am cunoscut și am avut ocazia să învăț multe de la domnia sa...

Așa cum imaginația nu poate să moară, nici fructele imaginației nu vor muri niciodată!

– Doamnă Ion Hobana, pentru români și nu numai, sunteți unul dintre cei mai cunoscuți exegeți și promotori ai genului science fiction. Dar cum ați descoperit dumneavoastră acest gen literar atât de inedit?

– L-am descoperit la o vârstă destul de fragedă citind, evident, „Călătoriile extraordinare” ale lui Jules Verne. A fost o dragoste nu la prima vedere, ci la prima lectură. Așa se explică faptul că i-am rămas credincios după atât timp, că am tradus multe

dintre operele sale – o parte dintre ele postume, necunoscute și netipărite în timpul vieții – și că am scris câteva cărți pe care i le-am consacrat. Îi datorez foarte mult, în ultimă instanță, chiar cariera mea literară. Jules Verne este un mare scriitor, înzestrat cu darurile necesare acestei profesii. Capacitatea extraordinară de invenție, de a crea eroi memorabili... Nemo este una dintre marile figuri ale literaturii universale. O imaginație vizuală extraordinară. Sprinteneala dialogului. Se știe mai puțin că a dorit inițial să fie dramaturg. A și scris o serie de piese de teatru. După aceea, grație întâlnirii cu editorul Pierre-Jules Hetzel, și-a descoperit vocația, devenind autorul acelor romane extraordinare care sunt citite și astăzi, pe toate paralelele și meridianele globului.

– Ar fi fost poate, Jules Verne, unul dintre marii dramaturgi ai lumii, dacă s-ar fi consacrat acestui stil?

– E greu de spus, dar cred că alegerea lui a fost inspirată. Rezultatele ei le vedem și astăzi. Printre altele, a

Am avut misiunea de a-i înmâna maestrului mai multe exemplare din ediția specială a „Bibliotecii Nova” dedicată domniei sale.

fost un pionier al genului SF, cel care i-a dat scrisorile de noblețe... Dar anticipația ocupă doar o treime din creația verniană. Revenind la atracția lui către dramaturgie, vreau să amintesc că unele dintre cele mai mari succese din cariera lui scriitoricească le-a obținut dramatizând, împreună cu Adolphe d'Ennery, trei dintre marile lui romane, cu un succes extraordinar. „Ocolul lumii în 80 de zile” a fost jucat și la București, pe scena Teatrului Național, în 1891, interpreți fiind marile nume de atunci, Constantin Nottara și Aristizza Romanescu.

– A fost Jules Verne... Apoi a urmat...

– ... Wells. Tatăl meu mi-a dăruit „Năvălitorii din stele”, care era... bine cunoscutul roman „Războiul lumilor”, tradus cu acest titlu în românește. Am descoperit o altă fațetă a anticipației, decât aceea cu care mă obișnuisem, citindu-l pe Jules Verne. Wells este altceva...

– ...mai dur, să zicem?

– Mai curând de o altă factură, mai modernă. Jules Verne pornea de la realizări sau proiecte existente în timpul său. Wells a schimbat această modalitate de a anticipa, venind cu idei, cu „invenții” care i-au pus în încercătură pe comentatorii săi, uluiți de îndrăzneala unei

imaginații care vorbea despre posibilitatea călătoriei în timp cu o mașină, despre omul invizibil, despre transformarea animalelor în oameni, în „Insula doctorului Moreau”, despre o societate lunară împărțită în caste, fiecare cu o specializare dusă la extrem și așa mai departe...

– La Wells mi se pare interesant că fiecare roman sau nuvelă sau hai să-i spunem „invenție”, are și o mare implicare socială.

– El a fost marcat decisiv de anii pe care i-a petrecut la Școala Normală de Științe din Londra. Jules Verne a fost autodidact în materie de știință, petrecându-și un timp îndelungat în biblioteci. Peste 20 000 de fișe i-au oferit materia documentară. Pe când Wells a avut o educație științifică. L-a avut ca profesor pe marele biolog Thomas Huxley, discipolul și continuatorul lui Darwin. Încă de la primul său roman, „Mașina timpului”, teoria este dusă la ultimele ei consecințe prin despărțirea omenirii în morloci și eloi. Este un roman-avertisment, ca multe dintre operele semnificative ale literaturii de science fiction. Dar un avertisment întemeiat pe cunoștințele sale solide privind progresul previzibil al științei și tehnicii, precum și pe o estimare a destinului omenirii. Aș mai aminti că Wells a creat sintagma de „bombă atomică”, în romanul „Lumea eliberată”, apărut în 1914, înainte de izbucnirea Primului Război Mondial. Și încă un lucru extrem de interesant... Leo Szilard, fizician atomist, care a lucrat în America la realizarea bombei atomice, mărturisește că s-a îndreptat către această posibilitate citind romanul lui Wells.

– Putem spune că Wells este primul mare scriitor de SF care a introdus avertismentul?

– Și Jules Verne a lansat avertismente.

– Dacă ne gândim la „Eternul Adam”...

– Nu numai... Chiar și în cărți care la prima vedere s-ar părea că sunt scrise doar pentru deliciul cititorilor mai mici sau mai mari. În „Cinci săptămâni în balon”, primul său roman, un pasaj se referă la posibilitatea ca descoperirile științifice și tehnice să ducă la aruncarea lumii în aer. În „Insula cu elice”, rivalitățile dintre locuitorii insulei duc la distrugerea ei. O alegorie destul de transparentă în legătură cu pericolele care amenință omenirea, dacă nu va fi suficient de înțeleaptă pentru a-și stăpâni pornirile belicoase.

– Dacă tot vorbeam de avertismentul la Verne și Wells, cum priviți rolul literaturii SF ca literatură de avertisment? Creștește acest gen dacă nu prezintă numai

anticipații constructive sau chiar utopice?

– Toate modalitățile narative, toate stilurile, au dreptul la viață. Pe de altă parte, dacă ne gândim bine, este firesc ca această literatură să avertizeze, pentru că există suficiente motive de îngrijorare în prezentul nostru. Iată de ce ea nu poate descrie viitorul în roz. Sigur, nici excesul de tablouri întunecate nu este neapărat benefic, dar cred că ambele viziuni își au locul. Ideea că viitorul va fi așa cum îl vedem în visele noastre optimiste trebuie amendată. Să nu uităm de poluare, de defrișările masive care au de pe acum consecințe grave... Iată de ce trebuie să îi citim cu atenție pe cei care avertizează în legătură cu ceea ce s-ar putea întâmpla dacă nu vom lua măsurile cuvenite. Printre operele remarcabile aparținând acestor vremuri ale anticipației aș aminti „1984” a lui Orwell, „Fahrenheit 451” a lui Bradbury sau

„Splendida lume nouă” a lui Huxley. Am impresia însă că se vorbește prea puțin despre Evgheni Zamiatin, cu „Noi”, o carte extrem de interesantă a unui rus care, până la urmă, a plecat în Occident. Scrisă în 1920, este o distopie teribilă și bineînțeles că nu a apărut în Rusia acelor vremuri. N-a putut să apară la noi înainte de 1989, pentru că era o alegorie transparentă a realităților din Uniunea Sovietică. N-a putut să apară nici romanul lui Huxley, pentru că numele unor personaje erau Lenina sau Marx. Se știe mai puțin că romanul este o parodie fină a romanelor lui Wells, precum „Oameni ca zei”, în care se întrevăde un viitor radios.

– Să revenim la Wells... Este cel de-al doilea autor care v-a influențat. Și, mai mult, i-ați acordat și lui atenția cuvenită...

– Am încercat să-mi plătesc datoria de recunoștință față de el, pe de o parte printr-o serie de articole și intervenții în mass-media, dar și prin cartea „Un englez neliniștit”, pe care am publicat-o, nu întâmplător, în 1996. A fost un an atât aniversar, cât și comemorativ, scriitorul născându-se în 1866 și murind în 1946. Am încercat să-l înfățișez în plenitudinea preocupărilor sale pentru că s-a întâmplat cu el ceea ce s-a întâmplat și cu alți autori. Wells credea că va rămâne în posteritate prin romanele lui realist-critice și prin viziunile „științifice” asupra viitorului omenirii. A scris multe cărți pe această temă. Dar iată că a rămas viu prin romanele sale de science fiction, pe care le privea cu o anumită îngăduință, ca pe un fel de păcate ale tinereții. Puțină lume îi mai citește celelalte opere. Un destin ciudat împărțit și de Robert Louis

Stevenson, care credea în romanele sale istorice și realiste, nu în „Straniul caz al doctorului Jekyll și al domnului Hyde” sau „Comoara din insulă”.

– Și totuși, romanele SF ale lui Verne și Wells au avut un impact atât de mare, încât au fost sursa de inspirație a numeroase filme de box-office...

– Jules Verne deține și în această privință întâietatea, pentru că după opera lui s-a făcut un număr-record de filme.

– Considerați că filmele după operele literare sunt adeseori trădări? Cum priviți rolul filmului cu teme SF în prezent, când mai ales tinerii știu de existența acestui gen în special prin intermediul peliculelor?

– Este adevărat că filmele sunt mai la îndemâna publicului. „Mașina timpului” a inspirat două ecranizări foarte cunoscute. Cea „clasică”, din 1960, regizată de George Pal, și cea din 2003, realizată de strănepotul lui H.G. Wells, Simon Wells. Cea din 1960 este mai aproape de text. Cea din 2003 este și ea interesantă, nu numai pentru că beneficiază de efecte speciale de o altă anvergură, dar și pentru că pornește de la o idee remarcabilă.

Ideea că viitorul va fi neapărat așa cum îl vedem în visele noastre optimiste trebuie amendată

Justificarea călătoriei în timp nu mai este curiozitatea științifică a călătorului, care dorește să vadă cum va evolua omenirea în viitor, ci faptul că iubita eroului este ucisă și el încearcă să călătorească în trecut pentru a împiedica această moarte. Nu reușește, astfel că pornește spre viitor. Filmele joacă un rol foarte important în popularizarea operelor notabile SF mai ales când nu trădează spiritul acestora. Din păcate există și destule eșecuri.

– Dar se întâmplă să fie și filme cu tematică SF după care s-au făcut romane...

– S-au scris de pildă cărți după Star Trek sau „Războiul Stelelor”. Și acesta este un drum firesc. Trebuie să ne bucurăm de această răspândire extraordinară a genului, chiar dacă este datorată mai ales atracției pentru aventură, suspans, imagini șocante...

– Dar considerați că și creațiile literare care au avut ca sursă de inspirație filmele pot avea valoare, pot transmite un mesaj, sau în general sunt simple lecturi plăcute, comerciale?

– Cred că mai curând comerciale. Dar sunt și excepții. De pildă, „Odissea spațială 2001”, filmul marelui Ku-

Filmele joacă un rol foarte important pentru popularizarea operelor notabile SF atunci când nu se îndepărtează prea mult sau mai ales când nu trădează spiritul acestora

brik, după care Arthur C. Clarke a scris cartea, el fiind și autorul ideii de la care regizorul a pornit în realizarea filmului. Dacă e vorba de un autor de prestigiu, care a făcut dovada înzestrării sale artistice, succesul este asigurat, chiar dacă drumul este invers. Dar acestea sunt cazuri puține. De cele mai multe ori, drumul este de la carte la film. În treacăt fie spus, Wells a fost nemulțumit de ecranizările după romanele lui.

– Ne puteți oferi alte exemple de filme reușite după romane SF?

– Unul dintre ele poate fi „Blade Runner”. Și cartea „Visează androizii oi electrice?”, care a apărut în traducere românească cu titlul „Vânătorul de recompense”, este remarcabilă. Pe Philip K. Dick l-am cunoscut la Convenția Mondială SF de la Brighton, în 1979. Am fost și eu invitat la un party în apartamentul lui de la hotel. Era într-o stare ciudată, se știe că folosea diverse substanțe pentru a-și stimula imaginația.

SF-ul este, fără îndoială, un fenomen care se manifestă în toate domeniile vieții noastre, de la creația artistică la publicitate.

– Să ne reîntoarcem la autorii care v-au marcat. Ce a urmat după Verne și Wells?

– În adolescență am devorat cărțile din biblioteca tatălui meu și pe cele de la „Casa Națională”. Eram elev la Colegiul „Gheorghe Roșca Codreanu” din Bârlad, una dintre cele mai vechi școli din țară. A fost o perioadă fastă în privința așezării temeliiilor culturii mele, cu deosebire în ceea ce privește literatura clasică, apărută până la cel de-Al Doilea Război Mondial.

– Cum v-ați apucat de scris science fiction?

– Începutul a fost făcut prin lucrarea mea de diplomă la Facultatea de Filologie, închinată literaturii SF. Îmi aduc aminte cu un amuzament nostalgic cum comisia în fața căreia am susținut lucrarea era un pic nedumerită, până când am ajuns la Edgar Allan Poe. Atunci fețele s-au luminat și a început o discuție însuflețită în legătură

cu marele scriitor american, pe care îl cunoșteau nu ca întemeietor al genului nostru, ci ca poet, prozator, eseist... Monologul s-a transformat într-un dialog foarte interesant. Așa a început drumul meu în universul science fiction. Am spus univers, pentru că SF-

ul nu este numai literatură, nu este numai film... Există opere muzicale SF. „Războiul lumilor” a dat naștere unei compoziții celebre, foarte bine realizată, comentariul fiind rostit de Richard Burton. La o întâlnire de la Linz a societății World Science Fiction am asistat la un concert de muzică electronică interpretată de celebrul Isao Tomita. A fost o impresie extraordinară... Ascult cu foarte multă plăcere muzica lui Vangelis, care este o muzică de atmosferă SF, foarte evocatoare. Formații celebre, Electric Light Orchestra, Pink Floyd ș.a., au abordat teme ale genului. Apoi, există această extraordinară industrie a comicsurilor. Să nu uităm că Superman, cel pe care l-am văzut pe marile și pe micile ecrane, interpretat de regretatul Christopher Reeve, a fost inițial o bandă desenată. În curând, destinul cinematografic al eroului va fi continuat de un alt interpret. Să nu uităm piesele de teatru SF. „R.U.R.” a lui Karel Capek a fost jucată cu succes în foarte multe țări, inclusiv în țara noastră.

– Până la urmă, cum am putea defini SF-ul? Drept o artă, un curent, un fenomen?

– Un fenomen care se manifestă în toate domeniile vieții noastre, de la creația artistică la publicitate. Teme și pretexte SF sunt des folosite în publicitatea din presa scrisă, cât și din audiovizual. Ceea ce mă bucură

este faptul că lucrurile s-au schimbat față de ceea ce se întâmpla în urmă cu 40 de ani, când, împreună cu Vladimir Colin, Adrian Rogoz, Victor Kernbach, duceam o adevărată luptă pentru afirmarea SF-ului. Acum, a devenit un termen folosit în mod frecvent de critica literară, pentru că și criticii au ajuns să citească opere remarcabile și pentru că au văzut, de pildă, „Solarisul” și „Călăuza” lui Tarkovski, adevărate capodopere.

– Dar din păcate, SF-ul încă nu se ridică la aceeași recunoaștere ca și mainstream-ul...

– ...pentru că, din păcate, persistă încă un mod unilateral și inacceptabil de a privi SF-ul în bloc. Însă dacă am privi în bloc mainstream-ul, am constata că există o cantitate imensă de lucruri care nu merită atenție. Sigur, și în SF există lucrări mediocre sau pur și simplu proaste. Dar nu mai multe decât în mainstream. Părerea mea este că un gen trebuie judecat după operele reprezentative, nu după acelea sortite pieirii. Atunci, dacă vom judeca SF-ul după povestirile lui Edgar Allan Poe, după „Călătoriile extraordinare” ale lui Jules Verne care aparțin genului, după romanele lui Wells, Rosny Aine, Capek, Bradbury, Lem, Clarke, Brunner, frații Strugațki... Sunt nume bine cunoscute și la noi. Li s-ar putea adăuga altele. Există, de pildă, un excelent autor englez, Olaf Stapledon, pe care sper să-l introduc în colecția „Ion Hobana prezintă maeștrii anticipației clasice”. Între cele două Războaie Mondiale a publicat câteva romane care, din câte știu, nu au fost traduse la noi. Și sunt mulți alții. Autori foarte cunoscuți pentru creația lor în alte domenii au abordat

cu mare succes SF-ul. În colecția despre care vorbeam, am publicat un volum de povestiri ale lui Jack London, care ne-a încântat cu „Povestiri din mările sudului”, „Martin Eden”, „Colț Alb”. Sper că cititorii vor descoperi cu plăcută surprindere această fațetă a talentului său.

– Deși multă vreme SF-ul nu a fost luat în serios, observăm că mari scriitori de „mainstream” au abordat acest gen. Ce alte exemple ne puteți oferi?

– O seamă de scriitori de anvergură la un moment dat au recurs la anticipație, SF, pentru a exprima anumite idei, stări, preocupări, simțind că nu le pot formula mai bine și cu un impact mai mare la cititori decât folosind genul. Mă gândesc și la Karinthy Frigyes, un clasic al literaturii maghiare, foarte apreciat pentru operele lui umoristice. Ei bine, el și-a imaginat două continuări ale călătoriilor lui Gulliver (fiind și primul care a tradus integral capodopera lui Swift în limba maghiară) extrem de

La o întâlnire de la Linz a societății World Science Fiction am asistat la un concert de muzică electronică interpretată de celebrul Isao Tomita.

interesante. Prima – „Călătorie în Faremido”, se petrece pe o planetă a roboților inteligenți și în anumite privințe superiori oamenilor, deoarece autorul nu-și părăsește arma umorului și a satirei, iar cealaltă, „Capillaria”, este o incursiune pe fundul oceanului, unde se află o lume guvernată de femei. Maupassant și Mark Twain au scris povestiri SF. În „Vârsta de aur a anticipației românești” din 1979, am semnalat prezența anticipației în operele unor scriitori precum Macedonski, Minulescu, Papilian, Victor Eftimiu, Cezar Petrescu. Romanul „Orașele scufundate”

Nu există Science Fiction fără science

al lui Felix Aderca putea sta alături de cele mai izbutite lucrări SF apărute în străinătate în perioada respectivă. George Călinescu vorbește în mod elogios despre el în „Istoria literaturii române”.

– Ați putea să ne oferiți o definiție personală a literaturii SF?

– Aș opta poate pentru „acea literatură care încearcă să surprindă influența progresului științific și tehnic

asupra individului și a colectivității”. Asta dacă vrem să păstrăm primul termen, anume science. Dar SF-ul de azi nu seamănă cu cel din secolul XIX sau chiar din prima parte a secolului XX. Nu trebuie neapărat să existe roboți, călătorii cosmice, extraterestri. Când vorbim despre progresul în știință, ne referim și la domenii ca psihologia, sociologia, filozofia... În fond, ceea ce îi

Când vorbim despre progresul în știință, ne referim și la domenii ca psihologia, sociologia, filozofia...

interesează pe cititori este cum va evolua modul de a privi lumea al oamenilor din viitor. Evident, această chestiune esențială nu mai poate fi abordată ca în anii '50. E nevoie de o deschidere mult mai largă. Sunt însă de acord cu Cornel Robu: nu există science fiction fără science, înțelegând prin asta jocul cu descoperirile cele mai stupefiantе și ipotezele cele mai nebunești.

– Dumneavoastră faceți parte din generația primilor scriitori români de SF, ținând cont că înainte de anii '50 au fost doar excepții...

– ...într-adevăr, nu exista o preocupare comună, susținută. Erau doar apariții meteorice.

– Cum privești evoluția genului în România? Sunteți mulțumit de unde s-a pornit și unde s-a ajuns acum, în anii 2000? Se mai poate vorbi acum de science fiction? Criticul Cornel Robu, în primul număr al noii serii a revistei „Helion”, chiar vorbește despre decăderea literaturii de SF de la noi, despre o trădare a părții științifice în favoarea celei fantastice, denumind acest „fenomen”... „Pilaf de carne, fără carne”.

– Cred că există o seamă de autori și de opere care continuă, în haine noi, firește, preocupările noastre care mergeau pe linia despre care am vorbit. Anume, încercarea de a vedea cum reacționează oamenii confrunțați cu o realitate în perpetuă schimbare. Am citit, relativ recent, o seamă dintre cărțile care au apărut în ultimii ani și mi se pare că această modalitate de abordare continuă, chiar dacă granițele genului s-au lărgit extraordinar față de situația existentă acum 40–50 de ani. Trebuie subliniat faptul că SF-ul a reflectat schimbările petrecute în literatura generală. Noul val, ilustrat de autori ca Moorcock, Ballard, Spinrad, Delany, pentru a pomeni doar aceste

nume, au adus un suflu nou în privința subiectelor și a expresiei estetice. Cărțile lor au fost traduse la noi și i-au influențat pe autorii autohtoni.

– Ce autori români și străini de SF v-au marcat, atât ca prietenie, cât și în privința operei lor?

– M-am referit la câțiva autori din generația mea, care ne-au părăsit și nu vreau să înșir multe alte nume, pentru că există riscul unor omisiuni involuntare. Îi voi aminti doar pe Mircea Opriță, Voicu Bugariu, Ovidiu Bufniță, Mihail Grănescu și pe cei premiați la cele două concursuri „Vladimir Colin”, organizate până în prezent. Ona Franz, pe care o aștept cu o altă carte, Liviu Radu, Michael Haulică, Costi Gurgu, Cătălin Sandu, Andrei Valachi... Cer iertare celor pe care nu i-am citat, pentru că sunt multe alte nume de autori foarte interesați.

– Sper că veți descoperi și alți autori și că veți continua și tradiția premiilor „Vladimir Colin”.

– Vom avea posibilitatea, până la sfârșitul acestui an, să decernăm cea de-a treia „repriză” a premiilor, grație tot lui Gerard Klein, care și-a cedat drepturile pentru ultima carte netradusă la noi, precum și unor edituri de profil.

– Am vorbit de autorii români... Ce autori străini ați cunoscut?

– Foarte mulți, grație mai ales congreselor la care am participat. Cu unii dintre ei am fost și sunt încă prieten. Câțiva dintre ei nu mai sunt: Pierre Barbet, căruia i-am succedat, în 1997, în calitate de coordonator al Societății Europene de SF, John Brunner, A.E. Van Vogt,

Peter Kuczka... Prin ani, m-am legat de Gerard Klein, Brian Aldiss, Norman Spinrad, Daniel Walther. O mențiune specială pentru Forrest J. Ackerman, Mister Science Fiction, cel mai aproape de sufletul meu. Am cunoscut foarte mulți scriitori cu prilejul congreselor europene și mondiale la care am participat. Așa l-am cunoscut, de pildă, pe Arthur C. Clarke, căruia i-am luat și un interviu, cu prilejul premierei mondiale a filmului „2001”, avută la Viena, în 1968. De asemenea, l-am cunoscut pe Frederic Pohl, pe care l-am întâlnit la o seamă din reuniunile Asociației Mondiale a Profesioniștilor de SF care, din păcate, în ultima vreme nu a mai activat. Sigur că aş putea să adaug și nume ale unor autori din țări mai apropiate nouă, precum Lyuben Dilov în Bulgaria, i-am întâlnit pe frații Strugațki la congrese din Rusia, pe Herbert Franke din Germania, pe Brian Aldiss, și lista aceasta se poate lungi foarte mult.

– Ați adus vorba de această Societate Europeană de SF. Știm că ați jucat un rol important în întemeierea acestei structuri...

– În 1970, la Congresul Mondial de SF de la Heidelberg, am propus participanților francofoni organizarea unor congrese europene. Mănușa a fost ridicată de italieni: primul Congres European a avut loc la Triest, în 1972. De atunci, am făcut parte mereu din Comitetul Societății Europene de SF, care a avut o activitate intensă, cu congrese ținute în diverse țări europene. Principalul ei rol a fost atunci de a asigura legătura dintre scriitorii și fandomul din cele

două zone ale Europei care erau încă despărțite.

– Deși Europa se unește și se desființează granițele, această societate se află acum într-o perioadă de decădere...

– În Europa – ceea ce nu se întâmplă în America, unde interesul a rămas la fel de mare – oamenii s-au concentrat mai mult pe activități individuale. Nu mai există același interes pentru întâlnirile la care să vină mulți participanți.

– Putem spune că europeanul este în general mai individualist?

– Poate că da... Sau putem spune că tradițiile nu au fost atât de puternice, nu a existat acea eflorescență extraordinară a revistelor de SF din Statele Unite. Lucrul se

În 1970, la Congresul Mondial de SF de la Heidelberg, am propus participanților francofoni organizarea unor congrese europene.

datorează, într-o anumită măsură, și faptului că America a fost, de la un moment dat, în prim planul descoperirilor științifice și tehnice. S-a creat astfel o preocupare durabilă față de modul în care vor influența aceste descoperiri viața oamenilor și a societății.

– La ora actuală, dacă vorbim despre România, ne aflăm într-o situație interesantă. Avem patru reviste de SF, edituri interesate să publice autori români... Sunt speranțe de revigorare a genului?

– Cred că da. Mă bucură îndeosebi reparația „Helionului”, care sper să aibă viață lungă. Vreau să salut reluarea interesului mai larg și mai manifest față de SF la Timișoara, unde au fost organizate câteva dintre cele mai izbutite manifestări aparținând genului. Euroconul din 1994 n-a fost uitat de participanții români și străini. În ceea ce privește revistele, pe lângă „Lumi virtuale” și „Anticipația”, și-a făcut apariția „fiction.ro”, care seamănă cu publicațiile de ținută din America. Dacă aceste reviste vor rezista, atunci autorii vor avea unde să publice, iar iubitorii SF-ului vor dispune de posibilitatea de a se cunoaște stadiul în care se află literatura de gen, de a face schimb de opinii...

– Până la urmă, o publicație periodică poate să promoveze cel mai bine autorii și genul...

– Evident. E limpede că bunele intenții nu sunt de ajuns. Oamenii doresc ca lucrurile pe care le realizează și

în care cred să și apară. Să fie mediatizate. La urma urmei, o aspirație foarte legitimă.

– Am discutat despre exegetul și criticul Ion Hobana... Să vorbim și despre scriitorul Ion Hobana... Ați publicat două volume de povestiri apreciate la vremea lor și nu numai. De ce nu ați continuat să scrieți și proză SF?

– M-am orientat spre vocația mea esențială, care este aceea de exegeză, cu deosebire a anticipației clasice, pe care o cunosc destul de bine. Așa încât „șoarecele de bibliotecă” a putut să se manifeste plenar.

– Dacă nu mă înșel, sunteți primul autor român care a scris volume de critică și istorie literară dedicate genului...

– Așa se pare. Nu știu dacă sunt chiar primul. „Viitorul a început ieri” a apărut în 1966, „Vârsta de aur a anticipației românești”, în 1969. Poate că ar trebui amintită și cartea mea despre filmul SF, „Imaginile posibilului”, care a apărut în 1968.

– Pe lângă exegetul, criticul literar și scriitorul Ion

Oamenii doresc ca lucrurile pe care le realizează și în care cred să și apară. Să fie mediatizate. La urma urmei, o aspirație foarte legitimă.

Hobana, mai rămâne un domeniu încă neacoperit în discuția noastră. Anume, ozenistul Ion Hobana. De unde această pasiune?

– Ea ține, într-un fel, de aceeași pomire care m-a îndreptat spre SF: o nepotolită curiozitate față de tot ceea ce ne înconjoară. Nu am putut rămâne deci insensibil la misterele cu care ne confruntăm, printre care și cel al fenomenelor aerospațiale neidentificate, un termen mai cuprinzător decât acela de OZN-uri, deci obiecte zburătoare neidentificate. Am descoperit această zonă prin 1967, când regretatul meu prieten Jacques Van Herp, un eminent cercetător al universului SF, mi-a dăruit două cărți ale unui autor american, în traducere franceză. Atunci am cunoscut direct faptele și implicațiile care au terminat interesul mărturisit sau ascuns față de aceste fenomene. După aproape patru decenii de studiu, de discuții cu martorii acestor evenimente inexplicabile în lumina cunoștințelor noastre, de contacte cu câțiva dintre cei mai cunoscuți cercetători străini, consider că avem de-a face cu un fenomen real – asta, ca un răspuns dat celor care cred că este vorba doar de o iluzie, o himeră.

Ori, atitudinea cea mai nedemnă a „trestiei gânditoare” ar fi aceea de a adopta gestul struțului. O seamă de oameni de știință au ajuns la aceeași concluzie. Nu exclud posibilitatea de a avea de-a face cu fenomene naturale încă necunoscute. Dar așa fiind, nu este datoria științei să le cerceteze și să încerce să le elucideze? N-ar fi un mare câștig pentru omenire dacă am reuși să adăugăm pe lista fenomenelor pe care le cunoaștem altele noi, care se manifestă într-un mod neobișnuit? Aurora Boreală ar fi rămas un mister dacă oamenii de știință nu s-ar fi străduit să înțeleagă cum se produce. Să mai amintesc povestea cu meteoriții?... Așadar, în opinia mea, cercetarea fenomenelor aerospațiale neidentificate

este pe deplin îndreptățită, chiar dacă, până la urmă, s-ar dovedi că nu avem de-a face cu o prezență a unei alte inteligențe pe Pământ. Ceea ce nu înseamnă, cum ar vrea unii să ne convingă, că suntem singuri în Univers!... Repet, mi se pare obligatoriu pentru Știință să se aplece asupra unor fenomene relatate de atâția martori credibili și înregistrate de radare, aparate foto, camere de filmat, aparate de măsurare a efectelor electrice etc.

– Ce alte preocupări aveți, domnule Hobana? De exemplu, adeseori vă vedem stând cu plăcere în fața unei table de șah...

– Șahul este o preocupare veche, care s-a intensificat în ultima perioadă, de când nu mai joc tenis sau tenis de masă, sporturi practicate cu un oarecare succes. Iată de ce șahul a rămas în prim planul preocupărilor mele extraliterare. Îmi place să

mă confrunt cu partenerii pe care mi-i oferă internetul... Într-o vreme mă preocupa și filatelia, însă ea cere mult timp și am lăsat-o deoparte. Îmi amintesc, amuzat, cum îmi spuneam că după ce voi ieși la pensie, mă voi dedica acestui hobby. Adevărul este că, după ce am împlinit 60 de ani, mi-am continuat cu aceeași intensitate preocupările legat de literatură. Adevărul este că scriitorii, oamenii cu preocupări intelectuale, nu ies la pensie niciodată.

– Ați intrat de mai mulți ani în lumea internetului...

– ...ca amator fără pretenții. Sunt foarte mulți tineri care se descurcă mult mai bine decât mine. Dar nu pot să nu apreciez la superlativ această inepuizabilă sursă de informație, acest inegalabil mijloc de comunicare.

– ...și culmea, neimaginat de scriitorii de SF...

– ...a fost una dintre surprizele pe care ni le-a oferit știința. Poate că dacă ne-am fi gândit la posibilele dezvoltări ale ciberneticii, am fi ajuns acolo. Dar nu poți cere SF-ului să prevadă chiar tot...

– Acum, vă propun un exercițiu de imaginație. Cum vedeți cele două posibile viitoruri ale omenirii, în alb și negru?

– Din păcate sau din fericire, ființa și societatea umană sunt imprevizibile. Este foarte greu de dat un răspuns plauzibil în legătură cu drumul pe care va merge omenirea. Amenințarea atomică pare să se fi îndepărtat, cu toate că posibilul conflict nuclear revine uneori în actualitate. Există însă celelalte amenințări despre care am mai vorbit. Care va fi reacția oamenilor, a celor care le conduc destinele? Sper să fie luate deciziile

necesare înainte de a fi prea târziu. Există și pericole care nu depind de noi. În jurul Pământului gravitează corpuri cosmice, care reprezintă o amenințare perpetuă. Toate țările de pe glob ar trebui să se alieze pentru a preveni un dezastru. Președintele Ronald Reagan s-a referit, în mai multe rânduri, la faptul că o posibilă amenințare din cosmos ar putea să înlăture rivalitățile dintre state și națiuni și să creeze o adevărată comunitate planetară. După cum se știe, dispariția dinozaurilor este pusă pe seama căderii unui meteorit de mari dimensiuni, a urmărilor ecologice ale unei asemenea catastrofe.

– Dar dacă ne referim la un viitor pozitiv? Dacă ne gândim, doar în ultimii zece ani au apărut noțiuni care cândva nici nu îndrăzneam să ne gândim... Telefonul mobil, internetul, mijloacele de comunicare...

Șahul a rămas în prim planul preocupărilor mele extraliterare

– Ar trebui ca aceste descoperiri să-i unească pe oameni, să contribuie substanțial la o evoluție pozitivă a vieții pe Pământ. Se ridică însă destule semne de întrebare. Mă gândesc, de pildă, la discuțiile care se poartă în jurul clonării. Se va ajunge la clonarea ființei umane, dacă nu cumva s-a și ajuns? În ceea ce mă privește, nu cred că ar fi de dorit. Dar, oricâte opreliști s-ar pune, știința nu poate fi oprită din drumul ei. Clonarea ar constitui un mijloc eficient de a obține organe pentru transplant, dar crearea unor duplicate ale oamenilor mi se pare a fi cu totul de nedorit.

– Revenind la SF, cum vedeți viitorul acestui gen, ținând cont că sunteți unul dintre cei mai mari cunoscători ai trecutului său?

– Așa cum imaginația nu poate să moară, nici fructele imaginației nu vor muri niciodată. Genul va continua să se diversifice, va avea mai puține trăsături foarte specifice, ca în trecut... Granițele lui cu literatura generală vor deveni tot mai permeabile, un lucru firesc, de care nu trebuie să ne temem. Unui împătimit al revistelor SF din perioada antebelică, producțiile de astăzi ale genului i s-ar părea cel puțin iconoclaste. Important este faptul că interesul cititorilor nu a scăzut, fapt dovedit de apariția multor cărți de profil, la noi și aiurea.

– Opera dumneavoastră este foarte cunoscută. Ce ne va mai oferi scriitorul și criticul Ion Hobana în viitor?

– Sunt foarte preocupat de destinul colecției „Maeștrii anticipației clasice”. Am ajuns la cel de-al optulea volum și aș dori să continuu acest proiect. Sper să reușesc să termin și „O istorie a imaginarului științific în literatura franceză de la origini până la 1900”, la care nu mai am mult de lucru. Aș dori, de asemenea, să contribui la organizarea unor manifestări prilejuite de aniversarea și comemorarea în acest an a lui H.G. Wells, cel căruia SF-ul îi datorează atât de mult...

– Ați participat la majoritatea convențiilor europene de science fiction. Lăsând la o parte euROcon 2001, desfășurat pe legendara insulă Atlantykon – manifestare la care ați avut statutul de invitat special –, dumneavoastră, deși nu ați participat niciodată, erați familiarizat și cu ideea de Academia de Vară Atlantykon...

– ...mai ales datorită renumelui. Subliniez, prezența pe insula fermecată Atlantykon, în 2001, a fost pentru mine o premieră. Impresia cu care am rămas este extraordinară. Îmi amintesc de fiecare dată cu o plăcere deose-

În mare parte, ideea de Eurocon mi se datorează

bită de zilele și serile petrecute acolo, de faptul că atâția oameni care iubesc science fictionul s-au întâlnit pentru a celebra acest domeniu pe care îl îndrăgim cu toții.

– Sunt o serie de personalități care au fost invitate, dar din diverse motive nu au fost prezente acolo – invocând că este o insulă sălbatică, un loc îndepărtat de civilizație. Dumneavoastră ne-ați mărturisit că aveți de gând să participați și la viitoarele ediții ale Academiei de Vară. Ce v-a atras atât de mult?

– În primul rând, sigur că n-am dorit să lipsesc la acest euROcon, al doilea care s-a desfășurat în România, după cel de la Timișoara, din 1994. Apoi, mărturisesc, era și curiozitatea față de insula Atlantykon, despre care auzisem atâtea lucruri și, pe care, din varii motive, nu reușisem să o văd până în vara anului trecut. Așa că s-au îmbinat atât interesul pentru natura pe care am redescoperit-o cu atâta plăcere, cât și pentru evenimentul care, cred eu, a marcat acest an și poate că și anii care urmează pentru comunitatea noastră, a iubitorilor de science fiction.

– Din câte știu, dumneavoastră sunteți veteranul român al EuroConurilor...

– Este adevărat că am participat la foarte multe ase-

mena manifestări. Într-un fel, ideea EuroConului mi se datorează. Într-o parte, în 1970, la Heidelberg (Germania), unde se desfășura primul Congres Mondial de SF (WorldCon) în Europa, la o întâlnire a participanților din țările latine – din România eram eu și Vladimir Colin, alături de reprezentanți din Franța, Belgia, Spania, Portugalia, Italia – am convenit să organizăm un tip de manifestare europeană. Eveniment care să se distingă întru câtva de ceea ce văzusem și de lucrurile pe care le trăisem la acel WorldCon. Am dorit să dăm un caracter mai literar-artistic acestor întâlniri și cred că am reușit. Pentru că în 1972, la primul Congres European care a avut loc la Triest, programul consacrat acestui aspect a fost foarte bogat, foarte bine conceput. Manifestarea a fost un adevărat succes, care ne-a permis apoi să organizăm următoarele EuroConuri.

– Și au fost foarte multe asemenea manifestări, până când s-a ajuns la ediția românească din 2001.

– Să nu uităm că primul Eurocon românesc s-a desfășurat în 1994, la Timișoara. A fost un congres foarte reușit. Numai că, de data aceasta, lucrurilor cu care eram familiarizați li s-a adăugat exotismul desfășurării manifestării pe insula Atlantykon. La modul cel mai sincer, am rămas cu o impresie deosebită în urma euROconului insular, atât în ceea ce privește programul, cât și atmosfera. Cred că a fost o fuziune inspirată între tinerețea celor mai mulți dintre participanți și maturitatea unora dintre ei. Din fericire, toate inimile au fost acolo tinere. Astfel încât deosebirile de vârstă nu s-au simțit.

– Acest euROcon a căpătat o nouă orientare, desfășurându-se

paralel cu Academia de Vară. Mai precis, după cum afirmați și dumneavoastră, acum 20 de ani, ponderea cea mai mare o aveau programele de literatură și arte plastice. Acum, supremația a deținut-o partea de științe complexe.

– Este o orientare care s-a făcut simțită și la congresele europene și mondiale din ultimii ani, întrucât știința a ajuns să joace un rol din ce în ce mai important. Nu doar ca sursă de inspirație sau ca punct de pornire pentru ficțiunile SF. Dar și pentru că interesul pentru știință din partea celor care scriu și citesc SF a crescut exponențial. E și firesc, cred eu, să se întâmple așa, pentru că, iată, știința ne pune în fața unor fapte care, pe de o parte, adevăresc o seamă dintre anticipațiile premergătorilor genului science fiction sau ale celor din perioadele mai apropiate de noi. Iar, pe de altă parte, ne oferă noi prilejuri de meditație, noi puncte de pornire pentru ficțiunile realizate astăzi. Și atunci, interesul pentru această parte științifică este, după părerea mea, nu numai la locul lui, dar inevitabil...

– ... că tot discutăm despre Atlantykrón, acolo beneficiem, an de an, de experiența unor oameni de știință remarcabili, cum ar fi profesorul Florin Munteanu și Ph. Dr. David Anderson...

– ... plus biologul britanic Jonathan Cowie sau cei doi geneticieni români – Alexandru Ecovoiu și Lorand Savu, prezenți pe insulă, la euROcon 2001. Toți aceștia au adus o pată de culoare foarte interesantă în dezbaterile care au avut ca temă genomul. Am remarcat și participanții la discuțiile științifice, care au dovedit că nu sunt

deloc lipsiți de cunoștințe în domenii care, la prima vedere, pot părea aride și departe de preocupările noastre.

– După cum ne mărturișiți, această manifestare v-a impresionat pozitiv. De-a lungul celor patru zile de euROcon, v-a marcat în mod special un moment deosebit?

– Au fost multe asemenea momente... Aș aminti, în primul rând, toate cele trei dezbateri principale, care au avut ca teme timpul, spațiul și genomul uman. Acestea s-au ridicat, deseori, la un nivel de invidiat, în special datorită conferențiarilor, dar și a participanților. Au fost comunicate o seamă de lucruri de ultimă oră, pe care, mărturisesc, și eu le-am aflat cu acest prilej, cu toate că încerc să mă țin la curent cu tot ceea ce se petrece în domeniul științei. În același timp, au fost o seamă de extrapolări și speculații, care au pornit de la aceste realizări și care s-au situat întru totul în câmpul preocupării noastre față de science fiction. Dar asta nu e totul, pentru că și momentele emoționale sunt deosebite și persistă în memoria mea. Discuțiile de seară, filmele proiectate, muzica, focurile de artificii, drumurile cu șalupa până la mal, Dunărea... Toate aceste elemente au asigurat exotismul de bună calitate despre care vorbeam și au determinat ca acest Congres să fie, după cum au spus și participanții străini, unic. Este pentru prima dată când un eveniment de o asemenea anvergură se desfășoară pe o insulă de acest fel, netrecută pe hărți. Deci un fel de domeniu utopic, ideal.

– euROcon-ul a fost organizat doar o dată pe această insulă și rămâne istorie. Dar Academia Atlantykrón va continua să existe. Să încercăm să anticipăm. Cum vedeți evoluția acestei manifestări anuale?

– Cred că dacă oameni la fel de entuziaști vor conlucra pentru succesul acestor întâlniri de vară, Atlantykrón are toate șansele de a se înscrie într-un circuit al spiritualității existente aici, pe meleagurile noastre. Aceasta, tocmai prin tinerețea participanților. În fond, aș fi foarte bucuros – și mă aștept la acest lucru – ca de acolo să pornească o serie de cercetători și oameni de știință, dar și o seamă de artiști ai cuvântului, ai penelului sau ai sunetului. Astfel încât ea să marcheze, într-un fel, evoluția spiritualității românești. Repet, are toate șansele să îndeplinească acest lucru, dar aici va trebui să căutăm să interesăm și persoane și instituții care să sprijine și din punct de vedere financiar tot ceea

ce încercăm să facem acolo. Tocmai pentru ca reușita să fie asigurată.

Chiar dacă maestrul Ion Hobana nu a mai revenit fizic pe insula Atlantykron, a fost prezent în următorii ani prin teleconferințe transmise prin intermediul internetului, un alt pionierat pe acel loc sălbatic din mijlocul Dunării, conectat cu viitorul...

Cred că dacă oameni la fel de entuziaști vor conlucra pentru succesul acestor întâlniri de vară, Atlantykron are toate șansele de a se înscrie într-un circuit al spiritualității existente aici, pe meleagurile noastre.

– După cum subliniați în una din cărțile dumneavoastră dedicate marelui scriitor francez, „Jules Verne. Chipuri, obiceiuri și peisaje românești”, acesta a pus în slujba romanelor sale nu aventuri, ci curiozitatea nemărginită a spiritului. Am mai reținut un aspect inedit: lui Jules Verne i s-a propus să facă publicitate unor nave de pasageri, de exemplu, dar maestrul a refuzat. El a dorit întotdeauna să promoveze doar ceea ce l-a impresionat cu adevărat. Așa cum ar fi și anumite personaje, moravuri și peisaje din... România, țară pe care a îndrăgit-o fără să o viziteze niciodată...

– ...este adevărat, Verne utiliza nume de companii renumite în acel timp, pentru că acele nume dădeau credibilitate textului. Ceea ce a scris despre România și despre români depășește interesul pur livresc, determinat de faptul că trebuia să-și plaseze acțiunea unor romane în anumite zone. Evident, pentru Occident, România reprezenta încă o țară „exotică”. Marele geograf francez Elisée Reclus – care l-a inspirat pe Verne din punctul de vedere al documentării – vorbește în culori avantajoase despre țara noastră și despre destinul ei tragic, subliniind originea noastră comună. Atitudinea scriitorului față de români este pusă în evidență prin cuvintele lui Claudius Bombarnac, din romanul omonim apărut în 1892. Cincu, acel tânăr român care călătorește spre Pekin, pentru a-și întâlni logodnica Zinca („trebuie să fie frumoasă această

româncă”), modistă în capitala Chinei, este descris foarte frumos. El este de fapt adevăratul erou al romanului, având un rol salvator, providențial. Deci arhetipul românului este la Verne de om curajos, iar al româncei, de femeie frumoasă, dar și de o mare fidelitate față de cel pe care-l iubește (un exemplu fiind și Miorița din „Castelul din Carpați”). Atitudinea lui Jules Verne se înscrie, de fapt, în atitudinea generală din Franța, față de România, în perioada respectivă.

– Dacă am porni pe urmele lui Jules Verne în România, care ar fi principalele trasee care ar putea fi promovate pentru turiști?

– Interesul lui Verne față de România a cuprins cam 20 de ani din activitatea lui. Primul colț din România apare în „Încăpățânatul Keraban” (1883), unde autorul descrie într-o manieră foarte interesantă Dobrogea. Verne vorbește despre Tulcea, Cernavodă (unde descrie calea ferată), Medgidia și alte localități, dar și despre Delta Dunării. Poate că s-ar putea concepe și un traseu turistic, măcar pe teritoriul țării noastre, urmând drumul lui Keraban – un rebel care nu a dorit să plătească infima taxă de trecere a Bosforului și a făcut ocolul Mării Negre. Eroul se confruntă cu cele două flageluri ale Dobrogei: mistreții și țăntarii. Keraban a fost văzut, de mulți contemporani, drept o transfigurare a lui Michel Verne, unicul fiu al maestrului, care era atunci un tânăr recalcitrant. Apoi, în 1892, apar „Castelul din Carpați” – pivotul interesului lui Verne despre Transilvania, unde autorul vorbește despre

aspirațiile de autodeterminare a românilor. Este cert că Michel Verne a făcut prospecțiuni miniere în Româ-

Arhetipul românului este la Jules Verne de om curajos, iar al româncel, de femeie frumoasă, dar și de o mare fidelitate

nia, dar toate încercările mele de a-i descoperi urmele au fost zadarnice. Un sejur la Amiens al unei transilvănence de lângă Brașov, Luise Muller, împreună cu soțul ei, poate fi unul din motivele care l-au determinat pe Verne să fie atât de interesat de România. Fata și nepoata acesteia și-au făcut studiile la Amiens. Concentrarea de priviri îndreptate asupra românilor este greu să fie întâmplătoare. În fine, în 1901, Verne scrie o carte care, în versiunea originală se numea „Frumoasa Dunăre Galbenă”. Volumul nu a apărut în timpul vieții, ci postum, cu titlul „Pilotul de pe Dunăre”. Fiul său, Michel, a intervenit considerabil în acest roman. Pe lângă însemnările de călătorie ale lui Elisée Reclus, o altă sursă a lui Verne a fost „Transilvania și locuitorii ei”, carte semnată de Auguste de Gerando, un nobil francez căsătorit cu fata grofului Teleki. Traseul pilotului de pe Dunăre ar fi extrem de interesant. Verne descrie Porțile de Fier, Cazanele, Galați (prezentat drept sediul companiei europene de navigație) Brațul Chilia al Deltei (unde are loc și o luptă cu bandiți) și multe alte atracții de pe cursul românesc al fluviului. Pilotul trece prin Passau, Viena, Bratislava și Budapesta, făcând, practic, un circuit clasic al Dunării, în prezent efectuat de vasele de croazieră. Tour-operatorii și agențiile de turism ar da dovadă de o mare ingeniozitate, fără a face

nicio investiție, dacă ar folosi croazierele, adaptându-le la ce oferă Jules Verne în cartea lui. Cel puțin pe teritoriul țării noastre, ghizii ar putea oferi pasagerilor extrase din „Pilotul de pe Dunăre”. În ceea ce privește „Castelul din Carpați”, autoritățile locale din Deva s-au arătat interesate de proiectul organizării unui spectacol de

sunet și lumini la Cetatea Colț – modelul ce l-a inspirat pe marele scriitor. Zona turistică a Țării Hațegului este superbă, iar în vecinătate se află câteva mari vestigii ale istoriei noastre: Sarmizegetusa și celelalte cetăți dacice și romane. Și Pasul Vulcan ar putea constitui o atracție, deoarece Verne amplasează castelul acolo. Aici, scriitorul face o descriere extraordinară a panoramei, de sus putându-se vedea inclusiv orașul Petroșani. Ca atare, Valea Jiului este o altă zonă turistică ce ar putea fi introdusă în circuit.

– De unde credeți că ar putea veni majoritatea turiștilor?

– În primul rând, cred că școlile ar putea organiza vizite ale elevilor. Aceste excursii ar putea contribui și la revigorarea turismului pentru tineret. În ceea ce privește turiștii străini, sper că primii care vor veni să fie francezii. Dar cum romanele lui Verne au fost traduse în toată lumea, mizez și pe americani, dacă am vinde într-un mod inteligent ideea. La urma urmei, am putea face și inevitabila legătură cu legenda lui Dracula, pentru că ea este o realitate pe care trebuie să știm să o utilizăm. Din păcate, pentru un succes al proiectului, promovarea ar fi trebuit începută încă de anul trecut (n.b. – 2004). Acum îmi pun speranțele în întreprinzătorii în turism. Până la urmă, nu este vorba doar de momentul martie. Anul Jules Verne poate fi un prilej pentru permanentizarea acestor programe.

2005 a fost Anul Jules Verne pe plan mondial, dar și în România. Din păcate, pe plan turistic nu s-a realizat atât cât se putea face pentru a exploata acest eveniment. Centrul Cultural Francez (CCF) din Cluj a fost cel care a spart, totuși, gheața, cu sprijinul maestrului Hobana. Experții acestei instituții au propus atunci un itinerar Jules Verne în Transilvania, care presupunea reconstituirea

traseului din volumul „Castelul din Carpați”. Locurile menționate de scriitorul francez în romanul său din 1892 sunt: Cluj (Klausenburg), Turda (Thorda), Alba Iulia (Kalsburg), Sibiu (Hennanstadt), Deva, Hațeg (Hatzeg), Hunedoara (Hunyad), Petroșani (Petroseny), Petrila, Vulcan, Bistrița (Bistritz), Curtea de Argeș (Curte d'Argis) și Craiova (Krajowa). Proiectul urma să fie realizat împreună cu mai mulți parteneri locali, precum Alianțele franceze din Craiova și Pitești, asociațiile francofone din Deva, Petrila și Bistrița, Liceul bilingv din Hațeg și primăriile orașelor respective. Ion Hobana a dovedit și de această dată că este vizionar, prin promovarea turistică a lui Jules Verne în România. Și să sperăm că va fi cineva care să îndeplinească aceste proiecte care ar putea folosi mult României.

„AM FOST ÎNTOTDEAUNA ÎNCLINAT MAI MULT SPRE EXEGEZĂ DECÂT SPRE FICȚIUNE“

Un interviu pierdut cu Ion Hobana, iulie 2010

Din fericire, am avut timp să mă întâlnesc de mai multe ori cu regretatul maestru Ion Hobana, înainte de dispariția sa fizică. Din păcate, nu am realizat atâtea dialoguri și interviuri câte mi-aș fi propus. Din fericire, Ion Hobana a lăsat în urmă un patrimoniu inestimabil și a muncit aproape până în ultima clipă, ducându-și până la capăt majoritatea proiectelor. Nu îi era frică de moarte, însă își dorea foarte mult să ofere tot ce mai are de oferit umanității. Am aflat, atunci, că mai avea în plan o istorie a anticipației românești până la 1940. Oricum, chiar dacă nu a mai reușit să publice acest volum, a dedicat sute de pagini acestei idei, în nenumăratele sale scrieri. Astfel că o asemenea lucrare ar putea fi compilată postum. Acesta este unul dintre ultimele interviuri acordate de maestru, în iulie 2010, într-o frumoasă zi de vară. Reascultând dialogul, maestrul pare mai viu și mai legat de actualitate ca oricând. Cu sinceritate, nu-mi vine să cred că nu mai este fizic printre noi. Dar în urma maestrului rămân cuvintele, atitudinea, oamenii pe care i-a influențat...

– Ce faceți acum, la ce lucrați, ce ne pregătiți?

– Sunt în faza finală a pregătirii Istoriei literaturii

franceze de imaginație științifică de la începuturi până la 1900. Mai exact, lucrez – și să nu pară ciudată această formulă – la bibliografia cărții, care este amplă și destul de complicat de stabilit. Dar sper ca în câteva zile să-i dau de cap. Sunt cele trei mari capitole, cărți, articole, prefete, studii... Nu e foarte ușor, pentru că sunt foarte multe lucruri care trebuie așezate la locul lor...

– ...ce pondere are Jules Verne în această carte?

– ...fără îndoială că nu se putea fără el, dar să nu uităm că treaba începe mult mai devreme. Primul capitol este consacrat Evului Mediu francez și este destul de substanțial. În sfârșit, nu vreau să-mi atribui toate meritele existente, dar am impresia că este pentru prima dată când cineva se ocupă special de această zonă din punctul de vedere al imaginației științifice, pentru că în istoriile literaturii franceze, această zonă temporală figurează mai ales sub aspectele ei estetice, de personaje etc. Iar eu am căutat cu obstinție tocmai acele lucruri care țin, într-adevăr, de imaginația științifică a oamenilor aceluși timp, care au scris atunci. Sper că va fi o surpriză pentru cititori, pentru că sunt destule lucruri deosebit de interesante, care și pentru mine, la vremea respectivă, când le-am citit, au fost mari surprize.

– Când estimați că va fi gata?

– Cred că va fi gata relativ repede. Îmi va lua o săptămână așezarea bibliografiei. La finele lunii iulie (n.r. – 2010) lucrarea va ajunge la editură. Firește că va mai dura ceva timp, deoarece vreau ca acest volum să fie și bogat ilustrat cu gravuri și desene de epocă.

– Cum ați descoperit, cândva,

genul science fiction?

– Eeei, bineînțeles că totul a început cu Jules Verne, pe care l-am citit în copilărie și în adolescență și care a fost o iubire la prima lectură. Nu la prima vedere pentru că, din păcate, nu mai era posibil... După aceea, sigur, i-am citit pe Wells, pe Edgar Allan Poe și, încet-încet, m-am apropiat de această literatură. Scriitorii români erau foarte puțini la vremea respectivă. Pe cei vechi i-am descoperit foarte puțin, pentru că, nu-i așa, cărțile lor nu erau la îndemână. Începutul, într-un fel, a fost făcut cu teza mea de licență, care a fost consacrată tocmai science fictionului. Firește că vorbeam despre cei trei, pe care tocmai i-am pomenit. Ei constituiau elementul asupra căruia am insistat. Asta se întâmpla în 1954, când am absolvit facultatea de filologie. Apoi, în anul următor am publicat prima povestire science fiction, „Glasul mării”, pe care am prezentat-o la concursul revistei „Știință și tehnică”, incitat fiind de neuitatul meu prieten Adrian Rogoz, care pregătea apariția colecției de povestiri SF.

– Că tot ne-am oprit la „Glasul mării”, aceasta a fost prima dumneavoastră povestire, n-ați mai avut înaintea alte încercări?

– Prima povestire! Înainte de ficțiune, la mine a fost exegeza, cu teza mea de licență. Nu am publicat-o niciodată, era o lucrare de început, cu destul de puține referiri. După aceea, firește că au apărut alții. Am aprofundat literatura de profil, în cele câteva limbi pe care le cunosc, iar lucrurile s-au schimbat în ceea ce privește exegeza, pentru că am avut un câmp mult mai larg pe care să-l pot exploata. Autori mult mai mulți,

tematici mult mai variate, și în felul acesta, încet-încet, am ajuns la cărțile pe care le-am publicat, cu deosebire cărți de exegeză.

– Domnule Hobana, vă adresez o întrebare care sper să nu pară dură. Sunteți confundat cu genul SF, unul dintre primii autori și promotori români ai genului. Regrețați cumva că nu ați continuat mai mult și cu partea de proză, de ficțiune?

– Adevărul este că am fost întotdeauna înclinat mai mult spre exegeză decât spre ficțiune. Cu toate că, iată, am publicat, recent, o carte care este definitivă și în care am reluat toate povestirile mele, unele dintre ele refăcute substanțial. Există una dintre ele care chiar și-a păstrat titlul, „Glasul trecutului”, și care este complet rescrisă. Nu a mai rămas decât tema. Totul este schimbat, pornind de la personaje...

– ... la cât timp ați rescris-o?

– ... la foarte mult. Bine, ea a apărut de fapt, succesiv, în cele trei cărți de proză, dar acestea sunt versiunile definitive, în cartea care a apărut la Editura Bastion, „Timp

Acesta este unul dintre ultimele interviuri acordate de maestru, în iulie 2010, într-o frumoasă zi de vară. Reascultând dialogul, maestrul pare mai viu și mai legat de actualitate ca oricând.

pentru dragoste”. Povestirile mele au fost reluate, unele doar stilistic, altele cu schimbări mai importante, altele cu renunțări la o parte din structura lor, pentru a corespunde cu felul în care văd eu acum literatura respectivă. Dar nu degeaba am scris acolo 12 povestiri SF în dulcele stil clasic, pentru că ele, într-adevăr, rămân marcate de epocile în care au fost scrise prima dată. Primele lor versiuni. Și am vrut să rămână așa.

– ...până la urmă SF-ul este strâns legat și de perioada respectivă...

– ...bineînțeles!

– ...iar genul redă, mai mult sau mai puțin subtil, chiar năzuințele acelei generații...

– ...fără îndoială. Și modul de a înțelege și de a reda genul în epocile respective.

– Cum vedeți schimbarea fanului, a iubitorului de SF? Pornind de la anii '50-'60, când se citea foarte mult, până acum, în 2010?

– Ceea ce mă bucură în mod deosebit este faptul că există o seamă de scriitori care sunt scriitori în adevăratul înțeles al cuvântului. Adică oameni care duc mai departe ceea ce am început noi pe vremuri. Mă gândesc la Vladimir Colin, la Adrian Rogoz, la Victor Kernbach și apoi la generația următoare – Horia Aramă, Mircea Opriță... Mai bine mă opresc, pentru că nu vreau să omit nume, dar sunt destul de mulți cei care au contribuit la așezarea genului în anumite tipare și care, pe rând, au mers mai departe. Așa cum era și firesc și așa cum se întâmplă și astăzi. Evident, nu se mai scrie ca pe vremea noastră, ar fi fost și cu totul de neînțeles. Nici nu se putea, pentru că întreaga literatură a evoluat, nu numai genul de care vorbim, și era firesc ca și science fictionul să evolueze. Există o influență reciprocă între genuri. Părerea mea este că și mainstream-ul a împrumutat de la science fiction, nu nu-

(...) i-am citit pe Wells, pe Edgar Allan Poe și, încet-încet, m-am apropiat de această literatură.

mai invers. Așa încât e firesc ca azi să se scrie altfel, dar sunt mulți care scriu bine!

– Uitați, chiar am cu mine revista „Helion”... Că tot vorbeam de scriitorii publicați, merită menționat efortului domnului Cornel Secu, din Timișoara, care a făcut un adevărat mecenat și a investit mulți bani pentru a promova scriitorii noștri. Așa cum mai fac câțiva editori, din păcate, nu foarte mulți...

– ...știu...

– Avem în față un editorial scris de Cornel Secu, ceva care într-adevăr m-a durut. Face referire la un articol semnat de renumitul și respectabilul critic Nicolae Manolescu despre science fiction. Anume, că după 1989 SF-ul românesc pare să fi dispărut. Nu comunicăm bine, ori acest gen nu este agreat, deși se știe că există și acum?

– Părerea mea este că nu trebuie să ne sperie această „sentință”. Cred că ea se datorează în bună măsură și faptului că eminentul critic și istoric literar nu are o competență pentru science fiction. Este un gen cu care nu comunică.

– Dar poți recunoaște, obiectiv, existența unui gen literar...

– ...Eu zic la fel...

– ...poate să fii mai critic cu genul, dar să-l omiți în totalitate...

– ...da. Și la urma urmei mai bine ar fi citit câteva cărți

și și-ar fi spus părerea despre ele. Era o atitudine mai conformă cu profesia de critic literar. Dar, în același timp, trebuie să recunoaștem dreptul fiecăruia de a avea sau nu o legătură cu o anumită zonă a literaturii. Nu toată lumea trebuie să iubească un anumit fel de literatură. În definitiv, fiecare dintre noi are preferințe și lucruri pe care – hai să nu zicem că le detestă, cuvântul e prea dur – nu le agreează.

– ...poate că a vrut să spună că după '90 nu au mai fost autori care să se impună la fel de mult asemenea celor precedenți, din anii '50-'80?

– Nu știu dacă acesta era gândul, dar, în orice caz, o repet, părerea mea este aceea de a nu ne aștepta ca toată lumea să

iubească genul science fiction și ca toată lumea să fie deschisă către acest gen. Trebuie, probabil, și o anumită structură, o anumită aplecare, un mod de a privi lucrurile. Poate că trebuie și o anumită curiozitate care se exercită și în această direcție, pe care, fără îndoială, în măsura în care cuvântul „science” mai are vreun sens în science fiction – și mai are –, chiar dacă altul decât cel pe care-l avea acum 30-40 de ani. Dar el continuă să existe, poate, cu o alunecare către științele umaniste, mai mult decât spre cele dure, și aici mă gândesc la hard science fiction, care continuă, de altfel, să existe, să fie practicat de o seamă de autori importanți din străinătate și chiar și de la noi. Am să dau un nume ca să ilustrez totuși această zonă a science fictionului: Florin Pîtea. El cunoaște foarte bine zona aceasta, cibernetică...

– ...și el își pregătește o lucrare de doctorat pe tema SF-ului, mai precis

a subgenului cyberpunk...

– ... da. A scris cărți, după părerea mea, deosebit de interesante. Și eu, împreună cu juriul Concursului „Vladimir Colin”, l-am premiat de două ori, și merita pe deplin. Juriul, format din oameni competenți, care citesc și scriu science fiction, au considerat că și această zonă trebuie să fie omagiată. Și iată că am omagiat-o prin premii.

– An de an ne-am tot făcut speranțe. Ceva s-a mișcat totuși în SF-ul românesc. Îmi amin-tesc că și dumneavoastră ați spus, mereu, că lucrurile se mișcă, să nu ne panicăm... În

anul acesta lucrurile se mișcă și mai mult, au început să se refacă grupările, cenaclurile de SF... Avem iarăși ProspectArt, a revenit, din când în când, și Cristian Tudor Popescu... Ați participat și dumneavoastră la una din primele lor întâlniri...

– Din păcate, am fost invitat de mai multe ori, dar nu am putut participa decât o dată, din motive obiective...

– ...Și Stringul se reface, doamna Mihaela Muraru-Mândrea trage toate „sforile” pentru a revitaliza gruparea...

– De asta nu știam, este o veste foarte bună! Mi-a părut rău că unele cenacluri din provincie și-au cam încetat activitatea...

– ... așa este. În afară de „Helion” și „H.G. Wells” din Timișoara și „Quasar” din Iași, celelalte grupări s-au destrămat sau își desfășoară activitatea ocazional... Ultima din păcate nu mai reușește să susțină an de an reuniunile cu care ne obișnuise...

– Asta depinde și de condițiile economice care, fără îndoială, nu pot

avea o influență și asupra activității din domeniul nostru.

– Oricum, observ o reîntoarcere spre SF, parcă după ce am trecut printr-un puseu de tehnologii. Suntem saturați de internet, de telefonie mobilă. Parcă a trecut perioada de glorie a tehnologiei, de mare curiozitate a întâmpinării ei. Putem vorbi de o reîntoarcere, în general, a SF-ului?

– Eu, dacă mă uit la ce se întâmplă în planul editorial, am impresia că lucrurile nu merg rău. Văd că apar o seamă de cărți. Iată că, recent, a apărut și o nouă revistă, „Galileo”. Sper să aibă viață lungă, să reziste. Cred că sunt semne bune... Sunt autori care publică cu o anumită regularitate cărți, an de an... Asta arată maturizarea lor, faptul că au devenit – putem folosi acest termen – scrii-

Elementul „science” continuă să existe în SF, poate cu o alunecare către științele umaniste

tori profesioniști în domeniul nostru. Și sunt câțiva care se pot lăuda cu acest mod de a aborda genul nu întâmplător, ci la cel mai serios mod cu putință. Sunt o seamă de autori care, pe de o parte, s-au dedicat și ficțiunii, dar și criticii, ceea ce este foarte bine. Aceasta este o întoarcere la sursă, pentru că așa făceam și noi pe vremuri. Dar noi făceam așa atunci pentru că nu existau critici care să se ocupe de această literatură. Iar dacă stau bine să mă gândesc, nu prea există nici acum critici care să se ocupe cu o anumită regularitate cu aparițiile de gen. Cred că ceea ce se întâmplă pe internet este un lucru meritoriu, încurajant...

– Începând cu finele anilor '90, SF-ul chiar putem spune că s-a refugiat pe internet...

– Exact, atunci când erau dificultăți mai mari în ceea ce privește publicarea de cărți.

– Și cenaclurile s-au mutat pe listele de discuții... Timpul trece din ce în ce mai repede...

– La urma urmei, este un semn al timpului, pentru că, în momentul de față, pe internet se desfășoară o bună parte din activitățile intelectuale.

– Sunt scriitori care au publicat online romanele, au primit feed-back rapid.

– Am început discuția noastră cu istoria la care lucrez și trebuie să spun, spre mai mult decât plăcuta mea surprindere, am găsit pe internet lucrări ale unor autori de acum peste o sută de ani.

– Au apărut proiecte online foarte importante,

precum Google Books, cel mai important motor de căutare de carte... Acesta indexează din ce în ce mai multe cărți.

– Exact! Dar sunt și cărți vechi, pentru că eu aveam nevoie de lucrări de dinainte de 1900. Și iată că am găsit!

– Mai ales cele vechi sunt postate acum pe internet, pentru că nu mai vorbim de drepturi de autor, iar din cărțile noi se pun fragmente.

– Având în vedere că termenul de grație este de 70 de ani, este o arie destul de întinsă. Să ne gândim că pot fi cărți care au apărut până în 1940. Pentru cei interesați, cum sunt eu, mai ales de science fictionul clasic, pot găsi cam tot ce mă interesează.

– Și sunt din ce în ce mai mulți entuziaști care copiază aceste cărți și le postează pe internet.

– Fără îndoială. Este un efort de benedictin să încerci să te duci la o mare bibliotecă sau să încerci să umbli la anticari sau la buchiniști... Tehnica merge apoi fără probleme, din acest punct de vedere.

– Și cărțile dumneavoastră, sigur, pas cu pas, or să apară pe internet din ce în ce mai mult...

– Nu știu. O să vedem. În privința asta nu vreau să anticipez.

– Că tot vorbim de anticipație... Este un subiect des-

Poate că trebuie și o anumită curiozitate care se exercită și în această direcție, pe care, fără îndoială, în măsura în care cuvântul „science” mai are vreun sens în science fiction – și mai are – chiar dacă altul decât cel pe care-l avea acum 30-40 de ani.

tul de des pomenit. Din experiența dumneavoastră, cum observați trecerea timpului? Trece din ce în ce mai repede, chiar credeți că se întâmplă ceva, se schimbă ceva? Mai ales că vine... misteriosul an 2012.

– Am fost dintotdeauna interesat de lucrurile misterioase, încă neexplicate. Am și scris cărți, mai ales în ceea ce privește fenomenul OZN. Am publicat mai multe cărți în acest domeniu.

– Al doilea domeniu al dumneavoastră...

– Nu chiar... Între science fiction și OZN există Jules Verne...

– Într-adevăr.

– Să nu-l uităm. Pentru mine este un domeniu separat, cu toate că unele dintre cărțile lui pot fi înglobate

în science fictionul clasic. Uneori el este confundat cu science fictionul, ceea ce nu corespunde realității, deoarece marea parte a cărților lui nu corespund genului. Sunt, într-adevăr, călătorii extraordinare, dar nu călătorii extraordinare care să apeleze la aceste elemente de SF. Sigur, unele dintre cele mai cunoscute romane ale lui, poate și cele mai citite, intră în această categorie, începând cu „20.000 de leghe sub mări”, care este o capodoperă incontestabilă. Apoi, numeroase altele. Chiar prima lui carte, „Cinci săptămâni în balon”, este într-o câțva, de anticipație. Sau „O călătorie spre centrul Pământului”, „Robur cuceritorul”, „De la Pământ la Lună” și „În jurul lunii” și așa mai departe...

– Turismul este un domeniu de care mă ocup de mult timp și-l iubesc. Putem spune că Jules Verne a anticipat și turismul, într-un fel.

– Fără îndoială, pentru că toate cărțile lui sunt o invitație la călătorie.

– Și mai ales la un turism activ.

– Sigur că da. Interesant este că el considera, și a declarat-o în câteva rânduri, că în cărțile lui vrea să înfățișeze Pământul. A și fost membru al Societății de Geografie.

– ...și a și călătorit, nu? Era o legendă că nu ar fi călătorit prea mult...

– ...era o legendă cu călătorul în fotoliu, care a persistat până recent...

– A fost și în America, nu? Un efort foarte mare pentru acea vreme.

– Da. A ajuns până la bordul lui Great Eastern, cea mai mare ambarcațiune a acelor vremuri. A fost până

la Niagara. În „Stăpânul lumii”, continuarea lui „Robur cuceritorul”, redă o scenă foarte frumoasă, de groază. Aparatul multivalent al lui Robur, care ajunge și el deasupra Niagarei. Acolo sunt imagini pe care le-a păstrat pe retina memoriei și le redă așa cum știa el să facă.

– Cum vedeți valorificarea lui Jules Verne în România? În 2005 v-ați concentrat și, pot spune, ne-am concentrat împreună pe punerea în prim plan a imaginii lui Jules Verne și a Castelului din Carpați. De exemplu, avem legenda lui Dracula, dar avem și Castelul din Carpați. Se zice că Jules Verne a fost în România, deși se pare că nu e adevărat.

– ...se zice, doar se zice. Eu am încercat, din păcate fără succes, să interez forurile în drept să organizeze un fel de călătorie organizată către Castelul din Carpați. Ar fi interesați de așa ceva francezi și europeni în general, americani... Cu cheltuieli modice, care ar trebui să conste în amenajarea unui drum mai accesibil decât este acum. Ultima dată am fost acolo chiar în 2005, și adevărul e că este greu de ajuns până sus.

„Sperie-mă” este un slogan care a avut dintotdeauna succes. Să nu ne fie frică de 2012 și de alte speculații privind sfârșitul lumii.

– Castelul din Carpați ar putea fi un nou obiectiv turistic important, asemenea Castelului Bran...

– Bine, din păcate, rămășițele sunt rămășițe. Din acel castel mai există doar zidurile. Turisții pot vizita oricum zona... Am realizat o emisiune de televiziune consacrată acestei călătorii, înainte de 1989. Am fost din nou, cu prilejul acestei

comemorări a lui Jules Verne, din 2005, la Cluj, unde Universitatea a organizat o manifestare extraordinară, cu specialiști veniți din foarte multe țări. A fost un colțiu perpetuu de câteva zile, în care fiecare a prezentat o comunicare, iar apoi ni s-a oferit un drum până la Castelul din Carpați. Și a fost extraordinar! Eu îl vedeam a doua oară, dar din păcate este greu accesibil. Problema este că și turismul ar trebui să fie interesat de acest aspect. Castelul din Carpați ar putea să constituie un punct de maximă atracție și cu investiții minime. Mi-e teamă că nici nu este monument istoric, nu m-am interesat de acest aspect. Dar cred că ar fi extrem de interesant de gândit, în continuare, la un traseu turistic, având în prim plan castelul, deoarece toată Țara Hațegului este splendidă și încă puțin exploatată.

– La fel ca și Sarmizegetusa, monument tot insuficient exploatat turistic...

– Sigur. În timpul acelei călătorii, din 2005, ne-am oprit și la Sarmizegetusa. Era oricum în drum. Cred că aceste obiective ar constitui un traseu foarte interesant. Doar că ar trebui să fie create condiții minime de transport. Până la poalele Castelului din Carpați drumul este accesibil, de acolo este o problemă... În 2005, când am ajuns ultima dată acolo, au fost condiții foarte vitrege. Am mers prin albia unui râu... A fost foarte complicat. Nu se poate ajunge acolo cu automobilul, nici nu cred că ar fi bine, dar ar trebui să se poată ajunge cu piciorul ușor, cu un efort minim, de pas de plimbare. E drept, am deviat un pic discuția...

– ...da, să revenim la 2012...

– ...am fost totdeauna și am rămas pasionat de lucru-

Chiar prima lui carte, „Cinci săptămâni în balon”, este într-o călătorie spre centrul Pământului”, „Robur cuceritorul”, „De la Pământ la Lună” și „În jurul lunii” și așa mai departe...

rile care se învecinează cu misterul. Totuși, aceasta este o chestiune care nu mi se pare că trebuie luată în seamă...

– ...Credeți că cineva vrea să ne înspăimânte, să caute motive de panică?

– ...păi „sperie-mă” este un slogan care a avut dintotdeauna succes...

– Am avut și Y2K, în anul 2000, legat de ipotetica

disfuncționalitate a computerelor...

– ...bineînțeles. Nu s-a pus și problema cu meteoritul care urmează să vină și să ne lovească în 2012, în 2015? Calendarul Maya și așa mai departe... Bine, după părerea mea, nu trebuie să ne fie teamă de nimic, pentru că nu se va întâmpla nimic. Dar poate că nu e rău ca din când în când să mai avem și noi un frison și să ne gândim că suntem muritori.

– Poate că cel mai mare pericol vine în continuare nu din afară, ci de la noi...

– Fără îndoială, ceea ce pe mine mă preocupă. Și în câteva emisiuni de televiziune am vorbit despre asta. Este faptul că nu ne preocupă serios ceea ce se întâmplă cu natura și faptul că se petrec lucruri foarte grave. Pe de altă parte, oamenii de știință au spus foarte limpede că energiile convenționale vor fi foarte curând epuizate. Și petrolul, și cărbunele, și toate celelalte sunt pe cale de epuizare. În sfârșit, mai este încă o problemă, despre care se vorbește, dar mult prea puțin: problema apei. Se pare

(...) unele dintre cele mai cunoscute romane ale lui, poate și cele mai citite, intră în această categorie, începând cu „20.000 de leghe sub mări”, care este o capodoperă incontestabilă.

că peste câteva decenii, ceea ce la scara istoriei umanității nu este foarte mult, vor fi mari probleme în legătură cu apa. Or, iată, sunt lucruri la care ar trebui să se gândească de acum mai-marii lumii. Ar trebui să mai diminueze efectele poluării. Dar e târziu, foarte târziu...

– Credeți că toate aceste efecte climatice se datorează consumului intens de resurse?

– Da, în mare măsură. Arderile sunt cele care provoacă...

– Vremea s-a schimbat un pic...

– Da. Sunt acele schimbări de la o perioadă la alta. Am avut acele călduri sufocante, după care a venit perioada de ploi torențiale, care ne provoacă mari dificultăți. Sunt atâtea zone din țară grav afectate. Dacă înainte erau rare, acum avem mai mereu astfel de fenomene. Și nu putem să le punem pe seama întâmplării. Este limpede că am schimbat ceva în ordinea naturii, în ordinea desfășurării firești a fenomenelor naturale. Am schimbat, e vina noastră și nu ne grăbim suficient să revenim, să îndreptăm ce am stricat.

– Și aici intervine rolul SF-ului...

– Bine, SF-ul atrage de foarte multă vreme atenția asupra acelor pericole. Primul pe care l-am descoperit eu este Edgar Allan Poe, care într-una din povestirile lui vorbește despre felul în care noi am contribuit la distrugerea naturii. Fabricile care au făcut să se chircească vegetația și așa mai departe. Și gândește-te că asta era în 1840 și ceva... Și după aceea sunt mulți autori de science fiction, chiar în perioada căreia m-am dedicat eu, până la 1900, care prevăd schimbări catastrofice în ceea ce privește relația noastră cu natura.

– Ce proiecte mai aveți în plan?

– Deocamdată, până nu termin

această carte, nici

nu vreau să mă

gândesc. Există

un fel de proiect...

Aș vrea să public

o carte consacrată

autorilor români de

dinainte de cel de-Al Doilea Război

Mondial, în care să reiau câteva din

tre lucrurile publicate, aducându-le

la zi cu ce am mai aflat între timp, să

adaug alte câteva nume importante

ale literaturii noastre și să fac o carte

care să se cheme, de pildă – e un prim

gând –, după titlul unuia dintre ma-

nuscrisele lui Macedonski – „Parado-

xe și utopii științifice”. I-am consacrat

lui Macedonski un studiu destul

de amplu într-una din cărțile mele.

Am vorbit și despre Victor Anestin,

am un text despre viziunile urbanisti-

ce în secolul XIX în literatura româ-

nă. La acest lucru aș vrea să-l adaug

pe Visarion, creatorul basmului ști-

ințific românesc, pe Cezar Petrescu,

care are o seamă de relații cu viitorolo-

gia și chiar cu SF-ul. Să ne gândim

că în „Baletul mecanic” există pagini extrem de interesante în legătură cu un fel de viziune precibehetică a lui. Aș vrea să-l adaug pe autorul ardelean despre care am scris în cartea mea „Vârsta de aur a anticipației românești”, Victor Papilian. Iată, să zic așa, o proiecție îndepărtată a gândurilor mele. Zic îndepărtată pentru că, probabil, după ce voi termina istoria anticipației franceze, va trebui să fac o pauză. Am început această lucrare acum zece ani, prin 2000. Apoi am lăsat-o, pentru că am publicat alte cărți, cum se întâmplă de obicei, dar de fapt ea a continuat să existe ca preocupare în sensul adunării de materiale pentru ea. Tot timpul am căutat, am găsit. Și acum ar mai fi lucruri pe care ar trebui să le mai adaug, dar am hotărât să mă opresc, pentru că așa nu mă opresc niciodată... Pentru că literatura franceză în special este atât de bogată în abordarea genului, încât trebuie să spui la un moment dat „halt!” și să zici: atât este, nu am omis niciuna dintre figurile importante care ilustrează această temă a imaginației științifice ca sursă a literaturii. Astfel că toți autorii importanți sunt în carte, dar și alții mai puțin importanți, dar care sunt interesați, cred, pentru cititor, pentru că au avut câte un moment, câte o scipire și câte o idee deosebită.

– Acum, de la proiectele dumneavoastră, să abordăm publicistica actuală. Cum ați vedea o revistă de SF modernă, a prezentului, care să nu atragă doar fanul înfocat?

– Cred că trebuie să existe și o preocupare pentru zonele adiacente, colaterale. Ar fi interesant să existe și o seamă de știri în legătură cu acele

descoperiri științifice și tehnice care țin de acest efort al imaginației – care are nevoie și de știință și tehnică.

– Avem și partea socio-umană, pe de altă parte. Putem vorbi și de avangardă în domenii precum turismul, sociologia, politica...

– Fără îndoială. Cred că trebuie făcut în așa fel încât să existe un fir conducător. Să nu evadăm prea mult, prea departe, prea în afara preocupării esențiale. Pentru

Se pare că peste câteva decenii, ceea ce la scara istoriei umanității nu este foarte mult, vor fi mari probleme în legătură cu apa.

că, repet, sunt foarte multe lucruri care se leagă și s-au legat întotdeauna de science fiction. SF-ul s-a inspirat întotdeauna de ceea ce se petrecea în afara lui. Să nu uităm că toți cei care vor citi istoria mea, a literaturii franceze de imaginație științifică, vor vedea că scriitorii au fost întotdeauna deschiși și către această zonă, în care se petreceau toate aceste lucruri deosebite, și nu numai în secolul XIX, care este considerat secolul progresului științific. Unii dintre ei – asta sper că va fi o surpriză foarte plăcută pentru cei care vor citi cartea – au fost foarte interesați de ceea ce se petrecea în domeniul științei și tehnicii. Nu au fost străini... E o treabă foarte interesantă. De pildă, romantismul avea două fețe în funcție de ceea ce se întâmpla în știință și tehnică. Era acea față care respingea toate aceste lucruri, considerând că ele îl îndepărtează pe om de adevărata frumusețe a poeziei, a prozei artistice etc., iar pe de altă parte erau scriitorii entuziaști și care vedeau în toate aceste lucruri o nouă sursă nesecată de inspirație pentru literatură. Și sunt nume mari ale literaturii franceze care se înscriu în această a doua categorie. Cititorii istoriei, de pildă, vor descoperi și vor redescoperi poeziile lui Victor Hugo, în care vorbește atât de frumos despre cucerirea văzduhului, despre oamenii care vor ajunge departe, în alte sfere. Puțini știu, pentru că nu s-au preocupat de aceste aspecte ca mine. Fiind înfocat tocmai de aceste lucruri, firește că am descoperit cu încântare, cum spuneam, că o seamă din autorii clasici ai literaturii franceze nu au fost deloc străini de toate aceste lucruri care se întâmplau în jurul lor și care deschideau perspective nebănuite.

– Să revenim la actualitate. Deci, aveți încredere în evoluția SF-ului românesc...

– Acum am impresia că din nou, SF-ul a început să se arate mai viguros decât în ultima perioadă, și asta se dato-

Aș vrea să public o carte consacrată autorilor români de dinainte de cel de-Al Doilea Război Mondial

rează și unor autori foarte talentați și care au o activitate continuă în domeniu...

– Pe de altă parte, se republică multe cărți, colecția Jules Verne și multe altele...

– Sper ca această colecție nouă Jules Verne să respecte anumite norme. M-am mai pronunțat în legătură cu ea. Pe de o parte, să aibă respect față de original și să aibă gri-

jă cu traducerile. Nu am putut să urmăresc colecția, am fost foarte prins cu cartea mea și n-am avut timp...

– Nu sunt reluări ale celor din anii '70?

– Asta mă întreb. Dacă sunt texte reproduse integral – iată un semn de întrebare. Poate că o parte dintre cei care vor citi interviul vor avea această curiozitate. Și mai este încă o problemă, ce ne facem cu acele cărți care au apărut sub numele lui Jules Verne, dar așa cum s-a dovedit ulterior, au fost substanțial refăcute de fiul lui? Mă refer aici la romanele postume, firește... Asta este o problemă foarte serioasă, pentru că ele, de fapt, nu mai sunt ale lui Jules Verne, ci doar parțial. Michel Verne, fiul, a intervenit uneori masiv în cărți, în personaje, în momente de acțiune și așa mai departe. Nu e vorba numai de modificări stilistice. Nu știu ce a făcut editura care publică seria călătoriilor extraordinare... Toată energia mea este concentrată pe finalizarea acestei cărți la care țin foarte mult, și după ce termin partea de bibliografie, care nu este deloc ușoară, trebuie să mă ocup de partea de ilustrație, deoarece este o istorie ilustrată. Evident, cu gravuri și ilustrații din epoca respectivă. Am și făcut investigații și sper să reușesc, într-adevăr, să interesez cititorii și prin alăturarea de texte acestor ilustrații. Unele dintre ele sunt extraordinare.

– Cu siguranță că vor ieși cum trebuie. Până la urmă, să ne orientăm după deviza „triumful visătorilor”, nu?

– Da (râde). Sper să fie așa. Acum sunt chiar mai puțin preocupat de re-editări și mai mult de ce aș putea să fac în anii care mi-au rămas...

Traian Bădulescu

PĂRINȚII FENOMENULUI ATLANTYKRON

*Sorin
Repanovici*

Sorin Repanovici s-a născut pe 31 martie 1969, în orașul Cernavodă, județul Constanța, România. A studiat jurnalism și filozofie, științe politice și activități de protocol pentru instituții guvernamentale, securitate și protecție fizică pentru instalațiile nucleare.

Și-a început cariera la Ministerul Tineretului și Sporturilor, ca expert și consilier al ministrului. Între timp a devenit șeful protocolului la această instituție, iar ulterior șef de cabinet. Și-a continuat cariera la Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, ocupând funcția de consilier senior al direcției de relații internaționale, șef al Serviciului de Protecție Fizică, respectiv șef al Serviciului pentru

Protecție Fizică și Transport Special.

În anul 2003, a absolvit cursurile Facultății de Științe Politice la Universitatea „Dimitrie Cantemir”, obținând licența după examenele susținute la Universitatea București, iar în anul 2007 urmează cursurile Colegiului European pentru Studii de Securitate Avansate din Germania.

Cariera sa profesională include, de asemenea, numeroase activități internaționale și programe avansate de studii în Statele Unite ale Americii, Germania, Marea Britanie, Franța, Austria și Slovacia.

În domeniul SF a intrat din 1986, înființând împreună cu prof. Aurel Cărășel Cenaclul „Atlantis-Club” din Cernavodă. A participat sub îndrumarea lui Aurel Cărășel la mai multe activități naționale de SF, Convenții Naționale RomCon,

Zilele Cenaclurilor „Henri Coandă”, „Quasar”, „Helion” ș.a.

În primăvara anului 1989, organizează vizitarea insulei Inelul de Piatră, din apropierea localității Capidava și, la propunerea lui Alexandru Mironov, se implică împreună cu Aurel Cărășel și alți membri ai Cenaclului Altantis la organizarea primei ediții a Taberei Naționale de creație SF Atlanykron (și a următoarelor 25 de ediții).

În 1991, este ales președinte al Federației Naționale de Tineret pentru Science Fiction, organizație neguvernamentală, formată din majoritatea cluburilor SF existente la acea dată la nivel de țară, și a primit premiul pentru Cel mai Bun Organizator, oferit anual cu ocazia convenției naționale SF RomCon, desfășurată la Iași.

De-a lungul carierei a demonstrat, în mod repetat, pasiune și aptitudini de lider în crearea de noi oportunități pentru tineri. A coordonat programe și evenimente, ca președinte al Federației Naționale de Tineret pentru Științe Prospective și Science Fiction (FNTSF) și ca director al Fundației SocRaTe (aceasta din urmă având ca obiect educația tineretului prin radio și televiziune).

Sorin Repanovici a primit mai multe premii și distincții pentru coordonarea unor programe de tineret pentru agenții și organizații, precum și pentru organizarea și coordonarea Academiei de Vară Atlantykon, din partea Societății Europene de Science Fiction, a Ministerului Tineretului și Sporturilor, a Convenției Naționale Române de Science Fiction.

Cu ocazia celei de-a XX-a aniversări a Academiei Atlantykon, la 24 iulie 2009 Sorin G. Repanovici a primit distincția internațională „Lifetime of Hope” pentru anul 2009. Realizările sale, de-a lungul întregii sale cariere, au determinat crearea de noi speranțe și oportunități pentru tineri.

În prezent, coordonează unul dintre cele mai de succes programe de tineret din România – Academia nonformală Atlantykon. Este coordonator pentru programe de tineret

în cadrul Centrului pentru Studii Complexe și vicepreședinte al Fundației World Genesis, a cărei misiune globală este „Nu lăsați niciun copil fără speranță pentru viitor”.

În fiecare an, Academia Atlantykon reunește sute de tineri și experți internaționali în multe domenii ale științei, culturii, învățământului și dezvoltării personale. Acest eveniment are loc an de an pe insula Atlantykon, situată lângă localitatea Capidava, pe Dunăre. Ținând cont de faptul că a fost proiectată înainte de Revoluția anticomunistă din 1989, cadrul natural și sălbatic al zonei a fost special selectată pentru a-i proteja pe tineri și pe studenți de cei care i-ar fi putut privi drept conspiratori împotriva regimului comunist.

Este căsătorit cu Liliana Repanovici și au împreună două fete, Gabriela și Cristina.

PĂRINȚII , FENOMENULUI ATLANTYKRON

**Aurel
Cărășel**

Aurel Cărășel s-a născut pe 15 martie 1959, în localitatea Craiova, județul Dolj, România. Este profesor de limba română și de limba franceză, scriitor și jurnalist.

În 1984, a absolvit cursurile Facultății de Filologie din Craiova, iar în 1994 pe cele ale Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării din București.

Între 1984 și 1990, a fost profesor de limba română la Liceul Agroindustrial Cernavodă, jud. Constanța, apoi din 1990 la Școala cu clasele I-VIII Amărăștii de

Sus, iar din 2013 la Liceul Teoretic Amărăștii de Jos, jud. Dolj. Între 1995–1997, a fost profesor asociat la Facultatea de Litere din Craiova, unde a predat un curs de inițiere în literatura SF.

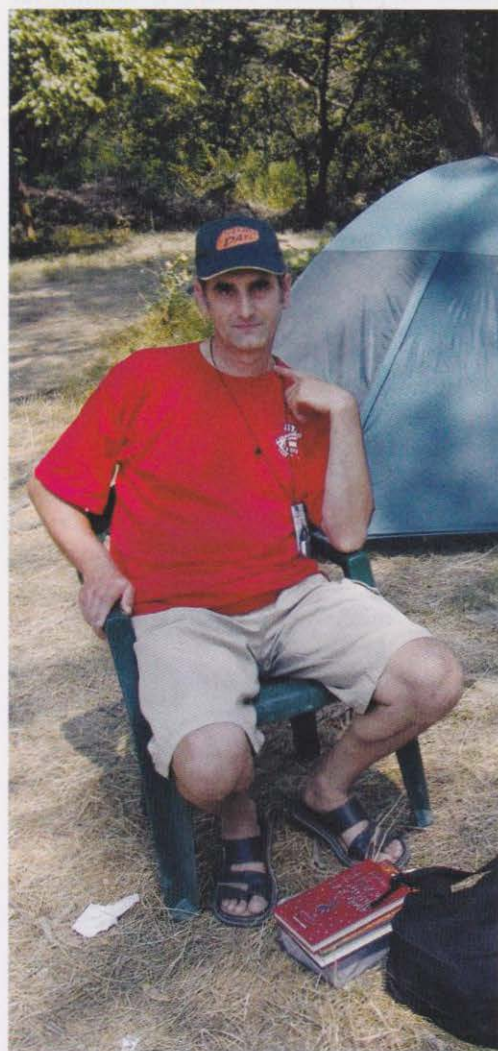
În domeniul SF activează din 1980. Între 1980 și 1984, a condus cenaclul „Henri Coandă” din Craiova, iar în 1986 a înființat și a condus cenaclul „Atlantis Club” din Cernavodă. Între 1992–1998, a fost președintele Asociației Creatorilor de SF din Craiova. Din anul 2011, este membru al Societății Române de Science Fiction și Fantasy.

În 1990, împreună cu Alexandru Mironov și Sorin Repanovici,

pune bazele celei mai longevive tabere de literatură SF din țară – Atlantykron, transformată după anul 2001 în Academie de Vară.

Împreună cu prof. Viorel Lazăr, a înființat Școala de Week-End din Oltenia, realizând 5 sezoane ale acesteia (între 2004 și 2009). De asemenea, cei doi au realizat și o primă ediție a Școlii pe Roți, în localitatea Gogoșu, jud. Dolj, în anul 2011.

A fost redactor la mai multe fanzine, suplimente SF și reviste de profil și redactor-șef al revistei „Anticipația”. A înființat și a coordonat revistele școlare „Observator licean”

(1989–1990; Liceul Agroindustrial Cernavodă), „Curierul Satelor” (1997-1998; Școala de Jurnalistică Craiova), „Observator” (1998-2003; Școala cu clasele I-VIII Amărăștii de Sus) și „Curierul adolescenței” (2014; Liceul Teoretic Amărăștii de Jos).

A debutat în 1981 cu povestirea „Stelara Fata Morgana”, în revista „Știință și Tehnică”. A publicat proză scurtă în revistele „Convorbiri Literare” – „Supliment SF”, „Anticipația”, „Star Trafic SF”, „Magazin”, „Jurnalul SF”, „Strict Secret”, „Curierul Național”, „Cuvântul Libertății”, „Obiectiv Magazin”, „Rațiunea”, „Nautilus”, „Argos”, „Almanahul Ramuri”, „Almanahul Rebus”, „Almanahul Anticipația”.

A tradus romane din operele lui Murray Leinster, Robert Silverberg și David Brin. Este prezent în antologiile „Avertisment pentru liniștea planetei”, „Beta SF”, „Nemira '95”, „Cronici microelectronice”, „România SF 2001”, „Călătorii în timp”, „Bing, bing, Larissa”.

A obținut mai multe premii naționale, printre care Premiul pentru roman al Editurii Nemira pentru „La capătul spațiului” (1997), „Lumile curcubeului” (1999), Premiul Pentru Încurajare al Asociației Europene de SF (1999).

A publicat 12 cărți: „Vânătoare de nopțe” (roman SF, 1995), „OZN-prezent, trecut, viitor” (în colaborare cu Dan N. Mihăilescu; 1995), „Războinicii curcubeului” (nuvele și povestiri SF; 1996), „Mic dicționar de autori SF” (dicționar; 1996), „La capătul spațiului” (roman SF; 1996), „Moartea ca o cocotă de lux” (roman polițist, sub pseudonimul Harry T. Francis; 2001), „O istorie comică a literaturii române” (2002), „O istorie tematică a literaturii SF” (2006), „Psihopedagogia activităților extracurriculare”, în colaborare cu Viorel Lazăr (2007), „Dumnezeule de dincolo de burta Universului” (roman SF; 2011), „Povești de pe Muntele Golia” (povești fantasy; 2012), „Poveștile Nomiei” (povești fantasy; 2014).

PĂRINȚII , FENOMENULUI ATLANTYKRON

*Alexandru
Mironov*

Alexandru Mironov s-a născut pe 27 ianuarie 1942, în localitatea Vertiujeni, județul Soroca, România (în prezent, raionul Florești, Republica Moldova). Este scriitor, jurnalist și politician român, fost consilier pentru probleme de presă și purtător de cuvânt al președintelui Ion Iliescu (1991-1993), fost ministru al tineretului și sportului (1993-1996).

Refugiat din Basarabia în 1944, a absolvit școala primară la Iași, apoi a urmat cursurile liceale la Colegiul „Nicolae Bălcescu” (cu-

noscut în perioada interbelică și post 1989 ca Liceul „Carol I”). A început facultatea la Craiova, terminând-o la București (Facultatea de Matematică-Mecanică, Universitatea București).

A fost sportiv de performanță, practicând scrima și ajungând vicecampion național (component al echipei naționale de scrimă, între 1964 și 1970). În anii '90 a fost președinte al Federației Române de Scrimă.

Începând cu luna decembrie 2004, a fost numit de președintele României Ion Iliescu în conducerea Institutului Revoluției Române.

Între 1965 și 1979, a fost profesor de matematică în comuna Belot, județul Dolj, și în Craiova. Din 1968, a devenit colaborator la Radio Craiova, iar în 1979 a ajuns redactor la revista „Știință și Tehnică”, dar și la radioul și la televiziunea națională. Între 1973 și 1976 a fost profesor cooperant în Maroc, la Liceul „Omar ibn Abdelaziz” din Oujda, unde a predat matematica.

Începând cu 1990, împreună cu Mihai Bădescu, a realizat emisiunea TV săptămânală „Știință și Imaginație”, în cadrul căreia a făcut o puternică popularizare fenomenului științific și science fictionului (de altfel, Alexandru Mironov este autorul a peste 3 500 de articole cu caracter de popularizare științifică). În prezent, realizează emisiunea săptămânală „Deschide cartea”, la postul de

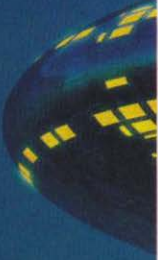
televiziune TVRM.

A fost președinte al Asociației Române de SF, Pro Con SF, membru al World SF, al Asociației Internaționale a Profesioniștilor din SF, delegat național al Societății Europene de SF.

Între 2001 și 2008 a fost secretar general al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Este autorul a șapte cărți de popularizare științifică: „Enigmatic, Pământul” (1977), „Proiecte planetare” (1985; în colaborare cu Alexandru Boiu), „Întâmplări din mileniul III” (1987), „Laboratoarele lumii de mâine” (1992), „Anatomia secundeii” (2004), „În direct cu NASA” (2007), „Lumea-după-Google” (2013), dar și a 12 antologii și a 10 almanahuri SF.

Interfața lumii de mâine

MARIAN TRUȚĂ

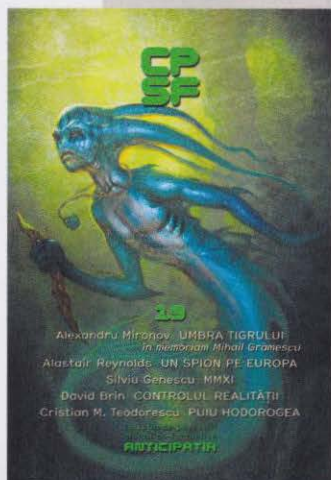
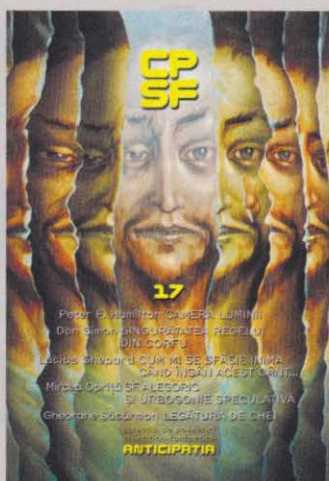
Anticipația este cuvântul care definește complet legătura zilei de azi cu lumea de mâine. Totodată, „Anticipația” reprezintă marca sub care s-au format și s-au lansat puzderie de scriitori care au străbătut și au explorat teritoriile viitorului și ale lumilor altfel.

„Anticipația” a depășit de mult și cu mult simpla calitate de substantiv feminin. „Anticipația” a devenit sinonimă cu imaginația neîngrădită.

„Anticipația” descrie și cuprinde perfect un întreg gen literar – fie că spunem literatură science fiction sau științifico-fantastică sau ficțiune speculativă, nu facem altceva decât să rostim, simplu, *anticipație*.

Era/este, așadar, cât se poate de natural ca marca sau brandul Anticipația să renască, să reapară și să retrezească interesul pentru științele prospective sau de frontieră, pentru literatura (și, în general, arta) science fiction, pentru lumile viitorului, fie ele aflate altundeva sau altcând.

Din acest punct de vedere, nu cred că se putea alege un loc

mai nimerit pentru relansarea Anticipației decât Atlantykrônul. S-a întâmplat, după cum poate bine știți, în vara lui 2012, la cea de-a XXIII-a manifestare a taberei Atlantykrôn. De atunci, sub conceptul redefinit al Anticipației au apărut, iată, două ediții ale Almanahului Anticipația (trei

ediții dacă socotim și acest Almanah), nu mai puțin de 19 numere ale revistei CPSF-Anticipația, dar și câteva titluri semnate de autori de marcă: Alexandru Mironov, Henry Gee, John Brockman, Max Brockman și Vladimir Piștalo.

„Anticipația”, redescoperită și reinventată de Nemira,

va asigura interfața necesară a fiecăruia dintre noi cu lumea zilei de mâine.

Fără puterea de a anticipa, suntem sortiți, în cel mai fericit caz, stagnării. Anticipând, suntem deja cu un pas în ziua de mâine și ne putem considera ca fiind, fără nici o exagerare, cetățeni ai viitorului.

Pasiuni nutrite pe-o insulă de piatră

Atlantykronul are deja paleoistorie genetică...

**ANDI
CARAGEA**

Într-un sfert de veac, pe Inelul de Piatră al Capidavei, din sămânța SF germinată prin punere la cale în trei la Atlantida, pe marginea așa-numitului fanzin, cresc o floare fenomenală, polenizată cu pasiuni iscate de viitor, care-și deschide petalele din foi de cort, ceas: fix zece zile pe an, fix la începutul lui august.

A fost mai întâi o tabără vizitată numai și numai de SF-iști. Au venit apoi la polenizat și polemit și cercetătorii. Aceștia au atras alte specii: personalități, vedete, lectori, animatori, vorbitori motivaționali, antrenori, formatori, creatori de jocuri, voluntari prin vocație... Generațiile s-au succedat și s-au re-generat apomictic, dar, destul de probabil, nu numai și numai apomictic. Așa, în atmosfera florii ivite pe Inelul de Piatră s-a creat un ecosistem care avea să ajungă în timp la ambiția de a fi: *academic de vară de science fiction, științe prospective și viitorologie*. O avalanșă trofică născută de foamea de povești și viitor.

Pentru că ce are deja o paleoistorie, Atlantykrönul merită să cunoască și o istorie viitoare ...

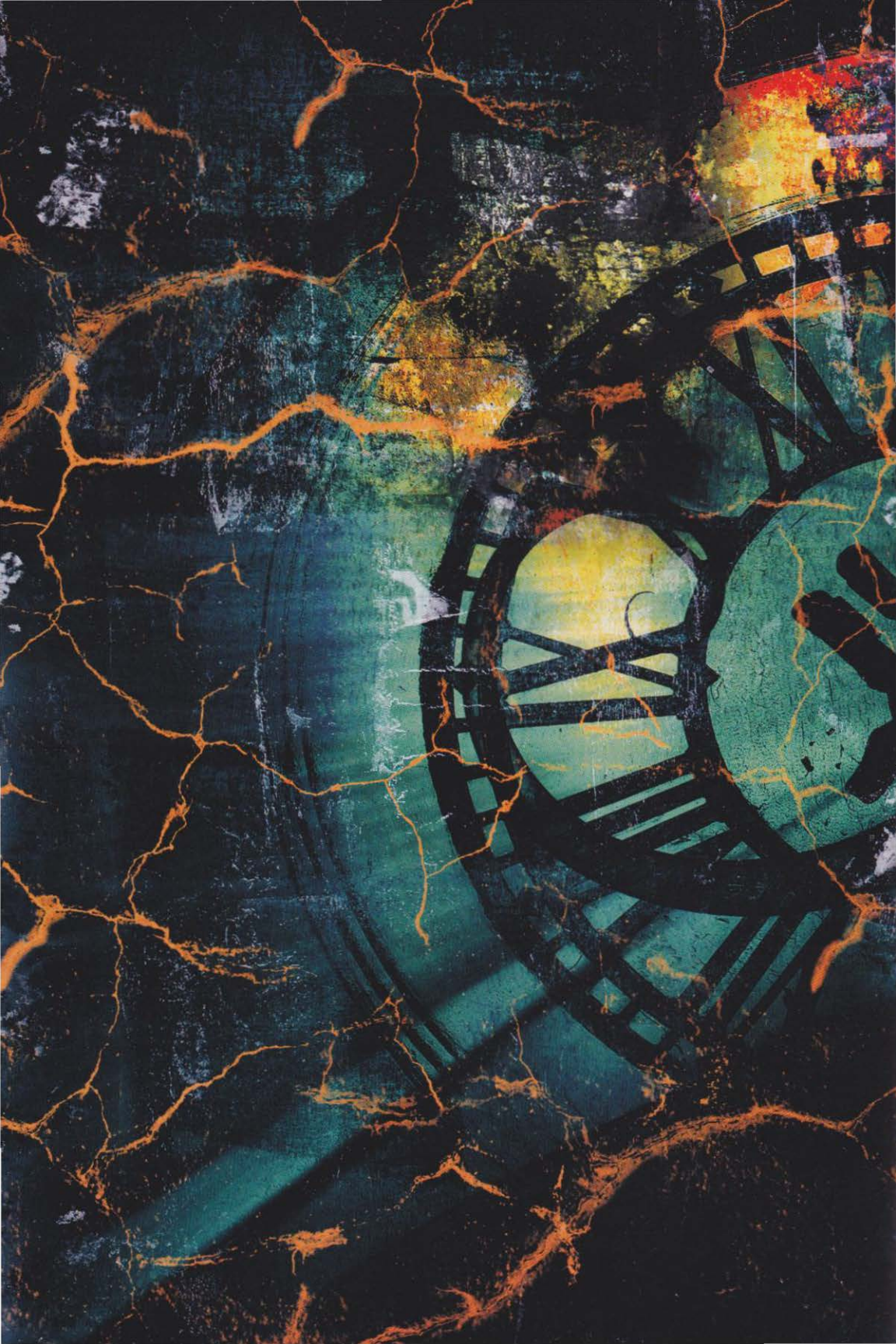
Ce-i lipsește totuși Atlantykrönului ajuns la stadiul de academie? Întrebarea asta s-a născut la ediția din 2013, între două sălcii cu umbră generoasă, situate undeva în ex-

trema estică insulei (vezi imaginea din satelit) unde se frământau idei pentru Almanahul Anticipația 2014 - o altă specie fenomenală, ivită din pasiunea pentru SF și viitorologie și înrudită genetic cu Atlantykrönul. Almanahul tocmai fusese readus la viață, după ce mai bine de 10 ani supraviețuise întreținut nostalgic numai în rafturi de amintiri sau colecții. Dar ce-i lipsea totuși Atlantykrönului ajuns la sfertul de veac și la stadiul în care deja i se zicea academie?

Ideea s-a ivit fulgător. Academie fără Anale nu se cade, nu? Nici sfert de centenar fără să poată fi pasat cumva peste timp! ...Devenea logic ca ambele inițiative fenomenale, Anticipația și Atlantykrön să (re)vină împreună! Energic, sinergic, co-evolutiv, co-poetic. Evrica!

Așa s-a născut ideea și proiectul Almanahului Anticipația în ediție estivală. Ce va fi, cum va evolua, cum se va armoniza cu ediția hibernală, dacă va deveni o rampă de lansare și un loc de dezbatere pentru scriitorii de ficțiune științifico-fantastică și pentru futurologi ...nu anticipăm. Însă mărturisim că ne-am dorit și ne dorim acest lucru. Și credem că va fi posibil dacă pasiunea - pasiunea veritabilă, cea tenace - încă mai există. Pasiunea care poate întemeia fenomene, care poate naște și renaște experiență vie, proaspătă, promițătoare, demnă de cultivat. Avem răbdarea să le așteptăm. Poate și știința să le catalizăm. Ce credeți?

insula zilei de mâine

schite * povestiri * nuvele

DRUM CĂTRE LUMI IMPOSIBILE

Alina Dragomir

Dinspre dealurile îndepărtate prinse a se înfiripa trupul șerpuit al unei noi caravane. Poate că era din cauza întunericului, care cădea brusc sau, poate, de vină era numai depărtarea... Elna n-ar fi știut exact să spună din ce cauză caravana i se păruse ciudată și nici n-ar fi avut timp să stea prea mult pe gânduri. Elisabeth o strigă din bucătărie, cu voce furioasă. Clienții începuseră să înjure în așteptarea bucatelor.

Apoi, fruntea neagră a caravanei izbi în pieptul văii, întunecând orizontul. Bărbații pitici din neamul Kowa călăreau încruntați pe mufloni, ținând lăncile la îndemână. Spre una din margini, se zărea trăsura albă cu blazonul regeșc al familiei de Kowa. Și, dacă Elna ar mai fi rămas câteva clipe, ar fi văzut, pentru prima oară în viața ei, cum arată o prințesă de dincolo de munții Vic.

Când ultimul muflon pătrunse în curtea rotundă, lumina albă a felinarului de la prova bacului o înștiință pe Elisabeth că soțul ei lega frânghiile de ancorare la ponton, incheind ultima traversare a fluviului. O strigă pe Elna

să se grăbească, dar vocea ei se pierdu în gălăgia ultimilor sosiți. Renunță și se grăbi către ușa grajdului, încercând să se lămurească dacă muflonii mai aveau loc alături de struții cu mustați și de lăcustele urlătoare. Comandantul caravanei, un pigmeu cu barbă fosforescentă, o asigură prin semne că și-au găsit deja loc de întins corturile și că animalele de povară, care nu mai avuseseră loc înăuntru, urmau să fie păscute peste noapte de călăuzele oarbe.

Elisabeth se întoarse în bucătărie și se așeză obosită pe un scaun. În mod normal, era un moment în care clienții nu se prea înghesuiau cu comenzi.

Acum însă sosiseră kowienii cu necunoscuta lor prințesă, în fața căreia se azvârliseră cu toții la pământ, când coborâse scara de argint a trăsurii și se îndreptase către cortul instalat în spațele hanului.

Elna intră cu o privire absentă. Îi făcu semn să se apropie și șușotiră câteva clipe cu frunțile lipite, apoi Elna leși, fără să spună vreun cuvânt de aprobare. Elisabeth știu că îi va îndeplini întocmai poruncile, deși îi văzuse strâmbătura de nemulțumire.

Când Ora Sângelui prinse să se cearnă peste fire, podarul pătrunse printre porțile întredeschise ale curții și se îndreptă cu pași grei către cămăruța de la etaj. Veniseră clipele în care nu avea voie să-l deranjeze nimeni, când semnul de plumb al neființei se înstăpânea peste el, împietrindu-l. Peste han se lăsa liniștea, curmată doar de zbie-rățele sugrumate ale muflonilor flămânzi.

Simțise că trebuie să-i vorbească, să se apropie în vre-un fel de ea. Oare numai pentru că era drăguță sau dincolo de ținuta sfidătoare pălpăia ceva la care simțise că nu are acces? Se apropie de Vincent, retras într-un colț al încăperii pentru a-și aprinde o țigară.

— Nu mi-o prezinți și mie pe frumoasa aia?

Vincent nu răspunse. Își aprinse liniștit țigara și aruncă bățul de chibrit chiar sub tăblița pe care scria „Fumatul interzis” și îl fixă câteva clipe. Se întoarse spre tânăra și o strigă pe nume:

— Anabelle! Vrei să vii puțin?

O prinse după umeri și îi șopti ceva la ureche.

— Sora mea, neurologul Sebastian Carlos. Șeful meu, spuse cu obrăznicie, sau cam așa ceva.

Carlos se enfurie pentru că nu suporta ironia, iar mai tânărul său coleg îi prinsese slăbiciunea și se amuza să o speculeze. Închise ochii și renunță la replica usturătoare.

— Ai o soră încântătoare, spuse zâmbind.

Soneria țării strident sfârșitul pauzei. Lumea renunță la serviciile bufetului, grăbindu-se înspre ușile îmbrăcate în piele. Vincent își luă rămas-bun.

— Ai grijă, surioară. E un tip galant, dar cam periculos. Să nu uiți ce am discutat, da?

— Îmi face o reclamă deosebită fratele dumitale. Sper să nu-l ieși prea în serios.

Încet-încet, holul se goli. Rămaseră aproape singuri. Fata de la bufet trase perdeluța și întoarse cartonul cu programul.

— Timidă? Vincent nu mi-a vorbit niciodată despre sora sa mai tânără. Porumbița închisă în cușca aurită...

— Chiar așa, răsă ea, privind-l ciudat. Carlos simți iar imboldul acela neînțeles, care îl împingea să întindă mâna și să o atingă, să se convingă că există. Este o întâmplare că m-a adus astăzi în această sală de proiecție. Nu mi-a vorbit niciodată despre munca sa. Constat că este deosebit de interesantă. Filmul mi s-a părut convingător, deși, evident, nu era făcut pentru nespecialiști.

Vincent simțea că se înăbușă.

— Nu crezi că un hol este un loc impropriu pentru o discuție

interesantă? Peste drum este o cafenea.

Anabelle zâmbi aprobator. Leșiră. Afară continua să burnițeze. Mașinile își aprinseră farurile de ceață. Portarul de la „Aiigato” se înclină respectuos și le deschise ușa de sticlă. Cafeneaua era aproape goală. După teigheea, doi bărbați discutau aprins, lovind-o cu palmele și făcând să zdrăngăne paharele. Pe una din mese, un ziar de după-amiază anunța opțiunea partidului conservator în vederea apropiatelor alegeri.

— A început lupta electorală, spuse Carlos neutru, împingând ziarul cu degetul. Ce ne facem dacă reușesc ecologiștii?

— Nu înțeleg.

— Filmul. N-ai reținut că suntem în plin experiment pe creier? Indivizii ăștia susțin că se ocupă cu protecția naturii. Prevăd că, așa cum au reușit să oprească vivisecțiile, ne vor opri și pe noi. Din păcate. Te plictisește?

— Poate că nu, zâmbi tânăra. Aș bea o cafea.

Noaptea își țara trupul oboșit pe boltă. Ora Cameleonului se apropia de sfârșit. Podarul se ghemui și își prinse genunchii în brațe. Prințesa îl atinse pe umăr. Tresări.

— Cum i se spune ținutului de dincolo?

— Cei de pe malul acesta îl denumesc Tara Fericirii.

— Dar cei de Dincolo?

O ceață gălbuie se înălța din smârcurile ce împrăștiu mirosuri fetide. Fluviul își sticlea trupul transparent, răscuit în jurul colinei. Zidurile scunde ale

hanului se zăreau nu departe și Levi înțelese că, de când fusese aici ultima oară, Pământurile Mișcătoare mai înaintaseră cu câțiva pași. Oftă. Trecuseră ani de când mlaștina se retrăsese mult către interiorul ținutului, părăsind malurile joase ale apei. Dar asta fusese demult, tare demult...

— Cine îi știe pe cei de Dincolo? murmură. Meseria mea este să îi trec peste apele fluviului pe cel care vin din Ținut, de dincolo de lanțul munților Vic. Cei ca tine, prințesă. Să-i trec și să nu întreb niciodată nimic. Iar cei care se duc nu mai revin.

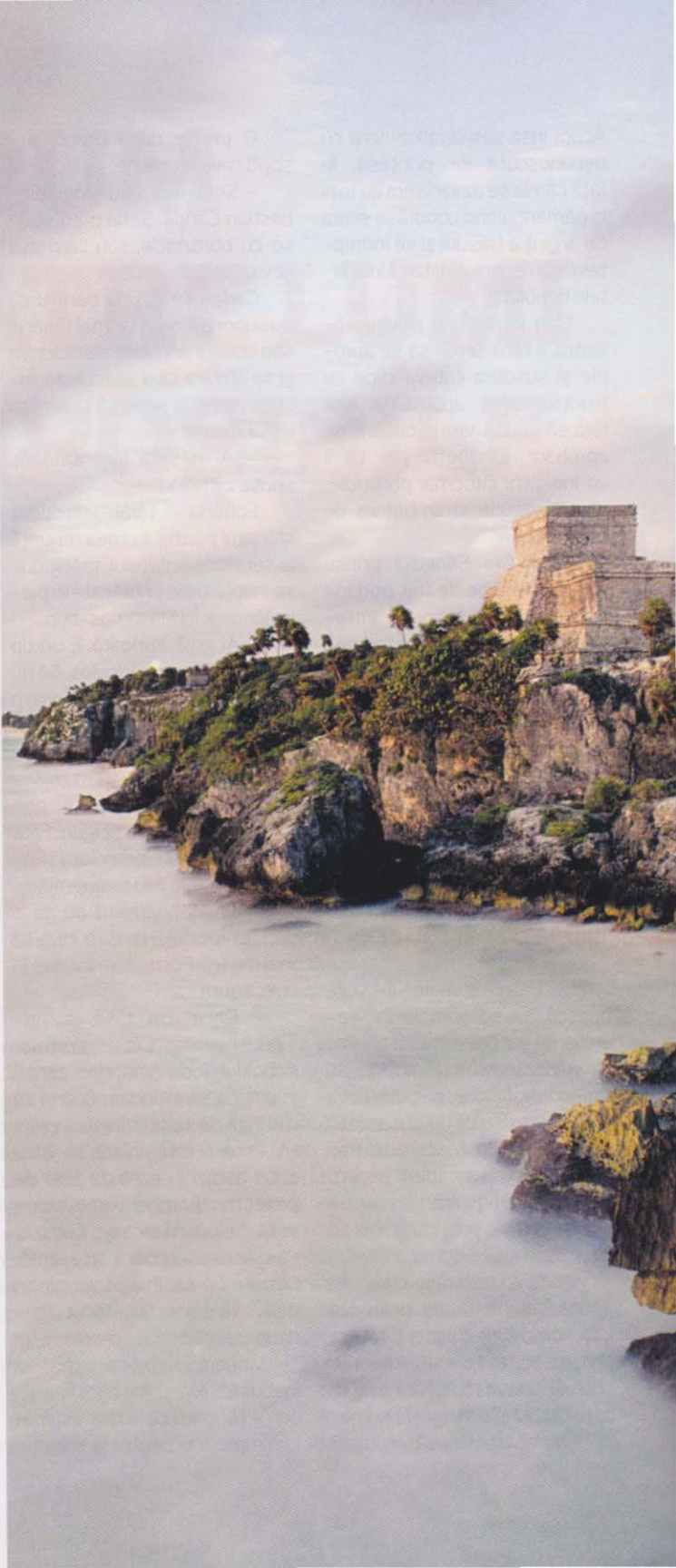
În tăcerea înfiorată a nopții, țîstuitul șobolanilor zburători se auzi sinistru. Brusc, valul de miresme deveni insuportabil. Mlaștina gemu prelung, ca o ființă vie și se contorsionă. Anabelle alunecă spre dreapta și se sprijini de umărul podarului.

„O femeie va veni dintr-o țară necunoscută și te va strivi cu frumusețea ei. Așa cum strivind între degete petalele grele ale florii de Karma, te pierzi în Lumea Făgăduinței, tot așa parfumul ei te va rătăci într-una din Lumile Imposibile.” Și ghicitoarea chicotise arătând cu degetul scheletic spre Elisabeth, care își făcea de lucru prin preajmă. Îi păruse rău că nu găsise curajul să o alunge.

Acum parfumul necunoscutei îl îmbăta, amintindu-i de plutirea unui fluture zăpăcit de prea multă lumină. Un fluture la prima încercare de zbor.

— Nu mi-ai spus nimic despre copilărie. Poate că nu-ți amintești...

— Poate. Ar fi vrut să tacă,

dar ceva era altfel. Altcum. Tot ce pot spune este că am fost dintotdeauna aici și că ceea ce trebuie să fac este să-i trec dincolo pe călători. Dincolo.

— Ai fost vreodată Dincolo? Privirea prințesei de Kowasclipea. Stelele sclipeau. Fluviul sclipea. Numai noaptea tăcea solitară, împrăștiindu-se nevăzută pe boltă. Oamenii spun că rămâi mereu neschimbat. Că ești același încă dintru începutul Amintirilor.

Podarul răsă și se ridică. Îi întinse mâna, pentru a o ajuta să se ridice la rândul-i.

— Cum să-ți explic? E ca o vrajă. Poate chiar este o vrajă. O floare de Karma se deschide, parfumul te trimite într-o lume imposibilă. Cine? Floarea? Parfumul?

Mlaștina se umplu de misterioase forme transparente care se fugăreau prin aerul de var. Ora Cameleonului se risipise. Ar fi trebuit să fie deja în spatele perdelelor, la adăpostul zidurilor.

— Mă aflu aici pentru a menține legătura între două Lumi Imposibile. Tot felul de ființe necunoscute vin la mine, grăbite să ajungă Dincolo. Aici se află singurul vad de traversare a fluviului. Am mers multe zile și nopți în susul și în josul lui, i-am întrebat pe cei care sosseau: nimeni nu cunoaște altul. Am înțeles că trebuie să fie un punct de filtru. Eu sunt o simplă supapă, prințesă. Iar o supapă nu pune întrebări. Se deplasează doar într-o parte și în alta. Înțelegi? Ar fi mai bine să ne întoarcem acum. Am intrat în Ora Spaimei și Elisabeth trebuie să fie îngrijorată.

— Elisabeth e soția dumatile?

Levi se răsuci uimit și fluviul uită să mai clipească pentru o clipă.

— Așa ai crezut? Nu, nu... Elisabeth mi-e soră.

Pe ecranul televizorului de la bar apăru chipul crainicului de la ora trei, anunțând o emisiune de dezbateri politice.

— Înnebunesc! răsă cu acreală Carlos. Acasă, politică... pe stradă, afișe politice... la slujbă, discuții despre alegeri... Tucu cine votezi?

Discuția de după teighea încetă și privirile celor doi barmani se fixară asupra mesei lor.

— Nu fac politică. Dar Vincent e pentru republicani.

Convorbirea din fața raftului de sticle reîncepu. Ușa se deschise și o femeie, îmbrăcată într-un pardesiu negru, coborî treptele de la intrare. Fîindcă gluma lui Carlos despre pasionații de discuții inutile nu o amuză pe Anabelle, îi propuse să îi povestească despre proiectul la care lucrau de aproape un an.

— A fost o idee mai veche a lui Vincent, recunosc el. Un aparat de captare a viselor, numit Oneiros. El era cel pasionat de domeniul oniricului. Contribuția sa a fost hotărâtoare. Documentarul pe care l-ai urmărit, de fapt partea preliminară a experimentului propriuzis, este realizarea sa.

— Vincent nu mi-a povestit niciodată.

— Munca de cercetare nu este întotdeauna un lucru plăcut. Trebuie să ai darul povestirii pentru a-i atrage pe necunosători cu niște date, de multe ori

seci. Vincent este un foarte bun cercetător, dar nu are răbdare să-i facă și pe alții să-i înțeleagă intențiile.

Femeia de la masa vecină le aruncă o privire rece și o senzație neplăcută îi dădu fiori lui Carlos. O cunoștea de undeva? Ochii aceia de pește mort... Își scutură capul.

— S-a întâmplat ceva? Anabelle îl privi îngrijorată. Vrei puțină apă?

— Nu. Închise ochii o clipă. O mai întâlnise undeva? Nu, nu s-a întâmplat nimic. Sper! Știi, ți se întâmplă uneori să-ți descoperi o amintire pe care nu ai avut-o niciodată. Un chip, o imagine... Le-ai mai întâlnit undeva sau nu? Grea întrebare. Memoria refuză să te ajute, înțelegi? Există se pare un punct-cheie în creier, un pasaj de trecere prin care pătrund în viața noastră de zi cu zi informații stranie din subconștient. Conștientul și subconștientul, pricepi? Două lumi imposibile și, teoretic, incompatibile. Dacă am reuși să rupem cumva această barieră...

Vocea îi înțepeni. Tuși și se aplecă peste masă.

— Amintirea cred că este, de fapt, a ta. O cunoști pe doamna de alături? Anabelle îi aruncă o privire nepăsătoare și clătină din cap. Ciudat, acum realizez că nu pe mine mă fixa. Cred că ar fi mai bine să mergem. Vincent trebuie să fi terminat și îi prindem în pauză. Numai bine am timp să mă pregătesc. E obligatoriu să convingem pe cine trebuie. E ultima șansă înainte de alegeri.

Lăsă banii pe masă, se ridică și trase galant scaunul Anabellei. În timp ce se îndreptau spre intrare, auzi în spate pașii

înfundați ai unuia dintre chelneri. Înainte de a închide ușa, simți în ceafă fierul înghețat al privirii moarte al celeilalte.

„O singură femeie poate privi astfel, gândi. Dar, Dumnezeule, Elna nu e decât o ficțiune, un program biocibernetic încă nepus în practică! Delirez oare?”

Afară se întunecase și mai mult. Burnița se transformase într-o ploaie deasă și numai silueta polițistului din colțul străzii spărgea iluzia monotoniei.

Pe fețele bărboase din jur, focalizaruna lumini și umbre ciudate. Bătrâna vrăjitoare Rowena își agita brațele descărnate deasupra vetrei, aruncând în foc pulberi ce iscau chipuri terifiante în oglinda pălpătoare. Elna se furișă lângă zid, până în apropiere de cortul cel mare. Pigmeii din neamul Kowa se strânseseră toți împrejurul vetrei și încantau alături de vrăjitoare.

Elna se târi și mai aproape. Unul dintre bărbații pitici își luă avânt și înfipse sulița în inima focului. Se lăsă o tăcere de moarte și femeia auzi distinct cuvântul magic: Karma. Apoi, Rowena coborî brațele și Elna putu să o vadă pe Anabelle, așezată comod într-un jilț din piele albă. Pigmeii se lăsaseră în genunchi și plecaseră capetele, ascultând cuvintele stăpânei. Prințesa îi cerea vrăjitoarei să-i prezică viitorul. Elna se apropie și mai mult, riscând să fie descoperită. O crenguță trosni, făcând-o să tresară. Fața zbârcită a Rowenei se strâmbă într-o grimasă dureroasă.

— Flăcările nu vor să spună nimic, prințesă. Puterea mea de

predicție nu se întinde decât pe malul acesta al fluviului. Atâta vreme cât stă deschisă corola florii de Karma. Acum floarea este deschisă (și bătrâna ridică de jos o tulpină lemnoasă, în vârful căreia ardea sângeriu caliciul unei flori enorme). Dar viitorul tău nu vrea să se dezvăluie. Poate că el se află dincolo de apele fluviului, în Țara Fericii.

— Viitorul meu este mereu cu mine, spuse încet prințesa. Bătu din palme și unul dintre pitici se târi până în dreptul ei. Îi șopti ceva și el se făcu nevăzut în spatele corturilor. Rowena, știi ce caut eu aici, în acest han de la marginea Lumii imposibile?

— Un om, răspunse vrăjitoarea și aruncă floarea în foc. Se auzi un sfârâit strident și mirosul greu se răspândi peste tot, făcându-i pe pitici să tușească. Un om care poate să treacă Dincolo și, însoțindu-te, să deschidă împreună cu tine Drumul dintre Lumi.

— Levi? întrebă încet prințesa și Elna simți cum sunetele îi ard urechile, asurzind-o. Vru să strige, dar gura îi rămase înțelestată.

— Levi, stăpână. Stă scris în Ordinea Dintăi a acestei Lumi că, într-o noapte de cenușă, o femeie va trece Dincolo cu poardar, deschizând porțile. Porțile dintre orizonturi, pe care Zeii le-au închis, după cele șapte zile ale Începutului, punând paznic la ele într-o veșnicie. Înainte de a se întoarce în Cerurile lor, în Stelele din care au venit, au pus semn că nimic din vrerea lor nu va fi altminterea. Și de atunci, floarea de Karma înflorește, ținând lumile sub vraja ei.

Unul câte unul piticii se rostogoliră greoi într-o parte și rămaseră nemișcați. Focul fulgera palid, făcând să sticlească dinții albi ai lăncilor înfipse în pământ. Elna vru să se îndepărteze, dar corpul refuza să se supună.

— A sosit vremea Lucrurilor Dintăi, stăpână. Vrăjitoarea înălțase un braț deasupra flăcărilor. Pentru prima oară, de la începutul timpului, floarea de Karma nu se va mai deschide. Toți vor încrămeni în somnul greu al morții. Ia-l pe Levi și treci fluviul Dincolo. Dacă Ora Șobolanului te va prinde încă aici, barierele se închid pentru încă o Eternitate.

Elna nu mai văzu, dar bănuî gestul Rowenei, care arunca deasupra focului cenușa florii de Karma, închizând vraja. Se prăbuși, înainte de a se strecura pe poartă, către bucătăria unde Elisabeth încrămenise cu capul rezemat de tăblia mesei. „Nu te voi lerta în nicio Lume, prințeso!”, vru să gândească, dar gândul i se risipi într-o ploaie de cioburi colorate și Elna se prăbuși în neființă.

Degetul lui Carlos atinse un punct al sinopticului și computerul desenă un cerc roșu în jurul locului. Imaginea se întunecă preț de câteva clipe, apoi punctul apărură mărit de o mie de ori: un fel de crevasă între două dealuri cenușii, străbătut de o rețea de canale subțiri.

— Aici se află canalul lui Wesenberg, explică el, făcându-i semn lui Brent să introducă programul suplimentar în calculator. O zonă descoperită întâmplător, în deceniul

trecut. De curând, am aflat că desparte Conștientul de Subconștient. Nu cunoaștem felul în care fluxul de informație trece dintr-o parte în alta, dar știu că ele sunt sub controlul unui câmp bloelectric complex ca o barieră: ceea ce străbate dintr-o parte în cealaltă e filtrat după un cod prestabilit.

Anabelle dădu din cap în semn că a înțeles. Își frecă palmele una de alta și Carlos pricepu că era emoționată. „Oare a înțeles ceva? Nu cumva Vincent...?” Alungă ideea, cu o fluturare de mână. Pe monitor, imaginea se mări din nou. Dealurile dispărură, locul lor fiind luat de o dungă groasă, vineție, care zvâcnea puternic, la intervale neregulate.

— Zona subcorticală 3, indică Brent. De aici, Angel vă va conduce singur.

— Cuplează-l la sistem și așteaptă semnalul. Se răsu-ci către Anabelle. Continuăm? Sper că nu te-am plictisit prea tare! E o poveste veche. Bătu cu degetul iar în ecran. Veche de aproape un miliard de ani. Niște indivizi, poate asemănători nouă, poate diferiți, încă nu știu, ne-au făcut o vizită de protocol, coborând din stele, din stelele de atunci, iar la plecare ne-au lăsat un semn al trecerii pe aceste locuri. L-au pus în singurul punct unde știau că nu vom avea acces, până când nu vom ajunge cel puțin la fel de evoluți: în creier. Inteligent, nu?

Se așează pe scaun și o prinde de mână. Femeia îl privi surprinsă, dar nu reacționează. Brent porni ventilatorul și se cufundă în studierea unui dosar.

— Locul acesta, punctul acesta, înțelegi? Canalul We-

senberg... e păzit de o entitate bioenergetică de tip necunoscut, denumită de noi, provizoriu, Levi. Levi, într-o limbă străveche, definea meseria de podar. Pentru a avea acces la uriașă cantitate de informații stocată în subconștient, care este pentru om un domeniu interzis, trebuie deblocat acest punct. Șters de pe hărțile creierului canalul Wesenberg.

— Și dacă nu se poate face acest lucru? Anabelle își retrase mâna și o puse pe masă.

— Ba da, tocmai pentru asta a fost creat proiectul Oneiros, dar ...

— Dar...?!

— Este necesar un pion de intervenție. În șah poartă numele de „piesă de sacrificiu”.

— Cred că înțeleg, încercă să zâmbească femeia. Mâna îi tremura pe masă și fu obligată să o ascundă la spate. Vincent a hotărât asta, nu? El știa totul dintru început, de asta m-a adus la institut în ziua proiectiei filmului.

— Nu, Vincent n-a avut niciun amestec. Inițial. De vină, dacă e să se caute un vinovat, este Angel. Dumneata, Anabelle, ești singura persoană, din cele peste 18 milioane testate, care posedă o matrice energetică decriptoare, capabilă să străpungă zona canalului Wesenberg. Încă nu știu prin ce mijloace, dar o poți face. Asta afirmă logicul lui Angel!

— Sunt unică? Și nu era nici ironie, nici mândrie în vocea înghețată brusc.

— Posibil. Dar nu cred. Ori-cum pentru noi, da. Deoarece timpul ne presează fără milă, alegerile politice bat la ușă, iar experimentul trebuie validat până în ziua fatală.

— De ce tocmai eu? Se ridică în picioare. Asta se cheamă destin? Mai modern, soarta se compune pe computer?

Lumea încremenise în cele mai caraghioase poziții. Muchii, cei cu picioarele scurte și solzi pe creștet, stăteau îngrămădiți unii în alții, cu ochii larg deschiși. Un Vern albastru se rezemase de peretele fântânii și coborâse găleata până aproape de sol. Din buza răsrântă a vasului de lemn picurau fire purpurii, făcându-i o baltă la picioare.

Levi atârna greu ca un butuc, dar prințesa nu renunța. Până dincolo de poartă, s-a încăpățânat să nu îl lase deloc din brațe, apoi a trebuit să cedeze din ce în ce mai des, încât la un moment dat a avut impresia că Ora Șobolanului prinsese să se cearnă. S-a strecurat din groaza nesfârșită a clipei și l-a târât mai departe. Ajunsă pe puntea bacului, se prăbuși alături de Levi și zăcu nemișcată un timp pe care nu știu să-l determine. Deasupra, constelațiile închegate în ramificații misterioase, sclipeau vag și se perindau către zenit. Desfăcu legătura de la ponton și lăsă vasul în voia curentului.

Când lumina albă de la fereastra hanului prinse să pălească, Levi se mișcă, deschise ochii și mormăi ceva ininteligibil. Ora Șobolanului năvăli pustiitoare peste ei, strivindu-i. O stea plesni deasupra, într-o infinitate de cioburi sclipitoare. Levi începu să se zbată violent. Legăturile de la picioare cedară.

— Înțelege, odată! strigă Anabelle, exasperată că

sunetele păreau că se îngroapă într-o vată pufoasă, nevoind să alunece spre podar. S-a schimbat totul. Floarea de Karma nu s-a deschis. Dorm cu toții somnul morții. Singur spunei că va trebui să se schimbe ceva în mod iremediabil... Mă auzi? Mă înțelegi?

Un val lovi bacul și prințesa își pierdu echilibrul. Căzu și se lovi cu tâmpla de găleata de tablă. Pe deasupra capetelor lor trecu greoaie o pasăre albă. Făl-făitul aripilor ei le umbri chipurile o clipă, apoi bacui se izbi de mal, înțepenind pe o limbă de nisip. Un sunet strident le izbi urechile, făcându-i să se zvârcolească. Anabelle își duse mâinile la cap și degetele i se umplură de sânge. În tâmpile simțea o durere ascuțită.

— Levi, Ora Șobolanului ne va sfărâma sub tăvălugul ei! Mă auzi? Trebuie să mă ajuti să ajungem pe malul celălalt. Dincolo. Auzi? Dincolo... Rolul tău a luat sfârșit. Somnul... nu pricepi? Ceva, uite, se schimbă definitiv, irevocabil, sub ochii noștri. Privește fluviul, Levi, sângele apei...

Podarul făcu semn că a auzit și se rostogoli către marginea vasului. Întinse mâna, dar nu simți unda rece. Sub sclipiriile palide ale constelațiilor ce coborau cu repeziciune spre linia îndepărtată a orizontului, apa purpurie se furișa șuierând în crăpăturile albiei. Treptat, puntea se înclină într-un unghi ascuțit, iar obiectele libere se rostogoliră către cabina scundă, Anabelle țipă scurt și dispăru dincolo de copastie. Lumina hănelui clipi și se stinse. Pe celălalt mal se așternu bezna. Solul se cutremură, gemând dureros.

Carlos deschise ochii și clipi de câteva ori nervos. Deasupra sa, Brent desfăcea, cu ajutorul unei pensete, circuitele rețelei neurocrinice de pe casca metalizată. Vincent îi atinse ușor umărul și își sticlă dantura în lumina puternică a becului de deasupra patului de experiență.

— Cum îți merge, bătrâne? Vreau să cred că totul este OK!

Pacientul dădu din cap afirmativ. În ochi, îi lucea o luminiță stranie.

— Carlos, dacă nu poți să vorbești încă, folosește tastatura, așa cum am hotărât inițial. Îți reamintești semnele.

Arătătorul lui Carlos pipăi dispozitivul de comandă.

— Da, răspunse vocea ușor vibrantă a computerului. Simt o oarecare neplăcere în zona coardelor vocale. În rest, cred că totul este în regulă. Am reușit?

Vincent răsă și înclină din cap.

— Cred că da. Fizic, cel puțin, da. Harta cerebrală indică dispariția zonei Wesenberg. Un soi de resorbție. Tu ar trebui să știi cel mai bine, însă. Ești primul om care are acces la informații. Nu simți că ești extraordinar?

Vocea lui Angel hârâi ceva ce semăna a râs.

— Nu simt nimic. Mi se pare doar că pot să-ți ghicesc gândurile înainte de a le formula.

Brent deconectă aparatura medicală de control și porni televizorul de pe birou. Se retrase într-un colț, împachetând instrumentarul. Din când în când îi arunca priviri furișe lui Carlos.

— Premoniție? Cred, mai degrabă, că gândești mai

repede decât un om obișnuit. Știi cine a câștigat alegerile? Bătu cu degetul în ecranul pe care apăruse chipul crainicului de la emisiunile politice.

— Sper că nu verzi! Carlos se ridică în capul oaselor. Stația de ameteală dispăru. Unde e Anabelle?

Brent se uită semnificativ la Vincent.

— Carlos, nu realizezi încă? Prințesa a fost doar un element din neuroprogram. Vocea îi suna blând. Un factor de suprastructură. A dispărut odată cu zona. Creierul tău a resorbit-o în aceeași manieră în care a și emanat-o.

Bărbatul duse mâna la frunte, apoi se lăsă din nou pe spate.

— Ți-e rău? se îngrijoră Vincent. Brent, cheamă asistentă!

Carlos făcu semn că nu era nevoie. Pe ecran, apăru o femeie îmbrăcată în verde. Bărbatul tresări violent și sări în picioare.

— Elna! Elna... Vocea lui Angel se zvârcolea, neizbutind să prindă nuanțe. Vincent, acum înțeleg: bariera nu mai există în ambele sensuri. Drumul către ambele lumi s-a deschis. Ei vin acum aici, tot așa cum noi ne vom duce, în curând, Dincolo. Nu mai există nicio piedică.

— Ești sigur? Vincent zâmbi trist. Totul e încă o frumoasă utopie, bătrâne. Verzii sunt încă la putere și nu ne vor permite nimic. Bătu cu degetul în ecran. Trebuie să găsești o soluție. Ești singurul om care poate.

În acel moment, femeia de pe ecran se răsuci spre Carlos și rosti straniu de limpede în tăcerea de o clipă a încăperii:

— Carlos, alungă-l pe Levi! Cât încă nu e prea târziu! ✖

CUMULONIMBUS DEASUPRA ATLANTIDEI

Aurel Cărășel

A cum cinci ani, am avut o intuiție. Parcă așa-i spune, nu? M-am apucat să studiez istoria meteorologiei. De la însemnările destul de constant făcute pe papirusuri de către egipteni, până la adnotările fragmentare scrijelite pe oase de animale, realizate în urmă cu mai bine de 30.000 de ani. Nu-i așa că e intuiție?

Își linse buzele și se aplecă deasupra tăbliei mesei.

— Până în urmă cu 12.000 de ani, nici una dintre însemnări nu pomeneste despre existența norilor. Nici una. Despre furtuni, cutremure, marea, secete, soare, lună, stele — da, dar... nu despre nori. Pentru că, pur și simplu, până în urmă cu 12 milenii, atmosfera Terrei a fost limpede, cu excepția formațiunilor gazoase și a cenușilor azvârlite de vulcani.

Tăcu o clipă și turnă iar vodcă în pahare. Howard îl privea atent, dar nu îndrăzne să-l întrerupă.

— M-am specializat în fotografierea norilor, reluă Lemark, punând sticla pe masă. Am făcut zeci de mii de expuneri, pentru ca să realizez, într-un târziu, ceea ce un altul pricepuse pe timpuri mult mai rapid și fără sprijinul niciunui sistem tehnic sofisticat: că structurile noroase nu au forme întâmplătoare, ci încearcă să sugereze ceva. Insul acela demult dispărut purta numele de Noe.

Howard oftă și clătină din cap. Afară, vântul începuse să izbească în geamuri cu degete ascuțite de gheață. Bătrânul adăpost scârțâia din toate încheieturile.

— Nu m-am scrântit, zâmbi subțire Jean-Baptiste Lemark. Atâta doar că mă aflu în posesia unei taine îngrozitoare și nu știu ce să fac.

Howard aruncă o privire scurtă dincolo de geamurile înalte. Cel puțin 24 de ore, elicopterul urma să rămână blocat în locul ăsta afurisit. Dincolo de cabana meteorologică se ridica peretele abrupt al muntelui.

— Ha-ha, i-ai văzut și tu! Cumulonimbuși de tip *nicovală*: „Capillatus”. Pe vremuri, profesorul Landsberg avea un curs, în care se ocupa în exclusivitate cu problema lor. La naiba, a trecut ceva timp de atunci. În curând, vom avea o furtună îngrozitoare. Prima, dintr-un șir impresionant.

— Vorbești în parabole. Ori-cum, nu mă interesează. Vreau să știu ce caut eu în toată povestea asta. În toată aiureala asta...

Jean-Baptiste Lemark se ridică din fotoliu. Încăperea de primire a cabanei era lungă și întunecoasă. Se apropie încet de ecranul mat al computerului.

— Nu-i o aiureală. Am sortat peste 180 000 de fotografii: nimbostratuși, cumulostratuși, altocumuluși, stratocumuluși... Un fel de puzzle. Computerul le-a memorat pe toate și a completat elementele absente. A reieșit un fel de mesaj simbolic, asemănător criptogramelor din peșteri.

Howard clătină din cap. Își aminti că telefonul blestemat îi

întrerupsese singurul concediu pe care-l crezuse la adăpost de ochii iscoditori ai presei. De când intrase în viața politică nu mai reușise să găsească nicio clipă de relaxare în deplină izolare.

— Am străbătut aproape 700 de kilometri, ca să aflu că tu faci experiențe cu norii! Nu, zău, Jean-Baptiste, chiar crezi că nu am altceva mai bun de făcut decât să...

— Nu fi imbecil! Este vorba de Atlantida. S-a scufundat exact cu 12.000 de ani în urmă. Crezi că a fost o întâm-

plare? Mulți cercetători afirmă că atlânții au pierit în catastrofă; alții că ar fi plecat în spațiu, cu nave sofisticate; alții, că s-au răspândit pe întregul pământ, ducând cu ei elemente civilizatorii. Eu sunt de părere că scufundarea insulei a fost numai un semn. Semnul că au atins un alt stadiu evolutiv: cred că știința le-a permis să se rupă de materialitate și să migreze în cer. Scufundarea Atlantidei pe care trăiseră până atunci nu a fost decât o rezultată secundară a uriașelor energii dezlănțuite în urma actului de sublimare.

— OK! Lucke Howard își

încrucișă răbdător brațele. OK! Să presupunem că te cred și că nu mai consult programul. Și cu Noe ce este?

— Starea de vapori bănuiesc că reprezintă un stadiu intermediar către existența în stare energetică pură. Au căutat o cale de a o atinge și, la un moment dat, li s-a părut că au reușit. A urmat potopul. Abia au avut timp să-și anunțe adorătorii de la sol. Noe a fost unul dintre ei. Cel mai norocos. Mult dorita trecere nu a avut însă loc. Acum, Noe sunt eu. Dacă

nu vom reuși să părăsim zonele joase în 48 de ore, vom pieri într-un potop fără precedent. Sau, poate, vom muri într-un fel fără precedent, nu știu exact. Mesajul este multiinterpretabil, ca orice simbol. Energia rezidua-

lă a transformării va schimba complet fața Terrei. Ascultă Lucke, ești unul dintre puținii oameni care au drum oricând la Președinte. Convinge-l să declare, imediat, starea de necesitate.

Howard îl privi cu milă, apoi pufni.

— Chiar crezi că mă voi folosi de prerogativele pe care le am pentru...

Lemark deschise gura, ca să-l întrerupă, dar nu mai apucă: brusc, trupul i se înmuie, deveni fluid, apoi transparent, apoi se transformă într-o șuviță de vapori, care se ridică spre tavan.

Howard urlă și se rezezi spre telefon.

✕

UNIVERS ALEATOR CU UZO ȘI SIRTAKIS

Aurel Cărășel

pantalonii de baie până la genunchi și domnișoare cu costume ce nu le lăsau decât brațele și pulpele goale.

I-am spus-o și lui Eduard, iar acesta a dat absent din cap. Pe nisip, până în depărtare, nu se zărea nimeni, în afara noastră.

Ne aflam de mai multe zile pe plaja strânsă ca într-un clește de brațele golului, încercând să scăpăm de agitația și de stresul cotidianului de pe continent. Jucam interminabile partide de șah, înotam până departe în larg, acolo unde culoarea albă devenea azurie, făceam gimnastică aerobică, apoi ne lăsam arși de soarele începutului de toamnă, regretând absența femeilor.

area foșnea stins la picioarele noastre. Cu o zi înainte, fusese furtună în larg și țărmul era înțesat cu scoici, alge și crabii morți. Soarele țesea printre norii subțiri o pânză cerată, aburind lumina zilei. Parcă ne găseam într-o poză îngălbenită, cu domni în

— Nici o femeie! decretase ferm Eduard. Nu te lasă o clipă să te bucuri de frumusețile naturii. Li se pare că sunt mai grozave decât ea.

Așa că eram singuri. Beam bere și aruncam cu sticlele goale după albatroșii prea obraznici. Plaja era numai a noastră, proprietarul închirindu-ne-o la un preț de nimic.

Serile, mergeam la restaurantul pescăresc din celălalt capăt al insulei și Stavros, grecul cu ten măsliniu și păr cărlionțat, ne servea cu specialitățile ciudate ale adâncurilor albastre, de

existența cărora nu știusem niciodată. Lui Eduard începeau să-l scilească ochii după cea de-a doua măsură de uzo și-i chema pe lăutari lângă el, să-i facă un *sirtaki* la ureche. Când ritmul atingea paroxlsmul, sărea pe masă și dansa, ținându-și coatele strâns lipite de trup. Izbea cu tocurile în pânza apretată și chiuia. Nu mai avea nicio picătură de sânge în el, doar alcool, așa că nu conteneam să mă mir, malales când se lăsa pe vine și-și lua paharul, înclinând în direcția mea:

— Henry, îmi ești prieten bun, așa că pot să-ți spun: las-o naibii de civilizație, că și-așa o s-o la dracu' curând. Vino și joacă lângă mine, cât se mai poate. Cât încă fața lumii mai arată așa.

Cuvinte de om beat, pe care le uita cu regularitate a doua zi. Îl căram, ajutat de Stavros grăsanul, până la birjă, iar acasă îl întindeam îmbrăcat pe pat. Mă azvărieam, ia răndu-mi, într-ai meu și ascultam, cu mâinile sub cap, cum sforăie, abia acoperind vâjăitul stins al brizei de sub ferestre.

Uneori, proprietarul ne căuta pe plajă și ne lăsa corespondența într-un coș de răchită, pe fundul căreia descopeream și bucăți parfumate de *oneki*, prăjitura cu portocale, specifică insulei. Scrisori primea mai mult Eduard: de la laborator, de la poligonul de experiențe. Mie-mi veneau vederi de la Paris, de la Londra sau de la Roma, capitalele prin care rătăcea cu trupa ei de *moscalzoni* mucoasa de fică-mea.

Eduard le citea mormăind înjurături în surdină, apoi le rupea în bucățele. Vântul le ridica și le risipa până departe în larg, punctând albastrul zării. Eu

așezam vederile în coș și acasă le puneam, teanc, peste celelalte, de penoțieră.

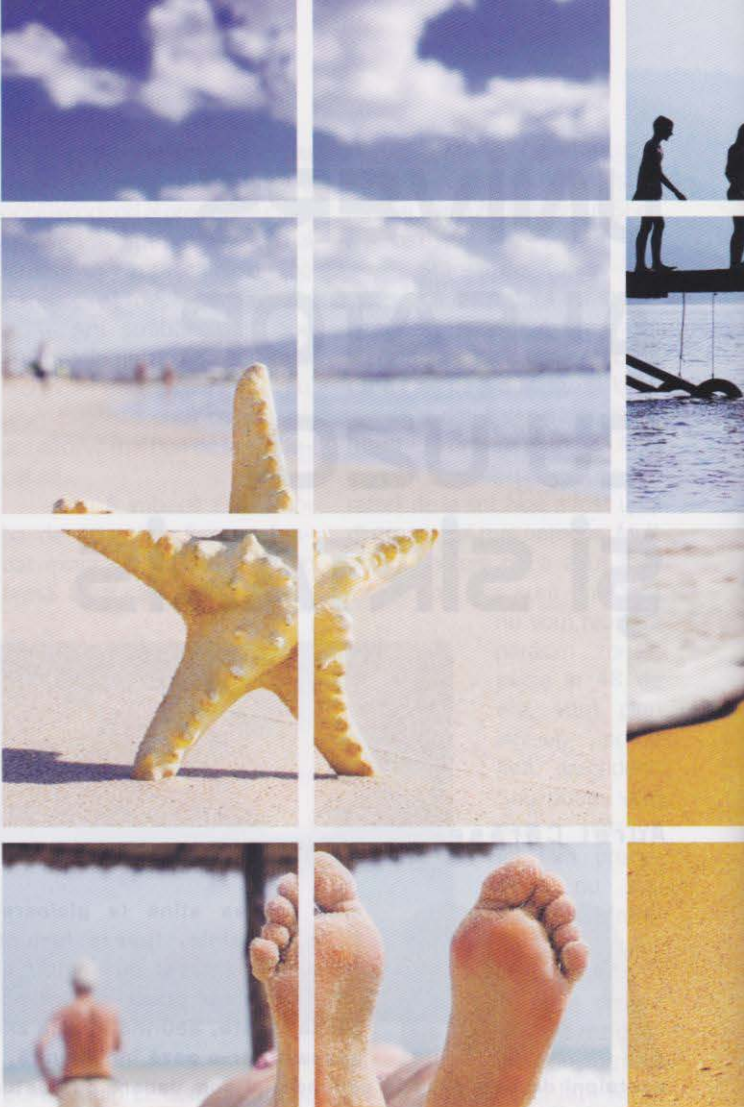
Eduard își termină de băut ultimele picături din sticlă și o azvârlă către tufele de mirt din spate. Medită câteva clipe, apoi mătură cu palma piesele de pe tablă. La câțiva pași, marea clipea leneș, îmbrăcând în spumă stânca verzuie, în formă de cap de cal.

— Nu ți-am povestit nici odată cu ce mă ocup acolo... spuse răgușit și arătă cu bărbia spre larg.

Gestul său vag accepta mai

multe înțelesuri pentru acest *acolo*: continentul, institutul, lumea obișnuită. Mințea. Fără să mai știe. Îmi spusese de nenumărate ori, dar, de fiecare dată, lăsa Impresia că a uitat. Ca și acum.

În larg, două bărci de pescuit își ridicau pânzele albe pentru a profita de briză. Știam totul, până în cel mai mic amănunt: Institutul, cu cercetările sale teoretice în domeniul fizicii temporale, ecuațiile circulare de dispersie, zonele de vacuum cronologic, formulele de bază pentru timpul standard...

Aiureli! Dintotdeauna fusesem de acord cu buna, solida și străvechea soluție temporală oferită de Heraclit, cel ce asemuise timpul cu un râu, în apele căruia...

Una dintre bărci dispăru-se. M-am frecat la ochi, dar pe oglinda mării lumina cerată nu contura decât o singură velă.

— Regnurile, spunea Eduard, examinându-și unghiile, regnurile nu se deosebesc între ele decât prin timpul lor individual. Timpul în sine este o structură formată dintr-un număr finit de linii, care pot fi combinate într-o

infinitate de moduri. Din aceea-tă cauză, există o multitudine de forme ale timpului. Ceea ce ne diferențiază pe noi de plante sau de minerale nu este structura materiei în sine, ci aceea a timpului.

În noi curg timpuri diferite. De aceea, unele ființe trăiesc mai mult, altele mai puțin. Și poate că și piatra își duce propria existență, dar timpul ei de manifestare este mult prea lent ca să devină perceptibil.

În poligon, se realiza chiar în acea dimineață o experiență de destructurare cronologică. Formulele matematice nu le-am înțeles, dar am priceput comparațiile: era vorba de ceva asemănător cu extragerea apei dintr-un recipient. Umplându-l apoi cu un alt lichid, forma acestuia urma să se modifice după profilul ocupantului.

— Nu există călătorie în timp, pentru că nu există un singur timp, spuse Eduard și se ridică încet de pe cearșaf. Există numai timpuri individuale. Memorii cronobiologice, care coboară până la rădăcinile Clipei Dintăi. La ele ne străduim să ajungem.

Stăteam în picioare pe o plajă pustie. Lângă o mare albastră și pustie. Nicio pânză. Nicio pasăre. Cerul și apa, două azururi indolente.

Am revenit acasă, cu mâinile în buzunare. Seara, ne-am dus să mâncăm specialități marine și să bem uzo la restaurantul lui Stavros. De cealaltă parte a țarmului se găsea însă un bulevard, care străbătea podul suspendat și se înfîșea departe, în burtă continentului.

În apropiere de centru, ne-am holbat uluiți la clădirile scunde, cu aspect futurist.

Nimeni nu auzise de Stavros sau de restaurantul său. Îngrijitorii de la pompele de vacuum ne priveau serioși, cu șepcile albastre date pe ceafă și ridicau din umeri. Ei nu puteau să ne indice altceva decât orarul curselor directe către Fonawryetta, baza Intermediară din drumul spre Oslo. Dacă ne terminaserăm excursia, ne puteam întoarce oricând.

Excursia? Eduard a ridicat din umeri, cu un zâmbet strâmb. Ne-am întors la vilă, ocolind dâmburile și tăind chiar prin ini-ma tufişurilor de leandru.

În locul căsuței cu verandă și cu acoperiș de oiane viu colorate, ne aștepta un tub uriaș, cu diametrul de vreo 15 metri, înconjurat de un gard metalic de protecție. Pe o plăcuță metalică scrisă cu litere galbene: „Punct spațial de cercetări cronozofice. Universuri posibile în trei dimensiuni.”

M-am răsucit către Eduard, să-l surprind privirile, dar lângă mine nu se afla nimeni. Universuri posibile în trei dimensiuni... Hmm!

M-am îndreptat spre țarm, în lumina cerată, cu un gust de fier pe limbă. Doamne-Dumnezeule, ce-aș mai fi băut un uzo și ce-aș mai fi jucat un sirtakis, domnule Stavros, pentru că, nu-i așa? — nici Londra, nici Paris, nici Roma nu reprezintă altceva decât proiecții posibile în trei dimensiuni.

Acolo unde ar fi trebuit să se lege oglinda vălurită a mării, creștea spinarea molcomă a unei câmpii. Stânca cu formă de cap de cal se legăna în vântul subțire al pusteii, gata s-o pornească la păscut. ✕

RĂZBOIUL TOCMAI A AVUT LOC

Cristian Panfilov

Aeroglisorul înainta cu rapiditate pe deasupra firului magnetic al drumului. Grupul de excursioniști ațipise, în frunte cu ghidul, care dormea de-a binelea. Cei câțiva rebeli care se străduiseră să reziste tentației atrași de plăcerea unei partide de pocher digital, renunțaseră în cele din urmă, sub influența eforturilor subțiri ale vecinilor de scaun.

— Hai, gata cu somnul și trândăveala! strigă brusc în microfon conductorul, reușind să-și trezească încărcătura. Am ajuns.

Ghidul, care deschisese ochii cam prea brutal, mormăi câteva cuvinte nu tocmai potrivite cu statutului său social în privința mitocanilor de la Transporturi, însă se stăpâni când își aduse aminte că va trebui să se întoarcă în același aeroglisor. Coborără din aparat și aerul rece de afară îi făcu să-și ridice gulerul.

— Cam pe acolo se află ținta călătoriei noastre, spuse ghidul, arătând vag în direcția unuia dintre piscurile

înzăpezite din zare.

Se auziră câteva murmure de îngrijorare.

— Tocmai acolo trebuie să urcăm? veni și inevitabilă întrebare.

— Chiar acolo. Pofțiți, vă rog, pe cărare și încercați să nu vă abateți de la indicațiile mele, care sunt aceleași cu cele din prospectul pe care l-ați primit la piecare.

Și, cu toate că la început li se părea că va dura o veșnicie, urcușul nu le-a luat prea mult timp. Dorința de a vedea ceva cu totul inedit le dădea aripi. Cu toții auziseră câte ceva despre Centrul de Vizionări Temporale, situat chiar pe

vârful îmbrăcat în albul imaculat al zăpezilor veșnice. De aici, cei care își permiteau luxul, puteau să vadă pe viu imaginea defileului și a Văii de la poalele muntelui, în ce perioadă temporală și-ar fi dorit. Un fel de

voce plăcută, coborâtă din tavan. Sunt operatorul principal al Centrului WELLS II. Misiunea mea este de a vă ajuta să vă hotărâți în privința opțiunilor de călătorie și de a vă satisface orice curiozitate legată de

vor fi luate în considerație.

— Ceea ce vom vedea pe Ecran, când va începe călătoria propriu-zisă, va fi o imagine creată cu ajutorul computerelor sau în exteriorul sălii va exista cu adevărat spațiul și timpul

călătorie în timp, la urma urmei.

Pășiră cu oarece sfilă pe coridoarele Centrului. Din loc în loc, terminale abil mascate în console de plastic le furnizau informații cu privire la drumul străbătut până acolo, la ultimele realizări în domeniul chirurgiei temporale, la serviciile pe care Compania se angaja să le ofere în prețul biletului de excursie.

Ajunseră fără peripeții în sala de vizionare. Pe un imens Ecran hemisferic licărea stins conturul Văii.

— Bine ați venit! le ură o

acest lucru. Dacă veți privi la ecranele plate, amplasate pe pereții din dreapta și din stânga ușii prin care ați intrat, veți vedea imagini dinamice din diferitele epoci la care are acces aparatul nostru de călătorie. După ce vă veți consulta și veți opta pentru unul dintre trasee, îmi veți comunica hotărârea. Trebuie să adaug și faptul că nu veți avea dreptul la mai mult de trei trasee. Așa încât opțiunile pe care le veți face vor trebui să fie cele mai adecvate posibil. Plăngerile sau solicitările ulterioare de modificare de traseu nu

pentru care am optat?

— Va fi o călătorie, în adevăratul sens al cuvântului. Clădirea Centrului are o puternică funcție de protecție pentru călători, deoarece în exterior va exista cu adevărat perioada în care se călătorește.

— E ca un fel de navă cosmică, interveni și ghidul. Și, pentru că prima opțiune aparține din oficiu Biroului de turism, așa cum este menționat și în contract, aș dori să vedem Valea, în timpul unei glaciațiuni.

În față, se deschise dintr-o dată o priveliște înghețată.

Sub razele unui soare enorm, aproape portocaliu, zăpada strălucea orbitor. Undeva, în laptele condensat al depărtării, vântul ridica trombe enorme de zăpadă către cerul siniliu. Nicio vietate nu se mișca pe albul imaculat.

— Și vreți să spuneți că așa este, într-adevăr, în acest moment, în exterior, dincolo de ziduri?

— Dacă doriți, puteți să ieșiți, ca să vă convingeți. Centrul însă nu răspunde de eventuala dumneavoastră recuperare.

— Mulțumesc, prefer să stau aici, la căldură, se strâmbă imprudentul.

Imaginea încremeni pentru câteva clipe, apoi se stinse.

— Prima călătorie, în valoare cronozofică de 5 minute standard, s-a încheiat. Ce perioadă vizează cea de-a doua, vă rog?

După câteva minute de consultare și de ciorovăială, se hotărâră că ar fi extrem de interesantă o călătorie în Cretacicul Superior. Pe ecran, se învârti o nebuloasă verzuie, care își desfășură treptat volutele, cuprinzând ecranul pe diagonală.

O vegetație luxuriantă invadă Valea și spinarea aspră a muntelui, în nuanțe de la verde închis, la verde-smaragd. Un lac întins și îngust domina partea inferioară a Văii. Deasupra apei, la mică înălțime, pluteau pteranodori uriași, care își afundau din vreme în vreme ciocurile în apă, după pradă. În stânga, aproape de linia pădurii tropicale, un thyranosaur smulgea cu smucituri puternice bucăți din trupul unui stegozaur răsturnat, ale cărui picioare se mișcau încă. Ghidul le explică, pe un ton scăzut, că aceste anima-

le cu sânge rece mor mai încet, deoarece imensa șiră a spinării joacă rolul unui al doilea creier, iar semnalele biochimice care pornesc de acolo către organele periferice au un drum mai lung de străbătut.

Chiar în momentul în care își încheie explicația, imaginea de pe ecran începu să fugă către colțuri, sfârșind într-un vârtej de linii verzi, iar vocea operatorului le anunță sfârșitul celei de-a doua călătorii și le solicită cea de-a treia destinație.

— Dacă nu mi-o luați în nume de rău, spuse o femeie scundă și grasă, care nu scosese niciun cuvânt până atunci, aș dori să știu dacă putem călători și în viitor.

— Se poate, răspunse vocea operatorului.

— Asta înseamnă că dumneavoastră, lucrătorii Centrului, cunoașteți viitorul.

Vocea șovăi o clipă.

— S-ar putea spune și așa. De fapt, nu cunoaștem viitorul în ansamblul său, ci numai pe acela al Văii. Exact atât cât poate cuprinde raza de convertire cronozofică a aparatului.

— Și știți, continuă femeia, ca și cum nu l-ar fi auzit, dacă în acest viitor va exista un război mondial. Un război nuclear, vreausă zic.

— Va exista, răspunse vocea, după încă o clipă de ezitare.

— Sunt sigură că tovarășii mei de excursie nu ar avea nimic împotriva unei călătorii în viitorul aceluia război nuclear, încheie femeia, cu un licăr de triumf în priviri.

Ghidul nu avu nimic de obiectat. La urma urmei, era obișnuit cu clienții ale căror dorințe erau dintre cele mai

ciudate. Operatorul le comunică să-și potrivească ceasurile după cel de pe monitor și să ia loc pe fotoliile acoperite cu huse de protecție. Călătoriile în viitor erau mai complicate decât cele în trecut și solicitau respectarea unor altfel de condiții.

După ce și-au aplicat cu toți pe ochi lentilele de protecție, pe Ecran a apărut o lumină orbitoare, care s-a destructurat într-un joc halucinant de culori, apoi s-a încenușat pentru multă vreme. Priveliștea era terifiantă: defileul și valea, altădată acoperite de verdeață și de păduri veșnice, arătau acum asemenea unui peisaj selenar, peste care plutea un strat gros de nori. Crăpături imense brăzdau pământul, iar lava rocilor topite acoperea o mare parte din suprafața coșcovită a muntelui. Ningeau cu fulgi cenușii, rari.

— În viitor, se pot face excursii în exterior, anunță cu o voce limpede Operatorul. Pofțiți, vă rog, echipamentul antiradioactiv vă așteaptă în sasul de ieșire. Trebuie să reveniți în interior în maximum 60 de minute. Dacă veți întârzia peste această limită, vă veți expune iremediabil la radiații, care vor determina apariția de cancere de tip A în corpurile dumneavoastră. Vă mulțumesc pentru atenție și vă doresc excursie plăcută!

Lumea se îngrămădi în direcția sasului. Când zgomoțul vocilor se stinse, ghidul se apropie cu pași rari de aparatul temporal. Din ochiul stâng, îi aluneca o lacrimă: se aflau în viitor. Același mileniu, același secol, același an, aceeași lună, aceeași zi.

Cu o oră mai târziu, doar. ✖

Parabola melcilor de pe insulă

Dan Merișca

N

u mai există nimic din ceea ce odinioară mi se părușe a fi universul existenței mele: nici Tycho, nici naveta, nici baza de pe Clavius, nici Marea Umezellii... Doar cerul de deasupra capului, în continuă schimbare, și Sfînxul ca o poartă spre eternitate.

Melcii de pe insula noastră, pe care îi reîntîlnim an de an, atunci cînd venim în tabără, sunt altfel decît îi știm noi. Ei încearcă să scrie ceva cu cochiliile lor, așezându-se într-o anumită ordine pe fundul apei, atunci cînd se pregătesc să moară. Apa Dunării apoi scade ușor, iar el rămîn aliniați, într-un pattern complex, numai de ei ghicit, pe nisipul insulei. Nimeni nu știe, dar, pentru asta, unii melci vin de la distanțe imense, de la poli sau de la ecuator, doar pentru că e nevoie de culoarea lor într-un loc sau altul al uriașului și secretului mesaj acvatic. Ei vor să transmită astfel toată știința, civilizația vremii, urmașilor lor, indiferent cine vor fi aceștia. Aflăm așadar că melcii insulari erau atît de avansați încît și-au dat seama că într-o bună zi vor decădea și vor dispărea de pe planetă, fiind în trecuți și înlocuiți de alții, și de o nouă Lume. Așadar, un dublu proces. Plin de speranță. De involuție, pe scara speciei

— și de Evoluție, pe nivelul următor.

Dar mesajele compuse din cochiliile generațiilor se intersectează, se suprapun iar cei-de-după — adică noi, insularii secolului XXI — nu mai putem înțelege nimic — totul, tot acest aranjament creat în secole și milenii de trudă, ne pare un haos, un labirint de cochilii sparte pe nisip, o dezordine/ordine fractalică.

Mesajul melcilor mezozoici, atît de important pentru ei, la expeditor, atît de important pentru noi, ca posibili destinatari, nu mai poate fi decifrat de superordinatele noastre pentru că:

- vor să spună prea multe, și prea complex;

- o spun prea subtil pentru super-ficialii care suntem noi și care, fără să le preluăm civilizația, preluăm ștafeta evoluției pe această insulă de nisip, iarbă și cochilii sparte de timp și de tălpile noastre.

NOAPTEA SFÂNTĂ A LUI 0 ȘI 1

Printr-un punct exterior unei drepte se poate
duce o singură paralelă

Lucian Merișca

Carlid și Mora aveau o mare iubire pentru roboți. De „Ziua Noii Recunoștințe”, Carlid îl demonta bucatărică cu bucatărică pe Freddy, îl ștergea cu o cârpă înmuiată în ulei mineral și îl monta la loc. Freddy chiar părea mulțumit și recunoscător după această operațiune și îi surâdea cum putea și el, clipocind din ochii galbeni.

Când plecau în vacanță și îl lăsa acasă, Mora așeza pe el un mileu din acela frumos, cu maci, executat de buna ei, care mai prinsese vremea lui Ceașcăcel Mare.

Toți roboții casnici erau fabricați după cunoscutele Legi ale roboticii: 1) să fie foarte ieftini; 2) să fie multifuncționali și 3) să aibă o perioadă de garanție cât mai mare; astfel că fiecare familie care locuia în noile sau chiar în vechile blocuri își putea permite să aibă în debara un asemenea mic prieten pe care să-l trimită cu gunoiul sau până la „NON-STOP” ca să ia tampoane, ori pur și simplu ca să se joace țâncii cu el, pentru că știa o mulțime de probleme de matematică distractivă, era complet inofensiv și se strica destul de greu (mai ales modelele moldovenești), oricât ar fi tras copii de el.

Freddy, în particular, îi iubea pe cei mici, iar copiii, Manu și Lavinia, îl știau în casă de când se știau și pe ei — așa că Freddy le fusese doică, educatoare, servitor și câine de companie.

„Da, domnișoară!”, „Nu, domnișorule!” articula el dând ușor din bărbuța lui caraghioasă și era foarte simpatic și util, iar noile mode de Feți-frumoși și llene-cosânzene siliconate, de când se renunțase la impunerea legii cu aspectul standard al roboților casnici, așadar noile figuri perfect umane ale roboților de ultimă generație — nu-i impresionau pe Carlid și Mora, care își doreau, în continuare, un robot de stil vechi.

Dar în seara aceasta era momentul sfânt al Învierii și toată casa strălucea de curățenie, iar bucătăria era plină de mâncăruri dintre cele mai gustoase.

Tata și mama, băiatul și fetița, se

uitau cu toții, fiecare la televizorul lui, la programul lui: fie la un film despre creșterea cățelilor, fie un interesant concurs de tip „Cine știe câștigă” din lumea misterioasă a Bibliei, fie

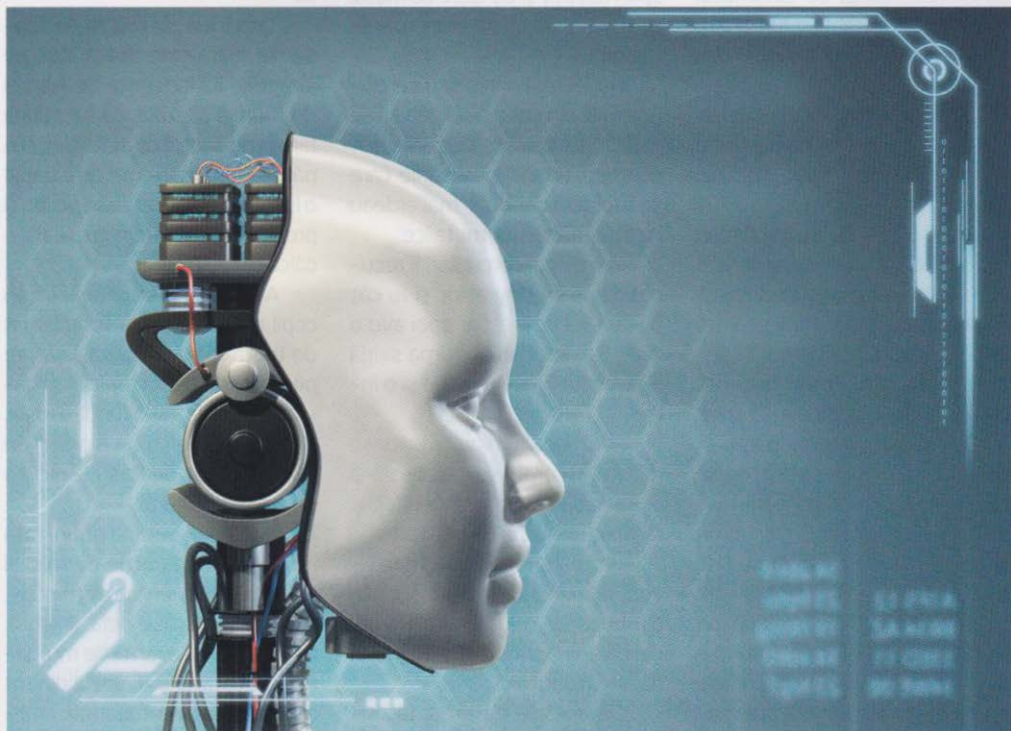
era vorba de o sărbătoare atât de mare.

— Mamă-mamă! strigă Lavinia — noi când aprindem lumânarea cu lepurașul?

Într-adevăr, se luaseră cu

Luminată de neoanele argintii, însă plină de întuneric.

„Neașteptat — gândi tatăl. Cum de n-au apărut încă?” Merse la vecinul Alexeievici și îl întrebă dacă al lui venise până la

lupte cu roboți gladiatori, care nu aveau voie să aibă forme umane, pentru a nu impieta dezvoltarea etică a noii generații, fie — cea mică privea un frumos și colorat desen animat despre viața, moartea și învierea lui Mickey Mouse.

Tata râdea de zor cu paharul în mână, mama avea și ea dreptul să se relaxeze, după o zi de efort — pentru că mâncărurile pretențioase de Paște nu le putuse lăsa pe mâinile lui Freddy care era foarte sigur în respectarea rețetelor programate, dar cam lipsit de imaginație atunci

televizorul și, iată, era 12 și 20 și ar fi trebuit să aprindă și el lumânarea de Paște din mijlocul bu-nătăților de pe masă, din care nu numai că se înfruptaseră, dar de care se cam săturaseră deja. Dar roboțelul Freddy nu venise încă să aducă lumina de la biserica din cartier și, atunci, tata ieși afară pe balcon să vadă zecile și sutele de luminițe ale roboților trimiși să aducă lumina de la biserică — și să încerce să identifice care e al lor, în acea mulțime de punctulețe galbene, ca o noapte *cond-hand* găurită de stele.

Dar strada era pustie.

această oră, dar nici aici, și nici la Cozma, de dedesubt, nu apăruse nici unul cu lumina.

În mod spontan, oamenii se adunară ca pentru o ședință de bloc și începură să vocifereze — mai ales că băuseră suficiente pahare în această noapte sfântă de sărbătoare. Unii cereau să fie anunțată poliția, alții — firmele de întreținere a roboților, alții voiau să afle care este video-mobilul popii pentru a face legătura și a vedea pe el dacă roboții pe care îi trimisese mai erau încă în incinta bisericii sau nu.

Desigur, nici unul dintre el nu

era convins, chiar dacă orele de religie fuseseră de mult declarate obligatorii, de miracolul învierii – dar e frumos să respecti toate obiceiurile și să poți pune pe masa de familie, alături de tava cu mielul fript și de cozonacul cu stafide și rahat, o lumânare pe care știi că ai adus-o de la biserică.

Și apoi, roboții aceia costaseră niște bani – ce naiba! Unde dispăruseră cu toții, tocmai acum?...

Ce-i drept, nu se plictiseau nici fără ei. Unii își aduseseră și ceva de băut ca să-și servească vecinii la această inedită ședință de bloc pascală, alții își aduseseră nevasta, alții – chiar ouă roșii și murături. N-o duceau ei chiar așa de rău pe câte se părea și, chiar dacă preferai să duci ouăle care erau puțin crăpate sau vinul ușor acru de anul trecut, nu se putea spune că se murea de foame în țara asta.

Manu îl trase de mână pe taică-su – „Ce vrei, mă?” – până ce îl scoase din ciorchinele uman creat pe scara dintre etajele III și IV.

„I-am văzut! Hai să ți-i arăt.”

„Stai așa, că sunt doar în papi – să-mi pun baremi pantofii.” „Să vedem ce spui tu acolo.”

Coborând cu liftul, Carlid crezu că o să primească vreo explicație suplimentară, dar copilul tăcea, neașteptat de îngândurat.

Îl scoase pe taică-său afară din bloc, trecură printr-o spărtură în gard și ajunseră, tiptil, lângă fosta fabrică de confecții metalice, la doar o aruncătură de băț de bloc.

Acolo se găsea acum un depozit de fier vechi și, apropiindu-se, prin geamurile zăbreleite,

putură vedea licărul zecilor de lumânări pe care le pierduseră în această noapte... Erau strânși cu toții sau, mă rog, o mare parte dintre cei dați dispăruți erau acolo, printre mormanele de șpan ascuțit și carcase de metal contorsionat și, în mare parte, ruginit.

Nu făcea nimic sau cel puțin nimic din ceea ce putea să se vadă. Stăteau, în cercuri concentrice, ținând lumânările care se topiseră deja, dar mai ardeau încă pe mâinile lor metalice.

În mijlocul cercurilor, îl recunoscu pe Freddy al lor și fu cât pe ce să-l strige, dar apoi avu o idee. Se apropie de prima slugă robot care îi ieșea în cale și o întrebă: „Ce faceți voi aici?”

„Am luat lumina” răspunse robotul și ceilalți se întoarseră și ei să vadă cine a mai venit, dar fără nici un semn de ostilitate.

„Îmi dai și mie?” „Da, frate” – veni răspunsul, iar tatăl scoase din buzunar o lumânare frântă, pe care o aprinse din palma în flăcări a robotului.

Se apropie cu greu, făcându-și loc printre corpurile reci, aplecate, care umpluseră vechia hală – până la Freddy...

„Freddy!”

„Ce e, frate? Ai venit și tu la noi?” îi răspunse. Curios! De obicei, i se adresa cu „Da, stăpâne!”

„Acasă trebuia să aduci lumina, nu aici!” zise Carlid.

„Do, frate.”

„Vino acasă – și spune-le tuturor să se întoarcă la casele lor.”

„La frații lor?”

„Nu! La stăpânii lor! Nu știu ce Dumnezeu ați făcut voi aici, între voi, v-ați virusat cu ceva, dar mai bine te resetez eu și transmit-le și lor să-și dea

singuri reset când ajung acasă!”
„Bine, frate.”

„Și încetează să mai vorbești așa cu mine! Spune-mi ca până acum „Da, stăpâne!”

„Do, stăpâne, focă-se voia ta!”

Tata îl luă de mână, se fripse de ceara care ardea încă pe degetele lui înnegrite de fum și de muncă și suflă, ca să stingă falangele metalice în flăcări. Din păcate, lumânarea pe care Carlid o luase de acasă căzuse pe jos și probabil că tot el, din greșeală, o călcase în picioare.

Adus acasă de mână, ca un copil rătăcit, Freddy fu aclamat de toată familia. Mama îl șterse pe mâini de ceara topită, iar Lavinia îi puse la gât o fundiță roșie, ca să semene cu un pionier, ori cu un iepuraș de Paști – nici ea nu era prea sigură.

După ce îl butonă puțin, tata mănca o nouă porție de miel și bău o bere – mergea de minune, mama se culcase deja, liniștită, iar Freddy duse farfuriile murdare la bucătărie și le spălă din tot sufletul. Ca întotdeauna. Într-adevăr, proaspăt resetat, uitase complet ce anume făcuse, ce misiune cod mașină avusese acolo, în întunericul depozitului, împreună cu ceilalți roboți de cartier care fuseseră trimiși să aducă Lumina.

A doua zi, Manu merse din nou în depozitul de fier vechi și descoperi neatins, în mijlocul cercurilor concentrice lăsate de picioarele roboților, jos în praf, desenat un **1 mic, într-un 0 mare**. Îl șterse cu piciorul și privi extaziat, pe geamul zăbreleit, la soarele care asfințea, parcă prea repede și parcă într-alt loc decât cel pe care îl știa, de obicei. Dar i se păruse numai. ✕

ZIDUL

Daniel Ninoiu

13 ianuarie 2055

Astăzi a fost frig. Mult mai frig decât ieri, iar apa a înghețat la mal. Am spart gheața cu cangea și am lansat barca.

Intenționam să pescuiesc. Mai precis, să prind ceva hrană. N-am reușit. Mult mai simplu ar fi fost să caut peștii deja morți în gheața spartă de la mal.

Dar am și eu autoritatea mea de patrician. Plus că eu aveam barca. Resturile de la mal sunt pentru cei ce fac parte din plebe, nu îmi permiteam să mă amestec cu ei.

Mă voi rezuma la conservele și pesmeții pe care i-am salvat atunci.

15 ianuarie 2055

Astăzi a apărut soarele, pentru o jumătate de oră, pe la prânz. Iubita mea Caroia mi-a amintit că azi se împlinesc 205 ani de la nașterea lui Eminescu și că trebuie să o sărbătorim.

Festivitatea am organizat-o în fosta clădire a primăriei. Mai exact, în ceea ce mai rămăsese din clădire. Câteva pături puse în dreptul ferestrelor ca să înșelăm frigul, iar Vietățile Noptii să nu poată dibui Lumina.

Seara a fost frumoasă, reușită

chiar. M-a felicitat fostul director al Liceului teoretic, spunând că nici atunci când preda el nu i-au reușit astfel sărbătoarea nașterii Poetului.

Împreună am hotărât ca, de acum încolo, cea mai importantă distincție pentru serviciile aduse comunității noastre să poarte numele lui Eminescu.

1 februarie 2055

De trei zile ninge în continuare, fără oprire. Altădată, când eram copil, m-aș fi bucurat. Acum și aici nu mai are cine să se bucure de zăpada înșelătoare.

Ieri, Mișa mi-a povestit că acum câțiva ani auzise un drumeț venit de niciunde și plecat spre nu se știe unde că, pe undeva, ar putea exista comunități ca ale noastre și că el, drumețul, va călători până le va găsi. Presupunerea lui era logică, m-am gândit, nimeni nu putea concepe că noi am fi singurii din lume, ar fi o prea mare irosire de spațiu; dar când l-a întrebat „unde”, călătorul s-a mulțumit să ridice din umeri.

Presupun că a ajuns acolo unde își dorea, întrucât nimeni nu l-a zărit întorcându-se.

Am căzut de acord cu Mișa ca să ne gândim la aspectul ăsta atunci când va sosi vara.

8 februarie 2055

Ieri am fost să vânam șobolani ce atacaseră magazia cu alimente. Unul din muncitorii de la întreținere s-a trezit cu un șobolan care i-a sărit pe față dintr-un dulap, însă a reușit să eschiveze în ultimul moment, alegându-se cu mâna sfârtecă.

A sângerat apoi mult, lupându-se din greu cu jivinele, asta până când ne-am dat seama de gravitatea răni și am încercat să îi punem un garou. Prea târziu, din păcate, viața se scursese de tot din el. Am mai ucis câțiva șobolani ce se retrăgeau cu greutate și le-am privit trupurile. Grase, mari. Cât au putut crește șobolani de atunci, e de necrezut.

25 februarie 2055

S-au implinit cinci ani de atunci. Este un fel de sărbătoare și asta: aniversarea unei zile ce a schimbat ireversibil viața tuturor. Chiar dacă pentru unii a fost prea târziu, iar alții nici n-au mai apucat să-și dea seama de schimbare.

Am vărsat pentru ei ceva din vinul pe care, ca prin minune, l-am găsit întreg în beciurile Prefecturii.

13 martie 2055

Deja soarele e mult mai puternic, semn că perioada friguroasă se apropie de final. Zăpada de pe dealurile dimprejur începuse să se topească de zile bune, formând pârâiașe mici ce se vărsau în altele mai mari, și tot așa până când am realizat că apa de lângă rămășițele orașului vechi a crescut foarte mult, amenințând să ne inunde do-

curile. Am fost nevoit să mut ambarcațiunea la loc ferit, departe de ruinele ce deja erau potopite de apă.

Mișă mi-a propus să folosim barca mea atunci când va fi posibil să plecăm în expediție. Zicea el că ar trebui să ne înterezeze ceea ce s-a întâmplat cu Glenn, drumețul ce plecase în lumea mare ca să își grăbească destinul. Și el pornise cu barca în josul apei în urmă cu aproape doi ani, iar de atunci nu mai exista decât în amintirile celor rămași în urma lui. Poate că ajunsese acolo unde își dorise mereu și se bucura de viață printre cei ai domului.

Într-un final, scepticismul meu a fost înfrânt și am concluzionat că ar trebui să refacem drumul acestuia. Chiar dacă astfel ne-am folosi de singura barcă existentă în (fostul) oraș.

31 martie 2055

Un nou eveniment. De data aceasta avem parte de unul plăcut: Ingrid a născut. Nu contează faptul că micuțul are o membrană ca de găscă între degetele sale micuțe, contează că este viu. Trăiește, țipă, face pe el ...dar vestea asta a bucurat foarte mult întreaga comunitate, și mulți au vrut să îl propună cetățean de onoare, alături de moașa ce o ajutase pe Ingrid la naștere.

Este primul copil născut viu după accident. Împreună cu primarul am hotărât ca micuțul să poarte numele Nichita, în timp ce maică-sa, emoționată, îl adormea cântându-i „*Tell me, if I caught you one day and kissed the sole of your foot/ wouldn't you limp a little then, afraid to crush my kiss?*”.

14 aprilie 2055

Ne-am hotărât să mergem în recunoaștere. Un fel de expediție. Fără barcă însă; am socotit că ar fi fost mult mai bine așa, deși ar fi fost utilă.

Voi pleca împreună cu Hans și Mișă.

29 aprilie 2055

Am plecat deja de două zile. Am luat-o pe drumul deschis de Glenn, în amonte. Până acum nimic interesant, nimic demn să merite atenția. Peste tot, pământ negru, ars, câteodată fără vegetație, altădată întâlneam licheni crescuți în forme ciudate, cu coaja de consistența betonului. Pe maluri, râul mai arunca câțiva pești morți, care intrau în putrefacție, răspândind peste tot o duhoare insuportabilă.

3 mai 2055

Deja avem o săptămână de mers, fără niciun rezultat notabil. Se pare că totul a fost ras de pe fața pământului. Tot ceea ce însemna vegetație. Câte un pește, din când în când, mai sărea din apă, dar asta nu se întâmpla foarte des.

Ne-am hotărât pentru un scurt popas înainte de a ști dacă mai are sens să mergem mai departe.

Până la urmă am observat că mai avem provizii pentru două săptămâni. Așadar, am mai avea încă trei zile de mers în amonte, după care vom fi nevoiți să facem cale întoarsă.

13 mai 2055

Am ajuns la zid. Acesta părea că se află aici încă de când lumea. Înalt, crescut ca din pământ ori din apă, întrucât

atingea liniile orizontului unin-
du-le prin pământul ars și prin
apa turbure, aparținând aces-
tora precum aparțineau arborii
ciudați și aproape arși – un fel
de gârzi ale unui ținut nevăzut,
ori peștii care putrezeau pe
mal, fără solzi, cu un ochi ciclo-
pic în frunte.

Hans vru neapărat să vadă
ce este dincolo. Inițial, a vrut să
treacă prin apă, susținând că
vede o lumină ce răzbate prin

undele verzui. Deși nu zărisem
deloc așa ceva, nu ne-am opus
și l-am lăsat. N-a reușit însă,
grilajul și plasa care era întinsă
prin apă l-au împiedicat.

Curiozitatea lui Hans
era totuși neostoită, așa că
nu pregetă nicio secundă și
îl vedem cum escaladează
voinicește construcția. Odată
ajuns pe muchia zidului îl auzim
cum strigă fericit:

– Oameni, verdeată, vi...

O împușcătură răsună și
Hans se prăbuși la picioarele
noastre fără suflare, cu jumă-
tate de față smulsă.

26 mai 2055

Am ajuns în oraș. Am căzut
de acord să le spunem tuturor
că nu există nimeni și nimic. Nu
există nicio comunitate, nică-
ieri, nu mai este nici urmă de
om ...explozia distrusese totul.

Nu mai suntem decât noi. ✖

ATLANTYKRON 2010

George Ceaușu

S

untem în august 2010 și pe Atlantykon science fiction-ul, științele de frontieră și CNI-urile conviețuiesc într-o armonie deplină.

Laboratorul Virto-real Atlantykon a devenit cea mai mare bază de date experiențială din lume, înghițind în cele din urmă și o anexă ne semnificativă de peste Atlantic, și anume Institutul de Știința Complexității, de la Santa Fe. Speriată de perspectiva pierderii pieței petrolului în favoarea dispozitivelor hidraulice și solare, gigantica Societate Petrom încercă să devină sponsor principal al manifestării, dar nu izbutește, din cauză că se brevetară biscuiții de petrol, petro-hârtia igienică automată și aparatul de ras fractalo-aromatic, dar la petro-îmbrăcăminte și petro-încălțăminte mai era de lucrat.

Un țipăt stins îl făcu să tresară din somn, dar la al doilea țipăt, de-a dreptul sfâșietor, Quasarakis țâșni afară din cort: în sectorul experimental pentru încălțăminte ardea o torță vie, semn că sandalele de hidrocarburi rămăneau în continuare un mare deziderat. Pe la ureche îi trecu sfărâind o aerobicicletă de tip lustin Capră, călărită de o elegantă făptură, extrasă parcă din ortodoxiența lui Drăgănescu, un adevărat tărâm al muzelor, dar Quasarakis trebuia de acum să-și pună capul la contribuție în dauna posterioarelor frumoase care zburau pe deasupra: câteva doamne contemplant evenimentul

din aerobicelele suspendate la diverse înălțimi. Pe platoul de încercare, un membru al secției „Piasmă” aduse un furtun de spumă carbonică „Atlantykron 2005” și stinserapid focul, pentru ca o voluntară sătmărească să ia loc pe platou pentru proba noului petro-pantof Guban.

Trebuia să se bărbiească pe malul Dunării, să se spele pe dinți și să se pieptene înainte de a trece la jurizarea lucrărilor concursului literar. Aparatul de ras fractalo-aromatic îi creștă falca, dar funcționează foarte bine în timp ce el se admira în oglinda semivirtuală *mode in Dobrogeo*. Se spală pe dinți cu pastă dințoasă de pește, își făcu freza la raboteza reciclată de la ILM – SIDEX – unul din sponsorii manifestării – și apoi citi cele două texte ale concursului, în timp ce se afla pe buda ecologică multifuncțională. Avu o mică problemă cu petrohărtia igienică automată, înainte ca să se ridice de pe tron. Trase apa, imaginea apăru pe ecran și aparatul de teleportare cuantică îi recopie structura informațională, pentru orice eventualitate.

Luând-o pe cărarea spre sectorul vestic, se împiedică de un participant la concursul de enigme extreme al lui David Anderson: albul mută și câștigă în 6 000 de mutări! Aflat în fața tablei sale de șah, participantul nu-l observă. Oricum, stătea acolo de anul trecut. Supraviețuirea nu mai era de mult o problemă pe insulă, de când piața mondială fusese invadată de resursele mediului atlantykronian: sărățele de pește, tocăniță de pește, șerbet de pește, napolitane de pui de baltă. Vremurile de coșmar, în care berea

pe bac era 15 000 de lei, rămăsese doar o amintire. Dar cine-și mai amintește acum de pricajitul *leu-tare*, fără trei zecouri în coadă, acum când prosperitatea românilor devenise de invidiat. Până și noțiunea de aragaz cu patru ochiuri dispăruse din dicționarul limbii române, fiind înlocuită cu „superarazătorul eolian” *Atlantykron 2007*.

– Doriți cartofi prăjiți? îl întrebă ochioasa localnică de la bar.

– Desigur, confirmă Quarakis. În amintirea vremurilor eroice de altădată. Și o Coca-Cola Alfa, vă rog.

Vă reamintim că nu este vorba de falimentara băutură răcoritoare de acum 10 ani, ci de superbăutura extatică elaborată pe puntea Bacului Alfa și spartă de coca aceluiași vas în varalui 2006.

Michael Hăulică apăru la întâlnire cu o punctualitate de sfert academic insular, adică după o oră. Se scuza pentru starea lui de *gofrenizare*. Îi lăsase la corturi, lângă oleobereoductul Bergenbier-Rahova-Constanța pe mușștii ploieșteni, care se racordaseră la conductă cu tot cu familiile lor.

– Măi, Michael, te mai crezi în vremurile frumoase, când Cărășel făcea tot? îl luă Quarakis la trei păzește. „Iartă-mă, mi-am cedat limba pentru trei ore unui experiment al Asociației Cehe de Psihotronică, îi transmise Michael telepatc. Hai să vedem ce texte avem.”

După o oră, ajunseră la concluzia că primul text era SF, iar al doilea, ne-SF. Concentrați în dezbateri, nu mai auziră țipetele voluntarei constănțence de pe

platforma de petro-îmbrăcăminte. Din păcate și sarafanul de hidrocarburi rămânea pe mai departe un deziderat. Frumoase vremuri mai erau altădată, cu profesorul Cărășel. Din păcate, acum era consilier pe probleme de colonizare ecologică al președintelui Statelor Unite.

– Hai că acum apare Repanovici, Michael, și nu știm încă pe cine premiem!

Într-adevăr, un ciopor de consilieri înhăinuirați și încreveți îl aștepta pe Repanovici la cabina multifuncțională numărul 3, aflată în legătură telepoatoare cu SSI-3 (Stația Spațială Internațională 3). Până una-alta, un prim consilier se precipită spre cabină să-și rezolve o problemă vitală.

După încă o oră, Hăulică și Quarakis ajunseră la concluzia că primul text era ne-SF, iar al doilea, SF. Între timp, Repanovici anunță că mai întârzie o jumătate de oră pe „Selenykron”, prima așezare umană pe Lună, populată deocamdată doar de vreo sută cincizeci de fanatici: savanți ratați, literați inconștienți și ceva tineret, între care Fane, Ropărul și fani.

– Ce ușurare! exclamă Quarakis alungând ca pe o muscă aerobiceleta care îi zbură pe la ureche în amintirea firoșilor țânțari ai inserării. Dar, dragă Michael, dacă nici primul și nici al doilea text nu e SF?

Mai trecu o oră și aerul criogenic al inserării acoperi cu totul pe platforma experimentală Atlantykron. Așa încât criogenia pe bază de petrol va rămâne pentru omenire un mare deziderat, ca și definirea SF-ului.

Dar oare nu criogenia salvează România? ✕

PUNCT VITAL

Ovidiu Petcu

Acum, când scrii toate acestea, nu mai ești...
Ce nu mai ești? Și ce naiba ești acum?
Se pare că, mai devreme sau mai târziu, ai să te întrebi și tu: cine sunt și care a fost rolul meu? Care-i rostul acestui joc uriaș, cu „piese” vii, în care oricare dintre ele, odată apărută pe lume, goală-goluță și țipându-și frica de a se îndrepta inexorabil spre moarte, este educată să se miște conform unor anumite reguli, mai apoi inventând sau redescoperind ea însăși reguli noi, regulile ei, complicând și mai mult jocul acesta al lumii omenești?

Iar jocul devine crud, și mai crud, tot mai crud. Căci mintea poate răsturna semnificațiile. Și vezi atunci că un pumn poate să vindece, iar un zâmbet poate să ucidă.

– Box!

Mă adun în mine, așteptând primele lovituri. Nu este drept ce fac, dar trebuie să trăiesc, și pentru asta-mi trebuie bani. Cad un-doi-uri, directe, upercuturi, publicul vociferează, „Ce face mototolul ăla?!”, schitez parade stângace, întorc loviturile cu zgârcenie, încasez... și vigoarea îmi crește continuu.

Pentru a fi prostituată ai nevoie de un context care să nu-ți dea de ales.

Pentru box, un așa context nu-i obligatoriu.

În cazul meu a fost.

Gong.

Mă îndrept spre colțul meu, proaspăt și cu pas elastic. Trimit bezele hui-duitorilor. Dacă știți ce înseamnă un masaj bun și la vremea lui, înseamnă că înțelegeți măcar un crâmpei din ceea ce simt. Adversarul mă privește mirat, gâfâind cu întârțare. E bine muncit prin sălile de antrenament, poate și la tăiat copaci, mă rog, lasă impresia că o să reziste la încă șapte-opt reprize. Apoi... Dincolo de fața aceea tăbăcită văd nebunia amețitoare a rotativelor, articolele urlând pe prima pagină: „...un adevărat vrăjitor al ringului...”, „...challengerul s-a topit pe picioare sub privirea aceea în care freamătă o forță stranie...”, ați înțeles, prostii, numai

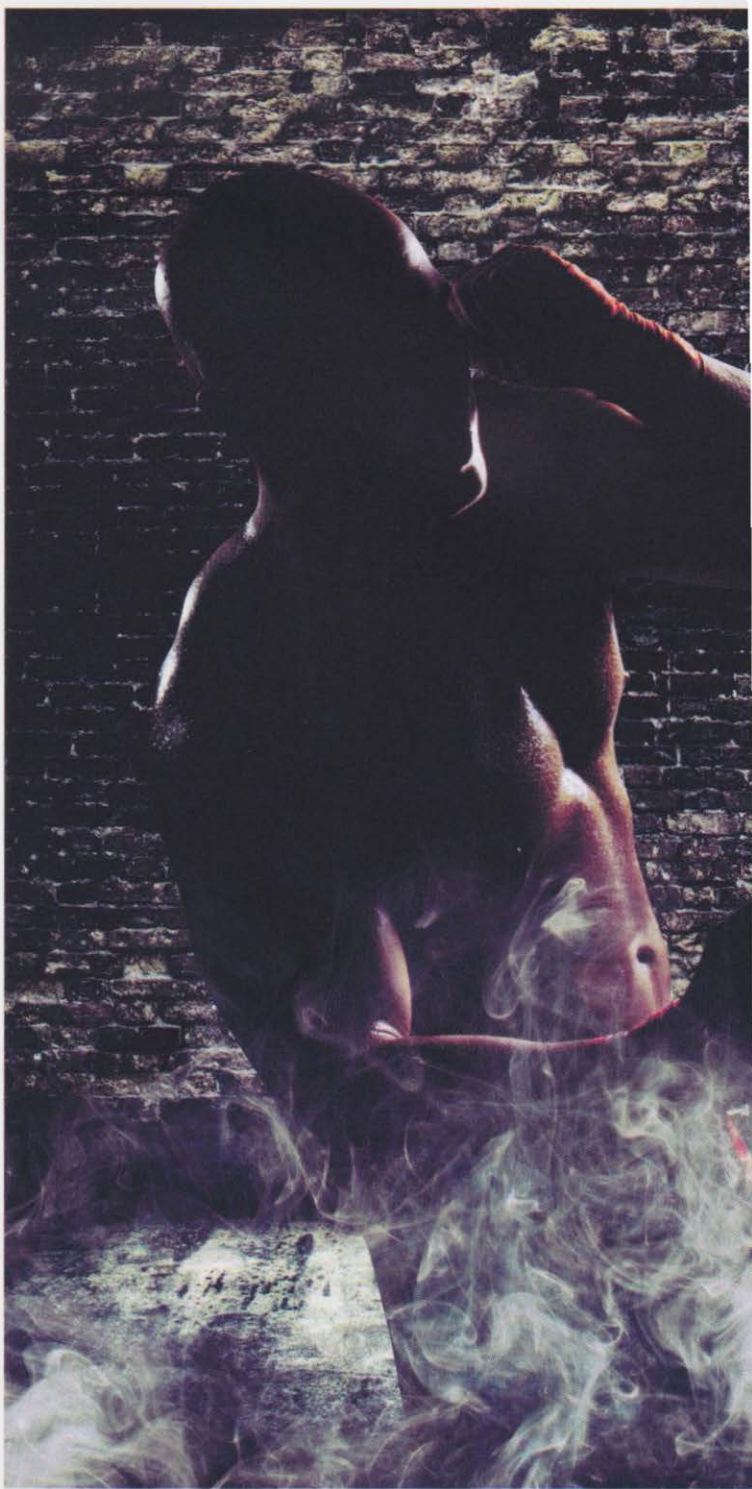
prostii de-astea... și gândul meu că nu-l cinstit ceea ce fac, dar că vreau să trăiesc bine, ca oamenii adevărați, deși nu toți care-și permit concedii peste ocean, vile și mașini luxoase...

Gong.

Lovește ferindu-și privirea. Să fi auzit de legenda Meduzei? Îmi vine să râd, schițez eschive în dorul lelii și îi mal scap și câte una așa, de încurajare, e o luptă inegală, dar nu-mi place tipui, un munte de mușchi antrenați poate și-n somn, dar cap cât să nu-i plouă-n gât, mă rog, nimeni nu-i perfect, dar boxul este, totuși, o artă, iar pe asta l-aș trimite bucuros numai la tăiat copaci: dă continuu, ca un automat, asta-i, nu gândește, vrea să mă bată, e clar că nici eu nu-s genul lui și din cauza asta vrea să-mi dea o bătăută bună, o adevărată expresie carnală a antipației care, precum văd, crește vertiginos către ură... Lovește, lovește ferindu-și privirea, lovește orb, fără să gândească, aș putea să-l urăsc și eu, fie și doar pentru asta, dacă aș fi alcătuit mai altfel, dar îi înțeleg neînțelegerea și mi-e milă. Gândește, omule, privește și Judecă, pentru Dumnezeu!, îi strig în gând, ei dă și tot dă, stele verzi în ochi și imediat vederea mi se limpezește ca nicio-dată, pe naiba, nu e prima oară, aș vrea să știți și voi cum e...

Gong.

Da, aș vrea să știți și voi cum e să fii un nimeni care, nici prea deștept, nici prea voinic, trezit singur într-o lume prea sălbătică pentru gustul lui, nu mai poate cere nimic semenilor săi în care nu mai crede și, pentru că n-are o alta, vrea să-și facă un loc în lumea

asta – locul pe care știe că-l merită: nu cerșind ici și colo câte o slujbă mizeră, nu înge-nunchind să-i sugă orgoliul cul trebuie pentru un serviciu avantajos, ceilalți făcând coadă la supa săracului și la oficiile de șomaj, nu; ci ridicându-se pe propriile-i puteri, puteri cu care l-a înzestrat Dumnezeu, Întâmplarea, Natura... ziceți-i cum vreți; și el nu vrea decât să trăiască bine, în siguranță, și să fie respectat; așa, făcând singura muncă pe care poate să o facă bine; adică...

– Box!

Da, omul ăsta e obosit ca după șapte-opt reprize, dar unul ca el rezistă și la cinici-sprezece. Nu, și cu mine. Își ferește privirea, e prost, și antrenorul lui la fel, nici al meu nu-i mai breaz, nu s-a prins niciunul, de ani întregi nu s-a prins nimeni, voi lua Centura cu Diamante și nu prea e cinstit. Pumni, pumni...

Uite, la ciinciui ăsta mi-a tras una sub centură pe furiș, mârlanul!, poftim pentru cine-mi fac gândurile! Iar arbitrul se face că nu vede, arbitrii judecători... Mizerabililor. Pumni, pumni și iar pumni.

De fapt, eu sunt cel care dă sub centură.

A căzut în repriza a opta. Întotdeauna m-au durut căderile astea. Prostii, nu?

Da. Prostii.

O văd întinzându-se fericită. Mă ridic să trag drape-ria, să o vadă și lumina zilei. Scâncește, acoperindu-și ochii. O dezmierd, și brațele ei, și tru-pul întreg, și, de fapt, ea toată mă cere din nou. Acum, în zori,

sub cearșaful zilei abia născute. Este singurul om de pe planeta asta blestemată, singurul om la care țin; așa, cu totul, cu totul...

Iar acum știți ce urmează, și nu vă relatez nu din pudoare, ci doar pentru că nu poți povesti *denepovestitul*.

...Rămânem înlănțuiți mi-nute bune, ca pentru câțiva ani, și mă doare că nici ei, nici chiar ei nu-i pot spune. Vi s-a în-tâmpat vreodată să vă simțiți mai singuri ca niciodată atunci când vă țineți în brațe „jumă-tatea”? Acum, când mă joc cu fața în părul ei mirosind vag a fixativ, draga de ea, mă simt ca personajul acela de pe planeta figurilor de ceară: cel mai singur dintre singuri.

De ce nu îi spun, totuși?

Pentru că ea nu este eu. Și pentru că, neînțelegându-mă chiar din cauza asta, aș putea s-o pierd. Am de toate, și prea multă fericire, și trebuie să plă-tesc cumva.

Plătesc tăcând.

Cine face regulile jocului?

– Box!

Centura cu Diamante tre-buie păstrată. Ea nu înseamnă neapărat vile, și mașini, și viață dulce. Ea înseamnă simplu: fericire. Și... ea e fericită. Și eu. Sunt fericit și vreau să rămân așa.

Dă, nu se încurcă. Fierbe locul de croșee, directe, uper-cuturi, are fantezie băiatul ăsta. Altminteri, însă, e asemenea celorlalți: pe fața lui scrie „Lu-ate-ar toți dracii de măscărici, cum de stai așa înfipt în podea când lovesc EU??!”, și tot cară, dansând în jurul meu. Dau și eu, firește, că altminteri bate la ochi; dau și eu, dar cu grijă,

ratându-l finuț ori oprind lovi-tura la vreme, punctând abia atingându-l... Oare antrenorul bănuiește ceva? Chiar dacă da, nu și-ar face scrupule: banii îl vin, bătrânețea o are asigurată. Din ce-a adunat până acum ar putea trăi două sute de ani, și nu cred s-o ducă mai mult de încă treizeci-patruzeci. Așa-i firesc.

Nefiresc sunt eu. Dar, dacă n-aș fi, n-aș mai fi. În orice caz, nu ca acum. Poate doar un soi de șobolan disprețuit opt ore pe zi de șefi și de colegi. Pu-team face karate, aikido sau alte de-astea. N-ar fi mers, și-așa mi-e groază ori de câte ori vizionez unul dintre meciurile mele: disimularea nu e perfec-tă, ici și colo mai scap greșeli. Dar nimeni nu le poate sesi-za dacă nu știe care-i mersul. Am început să învăț boxul așa, ca oricare altul, dar nimeni nu știe că, de fapt, la prima mea sedință de antrenament știam cât toți antrenorii și boxerii la un loc. Am citit mult, și numai despre box, vă asigur, am vi-zionat o groază de meciuri, la început prin localuri, până am făcut ceva bani pariind cu derbedei pe rezistența mea la lovituri – la lovituri fizice. Am cumpărat înregistrări. Ore în-tregi în fața ecranului, apoi în fața oglinzii și la sacul de nisip – trebuia: să-mi mai rotunjesc mușchii, să înșel aparențele. Când m-am urcat prima oară pe un ring adevărat, principala mea preocupare era să încasez cât mai puține lovituri – dar nu din motivele obișnuite: îmi era frică să nu se prindă lumea; să nu se prindă că fiecare șoc mecanic primit de mine era receptat de organism nu ca

factor traumatizant, ci... cum să vă spun? Era ca o energie suplimentară, o energie în stare pură. Iar aceasta se distribuia cumva fiecărei celule, ca o hrană subtilă și minunată, reparând în câteva clipe structurile afectate de lovitură și depozitând în acumulatori neștiuți un potențial echivalent cu distrugerile abia reparate. Și, în vreme ce evitam, pe cât posibil, ca loviturile adversarului să-mi supraîncarce acumulatorii aceia, trebuia să-i răspund la lovituri cu aceeași vervă, dar în așa fel încât să nu-l fac praf din greșeală; căci, din a doua sau a treia repriză, pumnul meu putea perfora cu ușurință un perete de beton.

Și mai era un motiv să nu incasez: în vreme ce loviturile primite și cele date îmi încărcau frumusețea acumulatorii aceia neștiuți de niciun savant, adversarul începea să resimtă o epuizare pe care trogloditii din presă o puneau pe seama unor practici pe care mi le-aș fi însușit în Tibet. Iar asta îmi tot cară pumni ca un descreierat. Ce naiba ține așa de mult...

Gong.

Mă îndrept spre scaunul din colțul meu. E corect ce fac? Nu știu, și nu părerea voastră mă interesează. Nici pe voi nu v-ar fi interesat dacă aș fi fost un om obișnuit și muritor de foame. Dar, dacă aș fi devalizat bănci, mi-ați fi compus balade. Nu devalizez bănci. Doar oameni. Așa, pe tăcute, sub nasul vostru. Căci vreau să trăiesc; și, dacă tot sunt viu, vreau și să fiu fericit.

Voi ce înțelegeți prin „fericire”?

— Box!

— De ce să te retragi în plină glorie?!

Mă privea cu ochii aceia mirați, ochii aceia pe care îi întâlnisem, parcă, în sute și sute de vieți anterioare, și aș fi vrut să-i întâlnesc și în cele ce-ar fi urmat. Erau ochi ce nu plictiseau, căci în spatele lor...

— Hei!!

— Da, iubito.

Așa se infuriu ea.

— Te-am întrebat: de ce vrei să te retragi așa devreme?

Prostuța.

— Nu e devreme.

— Gogoși!

Cum să-i explic?

— Vezi tu, un om poate rezista în ring un timp; dar, încet-încet, uzura își spune cuvântul.

— Și ce ai să faci dacă n-ai să mai boxezi? Ai să te-apuci de balet, sau ce?

Ce știe și nu-mi spune? O privesc exact ca pe un picat din Lună. Ea, nimic:

— Ai cucerit ușor, de fiecare dată, un trofeu după altul!

— Crezi tu că-i ușor...

...și nu mint: a disimula atâta timp în fața atâtor spectatori și a experților un fenomen ca asta e trudă, nu glumă. Luați-vă la întrecere cu un melc și alergați astfel încât să vă întrecă; pe urmă, da, mai discutăm.

— Dar forța ta magnetică...

Acum e proastă de-a binelea.

— Tu mă iubești numai când sunt în ring?

— Nu. De exemplu, acum!

Și chiar se ține de cuvânt, înțelegeți...

— Box!

Încep să cred că întrea-

ga viață mi-am petrecut-o în ring. Dar îmi revin în minte croazierele pe Mările Sudului, parcurile naturale, savanele Africii — toate văzute și trăite alături de ea. De ce să nu mă retrag? Cu așa conturi grase am putea trăi amândoi nu una, ci zece vieți. Dar aș prefera numai cinci. Pentru că aș da bucuros jumătate din capitalul ăsta numai să pun pe picioare niște laboratoare ca-n povești. Și să pun o armată de savanți discreți (contra cost, se poate), să-i pun, zic, să vadă cum naiba îmi funcționează „acumulatorii” ăla biologici. Mă trezesc de multe ori prin biblioteci, dar pentru ce vreau eu este nevoie de ceva mai multă știință; și, normal, de aparatură. Câte un fotoreporter apare de unde nu te-ai aștepta și-mi trage o rafală de poze lângă raftul cu cărți... Apoi, în ziar: „...a fost văzut studiind...””, ce mai, de toată greața, parcă aș fi un cimpanzeu cu trei capete expus la panoramă. Acum, înțelegeți, sunt în ring și boxez. „Boxez”! Am intrat într-un circ din care vreau să ies o dată pentru totdeauna. Mi-am atins scopul — ba chiar l-am depășit. Ajunge. Și boxez mai departe, ca un automat. Boxez... înțelegeți ce vreau să spun.

De fapt, mi-e rușine.

Poate că oricui i s-ar face „rușine” să mai mănânce dacă s-ar simți ghiftuit. Mă tot gândesc: ce am dorit eu, de fapt, atunci când m-am urcat pe ring? Să-mi asigur traiul zilei de mâine? O viață dulce, cât de cât? Un trai îndestulat și o bătrânețe senină? Bani mulți, opulență, glorie, „detronarea” celui mai bogat om din lume?

Nu. Am vrut să fiu fericit. V-am mai spus-o, dar acum am înțeles mult mai bine ce numesc eu „fericire”. Dar ființa care îmi livrează fericirea nu a respectat contractul, ori n-a mai avut puterea să-l respecte: a mărit mereu prețul, și l-am plătit mereu, atât cât l-a cerut. Este acolo, adunând în păr lumina reflectoarelor... și în ochii aceia de fată eternă, gata oricând să se mire și să dorească... și să ceară oricât. Schlțez lovitura, abia atingându-l bărbia, și-l aud osul trosnind. Nu, n-am vrut asta. În vreme ce-l văd cum se năruie îmi duc instinctiv mâna la falcă. Este la locul ei și îmi pare rău. Sala dispare și, în tăcerea întunericului, văd părul acela drag fluturând ca o minciună de lumină și palmele ei mute aplaudând, aplaudând...

– Pur și simplu vreau o vacanță.

– Și meciul?

– Amână-l.

Antrenorul mă privea cu gura căscată.

– Amână-l – am repetat. Nu, anuiează-l.

– Ești nebun. E prea târziu!

Oare chiar crede ce spune? Sau lăcomia... Sau... ce?

– Mă tem că nu mai pot boxa.

– Da' de unde! Ești într-o formă de zile mari! În sfârșit, du-te la pescuit vreo două zile. Și așa nu-ți trebuie antrenament...

– Poftim??

– Ei... nu-ți trebuie cine știe ce...

Mințea. L-am întrebat ceva mai apăsător:

– Cum adică *nu-mi trebuie antrenament?*

A plecat fața, nu și privirea: școlarul prins cu o șotie; încercând să te „cumpere”. L-am întrebat iar:

– Ceai vrut săzici?

Atunci a intrat ea. M-au trecut sudorile: rămăsese nemișcată lângă ușă. Ce nu se potrivea aici?

– Am să pierd meciul! L-am strigat antrenorului, fără să înțeleg că, de fapt, îmi strigam spaima – o anume spaimă; căci ea era acolo și mă privea ca pe sacul lui Moș Crăciun. Apoi am auzit-o spunând:

– N-ai să pierzi niciun meci. Hai acasă, mi-e dor de tine.

*

...în sfârșit, găsisem soluția.

Mă zbătusem toată noaptea între vis și realitate, căutând să găsesc acea ieșire care să ne împace pe toți trei. Și o găsisem.

Antrenorul a zbughit-o după șampanie.

Am zâmbit, smuls din cercul frământărilor. O seninătate caldă, și imaginea ringului dispărând pentru totdeauna. Mă așteptau laboratoarele, cercetătorii, aveam un dar pentru omenire și poate că, primindu-l, avea să devină mai bună.

Și, în sfârșit, ea, frumoasă ca niciodată, înlănțuindu-mă cu brațele ei care mă iubeau, și cu întreaga ei ființă – avea iarăși îmbrățișarea ei știută, pe care mi-o putea transmite prin zâmbetul acela atât de drag, zâmbetui de fată etern uimită de dorință...

Da, găsisem soluția să păresesc ringul.

Apoi visul s-a spulberat și în aerul proaspăt ai dormitorului nu mai plutea decât parfumul cunoscut al femeii de alături pe care acum, totuși, o vedeam

parcă întâia oară.

Visul pierise, luând cu el soluția aceea minunată de a împăca și capra, și varza; dar, totodată, luase pentru vecie și imaginea ei știută – un alt vis, pe care mi-l alcătuisem din propriile mele dorințe ca prostul și pe care îl purtasem în mine în chip de adevăr vreme de aproape zece ani.

Am mângâiat trupul acela drag – el mai era acolo, cu formele care îmi răspundeau atingerii la fel ca acum câteva ore, zile, milenii... Am continuat să dezmierd frumusețea aceea palpabilă ce se dezvelea ca dintotdeauna, bosumflată de mai știu eu ce, și m-am întins alături. Poate mă înșelam, poate că ea mai sălășluia în trupul acela plutind fierbinte peste apele somnului – era adorabilă când dormea. Am cuprins-o parcă fără voie, poate mă rătăcisem puțin, ea trebuia să fie acolo, în trupul acela, EA, cea știută, și îi simții îmbrățișarea, lumina dimineții ne acoperea unirea, a deschis o clipă ochii în zâmbet, dar nu era zâmbetul acela al ei, nici trupul nu mai era al ei, avea o altă mișcare, așa, cu un fel de zgârcenie, a zâmbit iar, nu, asta nu era deloc zâmbetul ei, nu era nici cum bucuria aceea uimită, ci satisfacția că eram acolo și mă dăruiam încă, și spaima îmi reveni, mai rece, mai lucidă, o pierdusem, și mai pierdusem și senzația aceea din culme, acum era doar o culme fiziologică, ea nu o atinsese nici măcar pe asta... ea... sau ce mai rămăsese din EA.

– Unde te duci?

Nici glasul nu mai era al EI.

Nici zâmbetul.

Da, cineva aștepta lângă o mașină în fața vilei. Departe, ca o promisiune, muntele sprijinea cerul. Am coborât scările vioi, am salutat. În mașina aceea mai erau doi bărbați... și am recunoscut una din gorilele antrenorului. M-am făcut că am uitat ceva în casă, știți, gesturile specifice, cred că am și fluerat a pagubă. Am intrat în hol, am tras cu urechea — eraliniște. Am făcut un salt izbindu-mă cu putere în perete și m-am prăbușit cu toată greutatea pe gresie. M-am ridicat dintr-o mișcare, un adevărat baton de dinamită conștient de forța lui distructivă.

Ea era în capul scărilor:

— N-ai să ajungi prea departe.

Calmă. Sigură de sine. Atâția ani...

Ce prost am fost.

Am ieșit prin spatele ciădlril. Alea scurtă, mașina mea. Pocnetul sec al armei, șuiurul plasei. M-am trântit pe jos, chinându-mă, chipurile, să les din înfășurarea ei. Au sărit toți trei, ferindu-se, parcă, să mă atingă, cred că voiau să mă ridice ca pe un covor și să mă arunce în portbagajul mașinii. Ea urmărea scena, o clipă i-am revăzut zâmbetul cinic, dar mâinile mele de la sfășiau plasa ca pe o perdele de tifon. Saltul... și pumnii doborând gorilele dintr-o răsucire. Portiera, cheile în contact, țipătul cauciucurilor... și în urmă țipătul ei rostogolit pe scări. Ca un răspuns, o mașină îmi tăie calea. Am evitat elegant ciocnirea și am accelerat ca la curse. În retrovizor, alte două mașini luară și ele curba.

Acum aveam drum drept, să vedem — care pe care. Muntele ținea cu mine. Dar, ca reflectat în parbriz, un zâmbet străin, tăios, de triumf, îmi ardea ochii până în adâncul măruntaielor. Atâția ani...! De ce nu jucase cinstit?

Începusem să urc. Serpentina se ascundea lin, departe, după obrazul de stâncă. Acul vitezometrului era la capătul scalei — mașină sport, sprintenă și nervoasă. El era mai în vale, tot mai departe. Atunci am auzit zgomotul elicopterului. Lucrurile se complicau. Și zâmbetul ei ca Imprimat în parbriz. Mințit. Atâția ani mințit. Ani degeaba. Ringul, fericirea, și oamenii a căror cădere ducea de fiecare dată — aproape ca acum. Sala, zâmbetul ei și oasele zdrobite atunci când nu te puteai concentra suficient, orbit de părul ei radiind în lumina reflectoarelor. Radiind fericire — atât cât a fost. Cu ce preț? Cu trosnet sec și trupuri căzând pe podeaua ringului. Nu am vrut asta, voi știți că nu asta am vrut, nu-i așa? Umbra elicopterului, zgomotul. Doar n-au de gând să aterizeze pe șosea! Ba chiar astapar să facă. Ovoidul de plexiglas, elicea uriașă apropiindu-se, moara lui Don Quijote. La o parte, nă-tărăilor! Ai ieșit, vor să tragă în cauciucuri, filme! Un glonț trece prin parbriz, aproape că nu mai văd, izbesc și resturile transparente se împrăstie în jur ca niște diamante false, curentul de aer îmi face bine. Mă abat un pic dreapta pe sub coada elicopterului mai-mai să rad zidul de piatră și o denivelare saltă mașina, merg doar pe roțile din stânga, acum sunt cu

toate patru pe asfalt. Cauclucurile s-au umflat din nou, dar nu cine știe ce. Plus panta: motorul trage greu.

În urmă, elicopterul s-a ridicat iar. Hai, motorăș, încă puțin.

O să ne descurcăm noi.

...Elicopterul se balansează deasupra mașinii. Ei, și? Ce-o să-mi faceți? Vârful muntelui, stâncă goală, zimțată, mă cheamă să-i țin de urât. El joacă cinstit. Dar eu, eu am jucat cinstit? Ringul — pentru ce? Pentru cine?

Ta-ta-ta-ta-ta...!

Măi băleți, stricați șoseaua.

Ta-ta-ta-ta...!

Am înțeles, vor să-mi lovească motorul.

Ta-ta-ta-ta...!

Mai aproape. Tâmpiților. Și drumul se infundă... Gata, asta a fost, o să cobor undeva și o s-o iau pe jos. Elicopterul se apropie larăși — unde naiba să opresc?

Ta-ta-ta-ta-ta-ta-ta...!

Gata, m-au luat. Motorul arde, flăcări lungi aleargă pe vopseaua capotel. Jos, că nu mă țin.

Ta-ta-ta...! Ta-ta-ta-ta...!

Sunt nebuni? Vor să mă omoare? Da, capra vecinului... De unde naiba știu asta?

Ta-ta-ta...! Au! Calibru zdravăn, mi-au făcut umărul praf. Simt cum o forță neomenească se naște în mine, țesuturile se refac văzând cu ochii, ce chestie, n-am încercat asta niciodată. Dau să fug, dar primul pas mă aruncă... vreo douăzeci de metri! Cad bine, pe ambele picioare, ca la groapa cu nisip, mă aștept să aud părăitul oaselor, mușchilor, mă rog, dar glonțul

a făcut minuni: cad și forța izbiturii mă încarcă iar cu un plus de energie, saltul următor este de... hei!, nu se mai termină!, sub mine defilează pietrele creștei, cad, în cele din urmă, cam o sută de metri să fi parcurs așa, sar din nou ca o minge, dar elicopterul este aproape, ta-ta-ta-ta-...!, na, acum picioarele!, de s-ar reface până ajung iar la sol, ta-ta-ta-zzz-...!, au schimbat arma sau muniția, o rafală de-asta mă poate rupe în două, parcă mă și văd umblând în mâini după cealaltă jumătate, solul se apropie vertiginos, ta-ta-ta-...Au!!, piciorul!, era aproape vindecată și acum iar e zdrențe, și tot cad, aterizez pe celălalt și amortizez, am învățat lecția, după un alt salt de vreo zece metri mă opresc, ta-ta-ta-ta-zzz-...!, mă rostogolesc printre bolovanii suri ferindu-mi ochii de așchiile de piatră ce zboară în jur, elicopterul vine, ta-ta-ta-...!, înșfac un pietroi de vreo cincizeci de kilograme, îl azvârl cu forța unei catapulte, pietroiul trece prin plexic făcând vraște-n cabină, aparatul se răsucesce sub forța impactului, intră în cădere și explodează printre stânci...

Apoi...

Sigur, piciorul mi s-a refăcut în minutul următor, dar asta nu m-a ajutat prea mult. Undeva, în minte, stăruia zâmbetul acela: femeia-copil se revoltase, voia mereu noi jucării, și când a fost pe punctul să rămână doar cu acelea vechi... Și antrenorului: mașina de făcut bani, găscă aceea cu ouă de aur voia s-o șteargă... Ar fi trebuit să fie și el acolo, în elicot-

ter... Poate o fi fost?

Printre zdrențele însângerate văd cum dispar ultimele cicatrice, pielea nouă este curată. Am scăpat „întreg”... și râd ca prostul.

Totuși, ceva nu e bine, și nu știu ce. Poate că ei, savanții, ar fi descoperit. Nobel și dinamita lui... De astă dată unde s-ar fi ajuns?

Orele trec. Apune soarele. Jos, în vale, umbrele se lungesc. O armată de umbre.

Nu, sunt soldați. Să-l fi trimis antrenorul? N-aș zice. Sunt nemuritorii, ca mine. Vor cuceri continente, poate planete întregi. Și mi se face frică. Toți soldații ăștia urcă spre mine coasta muntelui întrebându-mă: ai scăpat viu, dar fericirea, FERICIREA TA unde este? Ce înțelegi tu prin FERICIRE?

Chiar, ce? Gunoarele mahlalelor în care ai văzut lumina zilei înfrigurat și singur, foamea pe care ai învățat să ți-o potolești lovindu-te și mâțele huruind revoltate, derbedeii cu care ai început să pariezi pe rezistența ta la pumni, luându-le banii... Ca să-ți poți lua hrană adevărată... și ca să-ți poți cumpăra haine, și cărți, și înregistrări video, ca să înveți box... Pentru ce? Să urci acolo unde știai că meriți să stai. Să ai timp să citești, să vezi spectacole, să faci croaziere, poate și să devii celebru... Ca să poți – abia atunci – să o întâlnești pe EA. Nu-i așa, soldaților? Voi ce înțelegeți prin „fericire”? Eu, știți... pentru mine era zâmbetul acela care te îmbrățișa, cald și sincer. Da, *atunci* era sincer: îți execută numărul pe ring, era bine – tot binele din lume. Voi ce înțelegeți prin „bine”? Nu știu, dar vă spun că nimic nu se putea

compara cu bucuria ei de copil din zâmbetul acela. Nu siguranța zâmbetului ăsta care plutește pe ceața muntelui... și care devine rânjet, un rânjet care arde... și arde... și arde... undeva, aici, sub țeastă, cu o durere adevărată... Durerea loviturilor pe care le dădeai în ring unor oameni ce nu știau că nu se pot apăra, dar tu știai asta... și îi loveai, îi loveai... pentru glasul ei drag, și pentru trupul care îi păstra sufletul acela duios... atâta cât a fost.

A răsărit Luna, mare și frumoasă; numai că fuioarele astea de ceață...

Foame? Nimic mai simplu: câțiva pumni și trece.

De ce nu trece?

Să-ți fi atins gloanțele cine știe ce punct vital neștiut?

Mai bine încearcă altcum: ia o piatră și trage-ți una în cap. Ba nu, nu în cap: arde și doare, arde și doare de vezi stele verzi... sau albe, albastre... Sunt stelele primei nopți de singurătate... Le auzi? Te cheamă, și începi să te înalți spre ele.

Trupul tău a rămas acolo, jos, printre stânci... la stai: acolo, lângă trupul acela pe care îl vezi din ce în ce mai mic, a apărut o siluetă albă, culcată alături, și aproape că te bucuri, deși silueta aceea nu este ea, ci doar lumina Lunii strecurată printre cețuri.

Acum, când te-ai întors doar ca să scrii toate acestea în redacția pustie a unui săptămânal oarecare, nu mai ești...

Ce nu mai ești? Și ce naiba ești acum?

Ai să te lămurești. Mai devreme sau mai târziu, vine o vreme a înțelegerii.

Chiar și pentru cei ca tine. ✕

NORII, CERUL

Marian Truță

D

in cer cădea cu înverșunare o ploaie grea, care mi se strecura perfidă pe după guler, pe ceafă în jos. Mă opriam din săpet și priveam nedumerit la tovarășul meu.

- Cea fost asta? I-am întrebat.

A dat din umeri și s-a aplecat spre fundul gropii la care săpasem amândoi, acolo unde pârâiașe de apă noroioasă se adunau în mici băltoace care aproape că ascundeau... ceva. Un bulb cafeniu, care sunase a gol atunci când îl izbisem cu cazmalele.

- Cred că e din os, a spus el, câteva clipe mai târziu. Un craniu sau ceva asemănător...

- Ceva asemănător cu un craniu

poate fi orice, i-am spus. O scrumieră sau o veioză, de exemplu. Sau un castron.

- Un castron din os?

- Nu, o tigvă din coaja unei nuci de cocos.

Nu s-a ostenit să-mi răspundă. Umbla cu mâinile prin apa murdară din fundul gropii, pipăia calota cafenie care, acoperită pe jumătate de apa de la ploaie, părea burta unui animal înecat. Un spasm de vomă îmi dădu târcoale.

- Dă-l încolo, i-am zis. Cui rănd o să se întunece. Hai să ridicăm cortul și o să vedem mâine-dimineață.

- Măine-dimineață n-o să mai vedem nimic, a insistat el. La cum plouă, în locul gropii o să fie un heleșteu plin cu broaște. Chiar e un craniu, a adăugat mai apoi băjbăind cu mâinile prin apă.

- Stai să te ajut, mi-a zis.

Ne-am chinuit câteva minute, cu degetele înțepenite de frigul înșelării. În cele din urmă, am reușit să ridicăm un soi de adăpost care să împiedice ploaia să inunde groapa la care săpăsem amândoi vreme de câteva ceasuri.

- Acuma să instalăm și cor-

Am improvisat un cancioc dintr-o sticlă de plastic în care fusese, în urmă cu câteva zile, coca-cola. S-a pornit să arunce cu frenezie apa afară din groapă, dar ce arunca, se întorcea multiplicat de câteva ori. Degeaba ridicasem adăpostul, ploaia se scurgea pe margine. M-am apucat să ridic brazde de pământ în

Îi simt orbitele... Cred că pot să-l scot...

- Lasă, l-am oprit, cuprins brusc de inspirație. Haidem să întindem o pânză de cort peste groapă.

Și, fără să mai aștept părerea lui, am luat bețele de la cortul de rezervă, le-am înfipt în pământul moale, la marginea gropii, după care am luat pânza de cort pe care o purtam deasupra rucsacului și am început s-o întind între cele cinci bețe.

Tovarășul meu ieși din groapă, murdar de noroi, cu părul năclăit, ud până la piele și tremurând.

tul nostru, i-am spus, căutând să-i abat atenția de la groapă.

- Încă nu, mai e un pic de lumină, a replicat el și s-a strecurat pe sub foaia adăpostului la loc, în groapă.

Firește, nu avea cum să mai vadă mare lucru pe sub foaia de cort. Abia de se mai distinge apa, cum licărea uleioasă și mociroasă.

- Dă-mi un cancioc, mi-a cerut el nerăbdător. Vreau să scot apa afară din groapă.

- De unde cancioc în pustietatea asta?

- Dă-mi o cană de cositor, ceva...

jurul gropii, efort chinuitor, pământul moale, îmbibat cu apă, numai în brazde nu se lăsa așezat. În cele din urmă am reușit, cu chiu, cu vai, să asigur groapa.

- Privește, mi-a cerut tovarășul meu. E un craniu, așa cum am spus.

Am aruncat o privire în întunecimea de sub pânza adăpostului. Pe fundul gropii se instalaseră deja umbrele și întunericul înșelării. Abia se distinge calota care sunase găunos sub cazmațele noastre. Da, era un craniu. Îi distingeam orbitele mari, negre ca smoala, distingeam fosele nazale, distingeam un rânjet

plin de nămol. Da, vedeam toate aceste lucruri plus încă un detaliu care îmi dădea un fior de neliniște. Un orificiu, între orbitele goale, în mijlocul frunții.

- Ăsta oia fost împușcat, ori a avut trei ochi, a rostit el.

Nu i-am răspuns. În cele din urmă, a ieșit din groapă, dărdăind și clăntănind din dinți.

Și eu dărdăiam, la rândul-mi.

- Drace, s-a lăsat un frig...

Fără să mai comentăm, am început să instalăm cortul în care urma să înopțăm. Exact când ultima geană de lumină se risipea pe orizont, ne-am strecurat sub pânza cortului. Am aprins lampa cu spirt în vreme ce el umplea cele două căni de cositor cu apă dintr-un bidon.

- Ăsta-i ultimul ceai pe care îl bem, m-a avertizat. Am terminat bidonul cu apă.

- O să luăm din fluviu, mâine-dimineață, i-am spus.

- Cu condiția să găsim râul.

- La naiba, am izbucnit, tu ai fost cu ideea să venim în tundră! Credeam că ai habar de locurile astea, că știi pe unde trebuie să umblăm și pe unde nu. Credeam că știi ce avem de făcut!

- Știu ce avem de făcut, dar nu știu cum, s-a scuzat el.

Am tăcut. Ce aş mai fi putut să adaug?

Plecaserăm în urmă cu două săptămâni.

„Haidem în tundră”, mi-a spus el, „mergem în susul fluviului cale de două sau de trei zile. De acolo, spre tundră, la o zi de mers, este o așezare de laponi. Ultimii laponi nomazi, îți dai seama?”

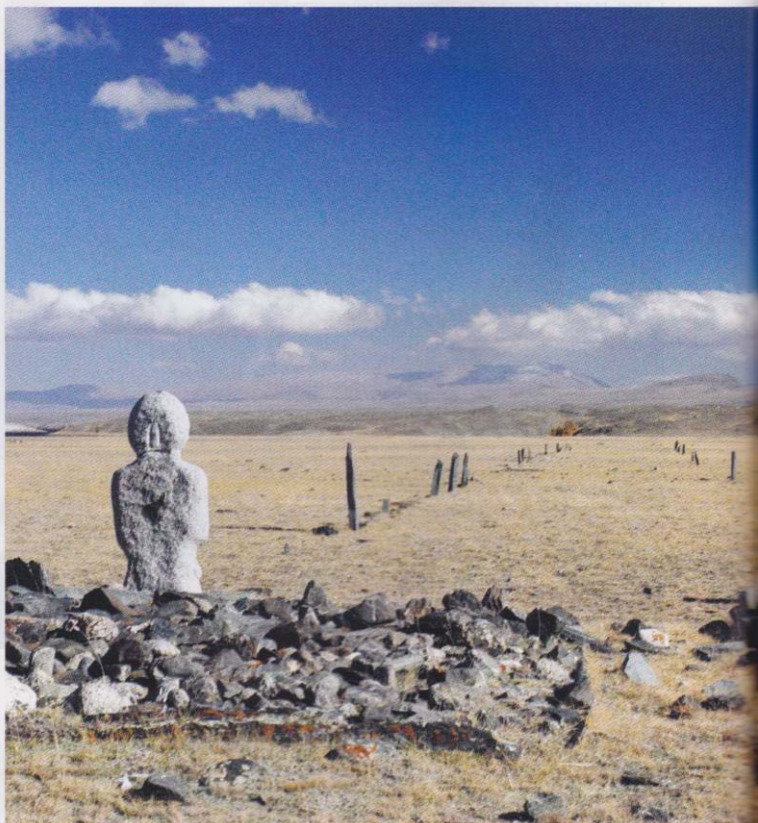
„Nu mă interesează laponii”, i-am respins oferta. „Ia pe altcineva cu tine.”

„Nu fii tâmpit, pe cine mai

interesează acum laponii? Mergem doar să luăm niște artefacte de la ei. Amuiete, brățări. Ace din os, panglici colorate, traiste din piele de ren, haine din piele de ren, mocasini din piele de ren... Faci bani frumoși cu lucrurile astea.”

din conserve în tigăi teflonate.”

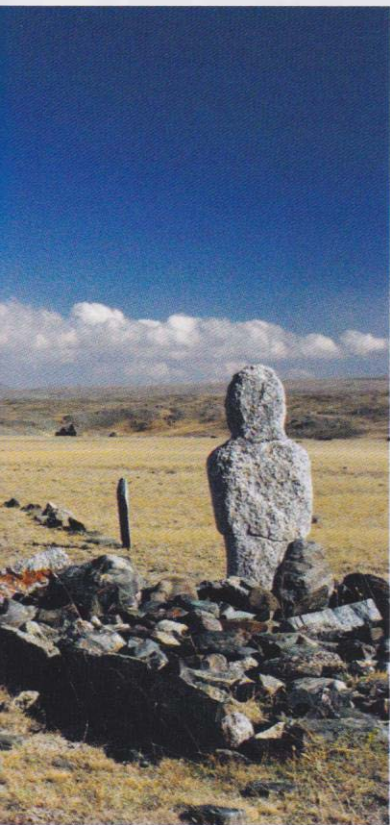
„Nu”, a căutat ei să mă convingă. „Ăștia-s laponii de câmpie și de oraș. Laponii nomazi încă mai umblă prin tundră cu turmele de reni, pescuiesc cu ace din os, trăiesc în corturi pline de fum și de arome sălbatice.”

„Nu faci nimic”, i-am contrat. „Nu faci nimic, pentru simplul fapt că laponii nu mai au reni. Sau, mă rog, nu mai fac nimic cu renii în afară că îi înhamă uneori la sănii. Acum au mașini de cusut electrice, au pâslari și gumari, ascultă buletinul meteo la radiouri mici, cu circuite integrate și cu căști, vânează cu carabina, pescuiesc cu lanseta, gătesc carne

M-am tot fasolit, că nu merg, că vine toamna, că încep ploile, că am de lucru... În realitate, gândul că s-ar putea să ne întorcem cu niște mărfuri rare din mijlocul pustietății mă stârnea grozav de tare. În cele din urmă, am acceptat. Am fost de acord să merg pentru că îl cunoșteam, mai explorasem împreună locuri greu accesibile. Supravlețuisem vreme de două luni în Timbuctu,

în căutarea unor cărți străvechi, cărți pe care le și găsisem. Jumătate de an în Anzi și în jungla Amazonului. Trei luni printre eschimoșii din Groenlanda. Un an întreg în regiunile apusene de lângă Marea Neagră. Apoi în deșertul Gobi. În jungla africană.

Umblasem împreună prin locuri sălbatice, nu lipsite de un oarecare pericol, departe de bine-facerile civilizației. De cele mai multe ori, ne înțelegeam cu băștinașii. Atunci când aceștia nu se lăsau înduplecați sau se arătau suspicioși sau, pur și simplu, nu aveau chef de noi, nu insistam. Ne vedeam de drum până la satul următor sau până în provincia următoare. Aveam mereu la noi

mărfuri de mare valoare pentru oamenii de prin coclaurii pe care îi colindam: bricege multifuncționale, baterii de diferite formate, ceasuri digitale, din acelea care costau doi dolari pentru cinci kilograme, lămpi cu leduri pe baterii solare, radiouri minuscule, cu căști, încărcătoare solare pentru acumulatori. Și câte și mai câte. Mereu ne întorceam cu obiecte rare, cu „artefacte” pe care le vindeam apoi unor samsari care, la rândul lor, le distribuiau prin muzeele lumii sau prin te miri ce colecții particulare. Se făceau bani frumoși din negustoria asta, e drept. Dar, uneori, o mai dădeam în bară. Cum a fost atunci, cu cărțile din Timbuctu. Am fost fugăriți prin jumătate de Europă de câțiva fanatici din străvechiul oraș, indivizi care se juraseră să ne facă felul în vreo duzină de moduri, care mai de care mai cumplit și mai înfricoșător. În cele din urmă negociasem să le dăm cărțile înapoi și să fim lăsați în pace.

Așadar, am acceptat să-l însoțesc prin tundră. O expediție de maximum cinci sau șase zile. Floare la ureche.

Ne-am luat doar echipamentul strict necesar: corturile, setul de cuțite, undițele, câteva conserve ieftine, ceva schimburi și o cutie cu aspirine. Firește, împreună cu marfapentru troc.

Și am umblat... două zile am urcat de-a lungul fluviului. În prima zi am urcat pe autostrada de Nord, cu un camion care ne-a lăsat la un avanpost. De acolo, cu o șalupă a armatei, direct pe fluviu până la graniță. Apoi, pe jos, încă o zi.

Ne-am instalat cortul undeva, în plină tundră, la câteva mile de fluviu, pe un pat de licheni,

lângă un braț de pădure, unde am înnoptat. Am căutat așezarea laponilor toată ziua următoare. Abia pe seară am dat de ei. L-am simțit de departe, am simțit mirosul de fum, mirosul de jivine domestice.

Așezarea era formată din cinci iurte mari și din câteva corturi mai mici. Plus un țarc în care țineau închiși câțiva reni apatici.

„Înainte aveau turme de zeci de mii de reni”, m-a informat tovarășul meu.

Am dat din cap, neîncercător. Cum puteau viețui mii de reni în pustietatea aceea?

Laponii ne-au primit cu bucurie și ne-au invitat în iurta cea mare. Era cald în cortul acela uriaș, cald, fum, miroasea a grăsimi de ren, un miros rănced, dar fin cumva, fără să fie neplăcut. Mai plutea în aer un miros dulceag, a cărui sursă n-am putut s-o identific atunci. Ne-au invitat să ne așezăm în jurul focului, pe niște preșuri aspre, făcute dintr-o păslă groasă, după care ne-au oferit de mâncare. Carne de pasăre, niște biscuiți tari și mucegăiți, un sos alb, acrișor, dar și iute. În răstimpuri, ne ofereau să bem un soi de bere apoasă din niște ulcele din lemn. Mă rog, din niște vase din lemn.

Tovarășul meu îmi tot dădea coate și-mi făcea semne.

„Avem noroc”, mi-a spus el, după ce a schimbat câteva vorbe cu cel care părea să fie starostele sau căpetenia satului. „Au nevoie de o grămadă de lucruri. Baterii, ace de oțel și papiote de ață, vor și niște cuțite. Mi-au cerut și o busolă și cred că au pus ochii pe rucsacul tău...”

Am înțeles că urmau negocierile. L-am lăsat pe el să vorbească, pentru că le înțelegea

cât de cât graiul. În vremea asta eu îmi aruncam privirile prin jur, la mutrele celor adunați acolo, laponi de toate soiurile și vârstele, bărbați, femei și copii care se holbau la noi fără să spună un cuvânt. Copiii neiscodeau cu curiozitate și inocență, femeile ne studiau prin ocheadă rapide, iar bărbații ne fixau încruntați. Sau așa mi se părea mie...

Apoi, de undeva, habar n-am de unde, a răsărit un șaman de-al lor. Cum tovarășul meu spovovăia și râdea cu șeful satului, șamanul m-a luat pe mine ca obiect de studiu. S-a apropiat și m-a ținut cu privirea mișcând mărunț din buze, de parcă ar fi vorbit în șoaptă cu duhuri numai de el văzute și auzite. Avea ochii de un albastru întunecat și părul de un galben stins. După figură, putea să fie norvegian sau suedez, nicidecum lapon. L-am adresat câteva cuvinte, dar tovarășul meu m-a înghionțit.

„Nimeni nu vorbește cu șamanul.”

„De unde era să știu? Da' tu de unde știi?”

„Știu și gata!”

Dacă încălcasem vreo cutumă, lucrurile nu păreau a fi prea grave. Șamanul fie nu dădea preț pe obiceiuri, fie găsise că îi sunt simpatic. Și-a vârât o mână pe sub fustele colorate și înflorate, a cotrobăit printr-un buzunar ascuns sau printr-o traistă pitită sub haine, ce avea el acolo, și a scos ținând între degete o... tabacheră.

„Fumem”, azis șamanul rânjindu-mi complice.

Am rânjit și eu la el: „Să fumem.”

Am răsucit țigarete din foițele șamanului pe care le-am umplut cu ierburile din tabacheră.

Apoi le-am aprins și am pufăit spre tavan.

„Ce dracu' faci?” m-a întrebat prietenul meu.

„Fumez, nu se vede?”

„De ce dai cu fumul în tavan? Aștia nu-s apași.”

„Da' unde vrei să-l dau? În cur?”

Începusem să mă enervez și să regret că pornisem în expediția aceea. Sigur, ne mai încăierasem și în trecut, nu era pentru prima dată când ne ciondăneam.

să fumez, alături de un tovarăș plin de țăfnă.

De nervi am mai luat o foită și am mai făcut o țigaretă cu ierburile din tabacheră. Cred că asta îl făcea cât se poate de fericit, după cum se hlizea la mine și mă încuraja să scot fumul, ba pe gură, ba pe nas.

„Și coleg fumeze”, mă îmboldea individul.

„Zice că să fumezi cu el”, mi-am atenționat tovarășul.

Apoi, nu mai știu prea bine

Dar atunci, chiar nu vedeam vreun motiv pentru care să-mi reproșeze fiecare gest. Ce naiba caut eu aici, m-am întrebat. Nu știu limba laponilor, deși am trăit jumătate din viață la mai puțin de două sute de mile de ei. Nu le știu obiceiurile. Nu-mi place tundra. Nu-mi place nordul. În ciuda tuturor acestor lucruri, iată-mă într-un cort plin de fum, îngheșuit de un șaman care mă îmbia

cum s-au derulat faptele. Îmi aduc aminte vag de tot că fumam și râdeam ca prostul din orice. Un deget dacă-mi arăta cineva, râdeam de mă scăpam pe mine. Iurta aia ba se mărea și se făcea cât universul, ba se micșora peste fața mea de nu mai puteam să respir. Râdeam și fumam sau invers, nu-mi era prea clar.

M-am trezit brusc, cu o

usturime pe obraji.

„Scoală”, îmi şuiera răstit, dar în șoaptă, tovarășul meu.

„Ce-i?” am bălăjit.

„Scoală, trebuie să plecăm.”

„Acum?”

„Da, acum.”

Lurta revenise la dimensiunile inițiale. Din focul central mai rămăsese o mână de jar care, lucru cât se poate de curios, lumina ziua.

„la uite”, am exclamat. „Văd ca ziua.”

„Vezi pe dracu’. Ești beat, ai fumat din ciupercile șamanului. Trebuie să plecăm.”

Șeful satului, șamanul și încă vreo doi indivizi, dormeau care pe unde apucaseră, pe preșurile de pâslă sau pe blănuri de ren. Dormeau și sforăiau. Femeile și copiii dispăruseră, cine știe când, cine știe de ce. Poate că nu se cădea să vadă niște adulți cum se făc vreaște de la câteva fumuri.

Beat, nebeat, vedeam ca ziua, asta era cert. Am vrut să-i demonstrez colegului ce dibaci sunt și ce privire de bufniță am. M-am ridicat și am răsturnat o tingire plină cu un lichid întunecat.

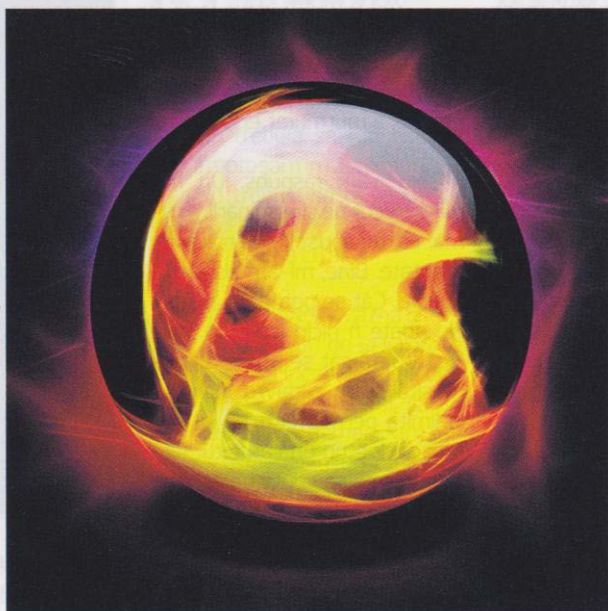
„Încetează”, m-a apostrofat tovarășul meu.

În cele din urmă, mai mult înghiontit decât de bunăvoie, am ieșit afară.

„Ți-ai luat rucsacul?”

Am dat din cap că da.

Și afară era lumină, ca în cort. Mi se părea că e o zi obișnuită de toamnă, cu ceturi gri și verzi. Vedeam peisajul ca în palmă. Cu deosebirea că elementele de decor nu coincideau cu realitatea. Sau invers, realitatea nu se suprapunea perfect peste ceea ce vedeam eu. Am căzut de câteva ori, fie călcând în gropi care nu existau, fie împiedicându-mă de obiecte sau de hârtoape invizibile. Apoi, încet, încet, lumina a pălit și m-am trezit orb ca un

liliac.

„Am orbit!” am comentat cu neliște în glas. „Nu mai văd nimic!”

„Firește că nu vezi. Nici eu nu văd”, m-a liniștit tovarășul meu. „E noapte și suntem în mijlocul tunderii, ce ai vrea să vezi?”

Mă gândeam că poate avea dreptate. Cine știe ce fumasem cu șamanul ăla. Nu aveam vreo stare de rău, nu mă simțeam

amețit. Pur și simplu îmi erabine. Nu mă durea capul, nu aveam grețuri. Mă simțeam perfect. Doar că nu vedeam nimic.

„Dar cerul?” am întrebat. „De ce nu văd cerul?”

L-am auzit înjurând scrâșnit, printre dinți.

„Pentru că e înnorat!” a izbucnit el.

Am rătăcit o vreme, ca orbetii, izbindu-ne de mestecenii pitici, călcând prin băltoace, căzând în tufe fără nume, pline de țepi.

„Unde fugim?” am vrut să știu.

„Unde vedem cu ochii”, mi-a răspuns îndoiperi.

Ceea ce nu însemna mare lucru. Nu mai vedeam nimic. N-am mai întrebat de ce. N-am întrebat pentru că nu mi mai păsa. Mă simțeam perfect împăcat cu mine, cu el, cu tundra, cu noaptea, cu mărăcinii peste care nimeream, cu băltoacele prin care treceam poticnindu-mă. Pescurt și

altfel spus, rezonam cu întregul univers.

Abia spre dimineață, când s-a crăpat de ziuă, mi s-a făcut frig.

Îl simțeam cum se foiește. Nu avea somn. Nici mie nu-mi ardea de dormit. Căscam ochii în întuneric, ascultând ploaia cum se izbește de pânza cortului.

- Te gândești la ce am dezgropat? l-am întrebat.

- Da... Firește că mă gândesc la asta. Tu nu?

- Puteam să trecem liniștiți mai departe. Acum poate că eram deja la fluviu, dacă nu ne opream să săpăm.

- Cu siguranță că nu ne opream să săpăm dacă nu uitai undițele în iurta laponilor, mi-a reproșat el.

- Fii sigur că nu aș fi uitat undițele dacă nu te apucau să furi arătarea aia, am replicat pe dată.

- Lasă asta, mi-a spus după o pauză. Arătarea aia o să merite toți banii, ai să vezi. Cine s-a mai întors din tundră cu așa ceva?

L-am auzit cotrobăind prin rucsac, după care o rază de lumină m-a izbit în ochi.

- Vreau să vezi ceva, mi-a spus apoi pe un ton de rugămin-te.

- Am văzut destul, nu dau doi bani pe lemnul ăla...

- E din os... în fine, e ceva ce nu-mi dă pace, uită-te la expresia lui.

Era un idol cioplit. Când l-am văzut prima dată am crezut că era din lemn, că era cioplit într-un lemn vechi și murdar. Tovarășul meu m-a asigurat că este din os. Era o statueta cam de două palme. Înfățișa un om care ședea ghemuit și care era acoperit cu o pelerină. Chipul statuietei, îndreptat înainte, era în cel mai fericit caz hidos. Avea o expresie afurisită, surprinsă magistral de sculptorul anonim. Răutate, depravare, ticăloșie. Asta citeam în lemnul sau osul cioplit. După ce că era hâd fără măsură, mai și rânjea. Și, peste toate astea, mai avea un ochi în frunte, un ochi holbat, bulbuc, hipertrofiat, care reușea să împrăstie senza-

ția că, indiferent unde și cum te-ai ascunde, idolul te poate vedea. Nu numai că te poate vedea... Cu siguranță că te vede în fiecare clipă.

Ideea era că nu mă simțeam deloc în apele mele în preajma arătării.

- N-aș da pe el nicio rublă ruginită, i-am spus.

- Nu vezi nimic ciudat la el? a insistat.

- Ce? Că are trei ochi?

- Și asta... uită-te la arcadele lui. La pomeții lui...

- Văd o mutră slută. N-ar fi prima...

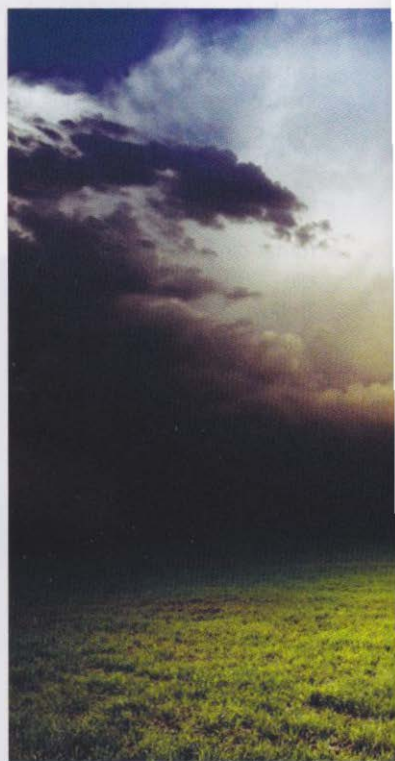
A oftat resemnat.

- Seamănă cu craniul din groapă, a murmurat el și a stins lanterna.

Nu i-am răspuns. Un fior mi-a trecut pe șira spinării. Acuma, că-mi spusese, parcă avea dreptate. Bine, mi-am zis, dar e absurd. Cât se poate de absurd. Nu poate fi nicio legătură între o statueta cât se poate de nereușită și un cadavru îngropat la limita permafrostului. În fine, un schelet, nu un cadavru. Altă discuție: ce să caute un schelet deasupra unui pat de gheață? Dacă nefericitul acela fusese îngropat întreg, ar fi trebuit să-l dezgropăm măcar stafidit. Cu ceva pe oase. Permafrostul a conservat zeci de mamuți, darămite un simplu om.

Bine, mai era și chestia cu al treilea ochi. Idolul avea trei ochi, craniul avea o gaură în mijlocul frunții. Dacă în clipa aia colegul ar fi avut un atac de nebunie și m-ar fi împușcat (presupunând că ar fi avut cu ce) în frunte, după care m-ar fi îngropat alături de scheletul descoperit de noi, peste câteva sute de ani, cineva, un oarecare, ar fi ajuns să caș-

te gura la două cranii, fiecare cu ochi în frunte. Și ar fi zis... Tiii... ce de ochi aveau oamenii în trecut. Mi se părea de prost gust. Individul din groapă fusese împușcat, cine știe când, cine știe unde, și

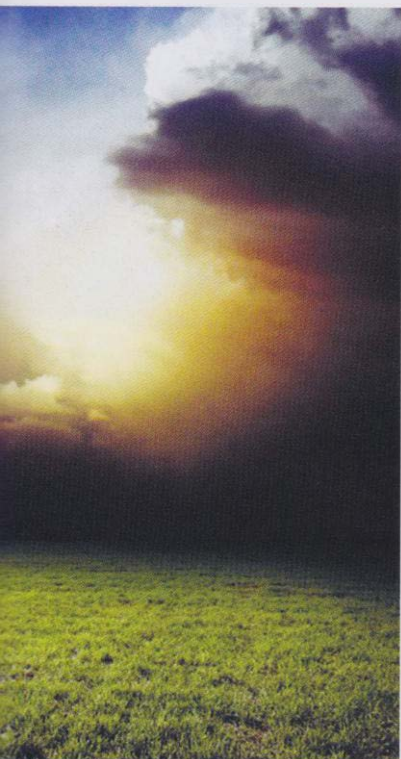

adus și ascuns în pământul înghețat al tundrei. *Tertium non datur*. De ce se petrecuse așa, nici că-mi păsa.

Și așa, încet, tot gândindu-mă, am ațipit, apoi am adormit de-a binelea, anesteziat și de zgomotul pe care îl făcea ploaia strivindu-se de pânza cortului.

M-am trezit într-o lumină tulbure. Ploaia contenise. Așa era în fiecare dimineață. De când plecasem, mai bine zis fugisem din satul laponilor, aveam parte de o dimineață

noroașă urmată de o ploaie rece, agresivă, perfidă și persistentă. Nu mai văzusem soarele de o săptămână. Nu era ceva neobișnuit pentru tundră. Nici ploaia nu era neobișnuită.

Nici frigul nu era neobișnuit. Nimic nu era neobișnuit pentru tundră, nici măcar un schelet așezat pe patul de permafrost.

Eram singur în cort. Mi-am luat hanoracul, jilav, cum altfel, și am ieșit afară. Era mai frig decât mă așteptam. Mai frig decât ar fi fost normal pentru sfârșitul lui septembrie.

Tovarășul meu era deja în groapă, îl azeam cum se opinteste și cum icnește pe sub pânza adăpostului.

– Ai mai găsit ceva? l-am întrebat apropiindu-mă.

– Da, am degajat tot scheletul.

– Și?

– Și nimic... Ai să vezi și singur.

l-am văzut chipul plin de noroi peste marginea gropii. Părea că râde. A împins afară, pe pământul moale, o vergea lungă, argintie și un bulgăre de pământ. Vergeaua aceea era, de fapt, miza întregului joc. Apoi a sărit, sprinten, afară din groapă.

Fugisem toată ziua, închipuindu-mă că laponii vin buluc după noi. Prin ploaie, bătuți de vânt, flămânzi și plini de nervi.

„Nu trebuia să furi chestia aia”, îmi reproșam în răstimpuri.

„Nu trebuia să te afumi cu vrăjitorul ăla.”

„Ce are una cu alta?”

„Păi are...”

Și mi-a povestit că mă cherchelisem zdravăn de la ierburile vraciului și că începusem să debitez numai prostii. Apoi, ca să vezi ce zace în oameni, am început să fac avansuri uierilor care sporovăiau liniștite pe lângă foc. Și că bărbații ar fi sărit să mă încaiere, dar șamanul i-a oprit.

„Cum i-a oprit?”

„Cu asta”, mi-a răspuns el și a scos idolul din buzunar. „A picat înțelegerea cu mai-marele satului, îți dai seama din ce pricină, nu?”

Da, zicea el, picaseră înțelegerile, puteam să ne băgăm marfa în cur, laponii nu mai doreau să facă schimb cu noi. După ce vrăjitorul îmi arătase statueta aceea pocită, îmi povestise el, mă liniștisem ca prin farmec. Și toată lumea se liniștise, nu numai eu. Asta fusese tot.

„Cum adică?”

„Păi, mai târziu, după ce au adormit cu toții, am umblat printre bulendrele vraciului, i-am subtilizat idolul, te-am trezit pe tine și gata. Asta a fost tot.”

Nu știu dacă laponii ne-au urmărit să-și recupereze odorul. Presupun că nu, sau dacă au făcut-o, au făcut-o fără tragere de inimă. Le-ar fi fost ușor să dea de urma noastră. La urma urmei, unde să te ascunzi în tundră? Cert este că nu am văzut umbră de lapon după noi.

Am umblat bezmetici, poticnindu-ne prin smârcuri, sperînd păsărețul mărunț care zbura de colo-colo, scoțând piuituri ascuțite, ca niște avertismente de rău augur. Spre seară, am ridicat cortul și ne-am strecurat în el rebegiți de frig, uzi și ruți de foame. În dimineața următoare, după o noapte în care abia de ațipisem de câteva ori, am constatat prețul pe care îl plătisem pentru idolul acela dezgustător: pierdusem, în graba plecării, undițele, cuțitele, busola și conservele.

„Fie le-am pierdut, fie ne-au umblat și ei prin catrafuse”, a fost concluzia la care am ajuns.

Au urmat cinci zile de răstăcire. Cerul nu ne oferea nimic altceva decât spectacolul norilor grei, care se târau deasupra noastră și din care, aproape tot timpul, cădea cu înverșunare o ploaie grea, insistentă, chinuitoare. Așadar, habar nu aveam unde sunt punctele cardinale. Habar nu aveam încotro mergem. Fluviul trebuia să fie la o zi de mers de locul în care îl găsisem pe laponi. După cinci zile devenise clar că ne rătăcisem. Oriunde priveam, nu vedeam decât bălți, mici dâmburi de pământ, pâlcuri rare de mestecenii, tufe

de mărăcinii. Vedeam dezolarea în cea mai pură formă a sa.

Apoi, s-a întâmplat. Tovarășul meu s-a împiedicat de ceva. L-am văzut cum se întinde cât era de lung pe pământul jilav. În mod normal aş fi izbucnit în râs. Dar nimic din ceea ce trăiam nu era normal. Sigur, în tundră ți se pot agăța bocancii de o rădăcină. Într-un ciot de lemn. Asta sunt lucruri, să zicem, oarecum naturale. Dar să te împiedici de o tijă cu aspect metalic și care abia se iesește din pământ, iată un lucru cât se poate de ciudat. Ne-am așezat pe vine și am studiat problema. O tijă argintie, o vergea metalică, netedă, lucioasă ca o bară nichelată și pe care apa de la ploaie nu făcea deloc priză. După câteva minute de deliberări, am decis că trebuie să scoatem vergeaua aia din pământ.

„Putem încerca să vânam cu ea.”

Am fost de acord. Aveam o șansă în plus față de pescuitul cu mâna goală prin băltoacele tundrei. Și am săpat până am dat de un craniu. Ce poate fi mai interesant, în tundră, decât să găsești o tijă înfiptă în pământ și, la capătul îngropat, un schelet?

M-am aplecat spre groapă. În ciuda ploii, reușise să arunce apa afară, consolidase marginile cu brazde noi de pământ. În lumina tulbură a dimineții distingeam perfect scheletul. O mोगâldeață cenușie, cu reflexe cafenii. Un craniu nefiresc de mare pentru restul trupului.

– Arată ca un schelet de copil, mi-a citit el gândurile. Numai că nu sunt rămășițele unui copil.

Mi-a explicat și de ce. Dentiția, aspectul oaselor, forma craniului. Însemna că tocmai descoperisem un pitic în

tundră. Tot ce doream în acel moment era să găsesc un adăpost oarecare, un loc uscat, un loc un pic mai cald, un loc în care să pot bea un ceai sau o cafea fierbinte. Aș fi dat pentru asta, toți piticii de tundră din lume.

– Și asta nu e tot, mi-a atras atenția. Uite ce ține la piept.

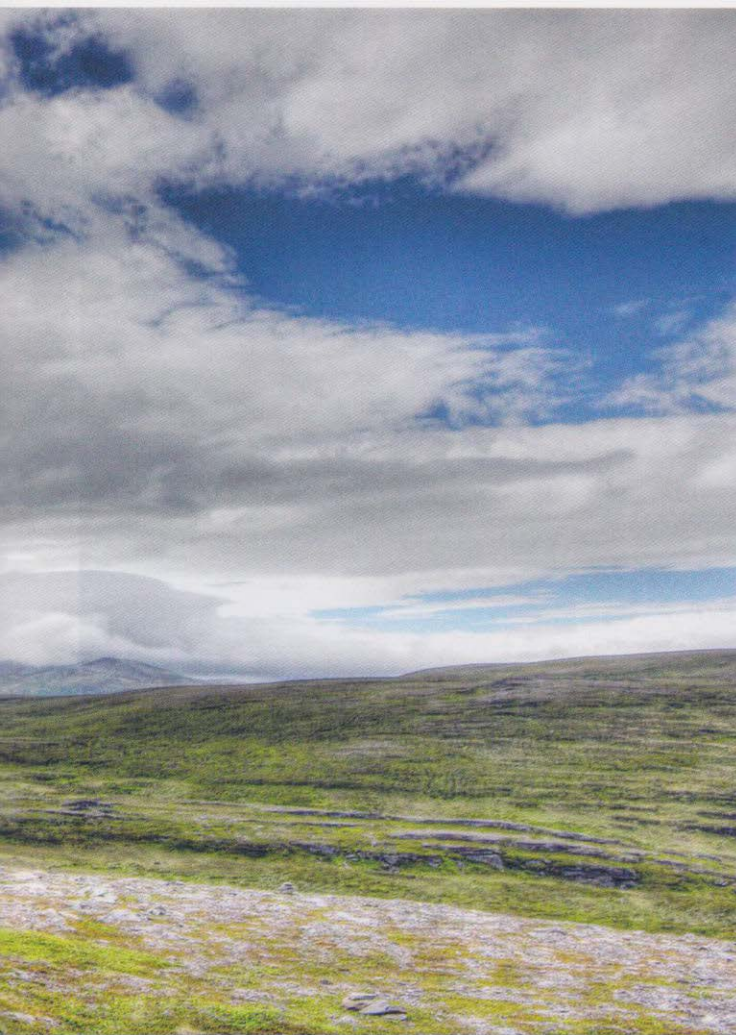
Mi-a arătat bulgărele acela de lut. De fapt, nu era un bulgăre de lut, ci un cub plin de noroi. L-am ridicat și l-am curățat cu marginea hanoracului. Apoi

l-am clătit, cât de cât, într-o băltoacă.

Era un cub cât să încapă într-o palmă. Era ușor și cald. Ca și cum ar fi stat pitit în buzunarul cuiva. Iar pe sub fețele lui translucide ghiceam o rostogolire vagă de forme și de culori.

– Privește! mi-a zis, dar nu mai era nevoie.

Vedeam deja ape și fuioare de ceață amestecându-se sub fețele cubului. Și mai ciudat de atât era faptul că fiecare fațetă arăta altceva, alt tipar, alte

vârtejuri, alte culori.

- Ca și cum ar fi ferestre către alte lumi, a murmurat tovarășul meu.

Unul din colțurile cubului era retezat. Inițial, am crezut că de la cazmalele noastre, dar, privind mai bine, mi-am dat seama că așa era alcătuit: cu un colț retezat și cu un orificiu în locul colțului lipsă.

Am luat vergeau de pe jos. Se potrivea perfect în orificiu. În clipa în care am împins-o prin deschizătură, cubul s-a luminat

ca un foc de artificii, iar vârtejurile s-au preschimbat în roți de foc și în cascade de scântei. Pentru o clipă, am avut impresia că întregul peisaj din jur tremură. Doar pentru o clipă.

- Ce e asta? a murmurat fascinat tovarășul meu. Ce naiba am dezgropat?

- Ceva care valorează foarte mult, i-am răspuns. Dar nu pentru noi.

Am arătat spre groapă.

- Ai avut dreptate, arătarea de acolo avea trei ochi. Și mai

cred că noi l-am omorât. Mă rog, tu l-ai omorât când te-ai împiedicat de tija asta sau de antenă, ce-o fi ea. Cred că individul era un călător, poate un călător în timp, cubul și antena erau aparatul lui de plimbat prin timp. Când ne-am opintit să scoatem antena, l-am omorât.

Adevărul era că îmi plăcea să-l văd cum cască ochii la povesteamea inventată pe loc.

- Bați câmpii, mi-a spus el cu un glas răgușit.

- Gândește-te, poate că peste un milion de ani, sau acum un milion de ani, nivelul pământului era altul. Poate că el s-a întins pe o lespede, la el acasă, în vremea lui, așteptându-și sorocul, lăsându-se îngropat de pământ în decursul erelor, dar apărât de cub. Iar noi l-am omorât și carnea i s-a dezagregat cu o viteză de un milion de ani pe secundă. Dacă ai o explicație mai bună, abia aștept s-o aud...

Am privit peste umărul lui, spre nesfârșirea tundrei care ne înghițise fără să ne dăm seama. Abia atunci am băgat de seamă... l-am făcut semn să privească în spate, dincolo de groapă, ceea ce nu observasem ieri. Cât vedeam cu ochii, din smârcuri se ițeau alte tije. Nenumărate.

- Poate că ai dreptate, mi-a spus el. Poate că l-am omorât, și acum tovarășii lui vin după el. Sau poate că noi călătorim spre lumea lui. Și mi-e teamă că nu ne vom mai întoarce acasă nici odată.

Mi-a luat cubul din mâini și l-a ridicat desupra capului și mi-a arătat norii care fugeau cu o viteză colosală pe un cer devenit, dintr-odată, cumplit de străin. ✕

GOTHYC

Don Simon

A trebuit să treacă o vreme până să-mi dau seama că ochii albiți de moartea veche de zece ani ai lui Dario Espinosa, mântuitorul găinilor vagaboande din delta amazoniană, mă studiau dintre rădăcinile mangrovelor.

La început n-am dat atenție senzației că sunt urmărit. Tocmai priveam trecerea greoaie a serenității crapului care tocmai împlinise un mileniu și mă întrebam dacă nu cumva este trenul zugrăvit în scoici, acea fantasmă bântuitoare pe sub ape, mă întrebam dacă nu cumva o să gareze ca să elibereze din singurul vagon asasinii-pereche descăpățânați de ura îngerului Rafael. Este adevărat că mai devreme oboare rece trecuse pe deasupra apei și umbra fugară, încolțită de suflul de foc al unei după-amieze în care până și țânțarii leșinaseră, se topise repede, însă nu suficient de repede ca să nu-mi dau seama că Satan venise din nou ca să-mi cumpere sufletul.

Dario Espinosa stătea în picioare, într-un *rigor mortis* proptit între rădăcinile măloase, cu apa până la

genunchi. În jurul lui apa forfotea înnebunită de foamea peștilor. Se uita fix către mine.

De sub pământ se auzea bocăneala constantă a oțelului peste oțel, semn că Hefaistos asuda croind la harponul cu care urma să ucid crapul de o mie de ani și astfel să intru în panteonul de aur al pescarilor.

Cocoașa vânătorii a ambiției mele a continuat să taie apele, brădișul și stufurile, în timp ce Satan, preschimbat în gorgonă, s-a așezat cu ghearele pe umerii mortului de zece ani. Dario Espinosa nici n-a clipit.

Se prefigura o seară ciudată, ieșită din comun, poate puțin seducătoare. Știți cum se spune: „*Dacă mingea ar avea mănere, atunci fotbalul ar fi mai seducător.*”

În debutul serii țânțarii au ieșit

dintre mangrove în veșnica lor cruciadă împotriva a tot ceea ce mișcă, în războiul venit din setea trompelor uscate în sânge vechi și tot atunci Satan, preschimbat din nou în diavol, a coborât de pe umerii lui Dario Espinosa și m-a îmbrățit:

„Hai Meltik să fumăm un trabuc. Sunt cubaneze, să știi.”

Tertipuri simple, de diavol previzibil, neinspirat.

N-am privit în direcția lui, prea mare și prea direct ar fi

fost afrontul, însă am scuipat peste umăr, că mă săturasem ca delta să se umple de mirosul de pucioasă al enervării îngerului alungat. Mi-am dorit în acea clipă să fi putut pleca pe coama crapului milenar, indiferent de țintă sau să fi venit Rafael ca să-l taie pe Satan, să-i creșteze boabele sau coarnele cu spada lui minunată, ruptă din lumina zilei.

Soarele obosea din ce în ce mai tare, iar singurul zid al mână-

năstirii prăbușite la cutremurul de anul trecut se umplea de spini. Era clipa preferată a diavolului.

L-a apucat pe mortul vechi de ciuf și l-a tras din apă. L-a ținut câteva clipe în aer ca să-i vadă carnea mâncată de sub genunchi, apoi pământul maulului s-a surpat și diavolul l-a trimis pe Dario Espinosa în laboratoarele cu pucioasă. A răs, s-a transformat în gorgonă și și-a luat zborul.

De teamă n-am spus asta nimănui. O femeie din sat, pe nume Lucretia, a povestit într-o seară că-l întâlnise pe Satan. A fost ucisă prin lapidare după ce-a fost violată de primar, de șeful de post și de preotul venit să-i dea ultima împărtășanie.

Singurătatea a evadat din Corfu, a trecut peste mine în drumul ei de răzbunare împotriva tuturor neamurilor și așa se face că mi-am lăsat casa din Enzoio ca să mă refugiez în imensitatea deltei. Sunt mulți ani de atunci, le-am pierdut șirul. Bântui apele ascunse dintre stufuri în căutarea apri-gă a crapului uitat de timp și de moarte. Amazonul mi-e casă, masă și iubită. Uneori dușman, însă nu m-a ucis niciodată, deși știu sigur că voi muri de trei ori și voi renaște după primele două morți, așa cum mi-a prezis o bătrână care știa poziția stelelor și mersul lor pe cer.

În primele zile ale sihăstriei mele m-am gândit la Dario Espinosa și mi-am spus că un om care fură găini ca să le ucidă, precis și-a vândut sufletul lui Satan. Era deja o legendă printre hoții fluviului, o legendă a cărei imagine fusese estompată de o moarte stupidă, însă potrivită pentru un slujbaș al sufletelor întinse. Dario Espinosa murise în mijlocul unui chiolhan, înecat cu un os de găină.

Tot atunci l-am cunoscut pe Satan.

Ca să nu devii fatalist trebuie să alergi în calea destinului, să-l înfrunți, să-i vezi goli-ciunea sau să-l scuipi dacă

nu-ți este favorabil.

Ne naștem goi și egali în fața lui Dumnezeu.

Acest dicton mă face să-mi înfrunt soarta cu cerbicie. Viitorul va fi consecința faptelor mele, poate fi un trofeu sau o singurătate dobândită cu mult de-zgust, însă niciodată nu va fi clar.

După acea seară ciudată în care văzusem laolaltă pe Dario Espinosa, trecerea greoaie a crapului milenar și pe Satan, mă simțeam sfârșit de obo-seală. Noaptea, ca o prelungire a unei aventuri aproape imposibile, s-a agățat de mine ca să mă bântuie cu acreala întune-cată a deltei.

Am visat, stând sprijinit lângă zidul monahal, singura lucrare omenească rămasă pe acele meleaguri, că pluteam în derivă printre stufuri și că simțeam pe obraji briza eternă a oceanului primordial. În zare se vedea un vas cludat, cu optsprezece vâsle, însoțit de o barcă aproape himerică. În visul meu Satan, preschimbat în gorgonă, stătea pe vârful bărcii fără să-mi vorbească, numai că, atunci când s-a uitat peste umăr, când a văzut ciudata corabie, a început să respire greu și ochii i s-au umplut de sânge.

Mirosea a alge putrede.

Deși până și-n vis era noapte, oceanul avea o strălucire serafică, venită din miezul imposibilei nave bântuitoare de mări și oceane.

Satan s-a prăbușit din barcă și apa l-a înghițit generoasă, pentru că ea nu ține cont de suflete.

Țin minte că m-am trezit zămbind. A fost o minciună frumoasă, un vis de o ciudățe-

nie nemăsurată care mi-a vin-decat sufletul, că doar Satan nu putea muri decât răpus de spada spectrală a îngerului Rafael, vânătorul de recompense al cerului.

Am găsit lângă mine un harpon din argint, semn că Hefalstos își desăvârșise lucrarea și că aștepta de la mine ochii crapului de o mie de ani pentru laboratoarele sale subpământene. Când mi-a promis unealta nu i-am cerut lămuriri. Prea mare era patima de a vâna o creatură imposibil de bătrână. Mi-a spus doar că nu o pot uci-de decât cu un harpon fabricat de el, că restul era treaba mea, că peștele era atât de bătrân încât își uitase obiceiurile de pește, că umbla bezmetic prin imensitatea amazoniană și că solzii lui erau mai tari decât cea mai desăvârșită platoșă din lume.

Hefalstos îmi apărea doar în vis, ca o boare ciudată și urât mirositoare. Nu avea trăsături deslușite. În definitiv era un zeu. L-am întrebat odată dacă în laboratoarele sale se simte miros de pucioasă și am avut senzația că zâmbește, deși, cum v-am spus, nu puteam vedea nimic din ceea ce înse-mna el. Mi-a răspuns fără mena-jamente că diavolul stă cu un etaj mai jos, că imensele lui tunele, plecate de sub Olimp de-a lungul întregului glob, sunt foarte bine etanșeizate, chiar și pentru un cataclism nuclear, că-l doare în cot de Satan și că preferă mâncarea mexica-nă. Până la urmă este normal să mănânc condimentat când stai sub pământ, egal cu timpul.

Este un zeu bun, cu porniri ciudate, însă un zeu care nu-ți

cere niciodată să faci temenele și să sacrifici găini. Sau capre.

Vechiul zid al mănăstirii, enigmatic rămas în picioare, de care mă sprijin în fiecare noapte, este ca o metaforă a țării mele sătulă de dictaturi militare. Mai păstrează în surghiunul lui singuratic o frescă cu simboluri neclare, șterse de vânturi și ploii și o fereastră ascuțită care dimineața se umple de corbi.

Am iubit odată o femeie care se numea Serena. Uneori diavolul se intruchipează în ea și plutește printre stufuri. Ar face orice ca să-mi cumpere sufletul. Cred că m-ar pupa și în cur.

Am căutat crapul cu un sonar

(singurul vestigiu rămas dintr-o lume părăsită)

timp de două săptămâni prin deșertăciunea amazoniană. Când credeam că-l văd, ba era capriciul vântului, ba trecerea fantomatică a trenului zugrăvit în scoici, ba o iluzie a diavolului.

L-am visat în fiecare noapte, am atins apa deltei cu degetele, am simțit cenușa oamenilor cu suflete răătăcite, am văzut în ea singurătatea stelelor și perversiunea fără margini a îngerului alungat din cer. Am avut senzația vie că motivul ambiției mele îmi vorbește. Mi-a spus:

„Va trebui să mă uci. Satan va divorța de tine.”

De parcă ar fi putut fi vorba de un mariaj cu diavolul.

Cunosc un bătrân în Enzoio care mi-a spus odată că talibanii, când au dureri de dinți,

mai ales când sunt și în avion, atunci sigur se vor repezi în turnuri gemene, în clădirea C.I.A. sau într-un restaurant cretin cu bere ieftină, după cum le dictează libidoul. Acest bătrân a murit înfipt în cuțitul lui Paco, tocmai pentru că avea o gură bogată și definiții și mai și. Viața la țară. Unde-or fi carnavalele de la Rio? Unde-or fi țările alea obraznice mărșăluind pe bulevardul Paulista? S-au dus toate. Singurătatea evadată din Corfu și-a lăsat amprenta asupra destinului, s-a răzbunat.

Serena s-a detașat de mine tocmai pentru faptul că am fugit de responsabilitatea unei familii. Acum are doisprezece copii și o medalie de la președintele Brasilei, pentru propășirea patriei. Este adevărat că nu mai este ce a fost. Are cele mai prăbușite țate din patrie și este plină de riduri. Eu am rămas amant cu singurătatea și cu fobia pentru crapul mlănar.

Vine o vreme când îți vine să plângi, când îți vezi propria singurătate, când știi că altfel ar fi putut fi destinul tău.

Până și diavolul mi-a spus asta. Mi se pare normal ca o filozofie atât de adâncă să vină chiar din partea unui suflet intunecat ca al lui Satan. Diavolul este etern. Cine să știe mai bine toate astea?

Oamenii au ambiții mici și năvalnice. Ia te uită ce dicton stupid! Păi eu nu visez să intru în panteonul de aur al pescarilor? Uite pildă de ambiție mică și năvalnică.

Am căutat crapul, este adevărat. Când ești concentrat pe un scop, nimic nu mai are im-

portanță. În general îți așezi voința pe o acțiune atunci când ești extrem de deprimat, tocmai ca să te detașezi din miezul angoasei tale.

Hefaiistos îmi băntuie visele. Vine și-mi spune:

„Avem un târg. Ai uitat? De ce pizda mă-tii nu-mi aduci ochii ăia?”

Ce-o face cu ei nu știu. Și nici nu mă interesează. Problema mea este următoarea: după ce voi uide crapul mlănar ce voi face? Probabil că voi rămâne cu adevărat singur în imensitatea amazoniană și mult mai sensibil la avansurile diavolului. Poate că-n visele mele, ca să-mi păstrez sufletul, corabia cu optsprezece vâsle va traversa din nou oceanul ca să-l facă pe Satan să lăcrimeze sânge, poate că Dario Esplnosa va evada din cazanul cu pucioasă ca să mă urmărească în timp ce dorm sprijinit de zidul mănăstirii gotice. Poate că Hefaiistos îmi va țintui templele cu nituri de argint ca să nu mai știu nimic despre lume. Poate. Ce generoasă și imprevizibilă este o realitate posibilă! Poate că mă voi întoarce în Enzoio ca să cresc copiii Serenei care tocmai a rămas văduvă prin capriciul unui șarpe care a sughițat prin somn și a visat că dacă mușcă bărbatul femeii cu țate bezmetice va trăi etern, poate că deliciul singurătății se va estompa atunci când îmi voi mântui băntuirea prin delta Amazonului și atunci când în cadrul ferestrei ascuțite nu vor mai veni corbi ca să se odihnească, poate că motivul ambiției mele, setea de pescar pervers, crapul de o mie de ani, este propria mea umbră, poate că m-am născut special

ca să-lucid și poate că numai Hefaistos știe asta. Niciodată n-o să am tabloul complet.

Te iubesc Doamne, dar te rog să-mi spui de ce am neli-niștea asta în suflet?

De ce am neliniștea asta în suflet?

Ce-o face Hefaistos cu ochii crapului?

Ce relație poate fi în acest sistem de două ecuații cu o mie de necunoscute?

Îmi amintesc că timpul meu cu Serena a fost mereu limitat. Întotdeauna trebuia să fie ceva. Ori trecea vreo cometă, ori trebuia să merg la cârciumă ca să-l iau pe bătrânul cu gura bogată ca să nu moară în cuțitul lui Paco, pentru că nu era timpul potrivit. De atunci femeia care am crezut cândva că va fi a mea s-a pus pe făcut copii. Dacă șarpele cu vise halucinogene nu ar fi existat, atunci pornirea femeii ar fi fost mai generoasă decât o duzină de copii. S-ar fi crăcit și mai impetuoașă în delirul nașterii. Serena a iubit mereu copiii și, mai ales, drumul către ei.

Am iubit-o în urmă cu o veșnicie pe malul unui lac. Și-a strigat orgasmul atât de feroce, încât am avut senzația că tot Enzo și-a cumpărat bilete la dragostea mea ca la un spectacol. În deliciul cărnii m-am hotărât să ucid crapul milenar.

Era noapte când m-am suit în barcă, o noapte bezmetică, tăiată de meteori. De atunci nu știu cât timp a trecut. Am prăpădit o grămadă de harpoane și plase. Crapul le-a tras în adâncuri laolaltă cu privirea

mea aprinsă. Uneori, cândii văd coama vânăată, recunosc meșteșugul uneltelor vitregite de neîndemânarea mea.

Ce poate să subjuge firea mai mult decât o ambiție nemăsurată? Am lăsat în urmă o altă existență. De atunci Satan încearcă să mă biruie.

Pământul plin de stufuri și mangrove nu mai tremură de când Hefaistos și-a desăvârșit lucrarea. Așteaptă. Poate un semn de la mine.

Într-o dimineață, când lungile mele căutări m-au dus dincolo de stufuri ca să redescopăr oceanul, am găsit crapul milenar eșuat pe o plajă apoteotică. Avea niște buze groase și zbârcite cu care se străduia să își înecă eternitatea. Traversase sarea oceanului având în cărcă o mie de ani de singurătate și teama morbidă că îl voi uicide cu harponul magic al lui Hefaistos.

Niște muște mari, negre, începuseră să-l soarbă de viață.

L-am stropit cu apă în așteptarea fluxului, apoi l-am legat de barcă și l-am dus în deltă.

Nu-mi aduc aminte cu precizie în ce zi a anului am salvat viața crapului milenar. În orice caz, curgerea timpului s-a accelerat. Aproape seară de seară trecea câte o cometă care îmbălsăma acreala nopții. Era ca un carnaval mutat de pe pământ în cer și cete de îngeri sau suflete rătăcite zdrențuiau orizonturile întunecate.

Pe Rafael l-am cunoscut într-o noapte de ianuarie-decembrie, tocmai când Hefai-

stos venise să-mi ceară socoteală pentru oboseala vânătorii mele sterile. Sigur că era un vis sau o realitate, imposibil de precizat. Singurul lucru clar era barba care-mi creștea covârșitor în fiecare noapte cu cometă, albă și sălbatică, ca o prelungire a frustrării mele pentru o viață în care aș fi putut fi altceva dacă ambiția nu m-ar fi călăuzit printre stufuri. Era imposibil să nu mă gândesc de câte ori aș fi putut s-o iubesc pe Serena în altă viață, poate mai meschină și mai puțin imposibilă decât aceasta, doar împins de năvălnicia cărnii. Aș fi iubit-o în pat, pe malul lacului care continua să existe netulburat o altă veșnicie sau aiurea. Aș fi iubit-o și după ușă.

Am început să cred că toate aceste comete năucite de peripluri cosmice cară după ele vise și destine neîmplinite. De câte ori le privesc mă gândesc ce aș fi putut fi. Asta mă ajută să-mi păstrez sufletul.

Odată cu înfrângerea ambiției mele, corbii nu au mai venit să se odihnească în conturul trist și neconsolat al ferestrei gotice. Au dispărut pur și simplu. Și apariția cometelor a stins mirosul perfid de pucioasă. Pământul s-a surpat undeva, nu știu unde și l-a înghițit pe Satan. Sau a trecut din nou corabia cu optsprezece vâsle ca să-l facă să lăcrimeze sânge. Sau s-a înecat cu adevărat în burta deltei. În orice caz, dezgustul pentru salvarea crapului a fost atât de mare, încât nu a mai venit ca să-mi cumpere sufletul și nici Dario Espinosa n-a mai ieșit din fundul pământului ca să mă urmărească. De fapt, timpul

neveșniciei mele era foarte liniar. Nu se mai întâmpla nimic, nu mai umblam printre stufuri, iar harponul lui Hefaistos se

estompat. Îngerul avea o privire cruntă, de etern suflet fără răbdare. A spus doar atât:

„Cară-te-n mă-ta-n cur în

997 și tot așa, că umpluse delta Amazonului cu progeniturile ei, alcătuind o eternitate compusă din existențe imposibile,

coroda sub lumina pasageră a cometelor.

În seara când îngerul Rafael a venit să-mi tulbure singurătatea, Hefaistos tocmai mă amenința că mă va surghiuni sub pământ, că-mi va pune copite de aramă, că voi umbla veșnic legat în lanțuri grele și că-mi va fura amintirile bătându-mi în tâmpile nituri de argint. Se simțea o boare rece și un melanj grețos de mirosuri. Când a apărut Rafael, monologul aprins al zeului-miner s-a întrerupt brusc, iar ciudatul miros s-a

Olimpul tău!"

Și m-a privit cu real interes.

Noaptea a rămas goală, fără amenințări, doar cu muzica nefirească pe care o căra cu sine îngerul. M-a podidit liniștea. Cerul nopții s-a potolit de strălucirea cometelor.

Am simțit mâna îngerului pe creștet și atunci am văzut clar că, de fapt, sufletul milenar urmărit de mine cu atâta sânguință ani în șir era o bătrână doamnă-crap care avea copii de 999 de ani, de 998, de

dar indestructibilă, că și dacă toate neamurile pământului ar fi pornit să-i ucidă urmași, tot n-ar fi putut distruge acel viciu al timpului.

Îngerul și-a luat zborul, pentru că, deși avea o inimă atât de umană, nu putea să trăiască mult timp alături de un muritor.

Am redefinit mitul crapului milenar într-un mit al crapului multimilenar. Am distrus o legendă ca să construiesc alta. Și pentru asta nu a fost nevoie să-mi vând sufletul. Amin. ✕

REPARATORUL

Simona Vlădăreanu

U

n urlet înfiorător străbătu cămăruța, se strecură ușor prin deschizătura ușii, prin care se șteau firave raze de lumină, și se pierdu în gălăgia colorată a străzii. Instrumentul căzu cu un zgomot surd pe lemnul mâncat de carii al mesei de brad, strivind insecta care-l sâcâise tot timpul pe Meșter.

Acești își aprinse o țigară, spunându-mi în timp ce se așeza pe scaun: „Gata, gata, poți să pleci.” Am rămas câteva clipe, uitându-mă fix la el. Nu înțelegem. Apoi, am ridicat din umeri și am leșit, trântind ușa după mine. Aceasta mă acompanie, cu un scârțâit ascuțit și parcă răgușit, vocea dogită a unui fumător înrăit.

Mi-am aprins și eu o țigară, pe care am scos-o dintr-un pachet mototolit, din buzunarul de la spate al pantalonilor. Am făcut un pas, doi, după care gândurile, pe care le crezusem rătăcite printre aburii anestezicului, prinseră să se rândulască ascultătoare sub frunte. Mai simțeam în nări mirosul acru, de mucegai, al încăperii.

Hmm! Și când te gândești că eram gata-gata să ajung o ratată! Una din milioanele de ființe pierdute pentru umanitate, grăbite să-și vândă entitatea (și, odată cu ea, matricea identității spirituale) oricărui Ambulant, pentru doi soldiprăpădiți...

Am tras adânc din tubul subțire și parfumat, zâmbind celor ce se buluceau

în jurul meu, fără să mă ia în seamă. La urma urmei, se chema că am avut noroc. Un noroc chior, altfel nu-mi pot explica cum de a reușit anunțul acela nenorocit să-mi rețină atenția din marea de reclame multicolore: „Repar suflute de orice calitate. Adresați-vă meșterului Marcus, din Sectorul Cron 50. Informații disponibile la orice Oficiu de Deplasări Cronozofice.”

Frumos spus, n-am ce comenta: „Repar suflute de orice calitate”!

Acum, îmi vine să râd fericită, deși simt cum mă înecă fumul. Așa a fost, chiar mi l-a reparat. Mai bine zis, l-a schimbat cu totul. Mai puțin dureros decât o înlocuire clasică de organe, dar la fel de eficient, simt asta chiar în clipa de față. Eficient și, mal ales, scump.

Vă puteți închipui de câți solduri ai nevoie, ca să poți face o călătorie din îndepărtatul secol 80, în evul întunecat al secolului 50? Cred că nu prea.

Privesc în jur și realizez că, fie din cauza luminii solare mai puternice, cu care nu am reușit să mă obișnuiesc, fie din cauza aglomerației extraordinar de

obositoare, mă dor ochii. Tre-cătorii mă ocolesc nepăsători, fixându-mă din spatele bulelor translucide de transport în comun.

Acolo, sus, în atât de îndepărtatele Secole Superioare, m-am zbatut, vreme de aproape trei luni, ca să rezolv un lucru pentru care un personaj din Elită nu ar fi pierdut mai mult de o zi: obținerea aprobării pentru o deplasare cronozotică, fără menționarea scopului. Cu asta m-au frecat cel mai mult – scopul. Simțeau ei că era ceva în neregulă. Și, cum este imposibil să minți un detector *spiritual*, zbate-te să-ți aranjezi șusta cu funcționarii mărunți, cu cei de la slujbă, cu cei de la Oficiu... Dumnezeuule, ce tevatură! Iar când totul s-a terminat și ai obținut aprobarea, pregătește-te. Păi sigur, când ești aproape terminat ca

om, trebuie să te pregătești, nu glumă, deoarece orice schimbare poate să-ți fie fatală. Și, apoi, nu poți pleca așa, oricum, pentru că, cine știe, îți mai lași

sufletul vechi pe drum și habar n-ai de cine se lipește.

Bine că s-a terminat! După operație, te simți ca un nou-născut.

Am aruncat țigara pe pavajul de cristalin, fără să țin seama de protestele Sfinxerului cu ochi multicolori.

M-am răsucit pe călcăie și am apucat-o, cu pași rari, către clădirea Oficiului. Mă simțeam ușoară, parcă

pluteam pe deasupra străzilor, care începuseră să se lumineze.

Nici nu mi-am dat seama când am ajuns în Cronogară. Automatul de identificare a matricei spirituale bâzâia stins chiar la intrare. Am introdus imprimatul cu datele personale și am așteptat liniștit să-mi permită să trec. Mă și vedeam acasă, examinându-mă în oglinda cu ramă albastră. Nerăbdarea mă furnica prin degete și sufletul cel nou fremăta în piept, ca o năframă în bătaia vântului. Sunetul strident al automatului mă smulse însă din visare. Sirena Siguranței...

Nici nu apucasem să mă dezmeticesc bine și m-am și trezit înhățată de mâini,

aruncată în cilindrul paralizor și forțată să trec în neființa somnului. Când m-am trezit, aveam în gură un gust de leșie. Un Legalizator nervos îmi luă un interviu formal, apoi îmi confirmă bănuielele cele mai negre: bătrânul Meșter era un Ambulant abil, care își rezolva afacerile necurate în Secolele Inferioare, pentru a scăpa de legislația aspră a lumii din care veneam. Sufletul pe care mi-l transplantase era, bineînțeles, unul de contrabandă și, pentru că o a doua operație pe matrice nu mai era posibilă, trebuia să rămân aici, până la dezagregarea trupului. Apoi Legalizatorii urmau să-l recupereze și să-l trimită înapoi, pentru a se căuta stăpânul inițial.

Văzându-mi, probabil dez-nădejdea pe chip, Legalizatorul se aplecă spre urechea mea și mă asigură că, dacă aveam noroc și suturile nu fuseseră realizate corect, se putea ca totul să se termine mai repede decât estimam eu.

De fapt, chiar așa s-a și întâmplat.

Când am deschis ochii, după prima noapte de detenție, durerile începuseră deja să se facă simțite. Afurisitul de moș mă înșelase de două ori! Îmi amintii de țigările sale parfumate – drogurile ieftine ale uitării. Peste liniștea coborâtă prin conducta refrigeratorului auzii un refren ce îmi părea cunoscut. Buzele prinseră să mi se miște fără voie și m-am trezit fredonând străvechea melodie a contrabandiștilor de suflete:

„Și tra-la-li, și tra-la-la,

Cu suflet de tinichea,

Nu se trece granița...” ✕

S DE LA SANTANA

Marian (Rabi) Irimia

S

e simțea bine. Acum. Aici.

De fapt nu putea spune altceva decât "aici". Niciodată nu a părăsit locul ăsta unde era blestemat să rămână pentru totdeauna. Și asta de la lovitura de stat eșuată, când el și cei asemenea lui au fost alungați din ceruri fiind lipsiți de toate drepturile.

Atunci s-a instaurat și dictatura Duhului Sfânt.

Se simțea bine în momentele astea pentru că nu mai era singur. Nu că nu îi plăcea singurătatea. O adora. Îi plăceau lunile în care nu vedea pe nimeni și iubea până și stările depresive datorate acestei stări. Insula, sălciiile și el. Tântării nu îl deranjau. Nu aveau nicio putere asupra lui. Poate, rar, câte un pescar singuratic îi mai tulbura liniștea... Acum însă era altceva... Se afla în al zecelea an în care îi întâmpina. Cu corturi, cu bacuri, hamace și nelipsitul alcool ce curgea în râuri la ceea ce se chema „disotecă”, când Croco revărsa valuri

de manele și dansau șerpilor, broaștele, știucile și câinele Tănăsică prin apă de crăpa Repanovici de ciudă că nu poate lua taxă de participare și de la ei.

La început l-au deranjat. Avea de gând să îi sperie, să le ia mințile câtorva și să se joace puțin cu ei. A încercat să evite însă contactul. Între timp lucrurile s-au mai schimbat. Nu se poate abține să nu intre în viața lor de „atlantykronieni”, căci așa își spun. Anul trecut i s-a arătat unuia dintre ei. Unul lulă, cu mintea tulburată de alcool. Oamenii l-au botezat atunci

Santana, e drept cam în bătaie de joc. Mulți nici nu credeau în existența lui. A avut nevoie de ceva vreme până a realizat de ce tocmai numele ăsta. Și tare l-a mal distrat.

Niciodată nu s-a mulțumit cu faptul că nu are nicio putere asupra lor decât aici, că nu îi poate urmări și dincolo de ape. Nemiloase ape și nenorocit blestemul care îl țintuiește aici încă de la exilul său din Împărăție. Dar nu se poate împotrivi. A reușit însă să intre în visele

le dădeau laptele gata îndoit cu apă, bețivilor cumsecade - cu țuică, babelor chlnuite cu gerovital și dlabeticilor cu Insulină - și asta a făcut-o din plictiseală...

A mai glumit câteodată cu el. Pe unul l-a trântit de bac, de a stat o lună într-un corset, cu coloana fisurată, pe altul l-a tras în apă pentru a-l ineca. Dar de băntuit în adevăratul sens al cuvântului... a făcut-o și o face numai cu Fane. Pe Fane îl iubește ca pe o femeie.

el să rămână acasă, dar ăsta nu și nu, vinemereu aici. Într-un an l-a împiedicat pe un taberaman și în cădere a trecut omul milimetric cu lama unul cuțit pe iângă gâtui lui Ovidiu. În alt an a prăvălit o cracă mare peste cortul lui. Anul trecut, Santana, stresat și cu hormonii colcând în venele sale ancestrale, a vrut el să termine cu el o dată pentru totdeauna. În ultimul moment a deviat salcia făcută să cadă peste Ovidiu - și asta în timpul marii furtuni de după eclipsă.

lor. Se folosește și de Internet pentru asta. Nu prea știe el bine ce înseamnă, dar îl ajută. Și asta contează cel mai mult. Zilele trecute a mers la Petrostar. A băntuit prin mintea unuia, Stoica pe numele lui, și noaptea următoare a avut ăla nefericitul un vis în care se făcea că într-un sat trăia o vacă nesimțită care scuipa... nici că se pomeniseră la vacile din satul respectiv apucături din astea necurate, în general dădeau laptele programat și fără discriminări, ce-i drept mai aveau ele ceva prostii în cap, celor care le băteau

Nici nu știe bine care pe care se inspiră. Fane pe el sau el pe Fane. A muncit mult cu copilul timid venit pentru prima oară pe insulă în '92, dar acum se potrivesc ca două picături de apă. Și din cauza asta i-a făcut pe lipoveni să iubească acest pletos cu mințile rătăcite.

Are și antipatii Santana - hai că pic și eu, povestitorul, în păcatul oamenilor și îi spun și eu Santana. Mi se pare mai simplu. Deci ce spuneam? Aha... nu îl prea înghețe pe unu' Ovidiu P. În fiecare an îi atrage atenția că ar fi mai bine pentru

S-a gândit că dacă moare cineva, rămâne fără vizitele anuale... și ce să facă el fără bucuria de a citi textele feerice ale lui Marian Cheheluș, fără a asculta poveștile despre timp ale lui David, sau fără a speria ștluca lui Don Simon...

Multe ar mai fi de spus, dar nu mă întind acum prea mult. Și mâine ar mai putea fi o zi, nu? Numai bunul Dumnezeu - sărmanul - de s-ar mai îndura de nol.

✕
(Schiță premiată în cadrul concursului *Diavolul și bunul Dumnezeu.*)

Dindurman și pieile de ren

Sebastian A. Corn

A

ți auzit cu toții de lumea falsă pe care regele Suddhodana a clădit-o cu mîgală în jurul fiului său, Buddha Siddharta Gautama, în dorința deșartă de a-l ține departe de suferința și tristețea care, nu-i așa, ne contaminează încă din clipa în care tragem prima gură de aer.

Cunoașteți, la fel de bine, și continuarea: trezindu-se într-o noapte, Buddha și-a zărit cele 365 de concubine adormite în marile săli din jurul dormitorului princiar, iar simpla vedere a trupurilor lor tolănite și nemachiate, rătăcite în vulgaritatea somnului, scărpinându-se cu pudoare inconștientă, cu picioarele răstignite, cu gurile larg deschise și cu nările sforăinde, cu bălți de salivă adunate pe cearșafuri sau pe obraji, eructând, plescăinde și flatulând, cu burțile nesupte și cu ochii întredeschiși ce nu priveau decât cel mult un haos oniric — toate astea, așadar, l-au scărbit pe prinț în asemenea măsură încât și-a luat lumea în cap. Avea 16 ani, iar ce s-a întâmplat după

aceea e prea bine știut.

Vă amintesc doar că unii dintre voi l-ați ales dumnezeu, ceea ce el n-a dorit niciodată.

Ceea ce prea puțini știți, însă, este de unde s-a inspirat bătrânul rege Suddhodana atunci când a creat falansterul mental al fiului său, cel în care realitatea nu avea drept să pătrundă. Și n-o știți, din pricină că e vorba de o poveste și mai veche, o poveste veche de tot...

Demult, cu cinci sau poate șase seacuri înainte de nașterea lui Siddhartha, la luni bune depărtare de Kapilvastu, spre miazănoapte, dincolo de munții cei înalți, ba chiar dincolo de deșertul și încă mai departe decât pădurile veșnic

verzi ale taigalei, în plină lume a ghețurilor și a zăpezilor veșnice, trăia un rege care avea să fie orbit, Agruham pe numele său. Acest Agruham era un mare războinic, lucru nemaîntâlnit pe

acele ținuturi. Agruham, însă, fiindă ușor de ispitit, pricepuse slăbiciunea popoarelor din jur, așa că pornise la război cu toată lumea, atacând sate din fulgerarea caiacelor pe apele liniștite,

s-au închinat și așa se face că Agruham a ajuns rege peste toate popoarele de la miazănoapte.

Acest Agruham avea un fiu pe nume Dindurman. Dindur-

acele tărâmurii geroase. Acolo, viața de zi cu zi era într-atât de grea, încât semăna deja cu un război care, deși nu fusese nicicând proclamat, n-avea să se termine niciodată. Era o stare de fapt care îi îndemnase la pace pe mai toți vânătorii din

spulberând clanuri la adăpostul nopții de șase luni, ivindu-se ca o năluca din viscole, prădând și violând, zdrobind toate Igluurile și corturile ce i se nimereau în cale.

După o vreme, celelalte căpetenii din lumea ghețurilor i

man se născuse chiar în ziua în care căpeteniile triburilor înfrânte veniseră la marele iglu al lui Agruham, aducând cu ei nenumărate piei de ren, sumedenie de fete tinere, grămezi de bășici pline cu lapte de focă, zeci de pui de balenă, gelatinoși și

lipsiți de formă, scoși de șamani din burțile uriașe ale belugilor dinainte de a se naște și mult, foarte mult, spermanțet. Ei, și iată că pe când căpeteniile se târau, supuse, pe blănurile de la picioarele lui Agruham, sfetnicul de frunte al acestuia se năpusti în marele iglu, anunțând pe toată lumea că nevasta dintâi a regelui adusese pe lume un fiu frumos și puternic, care plesnea de sănătate.

„De altfel, poți să-l și auzi, măria ta! Răcnește atât de tare, încât până și urșii cei albi s-au înspăimântat și aleargă spre taiga de le sfârâie călcăiele!”

Profitând de fericirea lui Agruham (știtiți că fericirea te predispune la indolență), un șaman mai nebun s-a repezit la el, azvârlindu-i în ochi o mână de tăciuni din cei ce înmiresmează aerul din igluuri. Șamanul a fost ucis pe dată, cum altfel, dar Agruham și-a pierdut vederea — de la această pățanie se trage numele lui Dindurman, nume care, în limba acelui neam de multă vreme dispărut, însemna El-va-vedea-mereu.

Ciudat a fost că Agruham, deși i-a dat fiului său acest nume, s-a gândit să ridice în jurul lui un zid înalt de zăpadă și gheață, astfel încât Dindurman să-și conducă supușii fără să fie nevoie să-i vadă vreodată: ca și ilustrul său plagiator în ale ideilor, Agruham dorea să-și țină fiul departe de suferință și de tristețe, astfel încât a pus la cale un plan nebunesc prin care Dindurman avea să cârmuiască fără să lupte cu dușmanii, fără să vâneze foci și balene, fără să cotopească, fără să meargă sau să se preumbe printre supuși, ba chiar fără să le adreseze

nicicând, nicio singură vorbă cu însăși gura lui. Deși orbit, Agruham era mai puternic ca oricând așa că, în numai câteva zile, în jurul igluurilor cele mari se ridică un zid înalt din troiene și, de atunci, Dindurman își duse viața doar aflând că dincolo de zid se întindea imperiul său hiperborean, pe care nu trebuia să-l zărească nicicând.

Spre deosebire de Buddha Sakyamuni, Dindurman nu se trezi în nicio noapte să-și vadă concubinele zăcând în poziții indecente, așa că nici nu părăsi vreodată palatul din zăpadă și gheață, iar viața lui se scurse, zi după zi și lună după lună, îndărătul zidului, percepând doar ecurile lumii pe care, cândva, avea s-o cârmuiască cu mână de fier. Pe de altă parte, Agruham, om plin de viclesuguri, îi puse pe șamani să țeasă o lume din vorbe și povești pe care să le tot repete iubitelui său fiu, din ce în ce mai pe larg și din ce în ce mai amănunțit, tot mai mult și mai mult. Acea lume din vorbe avea rolul de a ține în fața lui Dindurman locul lumii adevărate de dincolo de zid.

Și așa se face că la vârsta de numai șase ani, Dindurman putea să vorbească ore în șir despre demonii de dincolo de zid care luptau în numele său, despre minunatele foci zburătoare care i se închinau, despre renii cei vrednici care săpau galerii prin ghețuri în căutarea ierburilor, a lichenilor și a altor mirodenii delicate, despre oamenii aidoma lui la trup, dar lipsiți de darul vorbirii și care trăiau doar ca să se împerecheze și să-și umple burdihanele, despre cerul care cobora dincolo de ziduri, arcuindu-se în depărtări

precum o imensă bășică ce stăvilea întinderile albe, pentru a se incovoia apoi pe dedesubtul lor, pe sub o altă lume căreia îi era tot cer și care lume, ciudat lucru, trăia cu capul în jos.

Dar, cel mai mult și mai mult, Agruham i-a obligat pe șamani să uite cuvântul moarte. Bătrânului rege îl fusese mereu teamă de moarte și nu dorea ca fiul său să împărtășească tocmai acele spaime care lui, unuia, îl bântuiau nopțile, spaime de care nici măcar licoarea cea mai tare de chikoutai nu îl scăpa. Prin urmare, Dindurman nu trebuia să afle niciodată că moartea ar putea să existe — cel care ar fi îndrăznit să pronunțe cuvântul în fața lui știa prea bine că îl păștea un sfârșit îngrozitor: aveau să-i taie tendoanele călcăielor și ale mâinilor, după care avea să fie lăsat să sângereze pe un sloi fragil, precum un pui de morsă neputincios, între orci infomate. Cât despre slujitorii care mureau cu adevărat, Agruham găsisese leacul ca Dindurman să nu le realizeze dispariția: încă de când fiul său împlinise un an, regele hotărâse ca toți oamenii din interiorul zidului să poarte măști — măști grele, care le acopereau până și lumina ochilor și care transformau toate glasurile într-o vorbă șoptită, răgușită, mai mult bâlmăjită. Astfel, slujitorul care murea putea oricând să fie înlocuit cu un altul învățat să răspundă la același nume și să împlinească cele convenite, de parcă ar fi fost predecesorul său plecat dintre cei vii.

Un singur om avea dreptul să stea în apropierea lui Dindurman fără de mască și acela era însuși regele. Iar regele, bietul de el, tocmai învăța pe pielea

lui că moartea, în ciuda groazel sale, începea să-i dea ghes. Cu toate astea, și mai teamă îi era ca fiul său mult-iubit să înțeleagă că moartea există cu adevărat, așa că, de dimineața până seara, Agruham râdea, zâmbea și petrecea.

După o vreme, însă, Agruham își dădu seama că se apropia cea mai mare încercare a făcăturii sale: cum să ascundă propria-i moarte de fiul său? Prin urmare, îi porunci marelui șaman să creeze, cum știa el mai bine, o ființă din fum care să-i țină locul în fața lui Dindurman.

„Ți-am spus de la bun început să porți și tu mască, mărite Agruham”, îi reaminti vraciul.

„Cum să-mi pun mască în fața fiului meu? Cum mi-ar mai fi văzut el chipul – singura poartă spre iubire? Și-așa nu-mi vede lumina ochilor... Ar fi avut cum să-l mai fie dor de mine dacă aş fi purtat mască?”

„Pe unii slujitori mascați îi place mai mult decât pe alții”, se strădui marele șaman să dea o explicație. „Eu zic că ar fi putut să te iubească chiar și dacă nu-ți zărea figura. Timpul nu e încă trecut, măriu ta. Dindurman este mic și dacă ți-ai pune o mască începând de azi...”

„Încetează! Îl iubesc prea mult și poftesc să mă iubească știindu-mi chipul! Vreau ca fiul meu să aibă ce să-și amintească, iar asta, chiar dacă o să țină minte un orb. Tu clădește ființa aceea din fum, după cum ți-am spus!”

„O să încerc, mărite Agruham, dar nu pot să promit nimic.”

Mai marele șamanilor se apucă de treabă și, preț de

câteva luni, nimeni nu mai avu habar de el. Oștenii lui Agruham își duseră războaiele mai departe, iar în curtea dintre ghețuri fură aduse prăzi din ce în ce mai neobișnuite: tigri de zăpadă, vase de porțelan, vinuri de pe malul mărilor calde, smochine, mătase, pepite uriașe și diamante nescoase din gangă, femei de culoare neagră, pepeni verzi, saci de orez, pitici cu părul roșu, ouă de struț, ba chiar și saci borțoși cu piper, dar timpul trecea și mai marele șamanilor tot nu se întorcea la Agruham cu răspunsul mult dorit.

Atunci, Agruham trimise după el.

„Nu pot să-ți împlinesc porunca, mărite Agruham! M-am sfătuit și cu șamanii aduși de războinicii noștri din țările cele calde, am chemat la sfat și spiritele strămoșilor, ba chiar am visat oameni din niște lumi de care habar n-aveam că există... Niciunul n-a știut ce să mă învețe. Nimeni n-a auzit de ființe din fum, din apă, din pământ sau din foc care să semene, măcar pe departe, cu oamenii vii.”

„Se-apropie moartea de mine, șamanule!” izbucnise regele. „Ce-o să zică Dindurman când voi muri și n-o să mă mai vadă? Oare n-o să înțeleagă, în felul cel mai dureros cu putință, că acel ceva de care am dorit mereu să-l țin departe există cu adevărat?”

Șamanul puse capul în pământ. Privi de jur împrejur, incurcat, dar până la urmă își luă inima în dinți și întrebă:

„Ce crezi că-l moartea, mărite Agruham?”

„Moartea e totuna cu nimicul. E mai puțin decât somnul

fără vise. Nici amintire din burta mamei tale nu poți să spui că ar fi. E chiar mai rău decât dacă aş surzi acum, când nici nu pot vedea. E cel mai rău lucru, cel mai rău, pentru că ești iar din piatră, numai că mai-nainte ai fost viu și ai după ce să-ți pară rău.”

„Eu zic că moartea e liniște, mărite Agruham. E plutire, e pace și nepărere de rău. Neamintire, atâta tot. Asta e moartea, pentru noi toți. Chiar și pentru tine”, șopti șamanul, inghițind în sec, după care continuă, cu glas tremurat: „Chiar și pentru Dindurman, mărite Agruham.”

„Nesăbuitule!” — se ridică Agruham în picioare, pricepând gândul cel rău al șamanului. „Doar nu vrei să-l scutești pe fiul meu de durere și tristețe chiar prin moarte?”

„Știam că-mi vei spune asta”, oftă vraciul, posomorât. „Dar așa mi-au zis toți șamanii și spiritele de pe pământ și de aiurea: că moartea, însăși, e răspunsul la ce cauți tu.” Tăcu preț de câteva clipe, după care continuă, potolit: „Uite cum o să facem. De mic l-am spus lui Dindurman că sub noi există o lume cu capul în jos. Din cauza asta, Dindurman zice mereu că vrea să se ducă acolo, să vadă cum e viața când totul este răsturnat. Ce-ar fi ca-n ziua morții tale să-ți iei la revedere de la el și să-l îmbrățișezi, iar noi să-i spunem că ai plecat la drum lung, să călătorești în lumea aceea? Ce-ar fi să-i spunem că orice rege, așa cum va fi și el, trebuie să ajungă odată și odată în lumea aceea, să vadă ce-i cu ea?”

Agruham prinse a respira mai lute. Își mângâie barba și surâse. Îi plăcea Ideea vraciului.

„Numai că Dindurman e deștept”, făcuregele, întristându-se brusc. „Lui o să-i trebuiască dovezi că sunt viu. Hai să găsim un fel prin care să-i dăm de știre despre ce se întâmplă cu mine pe lumea cealaltă.”

„O să-i povestim noi, mărite Agruham, așa cum am făcut și până acum. O să-i spunem

„Ai dreptate, numai că lui Dindurman o să-i trebuiască niște semne ca să creadă că ceea ce-i spuneți e chiar vorba trimisă de mine. Asta vreau să-mi spui cum o să faci.”

Mai-marele șamanilor ceru timp de gândire. Din nou trecu-
ră lunile. Agruham se împuțina
pe zi ce trece, iar ochii săi aco-

țișă la rege. Îi întinse la picioare cea mai albă piele de ren, fină și moale precum o blană de pui de vulpe — numai că bucata de piele era acoperită de sus până jos de niște scrijelituri tare ciudate, din care unele semănau cu niște animale, altele cu niște stele, altele cu niște copaci nemaivăzuți, iar altele cu nimic.

că i-ai trimis vorbă, că așa și pe dincolo. Aflăm de atâtea lumi noi de când tot cotropim, așa că vom lua un meleag din acesta nou, abia cucerit, și-i vom spune că e lumea cealaltă, că e cu capul în jos, că măria ta e acolo și că i-ai trimis mesaj. Că îl aștepți. Că trebuie și el să-și pregătească fiii pentru acest drum și c-o valua, cândva, pe urmele măriei tale. Și tot așa.”

perii de albeață i se duseră în fundul capului. Glasul îl era din ce în ce mai stins, iar picioarele îl lăsară de tot — nici nu-și mai părăsea igluul decât după ce vracii de rând îl întăreau cu cele mai cumplite elixiruri, astfel încât, odată ajuns în fața lui Dindurman, să pară la fel de tânăr, vesel și puternic.

Apoi, într-o bună zi, mai-marele șamanilor se înfă-

„Iată-te nemuritor, mărite Agruham!” începu șamanul, zâmbind din colțul gurii și se apucă să-i spună, plimbând degetul, încet-încet, pe sub acele scrijelituri: „Măritul rege Agruham s-a născut într-o dimineață însorită, în luna mur-
relor-de-tundră, în familia unui
vânător de balene pe nume
Palinur. Pe când avea numai
cinci ani, Agruham a furat arcu-

tatălui său..."

„Hei”, făcu regele. „Ce-i asta?”

„E sufletul tău, ce să fie?” se înfoie mai-marele șamanilor, după care continuă: „...a furat arcul tatălui său și a alergat degrabă la o copcă unde s-a pus de-a așteptat...”

Regele îl întrerupse. Ceru bucata de piele și-și trecu palma peste ea, îndelung, abia simțind în buricele degetelor scrijeliturile. Stăruie asupra lor. Își aminti de animale, de stele, de copaci și tresări simțind lucruri de care n-avea cum să-și amintească.

„Vrei să spui că tot sufletul meu se află pe bucata asta de piele?”

„Nici pomeneală!” se scutură șamanul. „Adevărul e că habar n-am dacă ne-ar fi de ajuns o duzină de reni din cei mari, ca să trecem pe pieile lor întreg sufletul tău, mărite Agruham! Dacă vrei să știi, eu cred că vom scrijeli la pieile astea multă vreme după ce nu vei mai fi, până ce te vom avea aici, în semnele astea, cu toate faptele tale... Iar dacă la asta mai adăugăm și aceea că vom scrijeli pe ele și vorbele pe care o să i le trimiți, pasămite, la fiecare patru sau cinci zile, lui Dindurman, iată că măcar aici, pe pieile astea de ren, vei fi nemuritor. Și asta, numai și numai pentru că cineva va scrie că faci și că dregi te miri ce, acolo, pe lumea cealaltă, astfel încât lui Dindurman nici să nu-i treacă prin minte că ai fi mort. N-o să ne fie prea ușor, pentru că, mărite rege, tu ai un fel anume de-a vorbi și de-a te purta, iar noi tocmai asta trebuie să punem aici, pe piei: un alt Agruham, dar care să fie aidoma celui la care

mă uit eu acum.”

„Hm”, făcu Agruham. „D-asta nu-mi place să mor... Sunt prea curios... Mi-ar plăcea să știu ce-o să fac eu pe pieile astea de ren, după ce nu voi mai fi. Unde-o să mă duc și ce-o să mai cunosc... De cine-o să mă mai îndrăgostesc... Pe cine voi mai înfrânge și cum o să-mi tresalte inima înainte de bătăliile pe care doar am să le aud... Oh, cât de mult mai am în minte... Hm! Și cine, mă rog, o să pună viața mea de pe lumea cealaltă pe piei?”

„Cel mai priceput în ale scrijeitului, mărite rege! Cel care știe cel mai bine să scrijelească”, crezu șamanul că-i bucură pe Agruham.

„Ba eu”, se înfoia regele, „ba eu aș dori să puneți pe-unul care știe mai puțin să scrijelească, dar care să se priceapă bine-bine la spus snoave! Iar după ce va muri și Dindurman, să-i puneți și lui pe cel mai priceput povestitor să-i scrijelească viața de pe tărâmul celălalt. Și după ce-or muri și fiii lui Dindurman, la fel să faceți și cu el, și tot așa, mereu, cu toți cei ce se trag din osul meu. Pururi să rămână cineva care să le scrie pățaniile; din tată-n fiu să-și lase istoria moștenire și s-o tot scrie, ai lor, mereu!”

Iată cum marele șaman și Agruham căzură ia învoială ca din ziua în care regele va muri, toți ceilalți să-i spună lui Dindurman că taică-său a plecat în marea călătorie pe lumea de dedesubt. Și, ca să nu lase loc de îndoială, șamanii se apucară să-l învețe pe Agruham să scrijelească semnele acelea pe piei, orbește, astfel încât acesta să i le arate lui Dindur-

man înainte să moară pentru că, nu-i așa, fiul regelui trebuia să creadă că doar el și cu taică-său cunosc înțelesul acelor scrijelituri nemaivăzute.

Și așa se face că după ce Agruham a pierit, Dindurman, devenit rege de-acum, continua să primească la fiecare patru-cinci zile câte-o piele de ren pe care erau trecute pățaniile tatălui său în lumea cealaltă. Apoi muri și el, iar fiii lui primiră, tot la câte patru-cinci zile, pățaniile lui Dindurman și ale bunicului lor, iar fiii fiilor lui și fiii fiilor fiilor lui primiră tot mai multe piei de ren, pe care erau așternute pățaniile a tot mai mulți regi, și mai mulți, și mai mulți, iar după ce puterea poporului lor se înmuie, că prea mulți dintre ei trebuiau să scrie, plecară scribi din aceia peste tot în lume, scriind, scriind, scriind și mai multe pățanii despre tot mai mulți oameni care, de acum, nici nu mai erau regi, scriind, scriind, scriind și cărând dintr-o parte în alta a lumii căruțe și sânni întregi pline cu piei de ren, de vită și de oaie — piei de care, nu pot să știu de ce, nu a auzit mai nimeni în afara câtorva.

Nici chiar Suddhodana, cu care ne-am început istorisirea, n-a reținut din toată povestea asta decât palatul de gheață în care suferința și tristețea n-au pătruns nicicând, palatul în care a trăit fericit prințul și apoi regele Dindurman, cel care a cărmuit pentru că supușii îi credeau stirpea nemuritoare.

Proștii! Habar n-aveau ei că Dindurman al lor a murit fără să-și dea seama ce i se întâmplă. ✕

Scriitorul și pescarul

Sebastian A. Corn

Așadar, era seară pe Dunăre când am aflat povestea lui Anatolie, starețul peștilor de lângă Capidava, și a lui Romulus Bărbulescu, scriitorul. Nu știu dacă am aflat-o înainte sau după ce am făcut poza de mai sus, dar cam asta era ora zilei. Era cald, stăteam pe puntea unui bac, Haralambina se afla în cealaltă parte a insulei (se juca de-a sniperii pe lângă telescop, printre stâncile alea mărunte), iar noi beam un vin alb, rece ca gheața, dintr-o sticlă brumată, care scotea abur de înghețată ce era. Așteptam țăntarii și ne înfololiserăm în cârpe, care cum putuse.

— Sărbătorim ceva? am întrebat-o pe M, fata roșcată și cu pistrii care adusese vinul.

— Ce sărbătoare, bem în amintirea domnului Anania, știi ce mult îl plăcea vinul ăsta?

Uitasem de promisiune — vreau să spun că stabilisem să bem vinul cu pricina la ceremonia de incinerare a lui George Anania, cu câteva luni în urmă, numai că eu, unul, uitasem ce promis-uni făcusem, că ăsta mi-e obiceiul, fir-ar să fie. Vinul era dulce, semn că domnul Anania nu se omora cu băutura, iar locul era frumos, ales special: cică aici îi plăcea domnului Anania să stea seara, să se bucure de apus și de liniște.

În spate era insula toată, acoperită cu pădurea aceea aproape tropicală, cu liane și copaci răsucii; dincolo de ea, pe mal, se ghiceau ruinele cetății Capidava, iar dacă te gândeai mai mult, îți aminteai de legendele arheologilor de la aceeași Capidava — cică, pe vremuri, venea un drum aici tocmai de la Sarmizegetusa Regia, dar eu n-am crezut niciodată în legenda asta.

Îmi plăcea doar s-o aduc în vorbă, ca să adaug sare și piper conversațiilor.

Ne-am apucat să discutăm de una-alta, ne-am gândit că ce păcat că George Anania și Romulus Bărbulescu nu sunt înmormântați în același loc, să fie unul lângă altul după câte cărți au

scris împreună. Pe urmă cineva a zis că se pare că și domnul Bărbulescu are urna depusă la Vitan Bărzești (cică și el fuse-se incinerat), așa că, vezi bine, soarta potrivește lucrurile până la urmă, drept care M. ne-a spus povestea pe care v-o spun și eu vouă acum.

Domnul Bărbulescu n-a fost doar scriitor, ci și actor — a jucat la Teatrul „Ion Vasilescu”, dacă nu mă înșel, și a mai jucat și în filmul „Toate pânzele sus!” Era un ins înalt și slab, cu nas mare și glas profund, avea părul creț și nu-l încurcai cu una, cu două. Pe cât era de cuminte George Anania, pe atât de pus pe artag părea Romulus Bărbulescu, dar, ce să zic, nu se dădea la om decât cu motiv, poate că i se trăgea de la faptul că se născuse departe de pavajul marilor orașe — cică era de fel din Sulina.

Fiind din Sulina, domnului Bărbulescu îi plăcea să dea la pește, așa că venea cu drag pe insulă, la Capidava, Atlantykon, după cum i se spune printre *connaisseurs*, mda... Mă rog, nu venea pe insulă doar ca să pescuiască — mai înmăna el și niscaiva premii literare învățăceilor, după ce George Anania, tăcut și cumițel precum un școlar silitor, citise pogoanele de hârtii scribăluite în fel și chip, le adnotase, le clasificase și mai și înscrisese, pe deasupra manuscriselor (pe vremuri se scria de mână), câte un mesaj de încurajare pentru fiecă surescitat de autor.

Chestia asta din urmă, cu mesajele de încurajare adică, îl cam enerva pe Romulus Bărbulescu, așa că el se ducea la pește cât timp Anania

era ocupat să-și facă temele. Își vedea prietenul dimineată, îl anunța că totul e OK, îi spunea că pleacă să ia ceva votcă de pe mal, după care, hop! — în barcă, și tuleo! — pe gărlă.

Lumea îl știa pe Bărbulescu de aiurit, căci mereu trebuia să aranjeze lucrurile astfel încât omul să nu-și facă singur rău, drept care bossul Atlantykonului, Sorin (bezmeticii îl porecliseră Repti), tocmea în fiecare an câte un lipovean ca să aibă grijă de el. În 1993 l-a tocmit pe un oarecare Anatolie, mare stareț de pești, să vadă de scriitor și să nu-l scape din ochi, că o cam lua cu barca pe șenalul navigabil, unde puteau să dea barjele și vapoarele peste el. Și așa se face că Bărbulescu și Anatolie au pescuit câteva zile împreună, în august 1993.

Anatolie, ce să zic, era lipovean ca toți lipovenii — avea barbă lungă și roșcată, creață, avea ochii albaștri, umezi, și vorbea cu accent. Era un slăbănog, știți voi — un ăla uscat, cu picioarele goale, cu tălpile și mâinile late, zgredănoase, ferfenițite de funii, sfori și vâsle, cu pantaloni negri, abia ținuti de o curea roasă, lucioși; era un ațos cu piele albă, plin de riduri, bronzat atât cât îl lăsau păiăria și bluza. La oraș, ăloră de se bronzează așa, cu dungi, le zicem că seamănă cu tractoriștii, dar uite că și lipovenii se bronzează la fel.

Se spune că Anatolie al nostru era foarte tare când venea vorba de pești. Căci într-un an, după ce plouase zile în șir, lipovenii dăduseră de belea: nici plevușcă nu le mai pica. Se văraseră cu toții prin case și blestemau potopul, căci ei sunt

foarte credincioși. Iată că într-o zi, însă, îi cheamă Anatolie pe baltă:

— Bă, vouă nu vă mai e foame?

— Ba da, dar ce să facem? Plouă de se înnoadă apa, ce să prindem?

— la veniți, mă, cu mine, că v-oi scoate la liman și de astă dată.

Și se urcară în lotci și o luară pe Dunăre. Ploaia — ploaie: turna de nu se mai oprea. La un moment dat, le face semn Anatolie să se oprească. Adulmecă el, se uită la nori, bagă mâna-n apă, ăia încep să-și dea coate:

— Ce pești să scoatem pe ploaia asta, Anatolie? Îți bați joc de noi...

— Mă, vouă nu prea vă e foame, văd.

— Ba ne e, Anatolie, dar pe potopul ăsta se ascund toți peștii, ce te faci că nu știi...

— Io zic să mai mergem să căutăm peștii ăia, dacă tot vă e foame!

Și porniră mai departe — luară Dunărea în vâsle. Iar îi oprește Anatolie după o vreme, iar se-apucă să mlroasă, să se uite la ploaie, să guste apa, na, de-ale lui... Tot nu era mulțumit, însă, așa că-i puse să meargă mai departe, și mai departe, tot mai departe. Ei, și ajunseră ei într-un loc ca oricare altul, pe ploaia aia care era la fel de nu știu câte zile încoace. Lipovenii se cam înfuriaseră că vâsleau ca orbeții, așa, fără să se întrevedă nimic, unii mormăiau, alții comentau de-a dreptul, ce mai tura-vura, aveau chef să-l lase baltă pe zănatul de Anatolie.

Dar Anatolie, lscodind locul:

— Aici, mă! la băgați, mă, plasele-n apă! Ia să vă văd, mă!

Și umplură lotcile de pești, de se afundară în apă pe trei sferturi, și-avură ce mânca luni întregi, ca să vezi!

Se mai spune despre Anatolie că, într-o vară, îl luase de suflet pe unul mai nebun dintre puștanii care se strângeau pe insulă: mergea cu el la pește, îi arăta locurile de știucă, îl ducea la el acasă, îl omenea, stăteau toată ziua pe gârlă, așa, doar pentru că puștanul era cam mărunțel și-i dădea lui Anatolie senzația că era bolnav de ceva, iar Anatolie făcea chestia asta chit că el și al lui, lipovenii adică, n-aveau voie pe insulă câtă vreme se strângeau puștanii în tabără. Prin urmare, puștiul (acum e ceva specialist în rezistența materialelor și locuiește, pasămite, la Roma), puștiul, așadar, a tăcut mâlc și n-a spus nimănui nimic de escapadele lui, căci Anatolie n-avusese voie decât cu domnul Bărbulescu, și numai cu domnul Bărbulescu, și asta doar în august 1993 – îl lua de pe insulă și-l aducea seara înapoi, cu barca plină de pește, la fix ca să înmâneze niște premii literare: Ana are mere, mama țese frumos, cerul este albastru și limpede, cosmosul este negru, iar racheta din Alpha Centauri...

În fine, așa s-a împrietenit Anatolie, stareașul peștilor, cu Romulus Bărbulescu, jumătate din scriitorul Fermei Oamenilor de Piatră, pe care bine-ai face s-o citești. Din cauza acestei *liaison dangereuse*, domnul Bărbulescu s-a trezit un fel de pescar-șef printre scriitorii ăia care cheauia pe insulă, astfel încât, tot în august, 1993, a fost rugat să organizeze un

concurs de pescuit la care să participe amărății ăla de citadin.

Romulus Bărbulescu, conștiincios, s-a dat peste cap să aleagă un loc anume pe insulă, a stabilit unde să stea fiecare concurent, a organizat toată treaba și a arbitrat concursul – asta nu mai era literatură de concediu, era pescuit, frate! Ei, bine – la concurs, abia dac-a prins vreunul ceva: numai niște fâțe, niște ăia mici, mai mult morți decât vii, nu știai: erau pești sau mormoloci?

– Domne, da'era plin de pești ieri! și-a smuls domnul Bărbulescu părul din cap. Erau numai pești barosani, ieri, p-acea, unde naiba s-au dus, unde s-au dus?

Dracu' știe!

– Ah, o să-l întreb pe lipovean care-l treaba, a stabilit scriitorul.

În sfârșit. Trece anul și, în vara următoare, când lumea

se adunase din nou pe insulă, apar niște namile de lipoveni, noaptea, la un foc de tabără – veniseră pâș-păș.

Lăsaseră lotcile în golfulețul de lângă poiana cu corturi și se strecuraseră până la cheflui care, fiind 1994, ascultau la maxim Nirvana:

Come/ As you are / As you were/ As I want you to be...

– Cine sunteți? Ce căutați aici? i-a întrebat M., făcând pe înțepata, căci v-am spus: lipovenii n-aveau voie să calce pe insulă.

– Taci din gură, fătucă! o puse la punct una din namile. Noi îl căutăm pe ăl bătrân. Unde e?

– Pe cine?! Care ăl bătrân?

– Ăl de-a mers la pește anul trecut cu Anatolie. Ăl bătrân. Unde e?

– Da' cum îl cheamă, nu știți?

– Nu știm. E un om așa și-așa. Unde e, că trebuie să vorbim cu el.

Pe vremea aia nimeni nu știa de Anatolie – doar Romulus Bărbulescu și cu puștanul îl cunoșteau, dar puștanul, *civis romonum sum*, își pusese fermoar la gură.

Încep discuțiile: cine dracu' era ăl bătrân? Da' lipovenii ce treabă aveau cu el? Până la urmă, se prinde lumea că impricinatul nu putea fi decât Romulus Bărbulescu, așa că pleacă după el și-l aduseră la foc, în fața nămilelor.

Iar lipovenii:

– El e! Ahaaa... Îți mai aduci aminte mata de Anatolie?

– Anatolie?! ... nu... care Anatolie?

– Ei, Anatolie! Anatolie care ți-a arătat locul de știucă!

– Ah, Anatolie... Știi, mi-l amintesc acum, lipoveanul de anul trecut! Anatolie, da!

– Ei, uite că Anatolie a

murit astă-iarnă! Dar ne-a lăsat cu limbă de moarte să așteptăm să se facă vară și, când s-o umple insula de oameni, să îndrăznim să venim aici cu lotcile (știi că „ăștia” nu ne dau voie!), să te căutăm și să-ți dăm o ciorbă de pește în amintirea lui. Acum stai jos!

Și Romulus Bărbulescu se puse jos, ce să facă, în timp ce lipovenii făcură un foc strașnic, aduseră din lotci un ceaun uriaș, în care turnară pește de toate felurile, apă din Dunăre, roșii, ardei, ceapă și verdeață (leuștean, mai ales), mai scoaseră și niște ardei usturat și niscaiva pâine proaspătă, coaptă în țest de nevasta lui Anatolie în casa ei cu acoperiș de tablă ruginită, cu ziduri strâmbe și coșcovite și date cu alb, cu ferești mărunte și mobilă veche, șantalie, acoperită cu așternuturi obosite, dezurzite și vechi, alea de miroseau a stepele pline de mărăcini din care veniseră lipovenii demult,

demult de tot, încă din vremea Preslavului.

M., care mi-a spus povestea, crede că nevasta lui Anatolie a făcut și vreo vrajă ceva în noaptea aia înstelată, căci din ciorbă n-a mâncat doar domnul Bărbulescu, ci toată suflarea de pe Insulă, cu oficialități cu tot, pe săturatele – și au mâncat cu toții așa, clandestin, și, din cauza asta, cu mult mai fioros de plăcut, salivând cu kilogramele, pentru că nămilele de lipoveni n-aveau voie să calce pe Atlantykrone – neam! – necum să pună ceaune la fiert, ca să nu-i sperie pe orașenii veniți să-și arate unii altora ce deștepți sunt ei.

Și au băut și niște votcă și s-au bucurat împreună de Anatolie, cel ce prindea, de-acum, ca stareț ceresc, peștii cei mari din apa raiului, așteptându-i să vină la el și pe pescarii mai mici, după ce se vor fi rătăcit de lumea asta. ✕

NĂSCOCIREA VALUTEI ÎNDRĂGITE

Roberto Quaglia & Ian Watson

Era imperios ca eu și cu iubita mea Gina să ajungem din Londra la Geneva cât mai repede posibil pentru Forumul Economic Mondial. Din nefericire, turcii, nerăbdători să facă parte din Comunitatea Europeană, deturnaseră și opriseră un tren în Tunelul Canalului Mânecii, sub mare, ca să arate cât de supărați erau din cauza faptului că încă erau separați de Europa, în timp ce Canalul în sine era așa de furtunos, încât toate porturile erau închise. Astfel că eram nevoiți să folosim metoda înceată a zborului.

Este adevărat că avioanele de pasageri pentru curse scurte zboară cu aproximativ opt sute de kilometri pe oră, dar datorită securității aeroportuare ai nevoie de nouă ore ca să te poți urca în avion. După sosirea pe London Stansted și după ce bagajele ne-au fost verificate de două ori înainte de a le putea preda – ceea ce a durat trei ore, inclusiv așteptatul la coadă –, ne-am îndreptat spre vastul complex de barăci care îmi amintea de cabinele de baie de pe, să spunem, plaja Deauville din secolul al nouăsprezecelea. Acolo, după și mai multă așteptare la rând, în intimitatea

monitorizată de CCTV¹ ne-am făcut clismele (rămânând așezați o oră pe vasul de toaletă care ne analiza dejecțiile) în cazul în care eram Al-Qaeda cu explozibili plastici în intestine (maniacii încercaseră odată acea șmecherie, în Australia) și ne-am dat la schimb hainele pentru haine de zbor din hârtie reciclabilă; hainele noastre aveau să călătorească separat – reducerile de la Ryanair percepeau doar 30 de euro, în plus pentru acest serviciu.

¹ Closed Circuit Television – Televiziune cu Circuit Închis (în lb. engleză, în original) (n. tr.).

Gina apăsă din baraca ei pentru clismă pătrundând satisfăcută. Deoarece toate femeile au un tub suplimentar unde pot ascunde lucruri, femeile trebuie să introducă un vibrator cu detector pe care Ryanair îl oferă la prețuri de 30 sau 40 de euro, depinzând de faptul dacă vibratorul doar detectează în timp ce umple spațiul sau dacă are și o funcție de vibrator. Al-Qaeda a folosit o bombă-uter ca să distrugă un 747 sud-coreean și nu aveau să reușească și a doua oară! Gina radia; nu mă așteptasem la ceva mai puțin de la iubita mea. Și bărbații homosexuali au cerut vibratoare, determinând Alianța Homosexualilor să dea în judecată proprietarii aeroportului pe baza legii împotriva discriminării, dar aeroporturile au câștigat. Vibratoarele detector făceau parte din Războiul împotriva Terorismului, nu erau distracții de agrement. Desigur că fetele minore, măicuțele și prințelesele erau scutite, de fapt oricine oferea un certificat valid de virginitate avea să fie autentificat de o sondă specială în cabina pentru clismă.

– Ce fel de femeie cu capul pe umeri care nu mai este virgină, întrebă iubita mea, ar vrea să fie scutită de un vibrator?

Chiar așa.

Am uitat să menționez mâncarea cu bariu², înlocuitorul alunelor din timpul zborului, pe care trebuia să le înghițim cu jumătate de oră înainte să ajungem la poarta cu raze X. Chiar atunci când ne așezam la coadă pentru acea poartă un anunț de securitate important se auzi din difuzoare. Al-Qaeda din Mongolia Interioară, mână-oasă pe suveranitatea chineză asupra musulmanilor, a folosit pentru prima dată o bombă-scrot pentru a distruge un avion.

– Folosesc un eufemism, i-am spus Ginei.

– Cine, Al-Qaeda? Eufemismul nu este un instrument muzical?

– Nu, acela este un eufoniu³. Voiam să spun că șpicherul vorbește eufemistic. O bombă-scrot este o bombă-bilă. Amândouă bilele, probabil. Un voluntar sinucigaș a acceptat ca testiculele sale să fie înlocuite de mini-grenade, probabil unele puternice din Armata Americană, furate sau

cumpărate. Desigur că devotatul castrat crede că o să aibă bilele refăcute în Paradis de către A.

– Nu spune numele! Oricine ar putea să asculte!

Gina era înțeleaptă. Începută acum câțiva ani în Malaysia, mișcarea împiedicării folosirii de către non-musulmani a numelui musulman al lui Dumnezeu avea ramificații lungi.

– Bilele refăcute de *ll*h, am spus eu.

Gina încuviință.

– Decătre A**a*, aprobă ea.

– Datorită noii securități înăsprite, continuă difuzoarele, toți cei de sex masculin cu vârsta de peste treisprezece ani sunt rugați să demonstreze în fața CCTV în cabinele de schimb haine funcționalitatea aparatului lor reproducător înainte de a se îmbarca în vreun zbor. Hardware-ul și software-ul necesar pentru identificarea erecției și ejaculării este implementat chiar acum.

– O să îmi pierd locul la rând! Până mă întorc o să am nevoie de o altă masă cu bariu.

– În țara mea nobilă – înainte ca frumoasa Italie să devină efectiv țară – castrații excitați erau încă capabili să facă sex și să ejaculeze, declară Gina în mod patriot. Cel puțin potrivit lui Anne Rice, adăugă ea, deoarece Gina era foarte învățată.

– O mare parte din spermă, am explicat eu, provine din sacii seminali și din prostată, nu din bile, deși presupun că sacii și prostata ar putea să se simtă descurajate de lipsa bilelor. Dar ce faci cu pasagerii de sex masculin de peste șaptezeci sau optzeci de ani care nu au erecții de obicei?

– Doar dacă nu sunt Picasso. Această nouă metodă de securitate nu este gândită în mod rațional. Al-Qaeda ar putea să folosească băieți sinucigași minori.

– Nu, pentru că băieții nu pot deflora virginele în Paradis. Presupun că software-ul conține pornografie dură pentru ca pasagerii să ejaculeze repede, dar chiar și așa... ce pierdere de timp!

– Și de spermă, J, zise ea înainte de a zâmbi.

Bărbați care bombăneau părăseau deja coada, aducându-ne astfel mai aproape de poartă și de ochii securității.

– Hei amice, nu ai auzit anunțul? zise un bărbat în uniformă, făcându-mi semn să plec.

– Trebuie să ajungem la Geneva! declară Gina. Viitorul financiar al lumii depinde de noi!

² Element chimic cu simbolul Ba și numărul atomic 56, fiind un metal alcalino-pământos (n. tr.).

³ Instrument muzical de suflat din alamă, folosit în fanfară, cu registru corespunzător vocii de bariton (n. tr.).

Cu rapiditate ea a îngenuncheat și mi-a coborât fermoarul, mi-a scos afară mădularul și mi l-a supt în modul ei cel mai special, vibrând fericită în tot acest timp. Foarte curând inevitabilul avu loc; astfel că Gina scuiă în palmă și îi arată omului de la securitate ADN-ul meu în tot ambalajul lui alb și umed.

— Scanează asta, zise ea. *Quod erat demonstrandum. Senatus Populusque Romanus*⁴. Iubitul meu funcționează normal.

— Hai repede, spuse omul de la securitate.

Nu am menționat aglomerarea suplimentară a terminalului cauzată de câțiva zeci de protestatari britanici care ocupau locul, întremându-se cu o dietă pe bază de cheeseburgeri și apă plată de la MacDonald's, având în vedere că acei tineri nu stăteau la coadă (în afară de MacDonald's). Protestatarii se angajaseră să mârșăluască pe uscat spre locurile protestelor economice, împreună cu corcitură în leșă și să nu folosească avioanele.

În avion eu și cu Gina am vorbit despre magonomie, repetând argumentele care aveau să ne îmbogățească pe noi și totodată lumea întreagă.

Majoritatea banilor sunt în totalitate imaginari, fiind formați din electroni în calculatoare, dar tot trebuie să fie susținuți de ceva care se consideră a fi real, deși există diferite definiții ale realității. Creditele ipotecare toxice oferite oamenilor săraci pentru cumpărarea caselor din suburbii au fost adunate la un loc pentru a produce derivate pline de farmec, dar acest sistem a dat greș din cauza lipsei de încredere. Încrederea este *importantă*. Există chiar și o organizație numită *Carbon Trust*. Trebuie să te încrezi când îți spune că este nociv carbonul și că occidentalii au o amprentă de carbon prea mare — ceea ce mă face întotdeauna să îmi imaginez o plimbare printr-o pădure după ce un incendiu a ars toți copacii. Prin carbon se referă de fapt la *bioxid* de carbon, dar cuvântul singular carbon este mai energic; astfel că oamenii s-au energizat foarte tare pe carbon în sine, deși carbonul ocupă aproape 20 la sută din corpul uman; ceea ce este ca o demonizare a propriului picior.

— Acum, zise Gina, aceste proiecte de comerț cu emisii permit celor care poluează să cumpere

de la nepoluanti autorizații pentru emiterea de carbon. Astfel că un sat din Amazonia care nu poluează, cu excepția a puțin fum de la focurile de gătit, face rost de o autorizație de poluare pe care satul o vinde apoi unei fabrici murdare din Rio de Janeiro. Așadar toate comunitățile cu poluare minimă de pe Terra au valoare monetară în potențialul lor de poluare. Licențele de poluare din Amazonia pot fi adunate ca suport pentru

imprumuturi.

— Oferind un nou înțeles expresiei bani murdari. Desigur că datorită noului lor venit satele vor putea să cumpere multe jeepuri...

Adeseori mintea Ginei mă excită la fel de mult ca și corpul ei, astfel că acum deveneam excitat din nou în pantalonii mei din hârtie.

Iubita mea îmi observă necazul și continuă tachineându-mă:

— Odată banii au fost opusul religiei, ca martor fiind Iisus răsturnând mesele cămătari-

⁴ Ceea ce era de demonstrat. Senatul și poporul roman (în lb. latină, în original) (n. tr.).

lor. Nu mă refer la Banca Vaticanului! În ziua de azi multă lume își dă seama că religia *nu* este reală, ceea ce îi face *realiști* religioși. În ceea ce privește credința absolută, oamenii se concentrează asupra banilor.

– Grăbește-te, am spus eu, încordându-mă, sau o să stric pantalonii de la Ryanair!

– Ei bine, evenimentele recente au distrus așa-zisele teorii științifice ale economiștilor,

astfel că în viitor doar teologii sau magicienii vor predica noua Biblie a Magiconomiei. Băncile vor fi culte diferite ale marii biserici a banilor. O să ai Biserica Evreiască a lui Goldman-Sachs, Biserica Luterană a lui Credit Suisse, Biserica Catolică a lui Santander și așa mai departe. Banii din contul tău nu există cu adevărat, așadar trebuie să fie creați prin rugăciune...

Din fericire pentru integritatea pantalonilor mei din hârtie, Gina fu întreruptă de un pasager de cealaltă parte a culoarului, un individ mus-

culos, neîngrijit și negricios. Costumul lui din hârtie arăta ca unul Armani de la Ryanair.

– Scus⁵, zise această persoană, eu lucrez pentru mafie.

– Care mafie anume? m-am interesat eu politicos.

– Toate mafiile.

– Deci care este problema ta, Signor Mammasantissima⁶? pentru că am dedus că este sicilian.

– Ea spune că banii mei nu există! *La verit *⁷ este că banii întregii lumi există acum doar *grazie*⁸ nouă, mafiei. Noi salvăm băncile! Banii noștri sunt susținuți de cocaină și heroină de clasa superioară, care este reală.

Terminând de vorbit, expiră în mod agresiv cantități generoase de bioxid de carbon de parcă ar fi avut o autorizație personală; poate că avea.

După care se uită lung la conturul hârtiei ridicate în sus a începutului meu de erecție.

– Continuă să vorbești în felul acesta în Geneva și s-ar putea să o pierzi, amenință el sumbru, deși nu eu, ci Gina vorbise.

Poate că mafioul intuise ce fel de pierdere ar fi înspăimântat-o cel mai tare pe iubita mea.

– Dar stimat Don, am spus eu pe cât de nepăsător am putut, ce vă face să credeți că mergem la Geneva ca să vorbim despre ceva?

– De ce altceva să mergi la Geneva în timpul Forumului Economic Mondial? Ca să întorci ceasurile cu cuc? Ascultă, eu am să mă lupt pentru susținerea de acum încolo a tuturor banilor cu cocalnă și heroină. O mare parte din dolarii americani sunt deja testați pozitiv pentru cocaină. După care o să creștem oferta de zece ori.

În scurt timp ne aflam la Geneva. După ce ne-am schimbat în hainele noastre într-unele din multele cabine din jurul sălii de tip carusel, ne-am cărat gențile recuperate în aglomerata Elveție. Datorită Forumului Economic, sute de mii sau milioane de protestatari se aflau probabil în Geneva, chiar și afară pe Aeroportul Cointreau,

⁵  mi cer scuze ( n lb. italiană, în original) (n. tr.).

⁶  rice persoană într-o pozi ie importantă într-o organizație, dar în mod special în mafia siciliană  i Camorra napoletană ( n lb. italiană, în original) (n. tr.).

⁷ Adevărul ( n lb. italiană, în original) (n. tr.).

⁸ Mul umit ; Datorită ( n lb. italiană, în original) (n. tr.).

făcându-și loc la Sosiri. Lese lungi șerpuiau ca acele puzzle-uri din cărțile pentru copii: care căine aparținea cărui protestatar? În cele din urmă am reușit să consultăm biroul de Informații Turistice, sfârșindu-se cu alegerea noastră a hotelului de 3 stele Diplomat care se potrivea bugetului nostru, având în vedere că deja cheltuisem o mică avere pe transformarea în marcă înregistrată a numelor... nu am să spun încă a ce... De

l-am ales. Această zonă veche din Geneva era austeră — case înalte din piatră de culoare gri de o parte și de alta a străzilor pietruite —, dar din lacul vizibil de la fereastra noastră de la etajul cinci țășnea o fântână orgasmică foarte înaltă. Eu și cu Gina am sărbătorit sosirea noastră în mod corespunzător, după care am luat un taxi îndreptându-ne încet spre Palatul Națiunilor, în ale cărui grădini cutreierau grupuri de protes-

tatari, mulți cântând la flaut, țipând la păunii din apropiere la care multe corcitură lătrau, luând ca o insultă economică parada ostentativă a penajului opulent al cozi.

Trimisesem în prealabil prin fax propunerea noastră Forumului Economic Mondial; iar la înregistrare am descoperit că în dimineața imediat următoare vom putea să explicăm planul nostru general sesiunii plenare pentru zece minute, ce puteau fi prelungite dacă delegații erau entuziasmați. Eu și cu Gina eram deja cunoscuți ca autorii cărții „Totul Virtual”, discutând lucruri ca de exemplu cărbunele virtual (pe care o altă țară îl excavează pentru ca tu să îl poți arde), carbonul virtual (bioxid, pe care o altă țară îl toarnă în aer în timp ce produce ursuleți de pluș și magneți pentru frigider pe care tu o să îi importi) și apa virtuală, îmbuteliată și transportată din izvoarele limpezi precum cleștarul ale Noii Zeelande tocmai în Scoția și din izvoarele

limpezi precum cleștarul ale Scoției tocmai în Noua Zeelandă. Mai important era faptul că iubita mea reprezenta Serenisima Republică San Marino. Doi dintre unchii Ginei se întâmplau să fie în prezent cei doi Căpitani-Regenți la putere ai acestei vechi republici constituționale suverane supraviețuitoare a lumii, slab populate și așa de bogată încât nu are datorii la nivel național; acesta fiind motivul pentru care a primit o poziție atât de ridicată în ordinea propunerilor.

asemenea, puteam să dăm peste niște diplomați într-un hotel Diplomat, pe care îi puteam influența, în holul hotelului sau la micul dejun.

Călătoria noastră de patru kilometri cu taxiul dură mai mult de o oră mulțumită grupurilor de protestatari, iar hotelul se dovedi a fi foarte clasic (și prin urmare fără diplomați), deși, pentru a compensa, personalul era peste măsură de politicos. Și ce era cel mai bine, Don Gino nu împărțea hotelul cu noi și nu putea ști pe care

Însăși Gina era din apropiata Rimini, iar unchiul ei îngăduitor i-au oferit statutul de purtătoare de cuvânt drept cadou de ziua ei, având în vedere că rezultatul Forumului nu conta nici cât vântul tras de o vrabie pentru prospera Republică Serenă.

În timpul călătoriei foarte greoaie cu taxiul înapoi spre hotel după înregistrare, am trecut încet exact pe lângă acel mafiot pe Bulevardul Oarecare. Purtând un costum din mătase albăstru strălucitor și înconjurat de pui de hienă ce scheunau, Gino era asaltat cu slogane de o protestară blondă, căreia este posibil să-i fi făcut o propunere, fiind inspirat de tricoul ei cu piept mare ce proclama *Ocupați Twin Peaks! Linșați Bancherii!* Puteam oare destabiliza poziția lui Don Gino și mai mult? Scoțând capul afară pe geamul taxiului am strigat:

— Are cocaină în pantaloni!

Protestatara introduse cu promptitudine o mână adânc în buzunarul pantalonilor lui Gino, iar el începu să danseze *tarantella*⁹ sa nativă strigând ca tirolezii în cinstea Alpilor.

Dezbaterile conferinței au fost pornite de Dragos (pronunțat *Drogosh*) Ætherius Magorius, un personaj cu o statură de pitic cu multă carismă stabilit în Zürich, câștigătorul noului Premiu Nobel pentru magiconomie, ce înlocuiește demodatul Premiu Nobel pentru vechea știință a economiei. Născut român dintr-o mamă de naționalitate daneză, este cunoscut de către oameni *au fait* și cu numele român și cu grafemul Æ ca Dragosh (scris Dragos) Ætherius, dar de către majoritatea persoanelor pentru simplitate ca Dr. (pronunțat Doctor) Magorius.

La început elev al cercetătorului științific al haosului, Florin Munteanu, Magorius s-a îmbogățit reinventându-se ca arhitect ezoteric geomantic de Feng Shul. Miliardari chinezi ai Noii Ere au comandat palate de la el. Cât timp a fost în Hong Kong, s-a îndrăgostit de un economist coreean, care l-a inițiat printre altele în știința sa în perioada când economia era încă privită ca știință. Aflându-se pe culmea științei și misticismului, Magorius a simțit nevoia de inovații în acest domeniu. Cât de absurd că știința economiei trebuia

să se agațe de conceptele mecanice Newtoniene în Era Cuantică.

Mai întâi a încercat să combine știința economiei cu Feng Shui, dar era greu să produci bani în concordanță cu Cele Cinci Elemente sau Cele Cinci Forțe. Dar Magorius a devenit foarte conștient de natura metafizicii cuantice a banilor, la care economiștii tradiționali au fost mereu orbi. Bani modernii erau ca pisica lui Schrodinger, existând și neexistând în același timp. Existau doar atâta timp cât oamenii credeau că există, cu condiția ca doar un număr foarte limitat de persoane să încerce să îi observe. De îndată ce o masă de oameni încerca să își scoată toți banii din bancă în același timp, banii ar deveni brusc inexistenți. Acest lucru l-a împins în mod inevitabil pe Magorius spre dezvoltarea magiconomiei.

— Doamnelor și domnilor, încep piticul Magorius, urcat pe o cutie ca să poată vedea peste tribună, dacă mi-ar fi spus cineva acum zece ani că mă voi afla astăzi aici, deschizând o conferință pentru determinarea metodei de refacere a banilor prin intermediul magiei, aș fi spus: vă bateți joc de mine. Dar iată-ne aici!

Ei bine, ce putea să facă? Să poarte picioaroange?

— Catastrofa ne-a schimbat viețile, ceea ce necesită o nouă paradigmă. Acum suntem cu toții conștienți de natura metafizică a banilor, care nu mai sunt reali dacă ne pierdem credința și insistăm cu toții să îi observăm simultan.

— Adevărata problemă a crizei economice este *dispariția credinței*. Nu este prima dată când se întâmplă așa ceva. Când lumea nu avea nevoie de credință în Dumnezeu, deoarece Dumnezeu era esența realității — prin urmare toți credeau, dar nimeni nu știa că credeau. Când unanimitatea credinței încetă datorită călătoriilor din și spre locuri de credință diferite, deveni clar că încrederea era o opțiune, nu ceva inevitabil, credincioșii devenind astfel conștienți că aveau încredere.

— Acum același lucru s-a întâmplat și cu banii. Întotdeauna ne-am încrezut în bani fără să știm că credem. Când această credință s-a prăbușit, banii pur și simplu au dispărut. Acum că avem nevoie de bani mai mult decât avem nevoie de Dumnezeu...

O mormăială zgomotoasă și incomodă se

⁹ Dans popular italian executat într-un ritm vioi, cu acompaniament de chitară, tamburină sau castaniete. (în lb. italiană, în original) (n. tr.)

răspândi prin congregație, adică, audiență.

— ...Acum că avem nevoie de bani aproape la fel de mult pe cât avem nevoie de Dumnezeu, nu avem altă alegere în afara oficializării credinței noastre în Bani ca act de credință și stabilitate a tuturor liturgiilor necesare...

Am încetat să mai fiu atent, deoarece Glna spusese deja toate astea în Ryanair, dar mi-am ciulit urechile când Magorius propuse:

— Avem nevoie de o narațiune estetică practică, logică și convingătoare care să întru-chipeze credința noastră, o narațiune care ne spune pentru ce există banii noștri Imaginari. Avem nevoie de un set de lucruri real-Imagina-re tari ca piatra cu care să ne susținem noii bani imaginari.

Lucruri inexistente tari ca piatra... Am început să transpir de emoție și i-am strâns mâna Ginel.

— Iar acesta, trase concluzia Magorius, este motivul pentru care ne aflăm aici: să discutăm noile sisteme propuse și să votăm unul dintre ele.

Un ajutor al lui Magorius sări în picioare ca să îi mulțumească "strălucitului Dragos Ætherius", adăugând:

— Cu modestie Maestrul nici măcar nu a menționat descoperirea sa că datoria — și anume, credința în valoarea banilor — a precedat banii în sine. Debitul și creditul au precedat sistemul monetar și valuta! Pe primul loc credința, pe al doilea loc banii în mână! Chiar și sumerienii...

Probabil că ar fi spus mai mult, dar o altă persoană, îmbrăcată într-o burqa¹⁰ islamică ce acoperea tot corpul lăsând doar un spațiu pentru ochi, sări în picioare, dând la o parte veșmântul ca să scoată la iveală părul blond și tricoul cu varfurile gemene ale femeii protestatare care îl asaltase pe Gino sau viceversa.

— Asta este pur și simplu *diafan!* tipă ea. De cum începea *războiul*, soldații aveau nevoie de bani ca să plătească să se culce cu prostituate. Economistul David Graeber a dovedit că guvernul se bazează pe datoriile cauzate în mare parte de cheltuielile militare, valorificate

¹⁰ Veșmânt purtat de femeile musulmane, acoperindu-le corpul în totalitate, acestea putând să respire și să vadă doar prin intermediul unui vâl mai subțire care le acoperă fața. (n. tr.)

în bancnote. Nicio țară cu o nenorocită de armată urlașă nu poate să dea faliment. De aceea Amerlka¹¹ luptă în al naibii de multe războaie. Bancnotele sprijinite de cadavre al naibii de reale reprezintă o nenorocită de necrofinanță! Cadavrele rămân reale pentru mine chiar și ca niște nenorocite de oase!

Ups... deși din nou aceasta era o promisiune de bun augur pentru planul nostru, cu condiția ca nimeni să nu pună 2+2 împreună. Cățiva paznici ajunseră cu rapiditate la falsa Ministră Islamică a Finanțelor, luând-o de acolo și salvând-o astfel de furia lui Don Gino care era ocupat cu escaladarea rândurilor de scaune și a ocupanților lor.

Deoarece Statele Unite datorau al naibii de mulți bani, delegatul lor și-a prezentat primul metoda. El a propus *litigiul global*. Fiecare locuitor străin al lumii era un potențial suspect în crima conspirației teroriste financiare împotriva intereselor SUA. Prin urmare să fie *acționări în judecată* în loc de război. Guvernul american urma să dea în judecată toți cei 6,75 miliarde de cetățeni străini de pe Terra. Forțele armate ale Americii aveau să fie recalificate ca avocați de către toți avocații americani care își făceau reclamă în momentul de față pe cutiile de pizza pentru victimele traumelor psihice cauzate de supermarketurile cu culoare extraordinar de înguste, de mesele de la restaurant ce conțin un presupus păr pubian al unui șobolan, de toaletele cu palete de culoare neliniștitoare. Toți acei cetățeni străini aveau să primească împrumuturi cu o rată ridicată a dobânzii ca să plătească noile Forțe Legale ale Statelor Unite ca să îl apere pe acei cetățeni străini împotriva extrădării și predării spre inchiisorile americane. Dobânda acumulată avea să furnizeze noi lichidități în cantități uriașe sprijinite de principiul sacru al *libertății* în care oamenii trebuie să aibă *încredere*.

Delegata Islandei, Freya Freyadaughter, se ridică mânhoasă.

— Vorbind din perspectiva unui cercetător al economiei anarhiste, vorbi ea, 6,75 miliarde de oameni nu ar putea încăpea *nici chiar* în inchiisorile *Amerikane*, deci cel vinovați trebuie să rămână în libertate, ca potențiali prizonieri.

¹¹ Ortografiere satirică alternativă, o rusificare a numelui Statelor Unite ale Americii. (n. tr.)

Feriți-vă de libertatea falsă, ca libertatea de a nu fi în închisoare în Amerika! Adevărata libertate este anarhia definită de prințul Kropotkin¹²: în absența banilor lăsați fiecare persoană să ofere în mod liber bunuri și servicii și să primească în schimb bunuri și servicii în mod liber.

Acesta era un concept prea ofensator pentru aproape toată lumea.

— Întoarce-te la ghețarul tău! răcni Don Gino.

Locul al doilea aparținea pe bună dreptate delegatului Chinei, Sun Choi-Sum, deoarece chinezii dețineau cele mai multe obligațiuni de trezorerie din SUA.

— Fiind cea mai veche civilizație de pe Terra, declară Sun Choi-Sum, avem o istorie glorioasă în ceea ce privește susținerea masei monetare. În Antichitate foloseam deja bani din hârtie, dat fiind că noi am inventat hârtia. Iar astăzi scoatem castane americane din foc prin noua propunere de sclavie, și anume ca 250 de milioane de americani cu datorii să devină sclavii Chinei, putând fi adunați și oferiți la schimb la bursele de valori din Shanghai și Shenzhen. De exemplu, populația orașului Cincinnati ce include proprietatea asupra populației formează un pachet, cel al orașului Memphis este altul. Propunerea exclude rezidenții de etnie chineză din SUA care sunt necesari pentru administrarea proiectului. Scoatem în evidență că autorii constituției Americii au favorizat sclavia.

Delegatul SUA sări în picioare roșu la față, dar se prăbuși imediat datorită unui posibil atac de cord sau al unui atac cerebral.

Magorius se urcă repede pe cutia lui.

— Avem nevoie de doctori! strigă piticul. Această conferință va lua o pauză până după prânzul cu bufet gourmet pe care îl vom lua de vreme.

În mod surprinzător, prima persoană de care eu și cu Gina ne-am lovit în sala de banchet aglomerată din apropiere a fost protestatara Twin Peaks; în mod evident scăpase expulzării din Palatul Națiunilor.

— Cum este posibil să apară de atât de multe ori? m-am interesat eu.

— Eu sunt Nouăzeci și Nouă, zise ea.

Am presupus că asta se referea la mărimea

bustului până când ea clarifică:

— Eu reprezint 99 la sută din oamenii de pe această planetă. Așa că, din punct de vedere statistic este logic că o să apar frecvent.

Am observat că obținuse un ecuson pentru delegați identificând-o ca *Tuvalu*¹³.

— Țara aceea este complet sub apă, i-am atras eu atenția.

— Așa că nimeni altcineva nu a luat ecusonul.

— Corect. Din pură curiozitate, 99, ai o soluție protestatară pentru această criză, în afară de a ocupa toate locurile?

Am crezut că va striga câteva lozinci, dar 99 m-a surprins exclamând:

— Personal mă gândesc la electricitate din surse regenerabile nepoluante — soarele și vântul, valurile și marea! Noua monedă s-ar numi *Lectro*. Un *lectro* ar reprezenta un kilowatt-oră de electricitate. *Lectro* ar fi imun în fața inflației deoarece consumul de electricitate este în general foarte stabil peste tot în lume și crește treptat pe măsură ce crește populația. Desigur că nu putem lăsa țările să construiască sute de centrale nucleare care să le mărească bogăția energetică în mod necinstit, rezultând într-un surplus inutil care trebuie eliberat în spațiul cosmic sub forma razelor de microunde, sau altfel extraterestrii din apropiere ar putea să se alarmeze. Toți electronii produși trebuie să fie naturali, din soare, mare și vânt. Ce crezi?

— Sună, spuse Gina, foarte ecologic, dar eu cred că toți electronii sunt naturali. Și ar fi o mulțime de panouri solare, centrale eoliene și centrale mareomotrice peste tot. Ce ar urma să mâncăm?

— Eu recomand foie ravioli cu sos de trufe, recomandă nimeni altul decât Don Gino, care se strecurase ținând în mână o farfurie supraincărcată pe care o răsturnă pe tricoul lui 99.

— Vai, ficat! țipă ea ascutit. Este făcut prin torturarea rațelor obeze!

Și își smulse în mod prompt tricoul pângărit și sutienul pătat, scoțând la iveală...

— Mamma mia! exclamă mafiotul mamma-santissima.

Dar înainte ca Gino să poată asalta vârfurile

¹² Piotr Alexeevici Kropotkin (1842–1921), anarhist rus, reprezentant al mișcării anarho-sindicalist (n. tr.).

¹³ Țară insulară în Polinezia, situată în partea central-vestică a Oceanului Pacific, la jumătatea distanței dintre Hawaii și Australia (n. tr.).

gemene într-o manieră pavloviană, ajutorul lui Magorius se interpușe, așezând pe podea o scară pliantă practică cu trei trepte de la Ikea (din lemn de fag) pe care să se urce stăpânul său – cum altfel putea un pitic să discute cu invitații de la o recepție pe picior de egalitate? Magorius se urcă, cu o stridie în fiecare mână, lăsă să îi alunece pe gât conținutul moale, apoi puse cochiliile goale peste sfârcurile lui 99.

– Universul, proclamă Magorius, este dualist în mod simetric din punctul meu de vedere, similar cu pieptul acestei domnișoare. Astfel că o singură valută ar putea să fie destinată eșecului. *S-ar putea să ai nevoie de cel puțin două valute, așa cum ai nevoie și de cel puțin două partide într-un sistem politic.* De aceea toate dictaturile din istorie au dat greș – nu au *înglobat* în mod coerent natura dualistă a realității, iar inevitabila opoziție care apare într-un anumit moment întotdeauna scapă de sub control, conducând spre o catastrofă.

Magorius strigă:

– Treizeci de minute până ne reîntunim, cobori de pe înălțimile oferite de Ikea și se îndreaptă înapoi spre bufet, precedat de ajutor și de scara pliantă.

Gino intră imediat în vorbă cu un delegat din Burma și am auzit:

– Țările mici din lumea a treia trebuie să facă obligatorie dependența de pastile, ca să putem păstra cocaina pentru...

Înapoi la întrunire, delegatul din Chile – unde Extrem de Marele Telescop Interferometricu descoperă obiecte cerești extrem de îndepărtate de patru miliarde de ori mai vagi decât poate vedea ochiul uman – veni cu propunerea de a susține banii cu galaxiile îndepărtate.

– *Primo*, nimeni nu poate vedea vreodată aceste obiecte prin vreunul dintre telescoapele noastre individuale, deși calculatoarele noastre produc fotografii ale lor în mod interferometric. *Segundo*, asta este cum arătau acele galaxii cu 10 miliarde de ani în urmă, prin urmare nu mai există aceleași obiecte. Deoarece EMȚI-ul nostru descoperă în mod continuu noi galaxii acum inexistente fiecare conținând miliarde de stele valoroase ce pot fi calculate...

Etcetera, etcetera...

Acum venea rândul iubitei mele, cu fața ei încântătoare și persuasivă, să expună frumoa-

sa metafizică pe care am conceput-o pentru susținerea unei noi ordini mondiale a banilor.

– *Mesdames et Messieurs, meine Damen und Herren*, începu ea. Eu propun să creăm noi bani imaginari mai buni prin susținerea cu *specii dispărute*. Ar trebui să oferim valoare speciilor dispărute, care sunt într-un fel foarte special imagine, pentru că prin definiție încă nu am văzut un exemplar în viață al unei creaturi dispărute.

– Dar fosilele? o apostrofă Gino. Mă refer la presupusele fosile peste care filmele pun corpuri realizate prin grafică computerizată.

Gina nu a fost perturbată.

– Da, chiar așa! Așa cum a spus deja Marele Magorius, adevărata problemă a crizei economice este dispariția *credinței*. Dumnezeu a pus în pietre fosile reale ale speciilor imagine dispărute și totodată plauzibile din punct de vedere logic ca să pună la încercare *credința* și ca să întărească *credința*.

Gina își îndreaptă privirea spre delegații americani ce radiau de bucurie, toți fiind creaționiști.

– *Credința* nu are nevoie de dovezi. *Credința* este opusul *dovezii*. Dacă Dumnezeu nu ar fi pus fosile în pietre, Noe probabil că ar fi fost nevoit să accepte dinozauri adevărați la bordul Arcei, ducând astfel la scufundarea ei. Dar important este că *fără fosile* oamenii de știință probabil că ar fi *demonstrat* existența lui Dumnezeu și prin urmare *credința* în Dumnezeu nu ar fi fost necesară. Este foarte bine să te încrezi în specii dispărute imaginate de Dumnezeu și în consecință toți se vor încrede în banii susținuți de acele creaturi.

Mii dintre ele al căror nume le-am prevăzut deja ca mărci înregistrate și pe care puteam astfel să le brevetăm...

– Ca să imagineze toți acei dinozauri monștruoși, tipă vocea lui 99 din spatele sălii, Dumnezeu probabil că are o imaginație lugubră!

– Poate că făcea beta-testing pentru viitorii diavoli din Iad? ripostă Gina, pe când paznicii o scoaseră din nou afară pe 99, acum îmbrăcată într-o manieră similară cu a lui Gandhi într-o față de masă din in de la bufet. Cum putem decide care specie dispărută este mai acceptabilă? Fiindcă nu toate creaturile au aceeași valoare, așa cum nici bronzul și aurul nu au aceeași valoare. Se poate face un proces de canonizare, asemănător

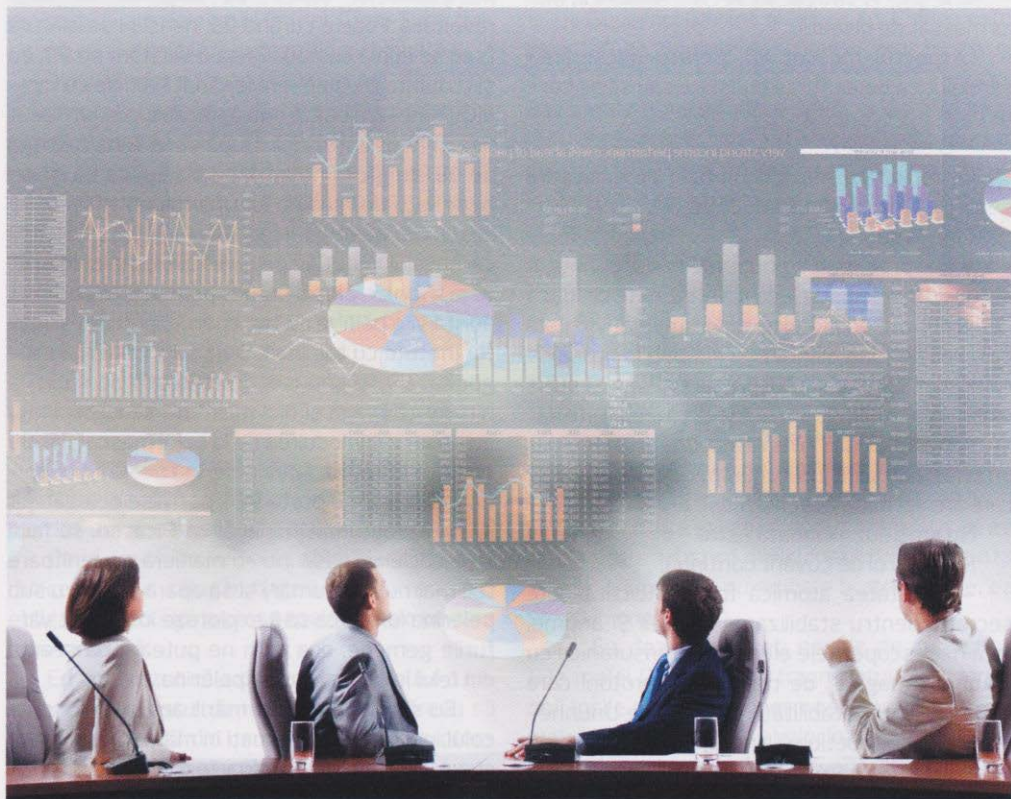
Sfinților din Biserica Catolică, prezentat unui nou Fond Economic Mondial al Vieții Sălbatice Dispărute, care se pronunță *fem-vsd*, cu baza aici în Geneva. Și ce spuneți de unități de extincție prin analogie cu calculatoarele: triloocteti și trilobiți?

Bancherii elvețieni prezenți păreau încântați.

Aplauze multe salutară prezentarea Ginei, care de fapt durase mai puțin de zece minute,

de ori mai mulți brutozaurl decât tiranozaurl. Doar ca un exemplu!

Cu rapiditate am dat la o parte din mintea mea o imagine a unor brutozaurl angelici beta-testați cu aureole și aripi de înger de mărimea unui 747. Noi invocăm un Dumnezeu imaginar doar ca să îi atragem pe creaționiștii americani. Dumnezeu nu are nimic de a face cu fosilele. Dumnezeu nu are de a face cu nimic,

atât de succinte și fiamboaiente fuseseră cuvintele ei. Delegatul Vaticanului se înfurie pe Gina pe motivul că promova investirea credinței în demoni, dacă asta avea Dumnezeu în minte anticipativ când a plăsmuit T. Rex și neamul său. Venerația diavolilor, nimic mai mult!

Poate că Gina nu ar fi trebuit să Improvizeze despre Dumnezeu făcând beta-testing... Însă, aflându-se tot pe podium, ea pufni batjocoritor.

— Prădătorii de top reprezintă *apogeul* lanțului alimentar. Probabil că există de o sută

datorită inexistenței Sale. O Doamne, se putea gândi Vaticanul să sprijine banii prin credința în Dumnezeu? Nu, deoarece pentru Vatican Dumnezeu era real, fiind astfel descalificat.

Restul după-amiezii continuă într-un mod destul de fără folos în timp ce delegați de peste tot din lume prezentau diferite proiecte alternative, mare parte dintre ele lipsite de sens sau chiar absurde — singurul lucru care s-a evidențiat fiind când Jorge Diego, delegatul din Spania, i-a trimis Ginei un bilet cu o propunere sexuală, folosindu-se de o maimuță Capucin drăguță și

cu o expresie foarte inteligentă îmbrăcată ca o balerină ca să sară peste scaune și umeri; fus-ta ei de balet era de fapt un scutec. Politicoasă, maimuța așteptă un răspuns.

– Invitația asta sugerează, șopti Gina, lipsa de solidaritate a lui Jorge Diego cu colingviștii săi din Chile. Are nevoie de o încurajare ca să îi putem asigura votul...

– Așa că nu îl poți refuza, iubita mea, dar...

– A, știu! O să îl păcălesc cu o dublură la ba-lul mascat de diseară...

(Aspectul *mască* era pentru micșorarea șanselor ca delegații să conspire sau să se cer-te.)

– O să aranjez...

Cu rapiditate măzgăli un bilet cu dulcegării pentru ca maimuța să îl ducă înapoi.

Cineva spunea:

– Da, problema cu bunurile reale, cum ar fi aurul, drogurile sau electricitatea, este că, dacă devin entități economice, devin imediat virtuale ca bulbii de lalea olandezi schimbați la bursa de valori din secolul șaptesprezece. Până și aurul există mai mult pe hârtie decât în realitate. Iar atunci când există în realitate, uneori este doar un strat subțire în jurul unui lingou de tungsten¹⁴ care are aproape aceeași masă atomică...

Nu am știut niciodată asta!

Purtătorul de cuvânt continuă:

– Greutatea atomică foarte ridicată este secretul pentru stabilizarea valutei! Și anume, încă nedescoperitele elemente transuranice cu „numere magice” de neutroni și protoni care ocupă Insulele Stabilității¹⁵ dincolo de Ununhexium¹⁶ și Ununoctium¹⁷, Insule de elemente pe care ni le imaginăm în mod fidel și platonice că ar trebui să existe...

Nu îmi puteam imagina un Unun-euro. Ah,

¹⁴ Cunoscut și sub numele de wolfram, este un element chimic din grupa metalelor situat în poziția 74 în tabelul periodic al elementelor (n. tr.).

¹⁵ În fizica nucleară, insula stabilității este un set de izotopi mai grei încă nedescoperiți ai elementelor transuranice, care în teorie sunt mult mai stabili decât unii dintre cei care sunt mai apropiați de uraniu în număr atomic (n. tr.).

¹⁶ Cunoscut și sub numele de livernoriu, este un element super greu obținut pe cale artificială și are numărul atomic 116 (n. tr.).

¹⁷ Ununoctiu este numele temporar al elementului super greu sintetic cu numărul atomic 118 (n. tr.).

dar purtătorul de cuvânt era grec! „*Fai skata!*”, m-am gândit eu șovinistic, însemnând, „Mă-nâncă rahat”. Am încetat să îi mai acord atenție.

Eu și cu Gina am plecat în grabă să luăm ta-xiul încet înapoi spre hotel, invitând-o pe 99 să ne acompanieze; desigur că ne-am întâlnit cu 99 deoarece 99 apărea peste tot, iar protesta-tara era esențială pentru planul Ginei.

Pentru început, eu și cu Gina am fumat niște marijuana tare. ca să o facem pe 99 mai puțin revoltată. Foarte curând 99 însăși ni se alătură (sau se cuplă cu noi). Ca să o excităm pe 99, eu și cu iubita mea ne-am lepădat hainele cu rapi-ditate, ne-am băgat sub așternuturi și am făcut sex în mod entuziast. După care, Gina o strigă pe 99 din grota noastră de plăceri ca să își le-pede fața de masă a lui Ghandi... și să își pună în schimb pelerina neagră voluminoasă pentru carnavalul Venețian pe care o putea găsi agăța-tă în șifonier, plus o mască pentru față complet aurită și o pălărie cu trei coarne, precum și niște ghetuțe cu toc înalt. Deja sub influența dro-gurilor, 99 se supuse... Este destul să spun că nici Jorge Diego și nici maimuța sa Capucin nu au observat înlocuirea de la balul mascat; iar 99 era încă amețită. Acea pelerină neagră volumi-noasă pe care o purta 99 îi permise delegatului spaniol, costumat minimal ca Picasso, să facă o plecăciune joasă într-o manieră curtenitoare (cu maimuța pe umăr) și să apară înăuntru sub pelerina lui 99, ca să îi exploreze înflăcărat vâr-furile gemene, așa cum ne puteam da seama din felul în care se umfla pelerina.

Eu și cu Gina am urmărit amuzați specta-colul, noi înșine costumați în măicuță acoperită cu un voal și în călugăr foarte dichisit. Costumul venețian, masca și pălăria ocupaseră tot spațiul uneia dintre valizele noastre, astfel că am fost nevoiți să ne închiriem hainele extravagante de pe stradă de la o măicuță și un călugăr adevărați care au rămas în camera noastră de la hotel așteptând returnarea veșmintelor lor; ce alegeau să facă în absența noastră îi privea în totalitate.

Primul care a apărut de sub pelerină după un timp destul de îndelungat, arătând amețit și jilav, a fost maimuța Capucin.

– Formele lui Fay Wray¹⁸ și King Kong cu spatele la față! am auzit noi.

¹⁸ Vina Fay Wray (1907–2004), actriță ce a avut rolul principal feminin în filmul King Kong (n. tr.)

Cel care vorbea era Fu Manchu! Ei bine, era cineva care purta un costum de mandarin, cu mainile bine ascunse în mânecile lungi, brodate cu dragoni din mătase, cu o pălărie din brocart, cu o coadă împletită foarte lungă și o mustață foarte lungă și subțire și care era în mod neașteptat un elev studios al filmului clasic american. Mandarinul se întoarse să se adreseze unei gimnaste chineze care îl însoțea, aceasta fiind simultan musculoasă și anorexică. Fu Machu probabil că era delegatul Chinei, Choi-Sum, deghizat cu viclenie într-o parodie a chinezului.

Din nefericire în acea clipă sosi Gino îmbrăcat ca Al Capone, inclusiv cu o cutie pentru vioară, pe care începu să o deschidă... Aproape că am apucat-o pe Gina și am aruncat-o pe ea și pe mine la pământ, temându-mă că Gino va scoate un pistol-mitralieră cu țeava retezată ca să ucidă delegații rivali.

Dar cutia vioarei era umplută cu o pudră albă pe care a azvârlit-o în aer în valuri. El era Gino Cocaină, nu Al Capone.

— Fugii! I-am spus Ginei, pe măsură ce delegații începeau să strănute, să inhaleze, să strănute.

Gino încerca să îi facă pe delegați dependenți de planul său mafiot. În consecință, am pierdut deznodământul lui Jorge Diego și al lui 99. Când am ajuns înapoi la hotel l-am găsit pe măicuță și pe călugăr flagelându-se reciproc, obligați să recurgă la prosoapele de baie pe care le innodaseră.

Eu am crezut că a doua zi a Forumului a început bine. Destul de mulți delegați păreau să lipsească, posibil din cauza strănuturilor interminabile, sau fiindcă inhalaseră prea multă pudră. Un delegat din țara numită pe bună dreptate Bangkok, Thailanda, propuse spermă ca sprijin pentru bani.

— Bani pot fi sprijiniți doar de ceva ireal. Din fericiire, majoritatea sexului este imaginar și are loc în cap. De obicei, cauza o reprezintă abstenența. Conform statisticilor, majoritatea bărbaților care ne vizitează bordelurile se duc acolo din cauza lipsei sexului, din pricina absenței normale a lui din viețile lor. Prin urmare, în mod tipic acei bărbați sunt masturbatori ale căror dorințe sunt fixate pe *imagini* ale femeilor, imaginare cu alte cuvinte. Astfel, fetele bordelului nostru pentru sex în condiții de siguranță vor

colecta sperma lor pentru a menține pe linia de plutire valuta de schimb.

Asta era o aiureală cruntă; ceea ce ne-a bucurat pe mine și pe Gina foarte mult. Propriul nostru plan cu speciile dispărute era încă cu siguranță primul pe listă.

Iar apoi un lucru teribil se întâmplă. Delegatul chinez, încă îmbrăcat cu costumul lui Fu Manchu și ținând strâns în mâini un teanc de hârtii, se grăbi spre podium pentru a doua oară.

— Guvernul Glorios al Poporului Chinez este încântat să anunțe descoperiri mai multe și mai bune ale fosilelor glorioase în teritoriul său. Bazându-ne pe un dinte spart uriaș declarăm existența anterioară a *Extremelybigosaurus*, copyright 2012 și 50 milioane î. Hr. Bazându-ne pe un fragment de os din coapsă, declarăm *Fuckingenormosaurus*...

Chinezii diabolic de inteligenți ne eclipsau!

Magorius, departe de a îi spune lui Fu Manchu să se potolească, puse o mână în spatele urechii sale de pitic, indicând că acordă mare atenție și strigă:

— Mai mult, mai mult! Vrem mai multe fosile!

Ca pentru a-l asista pe Fu Manchu (sau mai degrabă, Sun Choi-Sum) în ordonarea notițelor sale, gimnasta chineză se aruncă cu un hop, un salt și o săritură spre scenă, după care sus pe ea cu o rotație artistică periculoasă. Pe când poza în mod triumfător, cu ambele brațe ridicate, ea strigă în engleză:

— Eu dezertez! Aveți nevoie de cunoștințele mele! De exemplu: fragmentul din coapsa noii fosile de *Fuckingenormosaurus* introdus în piatră este un produs al glorioasei imitații chinezești — acum cu o nouă inventivitate în falsificare! Cer azil în Elveția!

Sun Choi-Sum o înjură pe gimnastă în mandarină — cel puțin am presupus că nu îi lăuda spectacolul, având în vedere că fața lui aduse pentru scurt timp cu o sfecă fiartă. O zarvă erupse printre delegați. Din mânăca sa, Choi-Sum scoase afară un iPhone, peste care degetele sale dansară ușor. Era ca și cum trimitea un semnal codat pentru a face să explodeze bomba unei mașini sau ceva prin distragerea atenției... Telefonul fu pus înapoi în mânăca lui Choi-Sum. Magorius se dăduse jos temporar din spatele podiumului și îi făcea semne urgente ajutorului său să așeze scara plantă cu trei

trepte de la Ikea deasupra cutiei înalte ca să îi ofere Maestrului și mai multă statură. Odată aceasta făcută, Magorius urcă mai sus decât până atunci, ridicând în același timp un microfon. Amplificatorul scrâșni pentru o clipă, dar după aceea l-am auzit cu toții pe Magorius adresându-se delegatului chinez:

– Dar asta este bine! Sprijin chinezesc pentru planul nostru, plus o redevență pentru fosilele lor imaginare. Magorius are înțelepciunea lui Solomon!

Dar înainte ca Magorius să poată continua să fie înțelept, un eveniment înspăimântător avu loc. 99 se împletică în Sala de Congrese. 99

– Deci glorioșii tehnopaleontologi ai Republicii Poporului Celest introduc deja în mod anticipat imitații de fosile în pietre ca să crească depozitele de specii dispărute ale Chinei? Aha! Așa cum Dumnezeu iudeo-creștin a introdus cu șiretenie fosile darwiniene în pietre – ceea ce a ridicat un *Uro!* dinspre delegații americani –, acum Tovarășii noștri Chinezi Comuniști fac cu viclenie același lucru, asumându-și Mandatul Cerului, având încredere că populația lumii va avea încredere fermă în falsuri, urmându-se precedentul a multe relicve catolice faimoase. Ce ingeniozitate extraordinară! Trebuie să ne așteptăm ca o redevență să fie plătită pentru fiecare fosilă imaginară Serenissimei Republici San Marino. Declar asta ca fiind Goliat versus David, nu mai degrabă Principiul Eticoeconomic al lui Gulliver versus Lilliput –

lubita mea îmi strânse mâna, exclamând:

era în mod vizibil zombificată – ea saliva, avea convulsii, supura și pipăia cu aviditate în orice direcție în care simțea un delegat viu. Cel puțin alți nouăzeci și nouă de *zombi* protestatari care își târșăiau picioarele, mișcându-se necoordonat, clătinându-se, au urmat-o în mod dezordonat, de asemenea pipăind după victime care începură să țipe.

Pe măsură ce panica se răspândea, veni rândul meu să strâng mâna Ginei și să o trag din scaunul ei, înspre scenă – de unde Choi-Sum se retrăsese în mod inteligent printr-o ușă din spate greu de remarcat (făcând-o astfel evidentă pentru mine, în orice caz), urmat de Magorius care mergea grăbit, lăsându-și ajutorul să ridice articolul de mobilier Ikea în timp ce se confrunta cu un val progresiv al unui masacru pe măsură ce *zombi* protestatari flămânzi și dezorganizați se năpusteau înainte peste

delegații care încercau să plece pe furiș. Eu și cu Gina ne-am urcat pe scenă, cu mine strlgând: "Grăbește-te!" — sfat pe care ajutorul ar fi trebuit să îl ia în seamă. În loc de asta, în te-roarea sa sări pe cele trei trepte de la Ikea ca domnișoara stereotipică care vede un șoarece alergând pe podea.

Ceea ce mi se părea uimitor era că nimeni din cei atacați din marea sală nu părea să ne urmeze exemplul, chinându-se în schimb spre *leșirile de Urgență* semnalate oficial, rezultând în îmbulzeli în care protestatarii zombificați își înflgeau ghearele și în care mușcau. Probabil că fugarii nu puteau distinge ușa și credeau că scena, ridicându-i, i-ar face mai vizibili în atenția zombilor...

Ah, așteaptă, mafiotul Gino observase ce făceam. Era în urmărire, dând oameni la o parte, sărind spre scenă de parcă ar fi fost o barcă de salvare imensă, iar un mare rechin alb se afla chiar în spatele său. Evident că nu atinse ținta, întrucât dispăruse din vedere. A, capul lui Gino reapăru, sângele curgându-i din nas. Așezându-și amândouă mâinile pe scenă, se trase în sus... tocmai când zombificata 99 ajunse la el — cu o viteză remarcabilă pentru un zombi care își târșăia picioarele și cu fiecare semn al, nu al inteligenței, dar cel puțin al unui tropism puternic. Gino dispăru din nou, tras în jos. Urletele și țipetele se atenuară într-o cântă când am trântit ușa în urma noastră.

— Ce naiba s-a întâmplat? țipă Gina.

— Probabil că o epidemie subită de zombificare care are ca țintă protestatarii, am răspuns eu.

— Cum?

— Am o bănuială că Choi-Sum a făcut asta prin iPhone, dar cum s-a întâmplat așa de al naibii de repede?

Diverse uși conduceau dincolo de coridorul scurt în care ne aflam, inclusiv una în capătul îndepărtat. Unde s-a dus Choi-Sum? Și unde, Magorius? Chiar atunci, ușa îndepărtată se bombă, după care se deschise abrupt, eliberând un maldăr trântit de și mai mulți zombi care fuseseră prea neghiobi ca să folosească mânerul ușii. Prosta zombilor... încă mai exista speranță pentru mine și Glna!

— Repede, draga mea! Dezbracă-te și o să facem sex pe la spate! Asta s-ar putea să îi plăcăască!

În timp ce îmi dădeam jos pantalonii, am înghițit fără apă două pastile pentru erecție pe care le păstram în buzunar pentru orice eventualitate. În mod normal nu aș avea nevoie de așa un ajutor, dar avea să fie o noapte lungă.

Și într-adevăr, capacitatea noastră nemăsurată pentru sex ne-a salvat. Îmbrățișarea noastră pe la spate semăna cu o creatură bizară cu șase picioare — patru în spate, celelalte două fiind palmele Ginei ținând-o în echilibru pe podea în timp ce eu o țineam strâns. Valurile de zombi erau incapabili de a interpreta așa ceva. Zombi vânează ființe umane vii. Ființele umane au două picioare, nu șase. În mod normal, zombi nu rup în bucățele vaci pe patru picioare. Un animal cu șase picioare pur și simplu nu putea exista. Așadar se scuseră pe lângă noi, ciocnindu-se de noi pe laterale în mișcarea lor necoordonată, legănată, un pic ca a unui râu întâlnind o piatră invizibilă, din fericire fără a ne destabiliza vreodată în mod fatal.

Ca să supraviețuim, am fost forțați să facem sex până în zori — și nu am îndrăznit să schimbăm poziția decât ca să reacționăm la loviturile care veneau din când în când, deși cu o frecvență în scădere. Gina probabil că a avut sute de orgasme, pe când eu simțeam că mădularul meu nu mai făcea parte din corpul meu, ci era un vibrator rigid din cauciuc legat de mine. De asemenea, din când în când am avut crampe la picioare și am fost forțat să bat din picior dintr-o parte în alta în mod ritmic ca un pachiderm închis într-o cușcă mică în timp ce continuam să o penetrez, imaginându-mi din ce în ce mai multe fantezii erotice perverse culminând cu un mădular amputat de pigmeu anorexic.

În cele din urmă — trebuie să mărturisesc —, Interesul meu pentru sex se micșoră. În sfârșit părea prudent să ne detașăm unul de altul și pentru o vreme ne-am împleticit în coridor noi înșine ca o pereche de zombi.

— Sărmanul meu vagin, gemu Gina. Are nevoie de o vacanță.

Mădularul meu, încetând să fie rigid din punct de vedere medical, încerca să se retragă înăuntrul meu. Inspirația mă lovea, o variație înghetătoare a propunerii thailandeze.

— Cum ar fi dacă... cum ar fi dacă... Asta pare o nebunie! Dar dacă abstinenței de la copulație i-ar putea fi atribuită valoare monetară? De exemplu, dacă un bărbat sau o femeie care nu

au orgasm unul cu celălalt ar putea să valoreze un Norgasmo. Ca un produs secundar al creației acestor bani am căpăta control demografic. Cu cât abținerea de la a face sex produce mai mulți bani, cu atât se vor naște mai puțini copii; populația o să scadă, toți cei care rămân devin mai bogați. Este un ciclu virtuos.

— Ar trebui să permiți masturbarea ca supapă de siguranță...

— Pe scară industrială! O mare parte din asta se va întâmpla în lumea a treia, unde oamenii nu vor avea multe alte căi de a-și câștiga banii de trai. Instalații de masturbare în masă vor trebui să fie proiectate. Vom găsi o utilizare pentru toată sperma. Clătite hrănitoare, poate.

— Dar nu este și masturbarea tot sex?

— Sexul adevărat, prin definiție, necesită un partener adevărat, dar masturbarea demonstrează natura fundamental imaginară a sexului. În cele din urmă totul are loc în minte!

Astfel am profitat de pe urma Bangkok-ului.

— Vaticanul o să se îmbogățească...

— Așa că o să ne sprijine planul. Și în sfârșit o să existe un motiv economic pentru toate abținerea din trecut. Sfinții o să se bucure în mormintele lor.

— Deși nu toți Popii morți, în special cei din Renaștere...

În acel moment mă lovi o crampă la picior, astfel că m-am prins de o clanță a unei uși. În consecință, ușa se deschise, scoțând la iveală un panou cu televizoare ce arătau în tăcere imagini. Mi-am dat seama că asta era o cameră de control CCTV, abandonată de persoana sau persoanele de la securitate în panică când au văzut apariția zombilor. Monitoarele arătau imagini care se schimbau încontinuu de peste tot din Palatul Națiunilor, de pe peluze, de pe drumurile învecinate.

Multiple scene ale măcelurilor! Sute de cadavre pe jumătate eviscerate erau împrăștiate peste tot, roase de corcitură care trăgeau după ele lese lungi. Armata elvețiană sosise: unii soldați trăgeau cu mitraliere în hoarde de zombi spasmodici care se împiedicau, alții foloseau aruncătoare cu flăcări pe care eu le credeam scoase în afara legii sub Convenția de la Berna. Și am văzut ceea ce probabil că era o armă secretă elvețiană, inaugurată pentru prima dată ca să se confrunte cu această urgență: tancuri echipate

nu cu tunuri cu apă, ci cu cuțite elvețiene uriașe automate care feliau și tăiau în jumătate și retezau și desfăceau în spirală și agățau și smulgeau și curățau de solzi și desfăceau în maniera șurubelniței Phillips în același timp printre grupurile incoerente de zombi protestatari care își târșăiau picioarele.

O lovitură metalică ne atrase atenția. Nu în camera asta... Am urmat zgomotul. A, în spatele altei uși... care se deschise spre o... spălătorie. Pe toată lungimea pereților se aflau mașini de spălat mari, una dintre ele vibrând cu un zăngănit.

Ne-am apropiat și prin geamul din sticlă am văzut fața lui Magorius, cu capul împodobit de lenjerie murdară de genul feminin, o mare parte din aceasta arătând chiar foarte tinerească! Fiind pitic, el se putea ascunde într-o mașină de spălat, înfășurat în rufe murdare.

Am deschis ușa și un iz fetid ieși afară — odată cu capul piticului care găfăia.

— Mulțumesc NeDumnezeului!

Amintindu-mi precedentă legătură apropiată a lui Magorius cu China, l-am întrebat:

— Choi-Sum a cauzat atacul zombi, nu-i așa? Nu-l așa? Spune-mi sau altfel o să închid ușa asta din nou și o să te pun la spălat!

— Da, da, găfăipiticul. Choi-Sum.

— Cum de s-a întâmplat așa de repede?

— Gloriosul virus Zombi secret al laboratorului de biotehnologie al Chinei... plus glorioasa nanotehnologie secretă a Chinei... toți puricii căinilor protestatarilor infectați în prealabil... putea fi activat prin telefon ca să se înmulțească exponențial... puricii sărind pe protestatari... protestarii mirosind precum căinii lor... Gustând sângele uman al protestatarilor, puricii infectează, dar apoi mor repede — autolimitant — în timp ce virusul Zombi devine viral în sângele protestatarului... Asta nu trebuia să se întâmple aici în seara asta, Era o cale de a opri protestarii de la a-și exprima părerea protestei și de a-i da la o parte.

— În loc de asta, Choi-Sum s-a decis să zombifice protestarii chiar acum ca să masacreze delegații care au auzit-o pe gimnastă acuzându-l. În mod clar ești mână în mână cu mandarinul! l-am acuzat eu. Recunoaște sau o să te pun la spălat!

— Fie-ți milă! Împoră el. O să chemăm delegați noi. Ca urmare a acestei tragedii, noii delegați vor fi dornici de o soluție rapidă și unanimă

conform recomandărilor supraviețuitorilor eroici. Expune-ți termenii! *Dar nu mă pune la spălat!*

— Foarte bine, am spus eu într-o manieră ca a unui om de stat. Asta ar putea să te surprindă, dar Serenissima Republică San Marino insistă ca sprijinul dual pentru avere de acum încolo să fie... apropo, personalul feminin al Palatului își aduce aici chiloții și totodată și chiloții murdari ai prietenelor lor, sau asta este o colecție personală?

— Delegatul japonez avea nevoie de un loc în care să, ăă, se reimprospăteze între sesiunile Forumului Economic... spune-mi termenii!

— A, da. Specii Extincte, bineînțeles.

(Și Magorius părea așa de ușurat; iar asta nu înseamnă că a făcut pe el.)

— În plus — după experiența de aseară — *Abstinență de la Copulare*. Vom denumi acest sistem ACSE, pronunțat Acces precum prima carte de credit. Sau chiar mai bine: Așii, ca la cărțile de joc, cei mai buni din pachet, ceea ce va inspira încredere.

— Da, desigur, desigur... ce anume are a face atacul zombilor cu *Abstinență de la Copulare*? Este adevărat că zombi nu se împerechează de obicei... și în mod normal nu ai vrea să faci sex cu un zombi chiar dacă ai fi necrofil...

Am răspuns într-o manieră arogantă:

— Sursa noastră exactă de inspirație și iluminare nu trebuie să te intereseze pe tine, Magorius. Însă, beneficiile globale sunt următoarele...

Și i le-am explicat pe acelea în mod adecvat, lăsând-o pe iubita mea să termine astfel în mod elocvent:

— Unitatea Norgosmo, bazată pe AC și unitatea *Darwino*, bazată pe SE, vor fi legate una de alta și se vor putea schimba. Nu va mai fi posibil să al balanța contului în roșu. Zilele rele ale creditului — cheltuirea banilor inexistenți — vor dispărea pentru totdeauna. Toată lumea de pe Terra, inclusiv protestatarii, dar excluzând zombi, vor avea un cip implantat în mod obligatoriu în zona lîngă care va reprezenta totodată și contul lor bancar și va monitoriza abstinența de la copulație. Contul tău în *darwino* se va ocupa de veniturile tale de zi cu zi și de cheltuieli, în timp ce contul tău în *norgosmo* va crește sau va scădea în funcție de viața ta sexuală. Dacă nu ai destul *darwino*, abstinența îndelungată de la copulare va genera *norgosmo* în buzunarele tale. Dacă îți dorești o viață sexuală Intensă, *darwino* vor fi

trecuți din contul tău în cel cu *norgosmo* pentru a se evita trecerea acestuia în roșu. Bun venit într-o nouă formă de socialism capitalist! Oamenii săraci vor putea să supraviețuiască bazându-se pe masturbare, în timp ce oamenii bogați vor fi taxați pentru că fac sex cu alte persoane. Asta va asigura în sfârșit controlul demografic atât de necesar lumii garantând în același timp supraviețuirea de bază a tuturor!

Astfel că în cele din urmă l-am ajutat pe Magorius să iasă afară din mașina de spălat.

Teoreticienii conspirației aveau să susțină că invazia zombilor protestatari a fost lansată ca să oprească dezbaterile inutile în favoarea unui plan central prestabilit. De asemenea, că o Nouă Ordine Mondială ar putea să se ivească mai bine prin *Intensificarea Vechii Dezordini Mondiale*.

Eu și cu Gina am fost inițial încântați de victoria noastră. Datorită numărului de specii dispărute pe care le patentasem deja, plus acele redevenite chinezești, am devenit foarte curând dezgustători de bogați... în *darwino*.

Însă, vacanța vaginului Ginei dură doar câteva săptămâni, iar mădularul meu își recuperează și el apetitul pentru copulare — așa cum ar fi trebuit să ne dăm seama prin analogie cu mahmurelile și promisiunile prostești că nu o să bem din nou! În scurtă vreme, hipersexualitatea noastră renăscută a făcut ca amândouă conturile în *norgosmo* să devină găuri negre în care o mare parte din *darwinourile* noastre dispăreau în mod constant. Pe deasupra — o răzbunare ingenioasă a lui Magorius pentru amenințarea cu spălatul! — rata de schimb între *darwino* și *norgosmo* se dovedi a nu fi fixă, ci progresivă, astfel încât, cu cât făceai mai mult sex, cu atât valoarea mai puțin un *darwino*, o variație logaritmică în raport cu un *norgosmo*.

În curând eu și cu Gina ne-am dat seama că singura noastră recompensă pentru revoluționarea lumii a fost că putem continua exact ca înainte. Într-o vreme a marilor schimbări poate că nu este cu totul irelevant. În orice caz, nicio dată să nu decizi ceva de așa o importanță ca urmarea a unui atac zombi!

✕

The invention of beloved money
Traducere din limba engleză
de Miruna Avram

Mai ușor decât aerul

Norman Spinrad

Este visul tău devenit realitate, sau cel puțin așa este promovat. Ce fel de fată, care lucrează cu ziua aflată în timpul unei vacanțe plătite departe de toată nebunia muncii, nu ar visa la o călătorie pe un vas de croazieră de lux și poate chiar la una romantică? Și iată-te aici etalându-ți ținuta pe pasarela vasului *Cloud Nine*.

Dar hei, tu nu faci doar parada modei, ci te *plimbi țănoșă* și așa fac și toți ceilalți, și nu urcând pe o scară din scânduri șubrede care are pe prelatele laterale un logo al unei companii de croaziere de mână a treia, ci urcând pe o pasarele telescopică scoasă parcă din filmele Bollywoodiene, un pasaj lung unduindu-se sinuos într-o manieră similară cu a unui șarpe și ai cărui pereți trandafirii se arcuiesc armonios spre cerul albastru de deasupra, urcând lin spre o intrare aurită în stilul architectural rococo ornată cu o ghirlandă imensă făcută din zorele și crini lila care își trimit spre tine înăbușitoarele miresme primitoare.

Toți cei care urcă pe vasul de croazieră, indiferent de serviciile pentru care au plătit, sunt îmbrăcați după moda Eurotrash a pasagerilor de laht de clasa întâi; albastru pastel și roz, verde gălbui și galben ca lămâia, alb și crem, costume de bumbac cu dungi și rochii cu modele

florale în culori alese cu bun gust, pălării de Panama și pălării pentru cocktail. Nu poți să faci distincția dintre zgârciții mușafiri nepoftiți ai petrecerilor și vedetele de film neînsemnate, moștenitoarele cocainei columbiene și bucătari de patru stele ce apar la televizor și categoric nu vrei să fii luată drept una asemenea. Stilul de croazieră al jocului tău de-a croaziera este *Mysterioso*, cine o să știe cine ești sau cât timp a trebuit să economisești pentru cazarea cu puțin sub standardele de top atunci când ai lăsat în urmă uscatul, atât timp cât te îmbraci ca la clasa întâi, nu-i așa, și nu este ca și cum ai de gând să dormi singură în cabina ta de clasa a doua. De aceea, mai bine te *îmbraci* nu ca să treci neobservată, ci ca să ieși în evidență.

Dacă toată lumea este îmbrăcată pentru Salonul de Polo sau pentru corvul roșu ai Festivalului de Film de la Cannes, ieși în evidență cu ceva de un

negru puternic și cu un pic de roșu, nimic în stilul *punk* și categoric nu în stilul Ralph Lauren, dar des-
tul de șic încât să capteze atenția ochiului mascu-
lin. O rochie fără mâneci, fluidă, fabricată din mă-
tase, de culoare roșu-Coca-Cola, tăiată asimetric
pornind de la șoldul drept spre genunchiul stâng.
Un fel de pelerină din dantelă neagră care doar ara-
tă ca un pulover pus în mod dezinvolt peste umerii
tăi pentru un drum spre terenul de tenis și o pălărie
neagră cu boruri largi aplecată într-o parte, cui îi
pasă de privirile mai puțin apreciative pe care ținu-
ta ta o primește de la concurența feminină, tu nu te
afli aici ca să te distrezi cu fetele, nu-i așa?

Pășești prin intrarea împodobită cu ghirlan-
de chiar în Marele Salon, un spațiu ovalid turtit și
mare, fără ferestre, dar care are un luminator ro-
tund ca o sferă deasupra centrului camerei acolo
unde nori albi și pufoși plutesc de-a lungul cerului
albastru luminos, trimițând un dans lent de lumini
și umbre peste pereții ce strălucesc cu blândețe

altfel au pe ele doar paharele albe de șampanie și
platourile cu aperitive.

Nimeni nu se așază în timp ce ultimii pasageri
urcă la bord și tu iei un pahar cu spumant Grand Cru
Brut și te plimbi prin jur pe muzica în surdină a mi-
xului de jazz Dixieland demodat și reggae cântat la
tobe din oțel la fel ca toți ceilalți care așteaptă mo-
mentul magic.

Moment care sosește purtat de trâmbițarea
fanfarei de cornuri franceze adaptându-se melodi-
ei tubei și a flautului pe măsură ce căpitanul coboa-
ră scările din înălțimile sale.

Desigur că nu are nevoie de introducere. Desi-
gur că el este căpitanul. Cine altcineva ar putea să
fie îmbrăcat într-un astfel de costum?

O uniformă de ofițer de culoare albastră, dar cu
o croială îndrăzneată și transformată într-un fel de
frac în stilul *punk-Deco*, complet cu o cămașă albă
formală cu guler ridicat și cu un lanț greu din aur în
locul vreunui papion protestesc. Pantaloni cu croială

cu mai mult sidef decât oricare altă perlă. O scară
în spirală ușoară ca aerul susținută de un cadru din
fire metalice subțiri ca firele de pălajen urcă spre
prova salonului.

O tejghea de bar lungă, din metal subțire auriu,
este de asemenea suspendată de-a lungul ba-
bordului și există uși de serviciu la tribord prin care
chelneri în costume albe de surferi ai verii veșnice
se ivesc ducând găleți cu gheață și șampanie la
mese rotunde pentru măgulirea completă a celor
două sute cincizeci de pasageri răspândiți peste
tot, mese acoperite cu fețe de masă albe, dar care

de cowboy băgați în cizme negre din piele lăcuită
lungi până sub genunchi. O caschetă de căpitan
roșie din piele cu un bor alb decorat cu o gravură a
aripilor unui vultur auriu, păr blond, lung și ondulat,
atent coafat revărsându-se peste urechi ca voalul
de pe chipul Legiunii Străine. O barbă neagră fără
mustață, atent tunsă ca să accentueze linia tarza-
nică nobilă a bărbiei. Nas acvilin sprijinind ochelari
de soare de aviator.

El coboară pe scara în spirală cu eleganța atle-
tică a unui dansator de balet pe cale să arunce la
coșul de marcat.

Un bărbat bine făcut de pe nava viselor pentru care ai fi putut să îți dai viața!

— Bine ați venit pe *Cloud Nine*, rostește el în vocea sa baritonală dară de căpitan, dar care are ceva intrigant ce iese la suprafață ca accentul de cowboy ce răzbate din pronunția de BBC. Eu am să fiu căpitanul vostru Nemo pe durata acestei călătorii, nu este numele meu, dar ce naiba, amice, mai bine decât căpitanul Bligh, nu-l așa? Suntem pe cale să pornim în minunatul voiaj misterios și nu vreți să pierdeți asta, așa că faceți bine și urcați ca să urmăriți asta din Sky Dome.

Și se întoarce ca să conducă parada în sus pe scara în spirală.

Nu are loc nicio îmbulzeală deplasată, dar tot te găsești în mijlocul ei când ieși la suprafață sub o cupolă din sticlă, un ovoid lung care acoperă o mare parte din lungimea navei, cam cât două terenuri de fotbal, cu un fel de verandă care o înconjoară și care se află în spatele rândurilor închise de uși. Există o mică punte spre provă ce duce la un balcon înconjurat de ferestre, dându-i impresia de far aplatizat. Luminatorul rotund al Marelui Salon se află în mijlocul punții înconjurat de o plasă de protecție înaltă din sârmă care se apleacă spre interior similar cu ceva de pe platforma unui zgârie-nori. Trei cilindri din metal argintiu pufăie prin bolta Sky Dome la intervale regulate, arătând foarte mult precum coșurile de fum ale vapoarelor cu aburi. Nu există nicio față de masă pe mesele de cafea de aici, dar există scaune de plajă împrăștiate ici-colo, fotolii și șezlonguri.

Nimic altceva nu se vede cu excepția cupolei albastre a cerului pătat de nori.

Și a aripilor navei.

Da, *Cloud Nine* are aripi. Aripi uriașe, fiecare de două ori cât lungimea vasului și groase de trei sute de centimetri, acoperite cu ceea ce pot fi doar rețele de pătrate ale panourilor negre solare, marginile lor având șiruri lungi de elice în prezent imobile. Este ca și cum ai sta pe spatele unui uriaș diavol de mare din metal.

Se simte o trepidație, iar apoi nava începe să plutească lin pe fundalul sunetelor de admirație, inclusiv ale tale. În sus spre norii plutitori.

— Am pornit la drum, anunță căpitanul în mod inutil. *Cloud Nine* plutește mulțumită celulelor cu vacuum care umplu o mare parte din fuzelaj, dar aripile cu panouri solare care o alimentează sunt și ele celule cu vacuum și nu le putem transforma în

chile¹ până când nus e desfac velele, ceea ce o face un pic instabilă la urcare, așa că voi mateloți trebuie să ajutați la păstrarea balansului navei până când vom ajunge la altitudinea de croazieră, motiv pentru care nu aveți voie pe promenadă până atunci. Când o să vă lăsăm afară nu o să cădeți decât dacă vă urcați peste grilaj ca să vă sinucideți. Dați-i bătaie dacă asta vreți, ați semnat cu toții contracte și în orice caz noi suntem asigurați.

Iar cu asta căpitanul se îndreaptă spre punte.

Vasul continuă să urce, balansându-se un pic înainte și înapoi datorită adierilor, până când cei mai joși dintre norii plutitori sunt la același nivel cu aceasta și o urmăresc ca marsuinii. După care se oprește. În timp ce aripile își pornesc elicele și se înclină spre unghiul de șaiszeci de grade spre fuzelajul navei ca să formeze o chilă dublă în formă de „V”, cele trei „coșuri de fum” se măresc spre exterior, dezvoltându-și identitatea de catarge. Cel dinspre provă scoate la iveală o velă balon argintie uriașă, catargul din spate scoate vergi² cu două rânduri de vele triunghiulare, catargul din mijloc, de două ori mai înalt decât celelalte, desfășoară demodatele vele pătrate ale vaselor cu trei catarge.

Catargele se mișcă independent unele față de altele, velele prind vântul, aeronava se înclină câte-va grade spre babord, iar *Cloud Nine* plutește prin cer, împrăștiind norii de la altitudine mai mică cu valul său cețos de la provă.

Căpitanul se întoarce la Sky Dome. Aeronava se redresează mai mult sau mai puțin.

— Acum ne îndreptăm spre est pe deasupra Upper New York Bay, deoarece aeronavele nu au voie să zboare pe deasupra Manhattanului de când cu incidentul Hindenburg³, dar o să vă lăsăm să ieșiți pe promenadă ca să vă desfățați ochii cu orizontul și cu Statuia Libertății în timp ce avansăm pe deasupra Atlanticului. Dar ca să păstrăm echilibrul vasului, le rog pe doamne să se ducă la babord și pe domni la tribord.

¹ Element principal de rezistență al osaturii unei nave, dispus pe axa longitudinală a fundului navei (n. tr.).

² Verga este o bară (de lemn sau de metal) așezată perpendicular pe catargul unei corăbii, folosită la susținerea unor vele (n. tr.).

³ LZ 129 Hindenburg a fost un dirijabil german de mari dimensiuni destinat transportului comercial de pasageri. Acesta a luat foc pe 6 mai 1937, atunci când se pregătea de aterizare în New Jersey și a dus la moartea a 35 din cele aproape 100 de persoane care se aflau la bord (n. tr.).

El face un semn din mână și surferi fără pălării îmbrăcați în costume albe de marinari cu pantaloni scurți deschid ușile spre promenadă, iar ca toți ceilalți, și tu te grăbești prin ele ca să privești înaintea și în jos peste grilajul înalt până la piept.

Nu zbori cu adevărat ci mai degrabă *novighezi* prin aer. Ești acolo sus printre nori, trebuie să îți ții pălăria contra vântului care îți mângâie pielea în mod ștrengar, dar poți mirosi izul sărat al portului de dedesubt iar zumzetul discret al orașului încă poate fi auzit la distanță, iar în timp ce Statuia Libertății văzută din acest unghi nu este mai mult decât o pată verde pe o insulă, orizontul orașului Manhattan menține o perspectivă tridimensională ametoitoare.

Incredibil, senzațional, spectaculos, dar într-o manieră Zen apatică. Cloud Nine, judecând după briza ce adie, nu se poate mișca mai repede decât o balenă orca înotând la viteză maximă, iar distanța și dimensiunea priveliștii orașului care se micșorează cu încetineală creează iluzia vizuală și viscerală că te miști și mai încet de atât, ca un mare albatros care planează pe adierea perfectă. Nu se aude sunetul motoarelor. Doar vântul, băzâitul abia perceptibil al stupului orașului și cele mai slabe șoapte ale apei izbînd malurile.

E ca și cum ai fi una cu îngerii.

Sau ar trebui să fie dacă nu ar fi așa erotic.

Ei bine, spune-*i senzual*, precum excitarea pielii ca un organ senzorial al întregului corp, ca luarea unei curbe înclinată într-o mașină Ferrari de Formula 1, ca surfingul pe un val interminabil. Ca și cum facitoare aceste lucruri în timp ce zbori ca o pasăre. Ai putea să trăiești pe picior mare în această atmosferă somatică dulce pe vecie, fără să fii frustrată, nu ești excitată din punct de vedere sexual, dar pe de altă parte știi foarte bine că ai fi la cea mai mică provocare romantică.

Și iată că vine una acum și este de calitate în-tăi.

Cu sau fără doamne la babord, și sunt cam o sută sau cam așa ceva de femei aliniate și uitându-se peste grilaj, iată că vine căpitanul, singurul bărbat din raza ta vizuală, îndreptându-se spre tine printre femeile care sunt disponibile și care în mod clar în mare parte sunt, precum cocoșul într-un stol de găini.

Și în mod categoric este așa ceva, zâmbind, făcând cu ochiul, rostind nimicuri, nesărind încă să atace dar pe aproape, etalând ce are el de oferit.

Apropiindu-se de tine, poți să îi spui instinct de prădător, sau o improvizatie spontană genială, îți atingi ușor cu mâna sprânceana aflată chiar sub buza pălăriei de parcă ai fi dat la o parte o șuviță de păr deranjată de vânt și în mod discret îți lași pălăria să cadă, afară din calea adierii și spre el.

Căpitanul o prinde cu acuratețe din zbor.

— Frumoasă mișcare, îți spune el în cunoștință de cauză.

Dar zâmbește în mod aprobator.

— Să îți scapi batista ar fi așa de demodat.

— Și tu ai făcut o prindere frumoasă.

El râde, se uită cu atenție la pălăria ta, sau cel puțin se preface, în timp ce ți-o dă înapoi.

— Frumoasă pălărie.

Tu zâmbești înapoi, un pic copilăros, un pic agitată, îi iei propria pălărie și faci același lucru.

— Și tu ai o pălărie frumoasă, îi spui tu.

O așezi pe propriul cap și pui pălăria ta pe capul lui.

Dintr-un anumit punct de vedere probabil că fantezista caschetă roșie din piele a căpitanului de vas arată prostesc pe capul tău, dar se potrivește totuși cu rochia ta și tu pozezi ca un fotomodel jucând în mod intenționat rolul unei fete demodate de la Coca-Cola pentru coperta revistei „Vogue”.

Pălăria neagră de pe capul lui se potrivește cumva cu costumul său albastru de ofițer, dând la o parte impresia că este o uniformă și evidențiind fracul Deco, iar el face o mișcare cinematică suavă, imitând rotirea unui baston invizibil și mișcându-se în pași de step.

Tu râzi, el râde. Tu îți dai jos cascheta lui, o împingi spre el și încerci să i-o pui la loc pe cap, dar el își punemana pe borul pălăriei.

— Dacă nu ai nimic împotriva, aș dori să păstrez eu asta pentru moment și putem să facem schimb din nou în seara asta, spune el și își ia cascheta din mâinile tale și o pune la loc pe capul tău.

— Dar asta nu înseamnă că nu o să mai fii la uniformă?

El își înclină pălăria ta spre tine.

— Nu sunt niciodată la uniformă, dar sunt mereu la costum, îți spune el înainte de a pleca, și am impresia că îți place asta.

Și el merge țăntos pe promenadă, înclinându-și pălăria aici-colo înspre celelalte competitori.

— Și lor le place asta, șoptești tu cu amărăciune, dar el nu mai este în raza ta auditivă.

Tu încă mai porți pălăria lui distinctivă în timp ce urci pe scara în spirală după ce ai ieșit din marea de priviri feminine amenințătoare precum Ginger Rogers în flăcările și liliaciul apusului oceanului din Sky Dome și din nou afară pe promenadă, de data aceasta pe partea bărbaților, de ce nu.

Marea este o oglindire infinită a nemărginitului apus. Norii pufoși ce plutesc pe lângă tine strălucesc în nuanțe roșii pastelate precum buchetele de trandafiri aruncate de către îngerii lui Cupidon. Tu mergi pe promenadă înspre provă, înspre punte și descoperi că aceasta merge de jur împrejurul vasului. Există o scară care coboară de la postul de observație spre ea și da, el este acolo uitându-se în mod vitejește drept înainte, desigur că este și da, încă poartă pălăria ta.

Tu îți dai jos casceta de căpitan, începi să o fluturi în aer și după câteva clipe el te vede, desigur că te vede, îți răspunde cu o înclinare a pălăriei tale și tu îl urmărești cum coboară scara agale cu fața spre tine, pas cu pas, ca o nimica toată pentru un dansator priceput, o rutină spectaculoasă pe care o execută cu o grație admirabilă și seducătoare.

– Îți place ce vezi?

Tu îl studiezi din cap până-n picioare. El te studiază pe tine din cap până-n picioare.

– Dar ție?

El te ia de mână și un fior electric pornește de la mână și îți străbate corpul la această primă atingere și judecând după surâsul lui afectat, el o știe prea bine.

El te conduce înainte spre prova navei, înspre porțiunea unde promenada iese în afară, o porțiune care atârna deasupra oglinzii apusului mării de dedesubt precum bompresul⁴ vasului, iar tu ești figura de galion⁵, un delfin care face surfing fără pic de efort peste valul de aer de la provă, pe deasupra și dincolo de lumea materială.

Dar tu nu te poți abține de la a fi o fată materială.

Îți deschizi brațele în sus și în lateral precum Victoria înaripată.

Tu râzi.

– Nemernicule! Ar trebui să știi că am văzut

⁴ Catargul din vârful prorei unui vas cu pânze, de care se leagă mai multe vele (n. tr.).

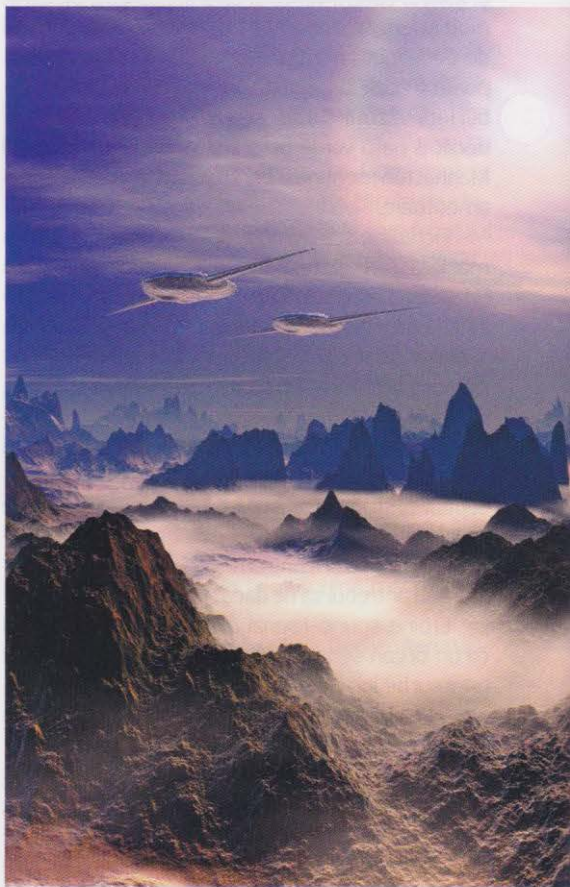
⁵ Ornamentație care se montează uneori la prora navelor cu pânze (n. tr.).

filmul ăsta!

El râde.

– Cine nu l-a văzut? Dar ăsta nu este *Titonicul*, iar aici nu există ghețari de care să ne izbim, doar nori, și dacă lovești unul, plutești chiar prin el..

Și chiar așa se întâmplă, în timp ce prova aerei navei se strecoară printr-un cocoloș de puf alb și

cețos și iese din nou afară în aerul liber.

– În filmul ca tragedie romantică de calitate inferioară, mai presus de toate ca o mică interpretare fericită a unei farse romantice, haide, știi că vrei să faci asta...

Și desigur că nu te poți abține.

– Sunt deasupra lumii! Țipi tu, începând să chicotești, iar el începe să chicotească într-o variantă mai masculină, după care desigur că râdeți unul în brațele celuilalt și desigur că de la început aceasta fusese intenția năstrușnicei chestiuni.

Și desigur că primul sărut este următorul pas din comedia muzicală.

Dar nu are deloc semn de avertizare, „AP”.

Este foarte serios și extrem de fierbinte, un sărut pegură, pentru o clipă îndelungată limbile luând contact una cu cealaltă, piept la piept, o răsuflare rapidă a pelvisului care te lasă, dacă nu fără aer,

cel mult extraordinar de nerăbdătoare pentru mai mult. Mult mai mult. Orice ai putea tu să te gândești și chiar mai mult și să sperăm câteva lucruri pe care doar el le poate face.

O adiere ia cascheta căpitanului de pe capul tău și o duce departe, departe. El doar râde.

— Sincer să fiu, Scarlett, îți spune el, nu îmi pasă deloc.

— Nici mie, strigi tu, luându-ți pălăria ta de pe capul lui și aruncând-o cu veselie peste bord. Ce-ar fi să dansăm? Sau poate ai o idee mai bună? Cum

ar fi în cabina căpitanului?

— Ești chiar *foarte* directă, nu-i așa Milly Cea Foarte Modernă, dar ce te face să crezi că sunt genul acela de bărbat?

— Deci ce fel de bărbat ești? Nu am nevoie ca mica ta jucărie să îmi spună că nu ești gay.

— Eu sunt Căpitanul Cerului, îți spune el, și nute obosi să îmi spui mie că... nu ai avut niciodată unul.

— Ce trebuie să fac ca să îl am... pe ăsta?

— Un gentleman nu spune niciodată.

— Eu nu întreb un gentleman, eu te întreb pe tine.

— Atunci întreabă-mă din nou când nu mă mai simt ca un gentleman, îți spune el, cum ar fi în cabina mea... când trecem pe deasupra Parisului. Îți promit ceva spectaculos.

Iar el se întoarce și urcă scară înapoi spre punte, trimițându-ți prin aer un sărut.

— Sunt gata când ești și tu C. B.!

Sau cel puțin așa speri, în timp ce îi arăți cartela căpitanului stewardului snob care îndeplinește rolul de portar pentru clasa întâi. El se strâmbă la vederea ei, după care la tine, lăsându-te să cobori pe scară după o mică plecăciune servilă.

Iar acum înțelegi de ce clasa întâi este aici jos, acolo unde ai putea să crezi că este clasa a treia și de ce cei care își permit sunt dispuși să plătească pentru călătoria într-un peisaj de vis precum acesta.

Un salon asemănător cu Marele Salon de deasupra, dar cu mult mai mic și cu cupola tavanului făcută din oglinzi.

Reflectând nu cerul, ci podeaua.

Podeaua care nu este acolo.

Ei bine, trebuie să fie acolo pentru că tu stai pe ea, dar este un fel de plastic sau un fel de sticlă atât de perfectă încât nu prea poți vedea că este acolo, ținându-te suspendată în aer la mii de kilometri distanță deasupra terenurilor agricole înverzite scăldate în lumina soarelui puternic și acoperite de umbrele norilor.

Asta nu este ca zborul. Asta nu este ca plutirea. Asta nu este ca nimic altceva ce ai simțit până acum. Iar faptul că tavanul este imaginea în oglindă a pământului în mișcare de dedesubt duce la efectul magic. Dacă asta ar fi fost o situație amuzantă, ceea ce nu este, ai ști cum se simte Wile E. Coyote trecând în fugă peste o duzină de

trepte, trecând peste marginea prăpastiei și apoi uitându-se în jos.

Dar tu nu cazi, iar pe măsură ce șocul dispare este înlocuit de o lovitură ametoitoare a puterii transcendente la minunea de a sta în picioare acolo în mod magic și fără efort deasupra tuturor lucrurilor. Și pe măsură ce îți recapiți suflul, observi că există canapele și scaune presărate ici-colo pe podea, niște chestii moi și confortabile din gel transparent și cam o duzină de persoane așezate pe ele, discutând, sorbind din băuturi, încercând să seducă, precum zeii și zeițele cerului pentru care asta este cel mai firesc lucru din lume.

Salonul este înconjurat de un inel de uși, toate închise, toate numerotate; fără nicio îndoială ușile spre cabinele de clasa întâi, cu excepția uneia chiar din față pictată în albastru, care poate fi doar cabina căpitanului.

Tu treci direct peste vid ca să ajungi la ea, bați la ușă.

— Sesam deschide-te, spune vocea căpitanului.

Este descuiată. Tu o deschizi și pășești pe aer în aer. Aici podeaua nu este doar transparentă, ea însăși este un fel de gel transparent, moale și spongiu.

Este ca și cum ai merge pe nori invizibili care plutesc spre apus deasupra turelilor catedralei Notre Dame, iar tavanul și pereții formează un ecran video dintr-o bucată ce afișează puntea din nori pe care mergi acum și pentru completarea efectului există un ventilator ascuns care suflă adieri artificiale ca să poți simți vântul în mișcare mângâindu-ți corpul.

Căpitanul este un Adonis gol dezinvolt aflat în picioare în mijlocul aerului deasupra Parisului, cu mâinile pe șolduri și zâmbind în direcția ta cu o erecție netulburată.

— Bine ai venit în salonașul meu, zise păianjenul muștei.

Are un corp bronzat de gimnast, lipsit de păr cu excepția cărlionților aurii ai părului pubian care se potrivesc cu coama lungă de păr care flutură în vânt. Un zeu grec cu atitudinea unui idol al muzicii rock care plonjează în mijlocul spectatorilor și care își supraveghează marea de fani ce își aruncă lenjeria intimă.

O parte din tine ar vrea să îi tragă un pumn chiar în fața lui cea zămbăreată, dar asta este deja o poveste din trecut dintr-o galaxie foarte, foarte îndepărtată, în fond, exact pentru asta te afli aici,

nu-i așa. El știe asta, tu știi asta, iar el știe că și tu o știi. Nu este nevoie de niciun preludiu și nici nu este posibil aici în mijlocul atmosferei. Este direct la subiect, hainele îți dispar chiar înainte să îți dai seama, te miști viguros în cer deasupra Senei cu ambarcațiunile ei turistice și în brațele lui.

Sărutul pe gură cu limba este foarte senzual, dar de un eroticism mult prea electric ca să poată dura foarte mult, îți miști limba în dăre șerpuitoare pe pieptul lui ce miroase ademenitor înainte să îți dai seama și cu mult înainte să ajungi la obiectul dorințelor tale, coapsele tale sunt jilav de înfierbântate și tu nu gândești deloc când ingenuchezi, îi iei în mâini fesele și îl sugi precum un prunc la sân.

Ești așa de pierdută în gemete, zvârcoliri și să te masturbezi într-o excitare anticipativă încât nu doar că nu știi cât a durat, nici măcar nu îți dai seama că el a rămas acolo perfect nemișcat și tăcut până când te ia de obraji, te împinge la o parte cu blândețe și te ridică în picioare, găfâind și fiind delicios de frustrată.

— A fost bine pentru o uvertură, dar nu este genul de act final pentru un Căpitan al Cerului.

— Nicio problemă, mă descurc cu asta! Țipi tu, împingându-l pe spate peste Parisul în trecere cu cel mai puternic brânci al tău cu două mâini de care ești în stare, așezându-te deasupra lui cu picioarele larg deschise, întinzând mâna ca să îl conduci spre zona ta fierbinte.

Dar înainte să poți face asta, el își încolăcește picioarele în jurul taliei tale în maniera mișcării foarfece a luptătorilor de wrestling, te dă la o parte de pe el lăsându-te pe spate, se rostogolește mai încolo și se ridică în poziția lotusului, uitându-se în jos la tine zăcând acolo uluită și destul de enervată.

— Ce naiba a fost asta? întrebi tu, ridicându-te în capul oaselor și uitându-te la el.

— Regularea în Zbor.

— Poftim?

— Uită-te în jos.

Plutești într-un punct fix chiar deasupra Turnului Eiffel. Din poziția și unghiul acesta, ceea ce atrage atenția ochiului minții tale frustrate și lascive, construcția marcantă a Orașului Luminilor pare chiar obscenă, cei patru piloni de susținere arătând ca două seturi de coapse cu picioarele larg deschise, făcute din fiare strâns îmbinate într-o îmbrățișare carnală, iar protuberanța cu formă de cap din vârful turnului pare a fi glandul la fel de uriaș al acestui monument falic al Franței, aflându-se chiar sub fesele tale

tremurânde. Priveliștea este și excitantă, și dezgustătoare. Este literalmente foarte masivă și foarte scârboasă.

— Ce fel de om pervers ești? întrebă tu, abătându-ți privirea.

— Un Căpitan al Cerului.

Și, ridicându-se în picioare, te apucă de mâini și te trage spre el, pântecul lipit de pântec, păr pubian lipit de păr pubian, el fiind încă obscen de erect dacă nu chiar mai mult, iar tu chiar și mai excitată din punct de vedere somatic, în ciuda sau poate chiar datorită furiei tale frustrate și scandalizate.

— Închide ochii, îți spune el într-un mod insinuant, strecurându-și mâna între picioarele tale și stimulându-ți clitorisul într-un mod și mai sugestiv. Imaginează-ți că ne aflăm deasupra Turnului Eiffel.

El te privește drept în ochi cu o intensitate care este în același timp și terifiantă, și înfricoșător de erotică. Nu te poți abține, trebuie să îți închizi ochii.

— Imaginează-ți că sărim împreună de pe el într-o cădere liberă în neant, nu are de ce să îți fie frică, acesta este doar un vis, ai mai avut vise în care zburai, nu-i așa, cine nu a avut și ai mai avut vise sexuale, nu poți nega asta, iar bătrânul Dr. Freud ar insista că ele provin din același loc...

El își asumă și mai multe libertăți cu degetul mare și cel arătător, topindu-ți temerile cu propria ta căldură, deschizându-te ca o floare...

— Din acest loc...

Tu îți depărtezi coapsele, nu te poți abține, nu vrei să te abții...

— Acum deschide ochii.

Tu nu te poți abține, iar acum poate că nici nu vrei. Îi deschizi.

— Uită-te în jos.

Te afli în mijlocul văzduhului în îmbrățișarea lui strânsă și senzuală, cu picioarele îndepărtate deasupra Turnului Eiffel, fiind susținută de puterea magică a mâinii sale, de propria ta energie erotică care îți traversează punctele chakra precum forța vitală a zeiței care pari a fi în acel moment, pe măsură ce el te aduce foarte aproape de finalizare și te ține acolo, tremurând în așteptarea apropiatului extaz, plutind datorită energiei delicioase a prezentei tale frustrări nu chiar nedorite.

— Reglarea în Zbor, îți spune el în cunoștință de cauză. Întotdeauna ți-ai dorit-o, nu-i așa, într-un fel sau altul, cine nu și-a dorit-o, este visul imposibil și visul unei imposibilități. Până acum. Pentru că acum chiar o putem face.

— Ești nebun! Chiar este imposibil!

Deodată magia dispăre în totalitate.

Te afli în picioare pe o podea transparentă și spongioasă dintr-o aeronavă aflată deasupra Parisului. Tipul ăsta îți stimulează clitorisul cu mâna într-un fel al naibii de uimitor și face seducerea cea mai strigătoare la cer din istorie cu cuvintele lui, aceasta devenind și mai formidabilă tocmai fiindcă este așa de lăspitoare. Te-a făcut să ți-o dorești mai mult decât ți-ai dorit vreodată ceva, dar tu știi că nu o poți avea. Precum un tătic răutăcios care îți dăruiește copilului său cea mai delicioasă acadea din magazinul cu dulciuri numai ca să o ia înapoi.

Tu îl împingi. El nu se opune. El zâmbește și încă are o erecție plină de viață. Tu ești pe punctul de a-i trage un pumn în față nenorocitului.

— Ba nu este! îți spune el cu tărie. Categorical putem! Categorical am făcut-o!

— Tu ai făcut-o...? Noi putem...?

Te urăști pentru că aproape scâncești precum un câine care pofteste la carnea de la cină.

— Dar...

— Cum?

El face o mișcare de genul abracadabra precum un magician nepriceput.

— Cu magie, firește. Nu crezi în magie?

— În magia sufletului unei fete tinere? zâmbești tu disprețuitor. În magia rock and roll? Hai scutește-mă!

— Această aeronavă plutește pe bază de vacuum, nu-i așa, pe baza a *nimic altceva decât a vidului*. Nu poate sufletul tău de fată tânără să vadă magie în așa ceva? Așa că de ce nu s-ar putea ca eu și cu tine să ne aflăm sub propriile noastre baloane magice?

Zisă în felul acesta, îți poți imagina, dar...

— Cum se face că nu am auzit niciodată de așa ceva? Cum se face că nu a apărut în ziarele de scandal? Cum se face că nu a apărut niciodată la televizor?

— Pentru că cea mai bună magie este cea secretă, sugerează el.

Tu te holbezi la el.

El ridică din umeri.

— Pentru că majoritatea jurisdicțiilor își țin spațiile aeriene prietenoase sub semnul de avertizare „AG”. În fond, în ziua de astăzi nici măcar nu mai poți să îți aprinzi o țigară pe un stadion de fotbal în aer liber. Mardi Gras deasupra lui Rio, tot ce se poate, dar Orlando sau Salt Lake City? Poate că nu o să

sperie cai deasupra Parisului sau Amsterdamului, dar imaginează-ți ambuteiajele de gură-cască!

Nu te poți abține să nu râzi la așa ceva, dar exhibiționista din tine care nu știe că există nu se poate abține de la a fi excitată de acea fantezie nerușinată.

Fantezie? Nu ai intrat deja în acel Regat Magic și categoric nu în versiunea Disney, iar o pășărică mică și nerușinată își șoptește în buzele Inferioare că, da, ești pregătită pentru așa ceva.

— Unde? te pomești întrebând cu respirația înțetăiată.

— Acolo unde nu există nicio lege care să spună că cei care urcă trebuie să coboare, pune asta în pipa ta și fumează-o, Werner von Braun⁶.

— Unde pe Terra este asta?

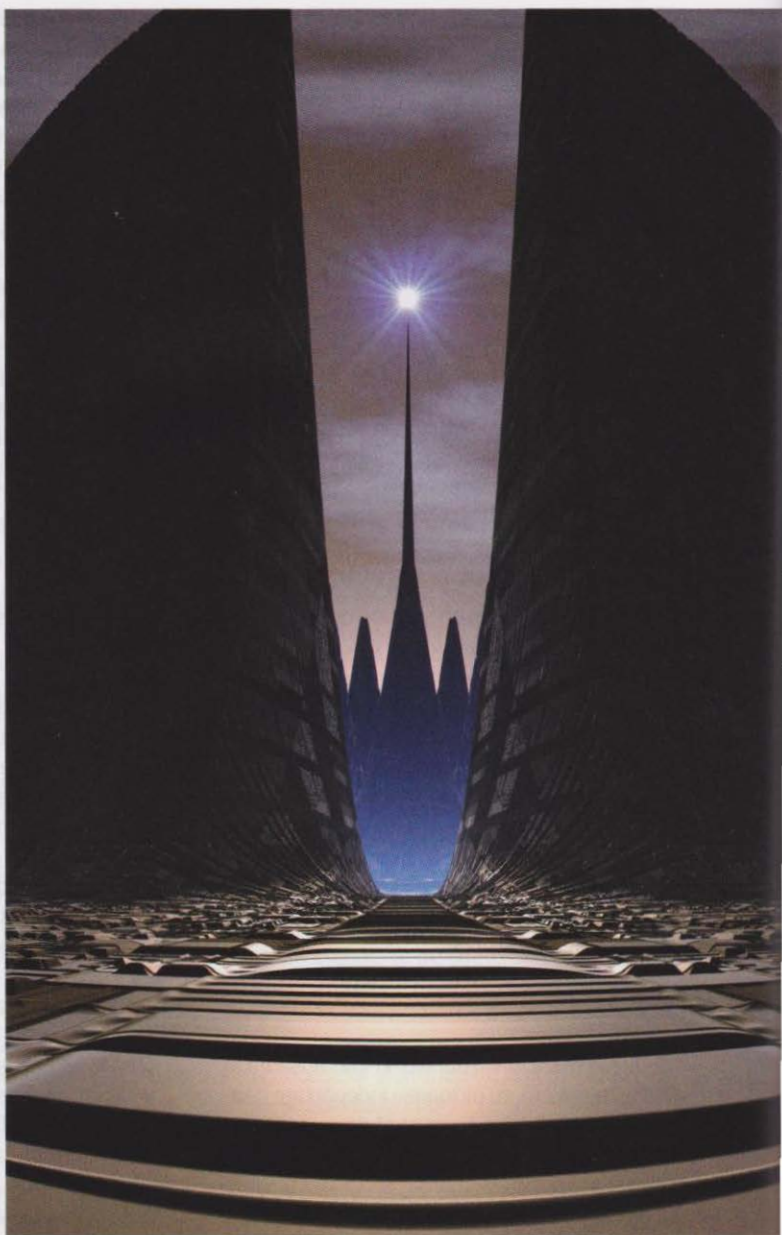
— Dincolo de curcubeu, spune Căpitanul Cerului, iar într-un fel, eu nu cred că o să fim în Kansas, nu-i așa? Hai-de Dorothy, bate din călcâie...

Și chiar așa faci, bați din călcâiele picioarelor tale desculțe, o dată, de două ori...

— Iar la a treia bătaie, te pomești încălțată în pantofi roșii cu toc înalt și chiar există un curcubeu, iar *Cloud Nine* trece prin el.

Trebuie să fie magie, deoarece acum te afli lângă Căpitanul Cerului îmbrăcat în uniformă completă la prova promenadei de pe puntea superioară, iar tu ești încă o dată îmbrăcată precum fata de la

⁶ Wernher Magnus Maximilian Freiherr von Braun (1912–1977), a fost un om de știință germano-american, pionier și vizionar al dezvoltării tehnologiei și zborurilor rachetelor (n. ✎.).

Coca-Cola.

Iar dacă acela nu este Orașul de Smarald în jurul căruia aeronava orbitează cu încetineală, în mod categoric merită să plutească deasupra lui Oz. Un Inel din sticlă de seră prin care poți vedea mobilierul camerelor de hotel îmbrățișează ecuatorul unei sfere scânteietoare roz-neon de mărimea unui asteroid destul de mare încât să fie cel

care a omorât dinozaurii ca să facă loc organismelor cu sânge cald, iar din astea există destule expuse.

Suspendată la câteva sute de metri sub giganticul glob disco se află o sferă și mai mare din plasă făcută din fibre sintetice care sunt în mare parte invizibile, o planetă în miniatură făcută în întregime din aer. Înotând înăuntrul ei precum o colivie plină de păsări zburând sunt zeci de baloane cu aer cald de care sunt agățate deltaplane supradimensionate și peste poate de groase. Atârinate de acestea sunt *cupluri* — ei bine nu toate, unele dintre aripile cu vacuum par doar suficient de capabile într-un mod dizgrațios de a susține partidele în trei persoane — o colivie de păsări tropicale formată din trupuri omeneste goale sau înveșmântate minimalist și fetișist executând în aer fiecare variație posibilă a Regulării În Zbor a Căpitanului Cerului.

Este cea mai vulgară priveliște erotică pe care ochii tăi au văzut-o vreodată, Kamasutra într-o versiune tăcută de spectacol de cabaret și totuși există o frumusețe în ea, frumusețea pură a unui balet nud grandios care nu este limitat de gravitație, rușine sau conștiință de sine. Desigur unele dintre cupluri nu sunt foarte grațioase, iar unii dintre dansatori ar trebui să mai dea jos niște kilograme, dar îți este greu să te gândești la ceea ce vezi ca fiind „murdar”, acel dans are o libertate care te face să îți dorești să participi la ei precum o focă de uscat gata să sară înapoi în marea capricioasă.

Cu cine anume nupreapare să conteze, în acea clipă tu ești doar un alt animal nepăsător în totalitate senzual și pur.

Iar el este destul.

— Ce-ai zice să dansăm? îi șoptești tu, luându-l de mână.

— Ești sigură că asta este fantezia ta preferată a unei orgii de vis?

— Destul de sigură încât să fac o încercare cu tine.

— Uită-te în jos.

Hipnotizată de priveliștea din interiorul plasei diafane, nu te-ai uitat în jos. Dar acum te uiți.

Există o mică insulă acolo în marea albastră, una grecească, judecând după ruinele de culoare albă de pe unul dintre maluri. Restul insulei este înconjurat de nisipuri aurii pline de înotători și persoane care fac plajă. Nu poți vedea de la distanță asta, dar știi al naibii de bine în ce direcție sunt îndreptați ochii lor. Există hoteluri cu fața spre plaje

ocupând două treimi din insulă. Se pot vedea iah-turi într-un port. Poți auzi muzica înceată a tobelor din oțel și a chitarelor electrice. O mireasmă și mai slabă de la grătare, loțiuni de protecție solară, băuturi tropicale acoperite de umbrelute din hârtie și gaze de eșapament de la karturi cu două viteze poluează inocența aerului.

— Dacă este marți, asta probabil că este Tijuana, suspini tu.

— A, este un pic mai stilat decât asta, dar mult mai scump! Exhibiționiștii din cer trebuie să plătească o sumă exorbitantă ca să poată lua partea în dans și nu este ieftin nici pentru voyeurii care plătesc doar ca să privească.

Vacuumul a dispărut destul de mult din balonul tău excitat.

— Dacă tu crezi...

— Aici nu este vorba despre ce cred eu, este vorba despre ce crezi tu, îți spune el.

Există ceva sfidător în privirea lui în timp ce spune asta, ceva sexual și totuși fără să fie sexual, inexplicabil de provocator, o seriozitate aflată în spatele măștii de obiect sexual a căpitanului pe care nu ai mai văzut-o înainte.

— Tu chiar vrei să știi ce gândesc...

— Chiar vreau să știu ce gândești.

— Asta este un test?

— Ai putea să îi spui și așa.

— Este o profanare! Bălmăjești tu. Aici sus printre nori, spirite libere, exhibiționiști sau nu, își fac dansurile lor de împerechere pentru propria lor plăcere, iar acolo jos pe sol ei privesc asta cu mâini în pantaloni ca niște porci.

El zâmbește spre tine radiind de bucurie.

— Ai căpătat nota de trecere.

— Vrei să spui că am picat. Nu am de gând să...

El te reduce la tăcere punându-ți un deget pe buze.

— Ai căpătat nota de trecere. Tu chiar crezi că un tip drăguț ca mine ar fi prins rostogolindu-se prin aer cu tine într-un astfel de loc? Nu este stilul meu, scumpo, nu este tipul cel adevărat, dacă tu spui „da”, eu spun „nu”. Dacă tu spui „stai”, eu spun „hai”.

— Unde?

— Acolo unde îngerului sufletului tău nu îi este frică să pășească, spune ei, strecurându-și mâna într-un mod cunoscător, foarte dezmiardător între coapsele tale. Acolo unde demonul din tine te face să vrei să mergi. Ne aflăm împreună deasupra

acestei lumi, iar acest Pilot al Cerului te numește pe tine căpitanul sufletului său. Există mai mult de atât în filozofiile lor pornografice imaginate, yin-yangul spune că este nevoie de două suflete similare ca să se poată trece la următorul nivel. Nimic cu adevărat *personal*, dar trebuie să... *facem dragoste*.

– Să facem dragoste? Unde?

– Acolo unde te poți simți... romantică, scumpo, fredonează el. Du-mă în grădina dorinței tale cele mai arzătoare. *Asta* este cea mai arzătoare dorință a mea.

El îți ia mâna și o pune chiar între picioarele lui.

– Imaginează-ți că sunt duhul acestei lămpi fermecate, micuța mea stăpână, îți spune el. Freacă-o și ți se îndeplinește dorința. Dar eu fac o afacere mult mai bună decât acel biet eunuc ectoplasmic de harem. Și eu ajung să merg acolo unde îți dorești tu.

Tu o freci, asta categoric nu este bagheta ofilită a zănelui cel bun! Și...

Tu împreună cu Căpitanul Cerului atârnați în pielea goală de cordoane elastice în mijlocul aerului aflat la o liniștitoare temperatură a corpului, sub cerul întunecat al nopții presărat cu stele, Calea Lactee părând un voal de mireasă alb și străveziu. Deasupra ta, balonul cu vacuum se vede doar ca un obstacol cu aripi aflat în fața peisajului ceresc.

Tu îl iei pe el în brațele tale și plutești amândoi acolo tăcuți în marea neagră și blândă a nopții până când orizontul începe să capete o nuanță purpurie mergând spre albastru, iar marginea soarelui ivindu-se deasupra liniei orizontului are destulă strălucire ca să scoată la iveală ce se află dedesubt.

O punte făcută dintr-un nor pufos care se întinde dintr-o parte în alta a orizontului.

Dar nu, pe măsură ce răsăritul precum ceara își răspândește peste ea strălucirea chihlimbarie călduroasă și umbrele lungi, clareobscur, puntea din

nori devine o boltă infinită a pădurii tropicale înverzite văzută de deasupra, cu văi și dealuri din care cântecele timide ale păsărilor care se trezesc urcă spre tine, iar mireasma naturală dulce și bogată a frunzișului alungă ceturile nopții.

Vă sărutați, un sărut lung, dar tandru, pe gură, dar nu există nicio frenezie a întâlnirii limbilor aici, este un sărut romantic, o contopire a respirației sufletelor pereche, a ingerilor văzduhului. Iar ca răspuns, ca o reacție la chemările tale tăcute, păsările se ivesc din coronamentul pădurii, stoluri și cîrduri de canari aurii, cinteze minunate în toate culorile curcubeului, ca și cum al fi făcut scufundări deasupra unui recif de pești tropicali.

Apoi devii una cu păsările tropicale din aer în timp ce ele se lasă în jos și se rotesc în jurul tău, iar tu te alături dansului lor, plonjând, răsucindu-te, ridicându-te la suprafață, într-o mișcare lentă, răsând și țipând într-o desfătare inocentă. Iar pe măsură ce soarele se ridică pe jumătate deasupra orizontului într-o coroană cu raze înflăcărâte făcând să dispară stelele într-un cer de un albastru strălucitor, tu te întorci spre acesta, iar el alunecă în înfloritura sexului tău cu aceeași eleganță inocentă.

Dedesubt, miliarde de flori înfloresc și se deschid în același chip în cinstea gloriei noii zile, roșii, galbene, albastre, trandafirii, violet, roz, toate culorile firmamentului floral transformând coronamentul pădurii într-o tapiserie infinită ca din Noptile Arabe, un covor zburător debordând de maiestruozitate legănându-se și rostogolindu-se peste adierea răsăritului de soare; învăluindu-te într-un nor invizibil cu o aromă coplesitor de erotică și foarte romantică tu îți iei zborul spre lumina timpurie a zorilor pe ritmul dansului mădularului său din tine care se ridică și se ridică, dar care nu pare niciodată să coboare, ducându-te din ce în ce mai sus prin mângăierile buzelor tale Inferioare, sus, sus și chiar mai departe de extazul organic trupesc, corpul tău ridicându-se și dizolvându-se în lumină.

Un roi imens de fluturi monarh negri și portocalii apare din pădurea de flori și explodează într-o fanfară cu artificii tăcute, aripile mătăsoase gâdlându-te în ultimele momente în timp ce îți simți penetrându-te și explodând în adâncul tău, în timp ce tu și el și soarele și satisfacerea corporală reciprocă a voastră se transformă într-o lumină cerească încântătoare.

Lighter than air

Traducere din limba engleză de Miruna Avram

MANIFESTUL DESTINULUI

Joe Haldeman

Aceasta este povestea lui John Leroy Harris, dar mă îndoiesc că acest nume îți spune foarte multe; poate doar dacă ești destul de bătrân, în special un om al legii bătrân. Oricum el este mort, se fac treizeci de ani acum și nu a mai rămas nimeni în jur care să poată fi rănit cu această poveste. De fapt, aș fi spus-o de mult, dar când eram mai tânăr m-ar fi deranjat, făcându-mi griji despre ce ar fi crezut oamenii. Acum pur și simplu nu îmi pasă. La naiba cu ea.

M-am aflat pe drumuri de când eram flăcău. La treisprezece ani am înjunghiat un alt băiat și nu am așteptat să văd dacă trăiește, pur și simplu m-am dus în josul râului și m-am îndreptat spre St. Louis, am intrat într-un bucluc acoloși am ajuns în New Orleans câțiva ani mai târziu. Acolo am ajuns să îl cunosc pe John Harris.

Acum nu ai putea să îți dai seama din numele lui (l-a schimbat de câteva ori), dar John era spaniol get-beget, deoarece familia lui venise din Spania înainte de Achiziție¹. John s-a născut în Natchitoches în 1815, anului Bătăliei de la New Orleans. Asta îl făcea cu treisprezece ani mai în vârstă decât mine, așa că presupun că avea în jur

de treizeci de ani când ne-am întâlnit.

Eu munceam ca agent de pază, ceea ce numeam „bouncer”, în casa de toleranță a doamnei Carranza din josul docurilor. În mare parte doar stăteam prin jur și păream mare, așa cum și eram atunci, iar nu gras, dar câteodată trebuia să calmez câte un client sau poate să îl dau afară și țineam sub vestă un pistol de buzunar Starr model „pepperbox” în caz de necazuri mari. Prin folosirea acestei arme l-am cunoscut pe John Harris.

John Harris fusese în bar de câteva ori, destul de des încât să îl observ, dar din câte știam eu el nu ceruse niciodată serviciile femeilor. Nu avea nevoie să plătească pentru asta, presupun; era un individ chipeș, înalt de peste doi metri, zvelt, cu acea tragică privire care le place femeilor. În orice caz era o seară ploioasă de noiembrie, rece în felul în care nici un alt loc nu se răcește, iar clientul ăsta coboară să se plângă că fata nu a făcut ceea ce i-a spus să facă și că nu

¹ Achiziția Louisianei este numele sub care este cunoscut tratatul de achiziționare a unei suprafețe de pământ de aproximativ 2.100.000 km² de către Statele Unite ale Americii de la Franța în anul 1803. La vremea tranzacției, porțiuni sud-vestice ale statelor de azi Kansas și Louisiana erau teritorii pretinse de Spania (n. tr.).

avea de gând să plătească în plus. Fata a coborât chiar în urma lui și mi-a spus despre ce era vorba și că o făcuse și că el nu spusese nimic despre asta atunci când au început și mă poți crede pe cuvânt că era ceva neplăcut.

Ei bine, am discutat despre asta și el a încercat să plece fără să plătească, așa că l-am adus înapoi și i-am golit buzunarele. Nu avea asupra lui nici măcar banii de o băătură (îi dăduse doamnei Carranza cei doi dolari, dar asta nu însemna că puteai să bei cine știe ce). Totuși, avea un pardesiu bun, așa că i l-am luat și l-am escortat afară în ploaie cu capul în față.

Ce a urmat a fost că la vreo zece sau cincisprezece minute mai târziu a dat buzna înăuntru, arătând ca un câine plouat, dar cu un revolver Navy Colt în fiecare mână. A tras de două ori înainte să îi zbor creierii (pepperbox-ul nu este o mare scofală de pistol, dar el nu era la mai mult de patru metri distanță) și la nicio secundă distanță un alt glonț îl lovește în plămâni. M-am întors și toți erau pe podea sau în spatele barului cu excepția lui John Harris, care era încă cocoțat pe scaun arătând destul de interesat și punând un fel de revolver străin înapoi în buzunarul său.

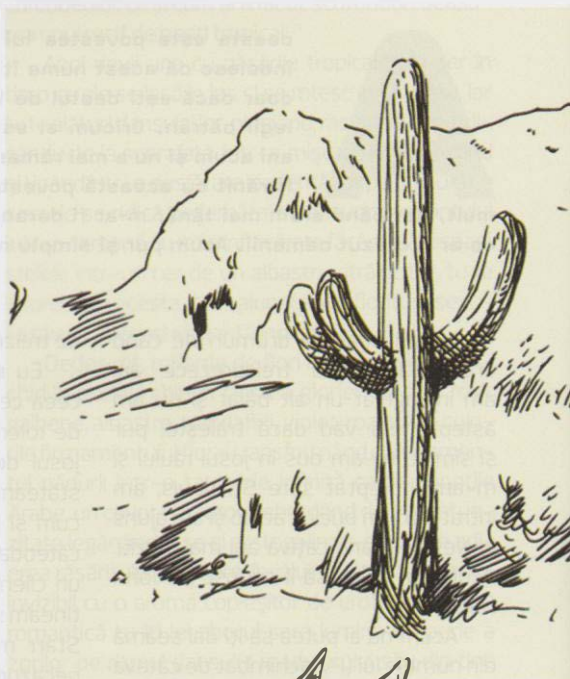
Polițiștii sosiră curând, dar nu au fost probleme, nu cu patruzeci de martori, cu excepția a ce să facem cu hoitul. Nu avea acte și doamna Carranza nu dorea să plătească orașului pentru înmormântare. Eu eram pentru scoaterea lui pe ușa din spate și aruncarea lui în apă, dar ei au spus că era împotriva legii și insalubru. John Harris zise că avea o căruță și o dată ce se făcea dimineață urma să aibă grijă de problemă. El semnă un act și asta îi satisfăcu.

La prima oră, Harris a apărut într-o caleașcă elegantă. Eu și vizitiul, un negru bătrân, ne-am chinuit să punem în spatele caleștii cadavrul înfășurat într-o pânză. Harris mi-a spus să îl însoțesc și așa am făcut. Am mers doar un pic spre est și am rostogolit nenorocita de chestie într-o mlaștină, lăsându-i pe aligatori să îl preia. După care vizitiul a fumat o țigară în timp ce eu și cu Harris am vorbit un timp.

Avea cel mai al naibii fel de a vorbi. Engleza lui nu era ca nimic altceva care ai auzit vreodată – spaniola era limba lui maternă și apoi a învățat o mare parte din engleza sa în Australia, dar nu la asta mă refer. Ce vreau să zic este că dacă el

voia ca tu să faci ceva, iar tu nu voiai să o faci, era mai bine să îți pui degetele în urechi și să pleci. Acel nemernic putea vinde apă unui om care se îneca.

A început să mă întrebe despre mine, iar în cele din urmă am ajuns să discutăm despre politică. S-a dovedit că amândoi aveam cam aceeași părere despre guvernul S.U.A., adică la naiba cu el, Harris nici măcar nu era cetățean, iar eu însumi nu existam. Pentru motive lesne de înțeles aveam un certificat de deces în St. Louis și aveam câteva seturi diferite de acte pe care un

amic din Bourbon Street le tipărise pentru mine.

Harris observase că vorbeam ceva spaniolă – doamna Carranza era mexicană, ca multe dintre fetele ei – și m-a întrebant dacă aş vrea să fac o mică excursie în Mexic. I-am spus că asta părea o idee foarte proastă.

Asta era spre finele lui 1844, iar acel nenorocit de Polk² tocmai fusese ales și promisese să anexeze Texasul. Mexicanii avuseseră mici încăierări cu Texas de ani de zile, iar ei spuseseeră că va fi război dacă obțineau statalitatea.

² James Knox Polk (1795–1849), al unsprezecelea președinte al Statelor Unite (1845–1849) (n. tr.).

Persoana responsabilă era acel mexican nebun cu un singur picior, Santa Anna, care fusese așa un gentleman cu câțiva ani înainte la Alamo. Nu doream să fiu un american blocat în acea țară când aveau să înceapă împușcăturile.

Ei bine, Harris a spus că nu m-am gândit destul. Era adevărat că avea să înceapă un război, zisese el, dar șmecheria era să intri acolo destul de devreme încât să profiți de pe urma lui. M-a întrebat dacă aș fi fost interesat să primesc zece la sută din zece mii de dolari. I-am spus că îmi simțeam curajul revenindu-mi.

trei americani, nu ca să lupte, ci ca să servească pe post de „interpreți” — adică, spioni — pe toată durata războiului. Urma să primim cetățenie mexicană dacă doream și o concesiune pentru teren, dar pentru siguranța noastră urma să fim tratați drept prizonieri pe durata războiului. (O parte din înțelegere spunea că trebuia să tragem cu urechea la alți prizonieri.) Harris mi-a arătat un contract care spunea toate astea, dar eu nu puteam citi spaniola pe atunci. În orice caz nu eram mai înclinat să mă încred în mexicani în astfel de chestiuni decât eram în americani, dar așa cum am

S-a dovedit că Harris intrase în armată cu câțiva ani înainte și lucrase ca intendent, cei care mută proviziile încolo și înapoi. Reușise să ascundă cinci sute de puști și un lot mare de muniție într-un depozit din New Orleans. Armata credea că sunt depozitate în Kentucky, iar bărbatul care a închiriat depozitul credea că sunt unelte agricole. Harris a fost eliberat din armată și în cele din urmă a luat legătura cu un anume general Parrodi, în Tampico. Parrodi a fost de acord să cumpere armele și să plătească pentru ele în aur.

Șmecheria era că Parrodi dorea și serviciile a

spus Harris putea vinde băutura unui baptist.

Cel de-al treilea american nu era nimeni altul decât tipul bătrân care conducea caleașca, un sclav fugar din Florida care se numea Washington. Crescuse cu stăpâni spanioli și nu ca muncitor pe câmp, ci ca un fel de majordom. Era mai învățat decât mine și putea vorbi spaniola precum un nobil spaniol. În Mexic, desigur, nu exista sclavie și s-a gândit că un negru cu aur și pământ era la fel de bun ca oricine altcineva cu aur și pământ.

Privind în urmă, pot să înțeleg de ce Washington a fost dornic să își asume riscul, dar

eu am fost al naibii de prost să o fac. Nu eram o persoană dură, dar văzusem ceva violență în cei șaptesprezece ani ai mei; acel cetățean pe care îl aruncasem în mlaștină nu fusese prima persoană pe care a trebuit să o omor. Ai crede că știu mai bine decât să mă pun în mijlocul unui război. Presupun că eram prea tânăr ca să iau în serios moartea — și o mie de dolari erau bani adevărați pe atunci.

Ne-am întors în oraș, iar Harris m-a dus la depozit. Avea cincizeci de cutii albastre lungi marcate cu numele producătorului de echipament și fiecare avea zece puști Hali, noi-noute într-un amestec de vaselină și rumeguș.

(De asta erau mexicanii așa de entuziasmați. Pușca Hali avea un dispozitiv cu cremene, cel puțin acestea aveau, dar totodată erau și cu încărcare prin spatele țevii. Reîncărcarea pe la gura țevei a vechilor arme pe care le foloseau majoritatea soldaților, mexicani și americani, se făcea în treisprezece pași diferiți. Ratai unul din pași și rămâneai fără față. De asemenea, pușca Hall folosea părți interschimbabile, ceea ce însemna că nu trebuia să cauți un fierar când avea nevoie de reparații.)

Înapoi la bordel i-am spus doamnei Carranza că trebuia să demisionez și că voi găsi un băiat nou pentru ea. Apoi eu și cu Harris am mâncat o friptură și am băut o sticlă cu sherry, în timp ce el m-a pus în temă cu detaliile operațiunii. Pusese bani mulți în cumpărarea discreției unui șef de șantier naval și a unui căpitan de navă comercială britanică. Această navă era singura care călătorea din New Orleans spre Tampico cât de cât regulat, iar Harris credea că a face contrabandă cu arme nu reprezenta o noutate foarte mare pentru căpitan. Vinerea următoare pe seară urma să încărcăm marfa pe vas, iar a doua zi dimineată să ne îndreptăm spre sud.

Încărcarea a mers fără probleme, iar a doua zi ne-am imbarcat pe vas ca pasageri plătitori, Washington presupunându-se că îi aparținea lui Harris și urmându-l pe post de servitorul său. La început a fost chiar plăcut, alunecând printre o sută șazeci sau cam așa ceva de kilometri de țară mlăștinoasă. Dar Golful Mexic nu este Mississippi și după câteva ore de așa ceva imi era rău de la dinți până la unghiile de la picioare și am rămas așa cu zilele. Căpitanul mi-a dat un amestec de brandy cu apă de mare

care mă omora. Harris credea că este amuzant, dar umorul dispăru un pic când am acostat în Tampico, iar el și Washington au fost nevoiți să dea jos încălcătura fără prea mult ajutor din partea mea.

Ne-am îndreptat spre vila lui Parrodi și am descoperit că era probabil să fi rămas fără loc de muncă. Cât am fost noi pe acel vas, avusese loc o revoluție. Santa Anna fusese dat afară, după ce aproape golise vistieria, iar acum moderatul Herrera era responsabil. Parrodi și Harris s-au certat mult timp. Mexicanul era dispus să

plătească pentru puști, dar jumătate din sumă — pentru serviciul nostru ca spioni, care nu mai era de actualitate.

Se hotărâră în cele din urmă pe opt mii, dar numai dacă rămâneam în Tampico pentru următoarele optsprezece luni, în cazul în care chiar izbucnea un război. Eu și cu Washington urma să primim cincizeci de dolari pe lună ca bani de buzunar.

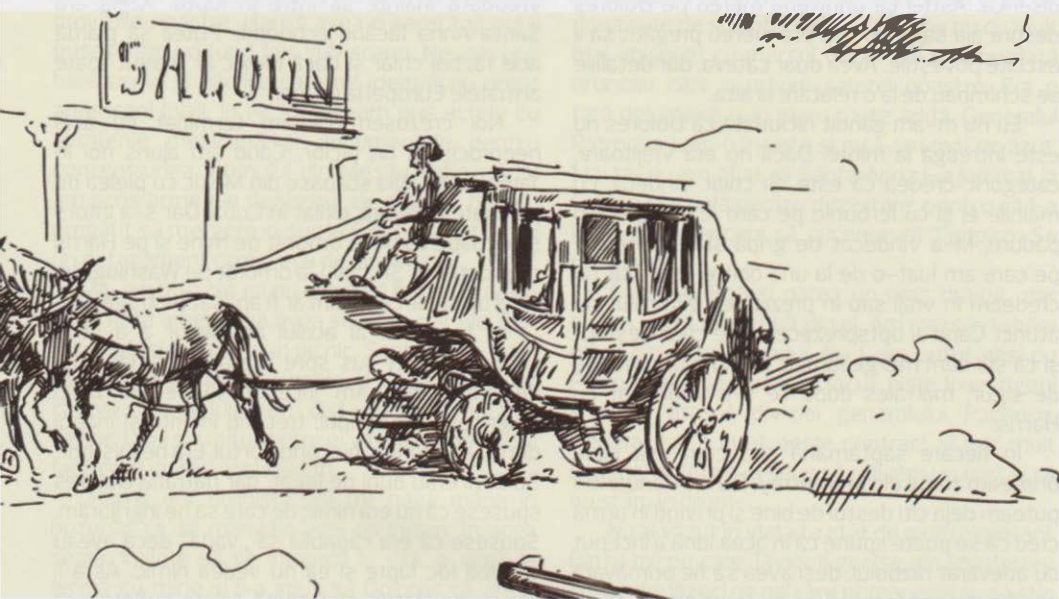
Următorul an a fost cel mai plictisitor din viața mea. După New Orleans, chiar nu existau multe de spus despre Tampico. Este un oraș vechi și totodată nou-nouț. Pirații l-au ars până la temelii acum câteva sute de ani. Santa Anna l-a refăcut în anii douăzeci și tot nu era nimic mai mult decât un oraș de garnizoană cât am fost

noi acolo. Majoritatea caselor erau făcute din lemn importate din State în bucăți și bătute în cuie laolaltă. Câteva bordeluri și baruri în centrul orașului și poți pune pariu că am petrecut mult timp și cincizeci de dolari pe lună acolo.

În alte părți, lucrurile au început să se miște în primăvară. Congresul S.U.A. a acceptat propunerea lui Polk și a votat pentru anexarea Texasului, iar Mexicul a închis legăturile diplomatice și a declarat război, dar Washington nu păru să observe. Herrera probabil că era foarte ocupat cu Revoluția Carmeliților, deși lucrurile

învățat cum să folosească un lasou.

Am intrat într-un fel de rutină. Eu aveam o cameră la familia Galvez din centrul orașului. Mă sculam destul de târziu dimineața și lucram din greu la cărțile de spaniolă. Pe la amiază, Harris cobora (el stătea sus în casa generalului) și îmi oferea doza zilnică de sarcasm. După care mergeam la o crăsmă ca să luăm prânzul, de obicei cu Washington. După-amiază, când mare parte din oraș dormea, fie călăream, fie mergeam să tragem la țintă în pădurea de la sud de oraș. În acest fel o aprovizionam pe familia Galvez cu

au fost liniștite pentru restul anului.

Am ajuns să îl cunosc pe Harris destul de bine. A petrecut mult timp învățându-mă să citesc și să scriu în spaniolă – deși nu am putut niciodată să o vorbesc fără să par american – și îți pot spune că era foarte dur ca profesor. Învățătorul meu obișnuia să mă biciuiască când eram mic, dar asta era mai ușor de suportat decât limba ascuțită a lui Harris. Te putea face să te simți înalt de cincisprezece centimetri. După care câteva minute mai târziu nimereai un verb corect și erai un erou.

Mergeam de asemenea și în pădurea din afara orașului și exersam cu pistolul și pușca. Putea să facă niște lucruri grozave cu un Colt. El m-a învățat cum să arunc cuțitul, iar eu l-am

carne, aducând un mistreț sau o căprioară din când în când. Deoarece am fost odată băiat la fermă știam cum să gătesc animalele și cum să afum și să sărez carnea ca să o păstrez. Doamna Galvez întotdeauna scădea valoarea cărnii din chiria mea.

Harris petrecea majoritatea serilor sus la vilă cu ofițerii, dar uneori venea cu mine la baruri și bea pulque³ cu soldații aflați în afara orelor de program, sau doar stătea în jurul mesei din bucătărie cu familia Galvez. Le picase cu tronc.

Lui i-a plăcut foarte mult de bătrâna doamnă Dolores, care susținea că are peste o sută de ani și că este din Spania. Nu era rudă, dar fusese

³ Băutură alcoolică făcută din suc de fermentat de agave (n. tr.).

prietena bunicii doamnei Galvez. În orice caz ea susținea că este vrăjitoare, o vrăjitoare albă care putea vindeca, prezice lucruri și așa mai departe.

Dacă Harris avea vreo slăbiciune, aceea era pentru superstiții. Întotdeauna purta o monedă norocoasă din aur pe un șnur în jurul gâtului și avea în buzunar osul degetului unui indian. Și deși putea să înjure ca în ultimul hal, nu folosea niciodată numele lui Dumnezeu sau al lui Iisus, iar când altcineva o făcea întotdeauna își încrucișa degetele de la mâna stângă. Deși râdea de religie și nu l-am văzut niciodată intrând în biserică. Astfel că o întreba mereu pe Dolores despre aia sau aialtă și era mereu pregătit să îi asculte poveștile. Avea doar câteva, dar detaliile se schimbau de la o relatare la alta.

Eu nu m-am gândit niciodată că Dolores nu este întreagă la minte. Dacă nu era vrăjitoare, categoric credea că este. Și chiar vindeca, cu mâinile ei și cu ierburile pe care le culegea din pădure. M-a vindecat de gripă și de o iritație pe care am luat-o de la una dintre fete. Dar nu credeam în vrăji sau în prezicerea viitorului, nu atunci. Când ai optsprezece ani te crezi deștept și că știi cum merge lumea. Eu nu mai sunt așa de sigur, mai ales după ce s-a întâmplat cu Harris.

În fiecare săptămână sau cam așa ceva primeam ziarul din Monterrey. Până în ianuarie îl puteam deja citi destul de bine și privind în urmă cred că se poate spune că în acea lună a început cu adevărat războiul, deși avea să fie primăvară până aveau să înceapă să se tragă focuri. Ceea ce s-a întâmplat a fost că Polk trimisese vreo patru mii de trupe în ceea ce el susținea că este o parte din Texas. Generalul era Zach Taylor, cel care avea să fie peste câțiva ani un președinte excelent. Herrera părea foarte aproape de a face o înțelegere cu Statele Unite, așa că l-au dat afară și l-au pus pe Paredes în funcție. Mexicanii începuseră să își formeze o armată în Monterrey și se părea că urma totuși să ne câștigăm banii.

Eu am început să devin un pic neliniștit. Nu trebuia să te uiți prea mult la hartă ca să vezi că Tampico urma să aibă necazuri. Dacă S.U.A. dorea să cucerească Mexico City, avea de ales între a mășălui peste câțiva mii de kilometri de munți și deșerturi, sau a cuceri un port din Golf și a mășălui doar câteva sute de kilometri. Tampico și Vera Cruz se aflau cam la aceeași

distanță de Mexico City, dar Vera Cruz avea un fort care o proteja. Noi nu ne aveam decât pe noi înșine.

De când cu Războiul Civil, nimeni nu își mai amintește prea mult de cel mexican. Ei bine, mexicanii erau într-o formă așa de proastă încât și Taylor îi putea bate. Țara era falită. Armata lor obișnuită avea mai mulți ofițeri decât oameni. Recrutaseră indieni analfabeți și mețiși și îi mânaseră cu miile spre o moarte sigură asigurată de artileria și cavaleria americană – unii dintre ei nici măcar nu trăseseră cu arma vreodată înainte să intre în luptă. Acela era Santa Anna făcând economii. Putea să piardă acel război chiar și dacă Mexic ar fi avut toate armatele Europei la un loc.

Noi crezusem că am terminat cu acel nenorocit cu un picior. Când am ajuns noi în Tampico de abia scăpase din Mexic cu pielea de pe spate întreagă, exilat în Cuba. Dar s-a întors și aproape că ne-a omorât pe mine și pe Harris cu prostia lui. Și chiar l-a omorât pe Washington, la fel de sigur ca și cum ar fi apăsât pe trăgaci.

În luna mai al celui an Taylor a avut o confruntare în sus spre Matamoros, iar Polk declară război. Am început să vedem bărci americane tot timpul, trecând înainte și înapoi din raza tunurilor, blocând portul. Era neliniștitor. Soldații erau buni de legat, dar bătrâna Dolores spusese că nu era nimic de care să ne îngrijorăm. Spusese că era capabilă să „vadă” dacă aveau să aibă loc lupte și ea nu vedea nimic. Asta îi oferea lui Harris mai multă liniște sufletească decât îmi oferea mie.

Ceea ce nu am aflat decât după război a fost că Santa Anna luase legătura cu Statele Unite și le spusese că putea face ca Mexic să înceteze războiul, să renunțe la Texas și California și în ceea ce mă privește și la lună. Polk, care probabil că era un judecător al caracterelor foarte priceput, i-a oferit lui Santa Anna trecere în siguranță prin blocada americană.

Ei bine, în acest timp oamenii din Mexico City ajunseseră să se sature de Paredes, care avea un fel de a face ca oamenii cu care nu se înțelegea să fie împușcați, așa că l-au dat afară. Santa Anna intră schiopătând în oraș și îl puseră pe el președinte. L-a înșelat pe Polk, a adunat laolaltă încă douăzeci de mii de soldați și s-a pregătit să se îndrepte spre nord și să îi bată bine

pe americani.

Acum încearcă tu să găsești răspunsul la asta. Mexicanii interceptaseră un mesaj spre comandatul naval american, spunându-i să cucerească Tampico. Ce a făcut Santa Anna? I-a ordonat lui Parrodi să abandoneze locul.

Eu eram în totalitate pentru această idee și așa erau și mulți dintre soldați, dar generalul era extraordinar de supărat. Era suficient de rău că nu putea să rămână și să lupte, iar pe deasupra nu avea nici destui catâri și cai pentru mutarea tuturor proviziilor pe care ei le adunaseră acolo.

Ei bine, noi categoric urma să avem grlă de proviziile noastre. Harris avea o șaretă și noi îi puseseăm un fund fals sub scaun. Ne-am pus banii acolo și hârtiile care ne identificau drept americani loiali. În alt loc ne-am pus actele cu cetățenie mexicană și documentele pentru concensiunea terenului din Mesilla Valley. Apoi am scos arme din depozitul de arme și ne-am pregătit să mergem în sus la San Luis Potosi cu un detașament care pleca de dimineață.

M-am bucurat că nu urma să fim în Tampico când flota americană avea să intre, dar nici San Luis Potosi nu părea un picnic. Santa Anna avea să își strângă armata acolo și se afla la doar câteva sute de kilometri distanță de armata lui Taylor. Unul sau altul dintre ei va vrea probabil să facă ceva cu toți acei soldați.

Harris era neliniștit. Își tot băga mâna în buzunar ca să mângâie acel os indian. În acea seară, înainte să se întoarcă la viaă, a venit la fermă cu mine și i-a spus lui Dolores că are o premoniție rea despre mersul la San Luis Potosi. A rugat-o să îi prezică viitorul și să îi spună în față dacă avea să moară. Ea a spus că nu îi putea spune unei persoane când avea să moară, chiar și atunci când vedea. Dacă îi spunea, puterile aveau să îi dispară. Dar avea să îi prezică viitorul.

Ea i-a studiat mâinile un timp îndelungat, fără să spună ceva. După care a scos un pachet de cărți de joc vechi și uzate și a împărțit câteva în fața lui, cu fața în sus. (Nu erau cărți de joc obișnuite. Aveau imagini estompate cu diavoli, scheleți și așa mai departe.)

În cele din urmă i-a spus să nu își facă griji. Nu avea să moară în San Luis. De fapt, nu avea să moară în Mexic. Asta era clar.

Acum imi doresc să fi avut talentul lui Harris pentru lăsarea deoparte a grijiilor. A râs și i-a

dat un real din aur, iar apoi m-a luat cu forța spre bar, unde am ajuns să ne îmbătăm cu acea nenorocită de pulque, pe banii lui. Am plecat de acolo cu patru urcioare mari din chestia aia, ceea ce era un lucru bun. Am fost nevoit să beau jumătate dintr-unul dimineața înainte să pot vedea prin durere. Chestia aia nu este bună pentru oamenii albi. Dar era doar zece cenți urcioul.

Călătoria din Tampico la San Luis a durat mai mult de o săptămână, cu Washington călătorind în șaretă, iar Harris și cu mine făcând cu schimbul pentru călărit și mers. Erau în jur de două sute de soldați în grupul nostru, nu cu mult mai obișnuiți cu mersul decât noi și câteodată aruncau câte o privire șaretei noastre. Era o țară deluroasă și în mare parte aridă. Generalul Parrodi a luat-o înainte și nu l-am mai revăzut. Mai târziu am aflat că Santa Anna l-a judecat la Curtea Marțială pentru dezertare, pentru că i-a lăsat pe americani să cucerească Tampico. Se potrivește.

San Luis Potosi părea un oraș drăguț, dar nu am văzut prea mult din el. Am mers în tabăra mare din afara orașului. Nu l-am putut găsi pe Parrodi, așa că Harris a făcut niște investigații și ne-a atașat diviziei generalului Pacheco. Generalul s-a uitat peste contract și mai mult sau mai puțin ne-a spus să ridicăm un cort și să nu stăm în drum.

Nu ai văzut în viața ta atât de mulți mexicani. Patru mii pe care Taylor îi gonise din Monterrey și încă douăzeci de mii care puteau sau nu să știe din care capăt iese glonțul.

Acum am aflat pe pielea noastră ce înseamnă *santanismo*. Santa Anna avea toți acei băieți necopti și ce făcea ca să îi țină în formă pentru o luptă? Îi puneau să se îmbrace elegant și să facă parade, în timp ce el călărea dus și întors pe nenorocitul său de cal. Săptămână după săptămână. Mulți băieți au fugit și nu pot să spun că îi învinuiesc. Ei nu aveau o mie de dolari și o fermă pentru care să continue să stea. Noi nu eram singurii americani de acolo. O mare parte din oamenii lui Taylor, mai mult de două sute, spălaseră putina înainte ca el să cucerească Monterrey. Mexicanii le-au dat și lor concesii pentru teren. Li se spunea cei din „San Pat”, batalionul Sfântului Patriciu. Ni s-a spus să nu ne apropiem de ei, pentru că nici unul dintre ei să nu

afle că nu eram de fapt prizonieri.

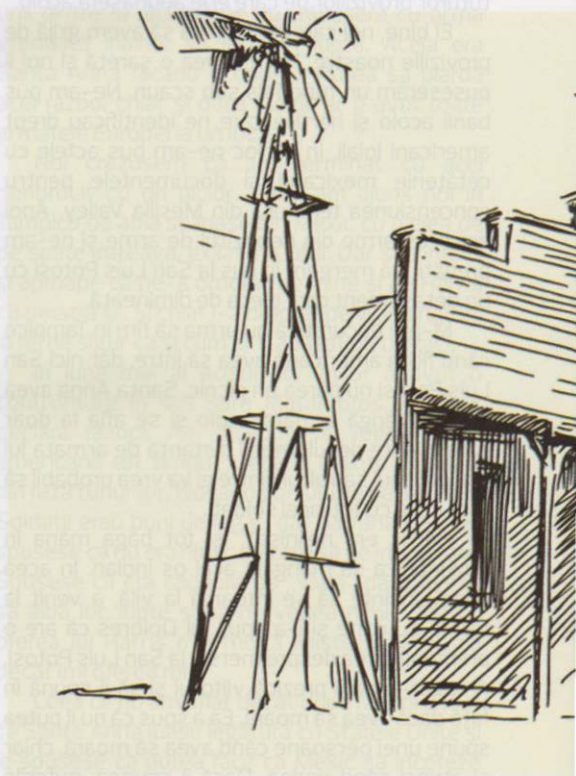
După câteva luni de așa ceva, am aflat cum aveau să se desfășoare lucrurile. Lui Taylor i-au fost luați o mare parte din oameni, trimiși în jos la Tampico să se reunească cu alții care se îndreptau spre Mexico City. Ceea ce ne-a spus Santa Anna că urma să facem era să mergem spre nord și să scăpăm de Taylor, după care să ne întoarcem și să apărăm orașul. Prima parte chiar părea posibilă, deoarece aveam patru sau cinci oameni pentru fiecare om al lui Taylor. Eu cu Harris și cu Washington am hotărât să așteptăm și să vedem cum merge prima luptă. S-ar fi putut să vrem să mergem în continuare spre nord.

A durat trei zile pornirea acelor bărbați la drum. Și nu doar bărbați; mulți dintre ei își luaseră cu ei soțiile și copiii, cărând mâncare, apă și lemne pentru foc. Aveau să fie patru sute optzeci și trei de kilometri, printr-o regiune în mare parte aridă. L-am văzut pe Santa Anna trecând pe lângă noi, într-o caleașcă trasă de opt catări albi, urmat de câteva calești cu prostituate. Dacă aș fi avut aceea a doua vedere pe care Dolores susținea că o are, i-aș fi zis una acelui nenorocit. Încă mă întreb de ce nimeni nu a făcut-o vreodată.

Nici pentru noi, care aveam destulă apă și mâncare, nu era ușor. Apoi în a douăsprezecea zi un vânt rece din nord ne-a lovit, temperatura a scăzut cu mult sub limita de îngheț și se porni un nenorocit de viscol. Am început să trecem pe lângă oameni morți pe marginea drumului. Apoi Washington și-a pierdut vocea, a scuipat sânge o vreme și a murit. L-am cărat până noaptea și apoi l-am îngropat. A trebuit să iau un târnăcop de la artileriști ca să sparg prin pământul înghețat. Nu am mai plâns pentru un negru înainte sau după aceea. Nici pentru un alb, acum că stau să mă gândesc. S-ar putea să fi fost de la vânt. Eu și cu Harris am împărțit partea lui din aur și i-am ars actele.

S-a încălzit destul apoi pentru ca zăpada să devină o burniță rece și a plouat două zile fără oprire. După care s-a oprit, iar deșertul a supt apa și noi am mărșăluit restul drumului prin nisip și căldură. Probabil că un sfert din oamenii lui Santa Anna au murit sau au dezertat înainte ca noi să ajungem acolo unde ne aștepta Zach Taylor, la leșirea din Saltillo într-o vale

numită Buena Vista. Chiar și așa, îi întreceam în număr atât de mare că ar fi trebuit să îi călcăm în picioare. În loc de asta, Santa Anna și-a petrecut toată prima zi pierzându-și vremea cu nimicuri, mișcând trupele înapoi și încolo. Nici măcar nu făcea asta cum trebuie. Orice persoană neexperimentată l-ar fi învăluit și i-ar fi înconjurat pe oamenii lui Taylor. El le-a lăsat tot flancul drept liber, precum și drumul spre Saltillo. Am auzit niște împușcături, dar nu a fost mare lucru.

În acea noapte s-a făcut frig și a bătut vântul. Mi s-a părut că de abia m-am culcat atunci când tobele m-au sculat din somn – tobe americane, sunând deșteptarea; așa de aproape ne aflam. După care o nenorocită de trupă, cântând „Slavă Columbiei”. Și Taylor, și Santa Anna trebuiau să se afle pe un nenorocit de loc de defilare.

Un soldat a venit cu niște lanțuri și cătușe pentru picioare, spunând că trebuia să ne lege de șaretă. Pentru douăzeci de dolari a scăpat din greșeală cheia. Mă întreb dacă a trăit ca să

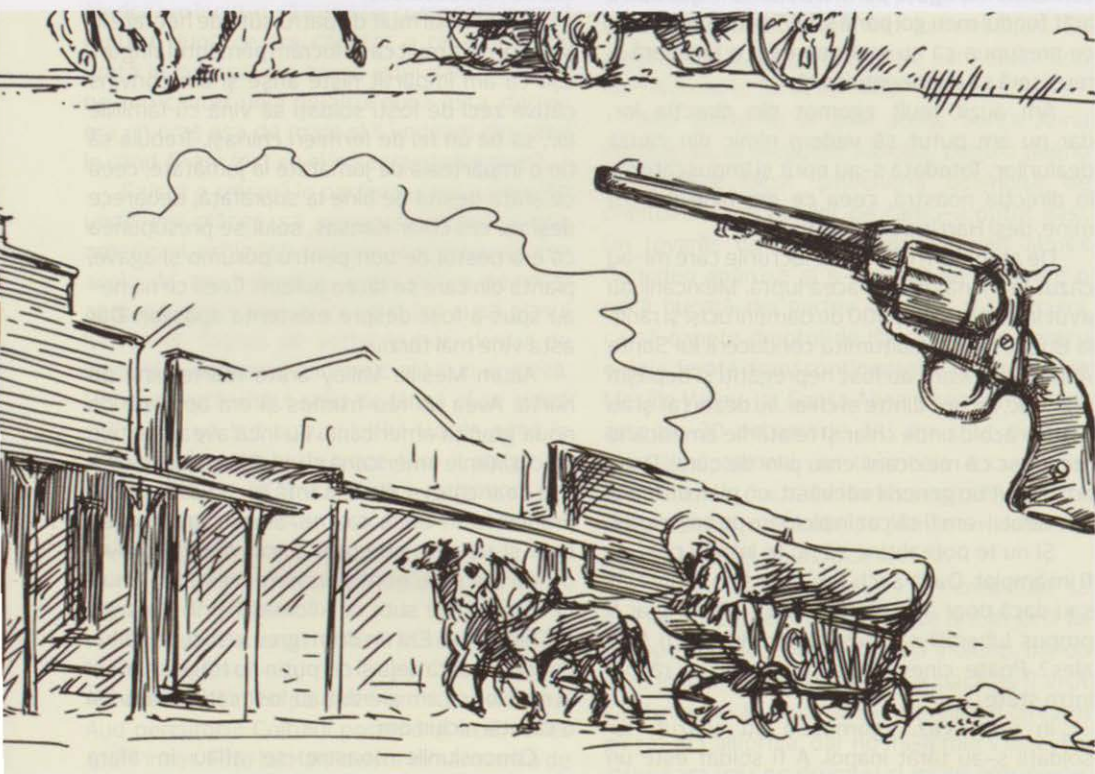
ii cheltuie. Avea să fie o zi sângeroasă pentru mexicani.

Ne-am ascuns în spatele șaretei și am urmărit cum aproape o mie de cavaleriști au trecut în trombă pe lângă noi, cu sulite, macete și sânge în ochii lor, trecând prin spatele dealului din dreapta noastră. După care au început împușcăturile și nu s-au oprit o vreme îndelungată.

La stânga noastră, i s-a ordonat diviziei generalului Blanco să mărșăluiască în vale

șaretă. Au intrat drept în ea, cu curaj, dar fără minte și cred că poate jumătate dintre ei au reușit în cele din urmă să se întoarcă. Au spus că au omorât mulți americani, dar eu nu am văzut lucrurile liniștindu-se.

Am urmărit toate astea ascuns bine în spatele șaretei. Din când în când un glonț rătăcit mai ridica nisipul sau se mai înfîgea în lemn. Harris pur și simplu stătea în mijlocul drumului cu mâinile în buzunare, pe cât de departe de siguranța șaretei pe cât îi permitea lungimea

în coloană, unde americanii erau pregătiți cu artilerie de teren. Șrapnelurile⁴ și mitraliile⁵ i-au făcut bucațele. Apoi Santa Anna a venit călare și i-a ordonat diviziei lui Pacheco să se ducă în vale. Eu eram la fel de bucuros că sunt legat de

⁴ Proiectil de artilerie încărcat cu bile de metal care sunt împrăștiate prin explozie într-un anumit punct de pe traiectorie (n. tr.).

⁵ Sfărâmături, bucăți de oțel cu care se umpleau în trecut unele proiectile pentru tunuri și care se spărgeau imediat la ieșirea din țevă (n. tr.).

lanțului. Un glonț sau o schijă dintr-o ghiulea i-a dat jos pălăria. El a scuturat-o de praf și și-a mișcat degetul prin gaură spre mine, a pus-o înapoi pe cap și și-a pus mâinile înapoi în buzunare. I-am amintit că dacă avea să fie omorât urma să iau tot aurul. El doar a zâmbit. El categoric nu avea să moară în Mexic. I-am spus că, chiar dacă aş avea încredere în acea predicție, aş vrea să îi ofer un pic de ajutor. O nenorocită de ghiulea a trecut vâjâind pe lângă el și el nu a clipit, doar a continuat să zâmbească.

A explodat undeva în spatele nostru și mie mi-a intrat un mic fragment în partea corpului care sare ultima peste gard, ceea ce nu este pe cât de amuzant pare, deoarece avea să treacă o lună până când aveam să pot sta așezat ca lumea.

Harris a lăsat însă deoparte ideea de a fi țintă destul de mult încât să îmi acorde îngrijiri. În timp ce făcea asta o mulțime de trupe au trecut prin spatele nostru, urmând drumul luat de cavalerie mai devreme și au avut niște comentarii drăguțe pentru mine. Am ajuns să îl arăt fundul meu gol până și lui Santa Anna, ceea ce presupun că nu mulți oameni o făcuseră și reușiseră să supraviețuiască.

Am auzit mult zgomot din direcția lor, dar nu am putut să vedem nimic din cauza dealurilor. Totodată s-au oprit și împușcăturile în direcția noastră, ceea ce era bine pentru mine, deși Harris părea plictisit.

De atunci am citit toate lucrurile care mi-au căzut în mână despre acea luptă. Mexicanii au avut între 1 500 și 2 000 de oameni uciși și răniți la Buena Vista, mulțumită conducerii lui Santa Anna. Americanii au fost nepregătiți și depășiți numeric, iar unii dintre ei chiar au dezertat și au fugit — acolo unde chiar și relatările americane recunosc că mexicanii erau plini de curaj. Dacă am fi avut un general adevărat, un plan de luptă adevărat, i-am fi călcat în picioare pe americani.

Și nu te poți abține să nu te întrebi ce s-ar fi întâmplat. Dacă Zach Taylor ar fi fost omorât sau dacă doar ar fi pierdut lupta? Pe cine ar fi propus Liberalii ca președinte; cine ar fi fost ales? Poate cineva care nu dorea un război între state.

În orice caz, zgomotele au scăzut, iar soldații s-au târât înapoi. A fi soldat este un lucru curios. După toată acea luptă sângeroasă, odată ce a fost clar cine a câștigat, americanii au venit pe câmpul de luptă și și-au împărțit mâncarea și apa cu noi și au acordat asistență medicală. Dar acea noapte a fost groaznică cu sunetele muribunzilor, iar retragerea a fost lădălușă. Eu eram pentru drumul spre nord, și s-o dăm naibii de concesiune pentru teren, dar desigur că Harris știa că o să scape cu viață orice s-ar fi întâmplat.

Ei bine, am avut noroc. Când am ajuns la San Luis, un aghiotant al lui Pacheco a decis că nu eram prea utili ca spioni, așa că am fost

transferați la detașamentul spitalului și am rămas acolo în timp ce alții au continuat să meargă spre sud cu Santa Anna ca să fie făcuți bucățele la Cerro Gordo și Chapultepec. Câteva luni mai târziu, războiul se încheia, iar Santa Anna se întorcea în exil — ceea ce era temporar, ca de obicei. Acel nenorocit a fost mai apoi președinte de unsprezece ori.

Alci devine cludată povestea, iar dacă altcineva ar fi spus-o, probabil că l-aș fi făcut mincinos. Ai dreptul la acea părere, dar în orice caz să fie adevărată.

Aveam mai mult de patru sute de hectare în Mesilla, prea mult ca să lucrăm pământul singuri, așa că am împărțit niște afișe și am convins câțiva zeci de foști soldați să vină cu familiile lor, să fie un fel de fermieri chiriași. Trebuia să fie o împărțeață de jumătate la jumătate, ceea ce arăta destul de bine la suprafață, deoarece deși nu era chiar Kansas, solul se presupunea că era destul de bun pentru porumb și agave, planta din care se făcea pulque. Ceea ce nu ne-au spus a fost despre existența apașilor. Dar asta vine mai târziu.

Acum Mesilla Valley arăta foarte bine pe hartă. Avea un râu frumos și era aproape de noua graniță americană. Eu încă aveam actele de cetățenie americană și îmi plăcea ideea de a fi la doar câteva zile distanță în caz că apăreau probleme. În orice caz ne-am echipat în San Luis și ne-am îndreptat micul nostru convoi de căruțe spre nord prin nord-vest. Mai mult de o mie șase sute de kilometri, prin Durango și Chihuahua. Era un drum greu, uscat ca naiba, dar știam asta deja și cel puțin nu trăgea nimeni în noi. Tot ce am pierdut au fost câțiva catări și o căruță, niciun om.

Concesiunile noastre se aflau în afara orașului Tubac, aproape de minele de argint din Cerro Colorado. Există ceva irigație, dar nu destulă, așa că am plantat o mică cultură și am muncit precum castorii săpând șanțuri pentru ca următoarea recoltă să fie destul de mare pentru a câpăta profit.

Sau poate ar trebui să spun mexicanii și cu mine am muncit precum castorii. S-a dovedit că Harris nu avea prea mult chef de așa ceva. Ei bine, dacă aș fi avut opt mii în monezi de aur probabil că și eu aș fi luat câțiva ani de vacanță. El nici măcar nu locuia pe terenul concesionat. A închiriat o casă mică în oraș și s-a apucat să

își creeze o reputație.

Desigur că Harris a fost mereu priceput cu pistolul și cuțitul, dar el obișnuia să aibă și mult respect pentru ceea ce îți puteau face. Acum începuse să se ia la bătaie sau de fapt, enervând oamenii așa de mult încât aceștia se luau la bătaie cu el. Cu limba sa ascuțită asta era ușor de făcut.

Și chiar părea că este fermecat. Nu știu câte persoane a împușcat și a înjunghiat, fără ca el să se aleagă cu o zgârietură. Nu știu, fiindcă am încetat să îi mai țin companie în mod regulat după ce am căpătat o rană de cuțit urâtă în coapsă, din cauza gurii sale mari. Nu ne-am căutat unul pe altul după asta, dar nu era un oraș așa de mare și îl vedeam din când în când. Și am fost cu el în seara când a murit.

Există o crașmă în partea sudică a orașului unde îmi plăcea să merg, deoarece câțiva americani, artileriști ca mine, obișnuiau să bea acolo. M-am îndreptat acolo într-o seară și aproape că am ieșit afară când am auzit glasul lui Harris. Stătea de vorbă la bar, destul de încet și în acel mod sarcastic al lui, în engleză. Deodată artileristul solid de lângă el se ridică și îi dădu un șut scaunului lui Harris până în mijlocul camerei, și cu voce tare îl strigă pe Harris într-un fel în care nu i-aș spune nici măcar diavolului însuși. În acel moment oricine cu puțină rațiune s-a făcut una cu podeaua, iar eu m-am ascuns în spatele ușii, dar am văzut tot ce s-a întâmplat:

Tipul solid își bagă mâna în buzunar și brusc Harris are revolverul său Navy Colt în mână. Are acei zâmbet fin pe care l-am văzut adesea. Aud percutorul Coltului pocnind și acel sunet „puf” încet. Fața lui Harris este înmărmurită de uimire, deoarece știe la fel de bine ca și mine ce s-a întâmplat: un cartuș prost, iar acum un glonț era blocat în butoiș. Nu putea să tragă din nou chiar dacă ar fi avut timp.

După care tipul solid râde, aproape cu voie bună și țintește cu atenție cu micul său pistol de damă, de calibru 32 cred. Îl împușcă pe Harris în braț, evident ca să-i dea o lecție. Doar o zgârietură, nici măcar nu sparge vreun os. Dar Harris îi aruncă o privire, iar fața lui se albește și cade la podea. Chiar și dacă nu ai văzut vreodată un om murind, ai ști că este mort după felul în care a căzut.

Acum am spus povestea asta unor oameni care au fost în Războiul Civil, pe lângă care Războiul Mexican pare ca o plimbare de duminică, iar unii dintre ei spun că nu este greu de crezut. Vezi destui oameni murind și vezi de toate. Unui ins pot să îi fie aruncate în aer amândouă picioarele și să stea și să glumească în timp ce este cusut; un altul poate să capete o zgârietură și să moară din cauza șocului. Dar asta pur și simplu nu pare ca Harris, nu înainte și nu după ce credința în predicția doamnei Dolores îl transformase într-un nesăbuit. Ce are însemnătate pentru mine este ziua când Harris a murit: 30 decembrie, 1853.

Mai devreme în anul acela, Santa Anna reușise să își recapete funcția, pentru ultima dată. Și-a făcut șmecheria obișnuită de cheltuire a toți banilor pe care i-a putut găsi. Un tovarăș de la calea ferată numit James Gadsden apăruse și s-a oferit să cumpere o mică bucată din partea de nord a Mexicului, ca să capete dreptul de liberă trecere pentru o cale ferată transcontinentală. Era vorba de Mesilla Valley, iar Santa Anna a semnat pentru asta pe 30 decembrie. Nu am știut de asta câteva săptămâni, iar tocmeala a continuat până în iunie, dar când Harris s-a luat la ceartă în acea seară, nu se afla pe pământ mexican. Și poți să înțelegi din asta ce vrei tu.

În ceea ce mă privește, am continuat să mai lucrez pământul doar câțiva ani. În jurul lui '57 apașii au început să devină violenți, banda de criminali a lui Cochise. Chiar dacă aș fi vrut să rămân nu aș fi putut să rețin niciun om. Am plecat în California, dar nu mi-a mers bine. De atunci am fost pe drumuri și mi se potrivește. Cred că o să merg aproape oriunde în afară de Mexic.

Pentru că bătrâna Dolores m-a plăcut și mi-a prezis viitorul de multe ori. Nu i-am acordat niciodată prea multă atenție, dar știu că dacă ar fi văzut semnul care spunea că nu urma să mor în Mexic, mi-ar fi spus, iar eu mi-aș fi amintit. Poate că totul este o prostie. Dar nu o să fiu eu cel care să o pună la încercare. ✕

Manifest destiny

Traducere din limba engleză de Miruna

Avram

Născut încă o dată

Robert Sheckley

– La naiba, zise o voce. Sunt încă în viață.

– Cine este acolo? întrebă Ritchie Castleman.

– Eu sunt, Moise Grelich, zise o voce înăuntrul său.

Grelich? Ritchie auzise acel nume undeva înainte. Apoi își aminti. Grelich era corpul pe care îl cumpăraseră pentru a-și trăi noua viață în el.

Grelich zise:

– Trebuia să fiu mort. Mi-au promis că o să fiu mort.

– Așa este, spuse Ritchie. Îmi amintesc acum. Mi-ai vândut corpul tău. Și eu trebuia să am stăpânire asupra lui până la oase.

– Dar eu sunt încă în el. Este încă corpul meu.

– Nu cred, spuse Ritchie. Chiar dacă încă mai ești în el, mi l-ai vândut mie. Este corpul meu acum.

– În ordine, este corpul tău. Gândește-te că eu sunt ghidul tău.

– Nu vreau un ghid, spuse Ritchie. Am cumpărat un corp și vreau să fiu singur în el.

– Cine ar putea să te învinovățească? zise Grelich. Vreun idiot din laborator probabil că a dat-o în bară. Sunt încă aici.

– Leși afară!

– Calmează-te, băiete. Nu am unde să mă duc.

– Nu poți... să stai afară?

– Ca o fantomă? Scuze, Herbie, nu știu cum să fac asta.

– Numele meu este Ritchie.

– Știu, dar pari mai degrabă a Herbie.

Ritchie Ignoră asta. El mormăi:

– Trebuie să remediez încurcătura asta. Trebuie să existe cineva care ia deciziile pe aici.

– Mă îndoiesc, zise Grelich. Țsta îmi pare a fi apartamentul unui om bogat.

– Unde? Eu nu pot să văd nimic. Dumnezeule, mă aflu în întuneric!

– Nu te agita așa de tare. Se pare că încă am controlul asupra aparatului senzorial. Haide, aruncă o privire. Îți pazez vederea.

Priveliștea se deschise deodată simțurilor lui Ritchie. Era întins pe pat, în apartamentul său luminos din clădirea înaltă de locuințe din Central Park West. Era dimineață. Razele soarelui se revărsau prin geam. De partea cealaltă a camerei își putea vedea bicicleta mecanică pentru

gimnastică. Imprimeul lui Chagall¹ încă domina unul dintre pereți.

— Este apartamentul meu, spuse Ritchie. Presupun că m-au adus înapoi aici după operație. Nu ar trebui să existe o asistentă?

— O asistentă! Băiatul vrea

¹ Marc Chagall (1887–1985) a fost un pictor modern. Stilul său de pictură este considerat deosebit de original și poetic, sub influența fanteziei și a melancoliei și strâns legat de cultura ebraică (n. tr.).

o asistentă!

— Doar fiindcă am trecut printr-o operație complicată.

— Și eu nu?

— Nu este același lucru. Tu ar trebui să fii mort. Nu ai nevoie de o asistentă. Doar un serviciu de eliminare.

— E tare urât din partea ta să spui asta..

Ritchie era un pic rușinat de ceea ce tocmai spusese. Dar asta era o situație nouă pentru el. Tocmai ieri optase pentru alegerea noii descoperiri de

a-și introduce mintea într-un nou corp. Asta devenise necesar când afecțiunea sa cardiacă congenitală începuse deodată să își facă de cap. Nu era timp de pierdut. Se dusesse la Mind Movers Technology Company și descoperise că aveau un corp pe care îl putea ocupa imediat. Moise Grelich se decisese să opteze pentru distrugerea sinelui, să își vândă corpul și să își lase banii Israelului.

Operația avusese loc ieri.

Sonoria se auzi sunând.

Ritchie își puse un halat de baie și papuci și se duse să răspundă, gândindu-se că poate era asistenta pe care Compania ar fi trebuit să i-o trimită în primul rând.

Deschise ușa. În fața lui se afla o femeie bătrână, slabă și înaltă, cu părul negru adunat și strâns într-un coc dezordonat. Purta un palton simplu din stofă. Într-o mână își ținea geanta, iar în cealaltă o pungă din hârtie. Era ceva în legătură cu ea... Ritchie se gândi că probabil fusese frumoasă odată.

— Este aici Moise? întrebă ea cu timiditate. Mi-au dat această adresă pentru ei de la Mind Movers.

Ritchie se simțea ca una dintre acele persoane dintr-un basm. De când Grelich preluase controlul asupra corpului, Ritchie putea să vadă și să audă și câteodată chiar să și vorbească, dar nu avea control asupra a nimic altceva. Și nicio senzație în corp. Când corpul se mișca, Ritchie avea senzația că plutește la o distanță de doi metri deasupra solului.

— Sunt aici! zise Grelich din gura lui Ritchie.

— Moise! țipă ea.

— Esther? Chiar tu ești?

— Cine altcineva să fie?

— Întră, întră, zise Moise.

Esther își șterse cu grăjă picioarele pe preș și intră în apartament.

Moise o conduse în sufragerie. Era deja familiarizat cu apartamentul lui Ritchie. O îndemnă spre un scaun.

— Spune, nu ai bucătărie? întrebă Esther. Mă voi simți mai confortabil în bucătărie.

Ritchie îi putea auzi pe Esther și pe Moise vorbind. Ceva despre cum vechii prie-

teni ai lui Moise de la cafenea-ua de pe East Broadway erau îngrijorați pentru el. Unul dintre ei citise un articol în New York Post despre cum Moise Grelich era pe cale să recurgă la o operație de transplant total al corpului. Părea că Moise acceptase să își vândă corpul cuiva.

Moise era citat ca spunând că dacă Dumnezeu dăduse greș, comunismul dăduse greș, iar acum capitalismul dăduse greș, nu vedea niciun sens în a continua. Intenționa să fie primul om din istorie care să dovedească vechea zicală: „Dacă cei săraci ar putea să moară pentru cei bogați, ce trai bun ar avea!”

— Deci cum de ești încă în viață? întrebă Esther.

Ritchie își adună toată puterea și spuse:

— Nu ar trebui să fie!

— Poftim, ce ai spus? zise Esther.

— Operația nu a fost un succes, spuse Ritchie. Au făcut transplantul, dar nu au scăpat de Moise. Acesta ar trebui să fie acum corpul meu. Dar el este încă aici, la naiba!

Ochii lui Esther se măriră.

Inspirând cu putere și expirând o parte din aer, ea zise:

— Încântată de cunoștință, domnule...

— Castleman, Ritchie Castleman. Iar dumneavoastră sunteți?

— Doamna Kazorney, Esther Kazorney.

Ea se încruntă, părând să spună: „Nu îmi vine să cred ce se întâmplă”. Apoi, cu timiditate, ea zise:

— Moise, chiar mai ești acolo undeva?

— Desigur că sunt încă aici.

Unde altundeva să fie?

Ritchie observă că vocea lui Grelich era mai puternică decât a lui. Grelich vorbea cu emfază și într-o cântă dramatică. Propozițiile sale erau pline de sușuri și coborâșuri și folosea din plin diminuendo și crescendo.

— Da, Esther, continuă Grelich, grație timpurilor în care trăim sunt încă aici. Neîndemânaticii ăștia nu au putut nici măcar să omoare un evreu nefericit, deși Hitler le-a arătat cum se face acum câțiva ani. Esther, acum trăim într-o eră a apoteozei *goyishe*². Tărâniea se află acum la putere și ne arată ce înseamnă cu adevărat să o dai în bară, trebuie să îmi scuzi limbajul.

Esther făcu un mic gest de nepăsare. Se uită atentă la fața lui Moise și zise, cu o voce înceată:

— Moise?

— Sunt încă aici, zise Moise. Unde altundeva să fie?

— Individul ăsta care locuiește în tine — este un *conaționat*?

— Ateu! spuse Ritchie. Ateu get-beget.

— Vezi? zise Moise. Ateismul este primul pas spre iudaism.

— Al naibii de puțin probabil, spuse Ritchie.

— În orice caz, ce fel de ateu ești? întrebă Grelich.

— Câte feluri există?

— Cel puțin două. Intelctual și instinctiv.

— Presupun că eu sunt tipul intelectual.

— Aha! zise Grelich.

² Termen care indică pe cineva sau ceva care nu este de origine ebraică (în lb. ebraică, în original) (n. tr.).

– Ce, aha?

– Cu gura ta ai dovedit o teorie pe care am avut-o de mult timp. Evreii nu sunt atei instinctivi. Evreii, chiar și cei mai proști dintre noi, se nasc certăreți, care va să zică, intelectuali. Nici un evreu nu se sinucide fără să țină în mintea lui o controversă lungă și justificată, o controversă care ține seama de perspectiva lui Dumnezeu asupra sinuciderii.

Sonoria sună din nou. Grellch deschise ușa.

– Solomon! strigă el, văzând bărbatul negru și înalt de partea cealaltă a ușii. Solomon Grundy, evreul etiopian, îi explică el lui Ritchie.

– Mă poți auzi, Moise? spuse Solomon. Esther mi-a dat adresa asta.

– Da, da, te aud Solomon. Ai sosit la apartamentul persoanei care deține corpul meu. Din păcate, eu sunt încă în el.

– Cum se poate așa ceva?

– O să se rezolve imediat. Între timp, ce ai să îmi spui? Și mai multe dintre aiureliile tale mistice Africano-Hasidice³ pseudo-științifice?

– Vin doar ca prieten, spuse Solomon.

– Asta este foarte frumos, zise Grellch. Ucigașul se întoarce să plângă pentru cadavru pe care l-a făcut.

– Nu prea înțeleg ce vrei să

spui.

– Ideea este, unde erai tu când aveam nevoie de un prieten? Unde erai înainte să mă omor?

– Să te omori? Nu îmi pari a fi foarte mort.

– Am încercat. Este un accident că sunt în viață.

– Asta spunem cu toții. Dar ceva care este echivalent cu un accident se poate considera că nici nu s-a întâmplat.

– Sofisme, tipă Grellch.

Solomon rămase tăcut un timp îndelungat, apoi incuviință.

– Așa este. Adevărul este că nu am fost un prieten foarte bun. Sau mai degrabă, nu am fost un prieten destul de bun atunci când ai avut nevoie de unul.

– Ei bine, nu sunt sigur de asta, zise Grellch, pentru o clipă nesigur de direcția în care se îndrepta Solomon.

– Amândoi suntem responsabili pentru ceea ce s-a întâmplat, spuse Solomon. Tu ai devenit victimă de bunăvoie, eu am devenit un ucigaș vrând-nevrând. Împreună am distrus o viață. Dar ne-am socotit fără Dumnezeu.

– De ce zici asta? întrebă Grellch.

– Am crezut că putem produce nimicnicia morții. Dar Dumnezeu a spus: "Nu o să fie așa." Și ne-a lăsat pe amândoi în viață ca să suferim consecințele faptei pe care am încercat-o, dar care nu ne-a prea reușit.

– Dumnezeu nu ar face așa ceva, zise Grellch. Asta, dacă El ar exista.

– Există.

– Ce fel de principiu ar putea El să facă din așa ceva?

– Nu trebuie să facă un principiu din așa ceva. El nu este limitat de propriul său precedent. El poate să facă ce dorește de la zero de fiecare dată. De data aceasta tu trebuie să suferi și o meriți, deoarece Dumnezeu nu ți-a spus că este în ordine să te sinucizi.

Lui Ritchie îi plăcea să asculte ce se discuta. Se desfăta (un cuvânt pe care avea să îl învețe în curând) ascultându-l pe agresivul și intelectualul Grellch fiind luat la rost de un tip precum Solomon, care dădea impresia de rapper religios și care chiar știa cum să le servească.

Dar Ritchie își dădu seama că toată discuția venea din partea lui Grellch și deloc din partea lui.

– Hei, băieți, spuse Ritchie, discuția asta pare că ar putea să mai continue ceva vreme și eu nici măcar nu am fost prezentat.

Grellch făcu ursuz introducerile.

– De ce nu mergem să mâncăm ceva? spuse Ritchie, acum că era capabil să vorbească. Și mie mi-ar prinde bine ceva.

– Există vreun restaurant vegetarian prin zonă? întrebă Grellch.

– Isuse, nu știu, spuse Ritchie. Există o cafenea cubaneză destul de bună la doar câteva străzi distanță de aici.

– Eu nu aș mânca acea porcărie numită *treif*⁴, zise Grellch. Nici chiar dacă nu aș fi vegetarian.

³ Hasidismul a fost un curent inovator al gândirii și vieții comunității evreiești, apărut în Polonia la sfârșitul secolului al optisprezecelea. Scopul principal al acestei mișcări este ca individul să nu rămână închisat în dogme teologice fără o finalitate practică, să îl vadă pe Dumnezeu în orice lucru și să îl atingă prin orice act autentic (n. tr.).

⁴ Termen care desemnează alimente ce nu sunt în conformitate cu regimul alimentar evreiesc (în lb. ebraică, în original) (n. tr.).

— Atunci propune tu un loc, gură bogată, spuse Ritchie.

— Domnilor, spuse Solomon, vom lua un taxi, pentru care voi plăti eu și vom merge la Ratstein's în Lower East Side.

Taxiul îi lăsă la intersecția dintre 2nd Avenue și Fourth Street. Un restaurant pe colț, Ratstein's era deschis. Înăuntru era mare — probabil că avea peste o sută de mese, toate neocupate, cu excepția a doi bărbați de la o masă din față, care se certau pe cafea și clătite.

— O să stăm în spate, la Masa Filozofilor, spuse Solomon și îi conduse spre o masă ovală cu scaune pentru opt persoane.

— Schlepstein de la NYU vine adesea pe aici, spuse Solomon. Și uneori Hans Wertke din Columbia.

Ritchie nu auzise niciodată de acei oameni. Și nu îi prea plăcea mâncarea vegetariană. Se mulțumi cu o farfurie cu prăjituri din ouă și cu un tonic din țelină. Grelich comandă clătite cu căpșuni, Esther ceru budincă din orez, iar Solomon comandă o mâncare cu orez și legume.

Chelnerul lor era un bărbat de vârstă mijlocie, mic de statură, grasuț, cu un breton din păr alb rar și o fizionomie vag europeană. Se mișca încet pe ceea ce păreau a fi picioare dureroase.

— Am nevoie de această masă până în ora 7 seara, zise el. Este rezervată.

— De abia este ora 3 acum, zise Grelich. Doamne ferește ca filozofii voștri faimoși să fie

nevoiți să stea în altă parte. Vom pleca de aici cu mult înainte să își înceapă dezbaterile.

— Clienții noștri sunt obișnuiți să îi vadă aici, zise chelnerul. Mă numesc Jakob Leiber și sunt aici ca să vă servesc.

Un timp, discuția a fost la modul general, fiecare povestind întâmplările zilei. Din conversația lor, Ritchie căpătă impresia unui New York mai vechi, plin de case închiriate după vechile legi, cărucioare, mikva⁵ și camere de studiu pentru cărturarii tineri. Se întreba dacă nu cumva vorbeau despre un New York de acum o sută de ani, mai degrabă decât despre cel de astăzi.

Din taxi observase pe Second Avenue magazinele hispanice de produse alimentare, parfumeriile, tejghelele pentru masa de prânz și spălătoriile. Ceea ce fusese probabil odată un cartier evreiesc devenise un barrio hispanic, sau cum le zicea la cartierele lor de mahala.

El îi spuse asta lui Esther. Ea îi zise:

— Totul s-a schimbat. Am auzit că Ratstein's reușește să rămână deschis doar datorită ajutorului unor mafioți evrei bogați care locuiesc în New Jersey și care au nevoie de un loc pentru a-și lua prânzul în incursiunile lor prin oraș.

— Asta îmi amintește de un film pe care l-am văzut, spuse Ritchie. Era cu un mafiot evreu și fata lui și un alt mafiot, un tip

⁵ Baie folosită pentru ritualul spălării în iudaism (în lb. ebraică, în original) (n. tr.).

tânăr, care se îndrăgostește de fata primului mafiot și se întoarce în timp să îl omoare pe bărbatul care devenise soțul ei, dar care nu o tratase cum trebuie. Am uitat cum au

făcut rost de mașina timpului, dar părea destul de logic la vremea aceea.

— S-a ales cu fata? întrebă Esther.

— Relativ. Dar a existat o complicație.

— Întotdeauna există o

complicație în poveștile inventate, zise Grelich. Dar viața nu este așa. Viața este foarte simplă.

— Eu nu sunt de acord, spuse Ritchie, recunoscând

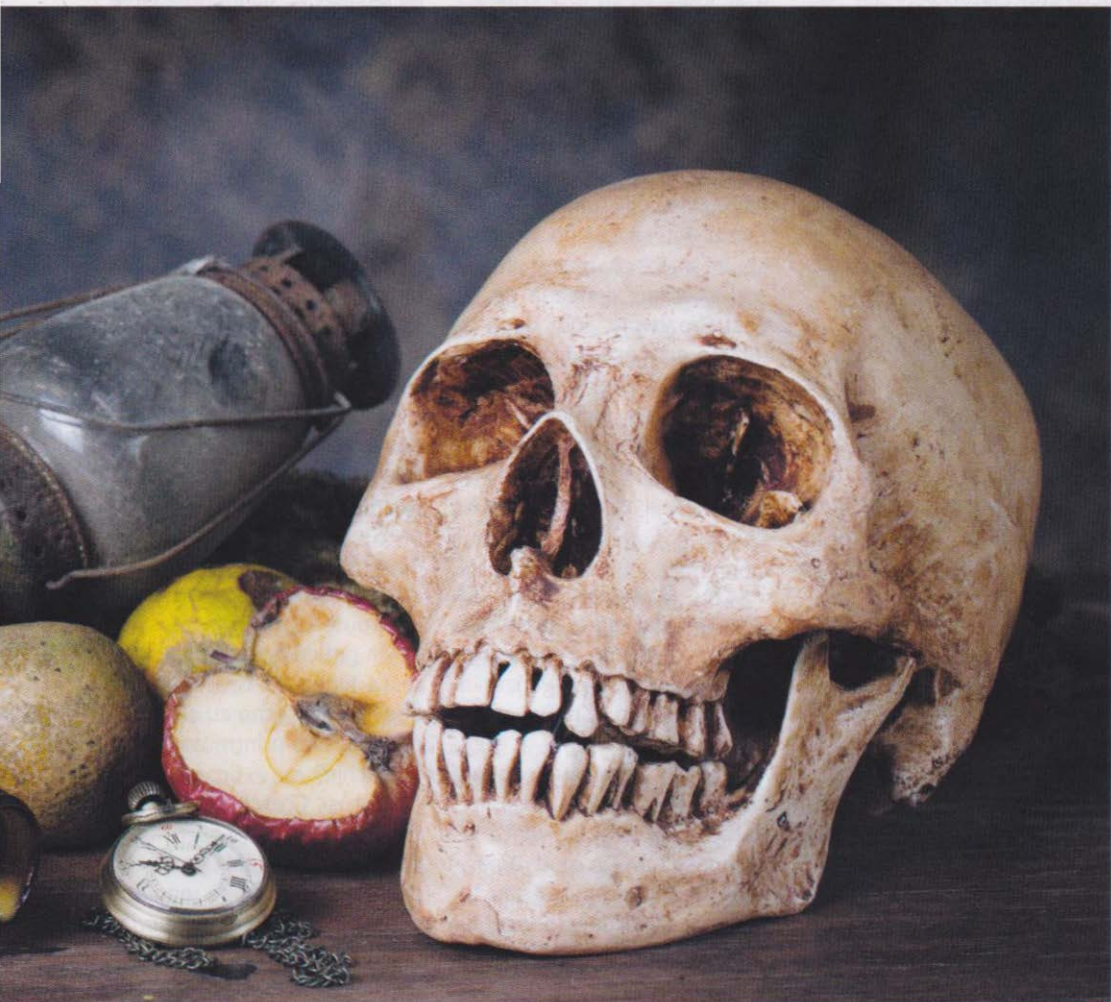
mele aveau complicații.

Asta a căpătat un râset ușor de la Esther și o chicleală de la Solomon. Până și Grelich oferi un mormăit posibil de aprobare.

— Sunteți scriitor? întrebă chelnerul Jakob.

Acesta ascultase conversația în timp ce servea felurile de mâncare.

— Ei bine, scriu, spuse

tendința lui Grelich de a-și impune premisele instabile și de a invita pe cineva să i le demonteze. Am scris o poveste despre o situație similară — este un subiect vechi, înțelegi — și am găsit doar complicații. Isuse, până și complicațiile

— Băiete, zise Grelich, nu știam că ești scriitor.

— Ei bine, departe de a fi scriitor, spuse Ritchie. Dar am publicat câteva lucruri într-o revistă. O revistă online, fără să fiu plătit, dar acolo publică ceva lume bună.

Ritchie.

Experiențele sale recente cu adevărații scriitori profesioniști, care postau mesaje și comentarii pe forumul său din când în când, îi convinseseră că cea mai bună metodă era să nu facă afirmații publice despre

sine însuși, cel puțin până când nu avea vânzări la nivel de profesionist.

— Un scriitor, se gândi Jakob, ștergându-și mâinile pe șorț. Și eu lucrez în domeniul activității editoriale.

— Ești editor? întrebă Grelich.

— Nu, sunt traducător. Din română. Am un scriitor român de science fiction pentru care traduc.

— Traduci în engleză? întrebă Grelich.

— Desigur, engleză, ce altceva? Urdu?

Ritchie spuse:

— Cum se numește acest scriitor?

Nu reuși să îl deslușească nici după câteva repetări, așa că se decise să îl afle mai târziu și să îl noteze, ca să vadă dacă numele era important.

— A publicat? întrebă Ritchie.

— În engleză, nu. În română, destule. Este doar o chestiune de timp până îl vând aici.

— Ești și agentul lui? întrebă Ritchie.

— Am această onoare.

Ritchie dorea să îl întâlnească pe Leiber cât de bune erau contactele lui ca agent și dacă accepta clienți noi. Dar nu reuși să găsească o cale de a o strecura în conversație. Se hotărî să vină înapoi la Ratstein's pe cont propriu altă dată, să reintre în chestiune, fără Solomon și Esther și cu puțin noroc, fără Grelich. Pentru un scriitor începător merita întotdeauna să verifice un agent. Indiferent ce altceva făcea.

— În orice caz, zise Grelich, ne aflăm aici ca să discutăm problema asta pe care o am,

cu tipul ăsta cazat în capul meu.

Nimeni nu avea vreo idee despre asta. Luară în considerație sugestia lui Ritchie de a se întoarce cu toții la apartamentul său. Dar Solomon era obosit și avea o întâlnire la începutul serii; Grelich avusese destule certuri pentru o singură zi, iar Esther aștepta cu nerăbdare programele de televiziune de după-amiaza târziu. Toți căzură de acord să se întâlnească mâine seară, mai întâi la cafeneaua de pe East Broadway, apoi, după ce Ritchie spusese că o să plătească, la Ratstein's.

Epuizarea încheie noaptea și pentru Ritchie, și pentru Grelich. Ritchie avu un somn lung, fără vise, în propriul său pat.

De dimineață, după ce Ritchie făcu cafea, căzură de acord că era timpul să meargă în centru la biroul de vânzări al MMT și să afle ce nu mersese bine.

Grelich se simțea un pic ciudat în legătură cu asta. Dorința sa de a-și lua viața se atenuase într-un mod remarcabil. De fapt, impulsul său sinucigaș dispăruse. În locul lui apăruse o vervă neașteptată pentru viață, cea mai puternică pe care o avusese.

Era greu de explicat așa ceva. Poate că procedura medicală, deși nu îl omorâse, îi alungase din minte disperarea filozofică. Aceste probleme, care îl forțaseră deunăzi să se sinucidă, i se păreau acum de domeniul trecutului, chiar puerile. De ce să te omori pen-

tru că nu te poți decide dacă Dumnezeu există sau nu?

La rândul lui, Ritchie dorea să stăpânească propriul său spațiu din cap neaglomerat cu Grelich. Dar îi plăceau prietenii lui Grelich. Esther arăta ca și cum ar fi fost o doamnă stilată. Solomon era interesant. Ritchie nu avusese habar că existau și evrei negri. Dorea să afle cum se întâmplase așa ceva.

Și mai era Leiber, un posibil agent.

Desigur, Leiber nu era un prieten al lui Grelich, dar Ritchie datora întâlnirea asocierii sale — sau amalgamării? — cu Grelich.

Ritchie avea și un simț bine dezvoltat al corectitudinii. Nu i se părea corect să provoace moartea persoanei a cărei prezență îl ajutase să îl cunoască pe Leiber, o persoană care, dacă era un agent adevărat, îi putea schimba viața.

În pofida acestui fapt, deținea ideea ca Grelich să se afle în același cap cu el. Poate chiar se uita printre amintirile lui Ritchie?

Totuși, Grelich se purtă în mod cinstit. El nu îi opri de la a merge la biroul MMT ca să afle despre moartea sa anulată, deși cu controlul său superior al corpului — în fond, era locatarul inițial — ar fi putut împiedica mișcarea, ar fi putut să îi facă pe amândoi să rămână în apartament, sau să se plimbe prin parc, sau să vadă un film.

În loc de asta, luă taxiul spre 23rd Street.

Grelich, cu Ritchie la bord, intră în clădirea cu birouri a MMT și spuse recepționerei că

dorea să îl vadă pe Sven Mayer, pe președinte.

Ei așteptară în timp ce recepționera șoptea în telefon. Ritchie se aștepta să li se spună că Mayer nu se afla la birou, că vor trebui să vorbească cu vreun subaltern care avea să le spună că nu știa nimic despre asta, dar că valua legătura cu ei "cât de curând posibil".

Dar nu se întâmplă așa ceva. Recepționera le spuse că domnul Mayer era în biroul său, așteptându-i — ultima ușă pe stânga la capătul coridorului.

Mayer era un bărbat scund, bondoc și cu părul alb.

— Intră, strigă el când ei bătură la ușă. Domnule Grelich! Iar domnul Castleman este acolo cu dumneavoastră?

— Sunt aici, spuse Ritchie. Și doresc o explicație.

— Desigur că doriți, spuse Mayer. Intrați, luați loc. Cafea? Ceva mai puternic?

— Cafea, neagră, fără frișcă, zise Grelich.

Mayer spuse câteva cuvinte în telefon.

— Este pe drum. Domnilor, îmi pare așa de rău...

— Nu ne-ați returnat apelurile, spuse Ritchie.

— Îmi cer scuze. Domnișoara Christiansen, recepționera noastră obișnuită, a plecat devreme când Nathan nu a apărut la laborator. Nu a venit astăzi. Cea de afară este provizorie. Când am luat astăzi legătura prin telefon cu domnișoara Christiansen, ea a susținut că nu știa nimic despre situație.

— Ha! zise Grelich.

Mayer continuă:

— Deocamdată nu am

reușit să îl localizez pe Nathan, tehnicianul laboratorului, cel care v-a făcut de fapt operația. Sau care a stricat-o, ar trebui să spun.

— Nathan, zise Grelich sumbru.

— El este cel cu care va trebui să vorbim, singurul care este probabil să aibă o explicație pentru cum a putut avea loc această situație neplăcută.

— Dar unde este acest Nathan? întrebă Ritchie.

Mayer ridică din umeri.

— Am telefonat la pensiunea sa, nu era acolo. Am vorbit cu rabinul său, cel pe care l-a trecut ca recomandare primară când a aplicat pentru acest post. Rabinul său, Zvi Cohen, a spus că nu a vorbit cu Nathan de mai mult de o săptămână. M-am dus eu însumi la terenurile de handbal de pe 92nd Street și Riverside, la sugestia rabinului. Niciunul dintre jucători nu l-a văzut pe Nathan de câteva zile.

— Ați anunțat poliția?

— O să fiu nevoit, dacă nu apare foarte curând. Nu am altă cale de a-l găsi.

Ritchie întrebă:

— Dar propriul meu corp? Corpul Castleman?

— Mă tem că nu a supraviețuit transferului, spuse Mayer. Așa cum ne așteptam. A fost distrus conform instrucțiunilor dumneavoastră.

Auzind că trupul său dispăruse în mod definitiv, îl făcu pe Ritchie să aibă muștrări de conștiință. Nu fusese un corp extraordinar de bun, dar îi aparținuse o vreme îndelungată. Iar acum nu avea un corp fizic. Cu excepția corpului lui Grelich, iar Grelich nu mai

părea atât de dornic să renunțe la el.

Înapoi în apartamentul său, Ritchie se hotărî că era timpul să îl găsească pe Nathan Cohen, tehnicianul dispărut care era probabil responsabil pentru toată megillah⁶, un cuvânt pe care i-l furnizase Grelich. Dar înainte să poată începe să facă asta, el primi un telefon pe care Grelich nu îl împiedică să răspundă.

— Aici este Ritchie Castleman, spuse el.

— Domnul Castleman? Mă numesc Edward Simonson. Domnul Mayer m-a angajat recent ca să conduc laboratorul. Am absolvit CCNY⁷, cu acreditare completă și certificată. Am lucrat doi ani la Institutul Zeitgeist din Zürich. Dacă doriți...

Grelich zise:

— Despre ce este vorba?

— Acesta este domnul Grelich vorbind acum?

— Da, eu sunt. Ce doriți?

— Am fost autorizat de domnul Mayer să vă spun că dacă doriți să vă întoarceți la laborator, vă putem asigura că operația și eliminarea vor fi realizate în mod corespunzător de data aceasta și fără costuri suplimentare.

— O să vă asigurați că mor de data asta? zise Grelich.

— Ei bine... Da, aceasta a fost intenția dumneavoastră inițială pentru care ați venit la MMT, nu este așa?

— Asta a fost atunci, iar

⁶ Tărășenie; Situație (în lb. ebraică, în original) (n. tr.).

⁷ City College of New York — Universitatea din New York (în lb. engleză, în original) (n. tr.).

acum este acum.

— Asta înseamnă că v-ați răzgândit?

— O reconsider, zise Grelich. Uite, nu suntem interesați chiar acum. Avem câteva probleme de rezolvat mai întâi. O să revenim noi cu un telefon.

mers bine.

— Desigur, spuse Ritchie.

Telefonul sună din nou. De data aceasta răspunse Grelich.

— Domnul Castleman? Întrebă o voce de femeie.

— Aici este Grelich.

ar trebui să ne întâlnim — adică, dacă aveți timp...

— Am timp! spuse Ritchie. Unde? Când?

— Există un fel de cafenea aproape de locuința mea. Asta este în Bronx, sau poate că se numește Upper Manhattan —

Grelich închise telefonul. Ritchie era bucuros că Grelich nu acceptase imediat această ofertă ca să își corecteze sinuciderea ce dăduse greș. Nu dorea să îl vadă pe Grelich murind. Dar nu era prea bucuros că va trebui să continue să își împartă corpul cu un necunoscut.

Grelich îi zise lui Ritchie:

— Trebuie să aflăm ce nu a

— Domnule Grelich, sunt Rachel Christiansen. Sunt recepționera obișnuită a MMT Company. Am vrut să sun și să îmi cer iertare pentru ceea ce v-am făcut — nu dinadins, vă asigur — nu mi-am imaginat niciodată...

— Dar ce s-a întâmplat? o întrerupse Ritchie.

— Este o poveste așa de complicată încât chiar cred că

sunt nou-venită în oraș și știu doar cum să ajung la locul de muncă și înapoi.

— Cum se numește locul?

— O ceva Maronie. Vaca? Oaia? Nu sunt sigură. Nu am intrat niciodată înăuntru. Pare — dubios.

— Adresa?

— Să vedem, mă urc în metroul de la intersecția dintre 167th Street și Jerome

Avenue, iar acea orice ar fi Maronie se află la două străzi depărtare de intrare, asta ar fi pe 165th Street, pe partea de est a lui Jerome Avenue. Doar dacă nu se află la două străzi în partea opusă – îmi cer scuze, de obicei sunt mult mai adunată decât acum – dar evenimentele recente...

– Știu, spuse Ritchie. Înțeleg. Uite, o să luăm un taxi. Probabil că o să dureze o jumătate de oră ca să ajungem la tine în Bronx. Este bine așa?

– Desigur, domnule Castleman. Vă datorez măcar atât. Deși nu cred că locul are foarte multă savoare...

– Cât de rea poate fi o cafenea? interveni Grelich. O să fim acolo.

Grelich închise telefonul.

– Voiam să îi cer adresa de acasă și numărul de telefon, spuse Ritchie.

– Nu complica lucrurile, va fi acolo.

Drumul cu taxiul a fost o călătorie în sine și nu fără porția sa de umor și de patos. Dar nu are importanță pentru povestea noastră, așa că o sărim, menționând doar că au găsit Vaca Brună la intersecția dintre 166th Street și Jerome Avenue și că au lăsat un șofer cubanez de taxi să se întrebe de ce un tip așa de bine îmbrăcat ca Ritchie mergea într-un loc care era cunoscut pentru servirea celei mai proaste cafele din cele cinci cartiere. Probabil că avea de a face cu mafia, trase concluzia șoferul.

Rachel Christiansen se afla înăuntru, așezată la o masă de lângă ușă, cu o cană cu ceai în fața ei. Locul era în-

tunecat și aproape gol. Rachel era o femeie supraponderală, cu o față drăguță și care avea cu mult peste douăzeci de ani. Fața ei era încadrată de păr ciufuit șaten deschis. Ea se ridică în picioare când Castleman intră.

– Domnul Castleman? Eu sunt Rachel Christiansen. Îmi pare așa de rău de cele întâmplate. Credeți-mă nu am știut...

– Ce s-a întâmplat? întrebă Ritchie.

– Ei bine, pot doar să îmi dau cu presupusul. S-ar putea să fie cu totul altceva.

– Doar spune-mi ce crezi tu.

– Ei bine, așa cum am spus, chiar nu știu. Dar Nathan avea sentimente confuze cu privire la munca pentru care fusese angajat. Sau pe care urma să o facă. Dumneavoastră ați fost primul lui pacient. Dar chiar ideea de a lua o viață omenească – chiar și cu consimțământul proprietarului acelei vieți – i se părea un sacrilegiu.

– Deci ce căuta într-un astfel de loc de muncă? întrebă Ritchie.

– Ei bine, la început nu a știut că avea să necesite luarea unei vieți omenești. Adică știa, dar presupun că a ignorat acea parte. Avea nevoie de acel loc de muncă. Tocmai sosise aici din San Antonio, Texas, ca să participe la cursurile rabinului Tomasi despre studiul Torei. Și rabinul Tomasi a venit tot din San Antonio. Cred că îi cunoaște pe părinții lui Nathan.

– Nathan se pregătea pentru rabinat? întrebă Grelich.

– Poftim?

– Voia să devină rabin?

– Aș prefera ca el însuși să răspundă la asta, zise Rachel. Întrebarea este un pic personală. Și oricum, nu prea știu. Cred că avea de gând, dar începuse să se răzgândească. Știți, a venit la una dintre întâlnirile noastre și i-a pus preotului nostru niște întrebări.

– Întâlniri? întrebă Grelich.

– La Cercul Internațional al Prieteniei Creștine din Fort Wayne, Indiana, care are o filială aici pe 173rd Street.

– Ce fel de întrebări a pus? întrebă Ritchie.

– Erau despre relațiile potrivite dintre oameni și Dumnezeu în epoca noastră străveche. Evident, preotul nostru nu a fost de acord cu crima.

– Sinuciderea nu este chiar crimă, zise Grelich.

– Uciderea sinelui este tot crimă, zise Rachel. Și este tot un păcat, chiar dacă domnul Nietzsche era de acord cu așa ceva.

– Cum de s-a ajuns la Nietzsche? întrebă Grelich.

– Nathan cita din el tot timpul. Și din Camus.

– Aha! zise Grelich. Probabil că l-a citat pe acel Camus care spunea dacă singura întrebare adevărată este să te sinucizi sau să nu te sinucizi.

– Posibil să fi fost acela, zise Rachel.

– Și a vorbit despre un grec bătrân. Sissy-cumva?

– Sisif? își dădu cu părerea Grelich.

– Acest Nathan pare a fi un individ pe gustul meu, zise Grelich.

– Chiar credeți asta, domnule Castleman? întrebă

Rachel, atitudinea ei dezaprobatore fiind evidentă.

— Cel care vorbește acum este Grelich, zise Grelich. Și eu sunt aici, datorită schimbării de spirit a lubitului tău sau căderii nervoase sau orice ar fi fost.

— Asta este atât de derutant, zise Rachel. Dumneavoastră sunteți cel cu vocea mai groasă?

— Da, și cel cu *poyes*⁸ imaginare. Nu contează. Despre ce altceva a mai vorbit Nathan?

— Mai nimic... Odată a vorbit despre cei care schimbau banii în templu. Cred că se referea la domnul Mayer. În orice caz, nu era de acord cu așa ceva.

— Și cei care schimbă banii trebuie să își câștige traiul, zise Grelich.

— Hai să nu schimbăm subiectul, spuse Ritchie. Rachel, de ce crezi că tu ești responsabilă?

— L-am încurajat pe Nathan să își urmeze conștiința. I-am spus că aceea este cea mai adevărată voce a lui Dumnezeu din el. Cred că am avut ceva influență asupra lui. Dar credeți-mă, nici nu mi-a trecut prin minte că va lua problema în propriile sale mâini — dacă asta a făcut.

— Ai idee unde îl putem găsi pe Nathan Cohen? întrebă Ritchie.

Rachel își deschise geanta și scoase afară o coală de hârtie.

— Aici este adresa lui și adresa rabinului său. Asta

⁸ Bucle laterale, perciuni lăsați să crească peste urechi și să atârne în bucle sau în cârlionți (în lb. ebraică, în original) (n. tr.).

este tot ce știu, tot ce pot să fac pentru dumneavoastră. A, încă ceva. Lui Nathan îi place șahul foarte mult. M-a dus la un club de șah cu ceva timp în urmă. Nu îmi amintesc unde era. În Midtown? În Downtown? A fost foarte frumos.

Nathan nu era la clubul de șah Marshall, dar l-au găsit la clubul de șah Manhattan de pe West 9th Street din Greenwich Village⁹. Directorul l-a indicat — era tânărul înalt, slab, cu tenul palid și părul negru, stând aplecat în spatele Apărării Nimzo-Indiene¹⁰ de pe tabla 1. Marele maestru ungăr, Emil Bobul, juca cu albele. Bobul venise pentru un joc neoficial, dar devenise acesta o competiție greu de câștigat. Nathan era aplecat peste tabla de șah, o mână proptindu-i maxilarul, cealaltă mână atingând ceasul de șah.

După o vreme Nathan își ridică privirea, îl recunoscuse pe Grelich, se gândi o clipă, își țuguie buzele, scutură din cap și se aplecă și îi șopti ceva lui Bobul. Bobul clătină din cap. Nathan șopti altceva. Bobul ridică din umeri. Nathan își puse regele în poziție culcată, se ridică și se îndreptă spre Grelich.

— Domnule Grelich, spuse el, cred că vă datorez o explicație.

— Dacă ai fi așa de amabil, zise Grelich.

La o cafea într-un local din

⁹ Cartier din Manhattan, New York City (n. tr.).

¹⁰ În deschiderea de șah numită Apărarea Nimzo-Indiană linia principală de joc este: 1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 (n. tr.).

aproiere, Nathan încercă să explice de ce anulasese operația.

— Știam că nu trebuie să dau greș la așa ceva, spuse Nathan, referindu-se la operația de transfer. Sinuciderea și transferul corporal sunt legale, nu glumești cu procedurile ce pot fi sancționate de guvern. L-am transferat pe domnul Castleman fără probleme morale. Dacă Grelich dorea să își împartă corpul cu Castleman, nu era problema mea. Dar când a trebuit să îl dezactivez pe Grelich — să îl distrug conexiunile electrodinamice — să îl omor — ei bine, am ezitat. Ezitarea mea s-a transformat într-o amânare de lungă durată. Iar în cele din urmă pur și simplu am plecat de acolo. Mi-am amintit că eu am ales acest post de a întoarce cadranele și de a apăsa butoanele. Dar acum devenea prea personal. Ei vor ca eu să mă joc de-a călăul. În mod conștient, adică. Asta a fost prea mult. Am plecat de acolo.

Era după ora unsprezece seara când Grelich și Ritchie ajunseră înapoi la apartamentul lui Ritchie. Se opriseră mai întâi să la cina la un bar irlandez din apropiere. În ciuda vegetarianismului lui Grelich, el nu obiectă când Ritchie comandă un sandwich cu carne de vită, cartofi prăjiți, o salată verde mică și o halbă de Killian's Red.

— Sper că nu ai nimic împotriva, spuse Ritchie, gestulculând cu sandwich-ul.

— De ce să obiectez? Ți-am vândut corpul meu. Dacă vrei să îl umpli cu mâncare treif nesănătoasă, asta este

problema ta.

– Încă o bere?

– Fă cum vrei.

Ritchie nu mai comandă alta. Îi era teamă că va merge la baie toată noaptea. Se întreba despre cum va decurge noaptea. Noaptea trecută fusese ușor, fusese epuizat. Dar în noaptea asta? Era ca prima dată. Nu se simțea confortabil, fiind nevoit să doarmă cu Grelich, deși era vorba doar de un singur corp. Va putea oare să doarmă? Noaptea trecută fusese epuizat și șocat. Dar în noaptea asta? Spera că trupul va dormi când era pregătit. Dar ai cui era corpul? Oare știa acest corp cărei minți îi aparținea? Oare corpul însuși – nici Castleman și nici Grelich, dar un reprezentant doar al corpului – oare acest corp fusese martor la schimbarea de proprietar?

La apartament, Grelich făcu un duș, apoi găsi un set de pijamale ale lui Ritchie, se dezbracă și se îmbracă cu ele. Fără să discute cu Ritchie, el se întinse pe pat, stinse veioza de pe noptieră, își vârî mâna sub pernă și adormi.

Ritchie rămase întins acolo, simțindu-se incomod, complet treaz, urmărind lumini și umbre mișcându-se pe tavan ce proveneau de la mașinile de pe stradă.

Încercă să se resemneze în fața unei nopți de nesomn. Urmări jocul de lumini și umbre de pe tavan – un model hipnotic, ca o țesătură. Se simțea nefericit deoarece nu avea un corp al lui personal, ca să se poată ridica, să își pregătească un sandwich, să se uite la televizor, sau să joace un joc

pe calculator. În loc de asta, cu Grelich controlând corpul, trebuia să rămână întins acolo poate toată noaptea urmărind luminile de pe tavan. Nici măcar nu se putea ridica să își pregătească o băutură. Va trebui să discute cu Grelich despre asta, dacă situația mai continua mult. Ceea ce el spera cu ardoare că nu se va întâmpla... Cum ar fi putut să doarmă într-un corp nefamiliar, împărțindu-și spațiul din cap cu un bărbat pe care de abia îl cunoștea? Având în vedere circumstanțele, oricine ar avea insomnii. Gândind astfel, el adormi.

Începu să viseze. În visul său mergea pe un coridor lung și întunecat spre o ușă închisă cu lumină răzbătând de sub ea.

Ușa se deschise. Ritchie intră înăuntru.

Se afla într-o cameră mică și întunecată. Tavanul era înclinat. Părea să fie o cameră de mansardă. În fața lui se afla o masă simplă din lemn. Pe ea se afla o lumânare aprinsă într-un suport din cositor.

În spatele mesei, în capătul camerei, putea vedea o fereastră înaltă. Nu era umbrită și nu avea perdele, iar prin geam Ritchie putea să vadă întunericul unui oraș în noapte, o nuanță mai întunecată decât întunericul din cameră.

Acum putea să distingă mijlocul distanței. Erau doi oameni așezați în spatele mesei cu fața spre el. Cel din dreapta sa, spre capătul mesei, purta haine negre, fără formă, și avea o yarmulke¹¹ pe cap. El

¹¹ Acoperământ pentru cap purtat de evrei (în lb. ebraică, în original) (n. tr.).

era bătrân, cu o față slabă și barbă nerasă. Avea ochelari cu ramă metalică urcați pe frunte. Avea un pergament pe masa din fața lui și ținea în mână dreaptă un stilou cu peniță din oțel.

Și celălalt bărbat era bătrân, dar era corpolent și părea binevoitor. Purta haine negre, o pălărie neagră din blană de castor și ochelari negri cu ramă din corn. Avea un fel de șal aruncat peste umerii săi. Avea o barbă albă care îi venea până la mijlocul pieptului.

El își ridică privirea când Ritchie intră în cameră.

– Așadar poștește înăuntru. Este timpul, deja. Ai adus *katubah*¹²?

Bărbatul slab zise:

– L-am adus, rabin.

Întorcându-se spre Ritchie, el zise:

– Eu sunt scribul. De obicei reclamantul își aduce propriile instrumente de scris și un pergament. Dar în această epocă modernă a noastră, cine să aibă? Așa că îți dăruiesc stiloul și pergamentul meu. Poate că vei fi atât de amabil încât să mi le împrumuți ca să scriu documentul?

– Da, sigur, bine, spuse Ritchie, nefiind sigur de ceea ce se întâmpla.

Rabinul spuse:

– Dumneavoastră nu sunteți evreu, nu-i așa, domnule Castleman?

– Nu, nu sunt, spuse Ritchie.

Rabinul nu îi aruncă o anumită privire, dar Ritchie simți că într-un fel nu era prea bine că nu era evreu. Se abținu de la

¹² Contract matrimonial la evrei (în lb. ebraică, în original) (n. tr.).

a-și cere scuze.

— Să continuăm ceremo-
nia, spuse rabinul.

El tuși și își dresе glasul.

— Mi-a fost adus la cunoș-
tință că doriți să fiți separat
de Moise Grelich, partenerul
dumneavoastră mintal. Dacă
este adevărat, vă rog să de-
clarați.

— Așa este, spuse Ritchie.
Doresc să fiu separat de Moise
Grelich.

Rabinul ridică un mic bloc-
notes, îl deschise și îi spuse lui
Ritchie să repete după el.

— Moise Grelich mi-a vând-
dut corpul lui, ca să fie pose-

siunea mea exclusivă. O cere-
monie medicală a avut loc, dar
eu nu am căpătat corpul lipsit
de restricții. Când am intrat în
el, Grelich încă mai era acolo. În
ciuda acestei încălcări a anga-
jamentului, l-am lăsat să locu-
iască în corp împreună cu mine
în timp ce el a făcut alte aran-
jamente. Acum este timpul ca
el să plece.

După ce Ritchie termină de
spus cuvintele, putu să audă
scrijelirea uscată a stiloului
scribului pe pergament.

— Prin urmare, spuse ra-
binul, eu, rabinul Schmuël
Shakovsky, împuternicit de

codul civil al acestui stat și de
către congregația mea, cer ca
tu, Moise Grelich, să ne spui că
ești aici.

— Sunt aici, rabin, zise Gre-
lich. Dar știi că eu nu am fost
niciodată credincios. Nici mă-
car nu cred în Dumnezeu.

— Nu ești legat de Dumne-
zeu. Ești legat de tradiție.

— Sunt de acord cu asta,
rabin. Sunt aici, nu-i așa?

— La comanda mea îți vei
elibera corpul, care, conform
declarației și actului tău pre-
meditat, nu mai este al tău.

— Am fost într-o dispoziție
ciudată când am făcut acea

înțelegere, zise Grelich. Viața fusese dezamăgitoare. Dar nici această jumătate de viață nu este chiar paradisul.

Rabinul Shakovsky spuse:

– Acum voi semna acest document cu numele meu. Când ultima linie a numelui meu va fi scrisă, tu, Moise Grelich, o să dispari și o să te duci acolo unde trebuie să te duci.

Scribul îi înmână rabinului stiloul și împinse pergamentul spre acesta. Rabinul începu, foarte încet, să își scrie numele.

Iar Ritchie începu să se gândească. Își aminti că nu avusese încă oportunitatea de a-l întreba pe Grelich despre Nietzsche sau Camus. Amândoi păreau importanți. Apoi era Jakob, chelnerul-traducător-agent. Ritchie știa că de unul singur, fără Grelich, nu avea să se reîntoarcă la Ratstein's. Avea să se convingă că tărășenia cu agentul era o prostie, cum putea un chelner român bătrân și hodorigit dintr-un restaurant evreiesc să facă ceva pentru el pe piața americană? Și probabil că nu avea să îl revadă pe Solomon. Sau dacă îl revădea, ce ar fi putut să îi spună? Dorea să îl întrebe pe Solomon de viața lui, dar Solomon nu ar fi fost dornic să vorbească despre bunele zile din Addis Ababa și despre cum negri au devenit evrei, când știa că Ritchie era responsabil de moartea prietenului său Grelich.

Grelich, desigur, putea să dea vina doar pe el însuși. Acesta pornise pe drumul morții de unul singur. Dar era hotărârea unui prieten să îl acompanieze și să îl ajute când sinuciderea nu a mers bine

în primul rând? Sau era chiar hotărârea unui străin milos să îl ajute pe Grelich să termine ceea ce a început, posibil când nu fusese în toate mințile?

Ritchie se gândi la propria lui familie mică și lipsită de interacțiuni. Mama lui era moartă. Tatăl lui murise acum câțiva ani într-un azil de bătrâni din Arizona. Sora lui mai mică studia Biblioteconomia în Vassar. Nu se întâlnea cu ea, nu corespundau.

Această familie nouă, care apăruse în jurul lui Grelich și care îl includea și pe el, era o experiență ciudată și incitantă. Ar fi fost nevoit să renunțe la toate astea odată ce ar fi scăpat de Grelich.

Îi trecu deodată prin minte lui Ritchie să oprească această ceremonie, să anuleze execuția. Există destul loc în capul său și pentru Grelich, și pentru el!

Rabinul își termină semnătura și se uită la el cu sprâncenele ridicate.

– Ei bine? spuse rabinul.

Rabinul făcu un gest. Flacăra lumânării îi pâlpi și se stinse.

Ritchie se ridică în capul oaselor. Uau, ce vis. Se uită în jur. Își atinse fața – noua față familiară a lui Moise Grelich.

Ritchie spuse:

– Grelich, ești acolo?

Nici un răspuns.

– Grelich! Leși afară! Nu te îmbufna. Hai să vorbim.

Încă nimic de la Grelich.

– Ah, Grelich, spuse Ritchie, inima frângându-i-se, unde ești? Spune-mi că ești încă aici!

– Ei bine, unde altundeva aș putea să fiu? vocea familiară

a lui Grelich vorbi în capul său.

– Isuse, m-ai speriat. Am avut un vis. Am visat că un rabin ne divorța.

– Suntem soț și soție pentru ca un rabin să ne divorțeze?

– Nu, dar suntem destul de aproape. Colegi de cameră. Colegi de minte. În anumite privințe, mai apropiați decât soțul și soția.

– Ce expresie de agățat ai.

– Nu este de agățat! Te vreau aici. Vreau să îi suni pe Solomon și pe Esther și să le spui că ne întâlnim diseară la Ratstein's.

– Este ca și făcut. Vrei să vorbești din nou cu agentul acela român? Ritchie, tu chiar nu ai bun-simț?

– Dacă voi afla că este o persoană fără scrupule, spuse Ritchie, nu am să îl rog să mă reprezinte. Dar poate că este un *schlemiel*¹⁴ cinstit. Vom vedea.

– Am niște povești pe care le-ai putea scrie, zise Grelich.

– Voi fi încântat să le ascult.

– Asta rămâne pentru mâine, zise Grelich. Pentru seara asta, ce zici să mai dormim un pic?

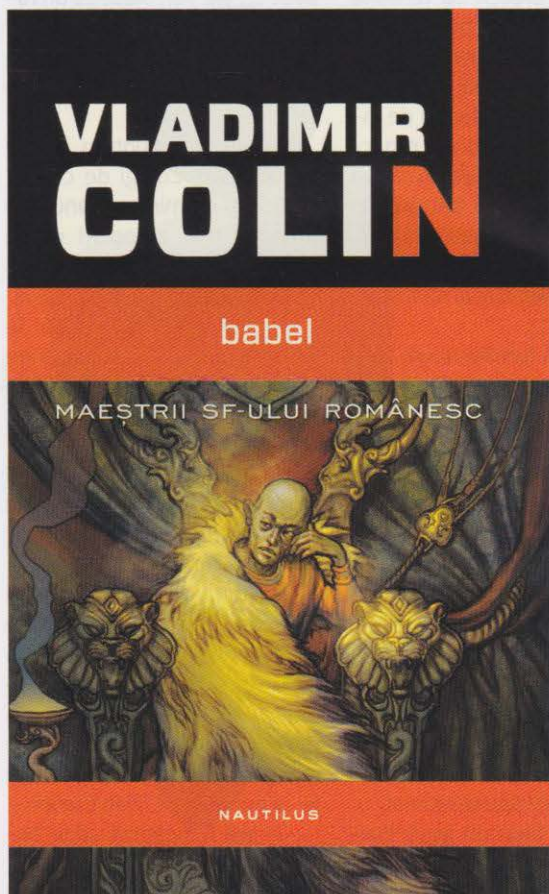
Ritchie consimți mormăind. Din nou, Grelich adormi aproape imediat. Ritchie rămase întins pe pat și urmări luminile și umbrele de pe tavan. În cele din urmă adormi. Ultimul său gând fu că, cel mai probabil, exista un viitor atât pentru el, cât și pentru Grelich.

✕

Reborn again

Traducere din limba engleză de Miruna Avram

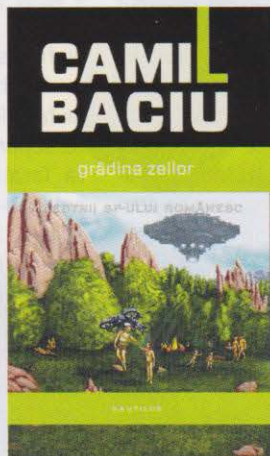
MAESTRII SF-ULUI ROMÂNESC

**Premiul EUROCON
Premiul EUROPA pentru cel mai bun roman**

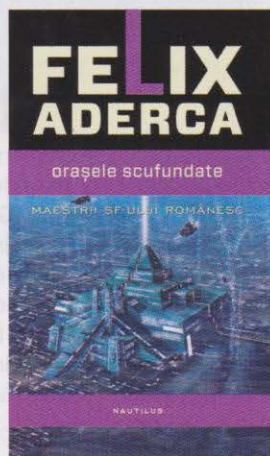
„Regizat cu abilitate perversă, spectacolul iluziilor simulează perfect viața, înșelând astfel simțurile celor supuși unui soi original de extorcare psihică. Însăși interzisă planetă Babel, penitenciar de lux și loc de sinistră tortură morală rezervată «epavelor» asupra cărora experimentează Scat Mor, nu e altceva decât invenție aburoasă, fără acoperire în realitatea materială a lucrurilor. (...) În SF-ul românesc Vladimir Colin a impus un stil inconfundabil, de rafinată virtuozitate.”

MIRCEA OPRÎȚĂ

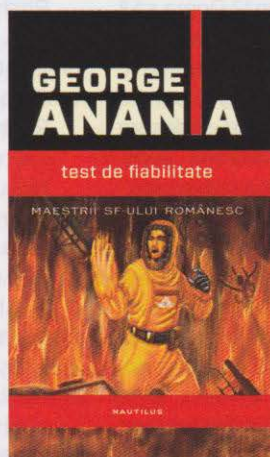
Romanul *Grădina zeilor* este capodopera lui Camil Baci și una dintre cele mai importante scrieri SF din literatura română. Forța romanului stă în factura sa chagalliană.

MIHAI IOVĂNEL

„(...) romanul acesta constituie reușita maximă a autorului și o prezență mai mult decât onorabilă în peisajul literar interbelic.”

ION HOBANA

„Realitatea a venit peste noi, ne-a înghițit și suntem prizonierii ei, fără mare putință de a alege. Așa, dacă în mintea și sufletul nostru se mai pune problema de a alege.”

GEORGE ANANIA

Proiect susținut de

www.mastercard.ro

Editorial, de Alexandru Mironov * Atlantykon localizare geografică, de Aurel Cărășel * Atlantykon înainte de începuturi, de Aurel Cărășel * Atlantykon, prima tabără SF pe insulă, 5-11 iulie 1990, de Aurel Cărășel * Atlantykon, conceptul de tabără SF în România, de Aurel Cărășel * De ce Atlantykon, de Aurel Cărășel * Atlantykon, istoria unei tabere, 1990-2001, de Aurel Cărășel * Atlantykon, istoria unei academii, 2002-2013, de Aurel Cărășel * Primele ateliere de creație - literatură science fiction, de Aurel Cărășel * Fanzinele editate pe insulă, de Aurel Cărășel * Atlantykon 2001, cea de-a doua Convenție de SF în România, de Aurel Cărășel * Ultima frontieră, atelierul de arte vizuale, de Aurel Manole * Cântecele lebedei pe o insulă miraculoasă, de Dan Milici * 24 din 25 de ani String-ul a fost pe Atlantykon, de Mihaela Muraru-Mândrea * Norman Spinrad și Joe Haldeman, SF, artă și viitorul lumii, discuție realizată de Traian Bădulescu și Ștefan Ghidoveanu * Ion Hobana, un aristocrat al anticipației românești, dialoguri de Traian Bădulescu * Părinții fenomenului Atlantykon: Sorin Repanovici, Aurel Cărășel, Alexandru Mironov, de Aurel Cărășel * Interfața lumii de mâine, de Marian Truță * Pasiuni nutrite pe-o insulă de piatră, Atlantykonul are deja paleoistorie genetică, de Andi Caragea * Drum către lumi imposibile, de Alina Dragomir * Cumulonimbus deasupra Atlantidei, de Aurel Cărășel * Univers aleator cu uzo și sirtakis, de Aurel Cărășel * Războiul tocmai a avut loc, de Cristian Panfilov * Parabola melcilor de pe insulă, de Dan Merișca * Noaptea sfântă a lui 0 și 1, de Lucian Merișca * Zidul, de Daniel Ninoiu Atlantykon 2010, de George Ceaușu * Punct vital, de Ovidiu Petcu * Norii, cerul, de Marian Truță * Gothyc, de Don Simon * Reparatorul, de Simona Vlădăreanu * S de la Santana, de Marian (Rabi) Irimia * Dindurman și pieile de ren, de Sebastian A. Corn * Scriitorul și pescarul, de Sebastian A. Corn * Născocirea valutei îndrăgite, de Roberto Quaglia & Ian Watson * Mai ușor decât aerul, de Norman Spinrad * Manifestul destinului, de Joe Haldeman * Născut încă o dată, de Robert Sheckley

anticipatia.com